

မြန်မာနိုင်ငံရှိပြည်ပပိုကုန်ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများနှင့်
ပြည်တွင်သုံးကုန်ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများ၏
အကျဉ်းအသွေးထိန်းချုပ်မှုကိစ္စသန်းစေခြင်း

AN ANALYTICAL STUDY ON THE QUALITY
CONTROL OF THE EXPORT ORIENTED FIRMS
AND THE DOMESTIC MARKET ORIENTED FIRMS
IN MYANMAR

မနိုင်မာလိုင်

ဘဏ္ဍာဂျာနယ်၊ ရန်လိုင်လ

အန္တရိယ်းဝင်ကျေးဇူးရွင်

မီဘနှစ်ပါးအား

ဤကျေးဇူးတြင်ကန်တော့အပ်ပါသည်။

မန္တာရေး စာတွေ့ဆုံး၊ ၁၁၂၁။
မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်ပပို့ကုန်ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများနှင့်

ပြည်တွင်သုတေသန ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများ၏

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ဆန်းစစ်ခြင်း

AN ANALYTICAL STUDY ON THE QUALITY CONTROL OF
THE EXPORT ORIENTED FIRMS AND THE DOMESTIC
MARKET ORIENTED FIRMS IN MYANMAR

မန္တာရေး စာတွေ့ဆုံး

၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်ပပိ.ကုန်ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများနှင့်

ပြည်တွင် သုံးကုန် ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများ၏

အရည်အသွေးထိန်းပျော်မှုကို ဆန်းစစ်ခြင်း

AN ANALYTICAL STUDY ON THE QUALITY CONTROL OF THE EXPORT ORIENTED FIRMS AND THE DOMESTIC MARKET ORIENTED FIRMS IN MYANMAR

ဤကျေမ်းစာကို စီးပွားရေးတဲ့သို့လ်၊ မဟာဝါဏီဇွဲ့ဘွဲ့၊ အတွက်

လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်အနဲဖြင့် တင်သွင်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျေမ်းစာကြီးကြပ်သူ

ဒေါက်တာနှင့်ယဉ်

တွဲဖက်ပါဒောက္ခ

ဒီမီခန်းဒွဲမှုပညာဂျာနှီး

စီးပွားရေးတဲ့သို့လ်

ကျေမ်းစာတင်သွင်းသူ

မခိုင်မာလို့င်

၄-၆

စီးပွားရေးတွဲသိုလ်
ရန်ကုန်မြို့
ဝါကိုဇ္ဇာဒ္ဓိန

မခိုင်မာလိုင်
(ကျမ်းစာတင်သွင်းသူ)

ဤကျမ်းစာကို စီးပွားရေးတွဲသိုလ် ဝါကိုဇ္ဇာဒ္ဓိန အဟာဝါကိုဇ္ဇာဘွဲ့အတွက်
လိုအပ်ရှုက်ဘဆုံးဖြင့် စရေးသားတင်သွင်းမြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဘစ်အဖွဲ့မှုအတည်ပြုသည်။

မြန်မာ

ဘစ်(ဌားဗြာပ်သူ)
ဒေါက်တာနှစ်ယုံ
တွဲဖက်ပါမောက္ဍ
စီမံခန့်ခွဲမှုပညာနှင့်
စီးပွားရေးတွဲသိုလ်၊ ရန်ကုန်မြို့

ဝန်ကြီး

ဥက္ကဋ္ဌ
(စာစစ်အဖွဲ့)
ဦးမော်သန်း
ပါမောက္ဍချုပ်
စီးပွားရေးတွဲသိုလ်၊ ရန်ကုန်မြို့

ပြင်ပစာစစ်
ဦးမြင့်ဝေ
စက်ရုံမှုး
ဌားဗြာပ်သုတေပစ္စည်းစက်ရုံး
အမှတ်(၁)၊ ရန်ကုန်မြို့

မြန်မာ

ပါမောက္ဍ
ဝါကိုဇ္ဇာဒ္ဓိန
စီးပွားရေးတွဲသိုလ်၊ ရန်ကုန်

မြန်မာ

ပါမောက္ဍ
စီမံခန့်ခွဲမှုပညာနှင့်
စီးပွားရေးတွဲသိုလ်၊ ရန်ကုန်

၁၃/၂၀၁၉

(ရုံးမြို့)
၁၇၅၈နှင့် ၁၇၅၉ (၁)
စီးပွားရေးတွဲသိုလ် စီးပွား

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဤကျမ်းမာသည် စီးပွားရေးတူးသို့လိုအပ်မှ မဟာဝါဘိမြဲဘုရားရရှိရန် တင်သွင်းသော ကျမ်းစာဖြစ်ပါသည်။ ရတနာသုံးပါးအမှုးထား၍ ကျေးမွှုးပြုစွာသင်ဆုံးမပေးသော ကျေးဇူးရှင် မိမင်းဖောင်တို့အား ဤကျမ်းစာဖြစ် ကန်တော့အပ်ပါသည်။

ထို့ပြင်ပယ်စဉ်ကာလ မကျားမီးစန်သည်မှစ၍ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း ဆရာ၊ ဆရာမများအားလည်း ကန်တော့အပ်ပါသည်။ စီးပွားရေးတူးသို့လိုအပ် ပထမနှစ်သင်တန်းမှစ၍ ယခုချိန်ထိတိုင်အောင် လမ်းညွှန်ပြသပေးခဲ့သော စီးပွားရေးတူးသို့လိုပါမောက္ခာပြု ဆရာကြီး ဦးမောင်သန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှုပညာနှင့် ဆရာမကြီးဒေါ်လှမြင့်၊ ဝါဘိနှေ့ဒွာနှင့် ဆရာမဒေါ်ခေလှန့် ဆရာ၊ ဆရာမများအားလုံးကိုလည်း ဂါရင်ပြုအပ်ပါသည်။

အမိကအားဖြစ် ဤကျမ်းစာဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အစမှုအဆုံးတိုင် ဂရုတာစိုက် ကြီးကြပ်လမ်းညွှန်မှုပေးခဲ့သော စီးပွားရေးတူးသို့လိုအပ်၊ စီမံခန့်ခွဲမှုပညာနှင့် တွဲဖက်ပါမောက္ခာ ဆရာမ ဒေါက်တာဒေါ်နှန်ယဉ်အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ဤကျမ်းတ ပြီးမြောက်ရေးအတွက် ပြင်ပစာစံအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးသော သမဂ္ဂယာမာန်ကြေးနွား၊ အိမ်တွင်းခက်မူလက်မူလပ်ငန်း၊ ကြွောင်းသတ်ပစ္စည်းခက်ရှုံး အမှတ်(၁)မှ စက်ရုံးမှုးဆက္း၊ ဦးပြို့ခေအား လိုက်လုံးစွာကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ပုတ်ဘမ်းတင်အပ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဆောင်ရွက်သောအချက်အလက်များ ရရှိမရှိအတွက် အကုန်အညီပေးခဲ့ကြသော စက်ရုံးမှုးများနှင့် ဝန်းထမ်းများအားလုံးအား လည်းကောင်း၊ သပက်ဖက်မှ နိုင်ငံနိုင်ကုလ္ပားအားပေးခဲ့ကြသော မိတ်ဆွဲများနှင့် သုတယ်ချော်းများအားလည်းကောင်း မကျော်မှုးအထူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်ဘမ်းတင်အပ်ပါသည်။

မာတိကာ

အခန်း	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါနီး	၁
	လေ့လာ ရသည် ရည်ရွယ်ချက်များ	၅
	အဆိုပြုချက်များ	၄
	လေ့လာမှုပုံစံ	၅
J။	အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း	၇
J-၁။	ခေတ်အလိုက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု ပြောင်းလဲလာပုံ	၈
J-၂။	အရည်အသွေး၏ အဓိပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ	၂၂
J-၃။	ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများရှိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု၏ဦးတည်ချက်	၂၂
J-၄။	ခေတ်မီအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု၏ လိုအပ်ချက်များ	၃၁
၃။	အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ပုံ နည်းစနစ်များ	၄၇
၃-၁။	ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများ	၄၇
၃-၂။	ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများ	၄၉
၄။	မြန်မာပြည်ပ ပိုကုန်ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု	၅၅
၄-၁။	နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု	၅၇
၄-၂။	ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု	၁၀၅
၄-၃။	ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု	၁၀၉

၅။	မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်တွင်းသုံးကုန် ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု	၁၁၈
၅-၁။	နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု	၁၂၀
၅-၂။	ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု	၁၂၀
၅-၃။	ပဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု	၁၂၁
၆။	နိဂုံး လေ့လာတွေရှိချက်များနှင့် အကြော်ပြုတင်ပြချက်များ	၁၂၅

ယေားစာရင်း

ယေားအမှတ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ယေား(၃-၁) အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့၏ အရည်အသွေး
ထိန်းချုပ်မှုကို ဖော်ပြသည်။

၇၃

ယေား(၅-၁) မြန်မာ့ထုတ်ကုန်များအား ပြည်တွင်းစားသုံးသူများ
သုံးစွဲခြင်း ရီမရိုး ဖော်ပြသော်လော်။

၁၆၅

ယေား(၅-၂) စားသုံးသူများအနေဖြင့် မြန်မာ့ထုတ်ကုန်များအေးဝယ်ယူ
သုံးစွဲရခြင်းအကြောင်းရင်းများကို ဖော်ပြသည်။

၁၆၆

ယေား(၅-၃) စားသုံးသူများ၏ ကုန်ဝယ်ယူရာတွင် အဓိကထားဝယ်ယူ
ရသည်။ ရကြောင်းရင်းများကို ဖော်ပြသည်။

၁၆၈

ယေား(၅-၄) အရည်အသွေးကို အဓိကထားဝယ်ယူရသည် အကြောင်း
ရင်းများကို ဖော်ပြသည်။

၁၇၁

ယေား(၅-၅) မြန်မာ့ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးပေါ် စားသုံးသူများ
၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များကို ဖော်ပြသော လော်။

၁၇၂

ပုံချပ်စာရင်း

ပုံ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ	
ပုံ (၂-၁)	အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကားချပ်	၅၃	
ပုံ (၂-၂)	ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများရှိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဖြစ်စဉ်ပြုပုံ	၅၆	
ပုံ (၂-၃)	စားသုံးသူများ၏စိတ်ကျေနှင့်မှု	၅၈	
ပုံ (၂-၄)	ကုန်ပစ္စည်းအရည်အသွေးသံသရာ	၅၀	
ပုံ (၂-၅)	စာရင်းအင်းဆိုင်ရာအရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းနည်းလမ်းများ	၅၈	
ပုံ (၃-၁)	စ-လ-စ-အ စက်စိုင်းစဉ်(သို့) Deming's Cycle	၅၅	
ပုံ (၃-၂)	အနဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးအကျိုးဝင်သောအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုသဘော ဖော်ပုံဌာမ်း	၅၇	
ပုံ (၃-၃)	စစ်ဆေးခြင်းနည်းများ	၆၂	
ပုံ (၃-၄)	ငါးရှီးပုံဌားချပ်	၆၆	
ပုံ (၄-၁)	ကျွန်းသစ်ဌာမ်းခင်းတုံးထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု ကို ဖော်ပြုသောပုံဌား	၁၀၂	
ပုံ (၄-၂)	အထပ်သားပြုလုပ်ပုံဌားဆင့်ဆင့်နှင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကိုဖော်ပြ သောပုံဌား	၁၀၈	
ပုံ (၄-၃)	ကျွန်းသစ်ပရီဘောဂထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ဖော်ပြသောပုံဌား	၁၅၂	
ပုံ (၅-၁)	မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံး၏	အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း	၁၅၆
ပုံ (၅-၂)	စီးကရက်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းပြုယေား	၁၅၉	

ပု(၅-၃)	အထည်ချုပ်စက်ရုံအမှတ်(၄)၏ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုကိုဖော်ပြသောပုံချုပ်	၁၃၈
ပု(၅-၄)	မွန်လေးလားဂါးဘီယာစက်ရုံ၏ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးထိန်း ပျုပ်မှု	၁၄၂
ပု(၅-၅)	မြန်မာယူနီမစ်အင်တာနေရာင်နယ်လီမိတက်ကုမ္ပဏီ၏ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှု ပြချုပ်ပုံ	၁၄၂
ပု(၅-၆)	ကော်ကော်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုပြဇေား	၁၄၀
ပု(၅-၇)	ဘီစက်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးထိန်းပျုပ်မှုကို ဖော်ပြသည်ပုံချုပ်	၁၄၂

အကျဉ်းချုပ်

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် ယူဉ်ဖြိုင်မှုကဗ္ဗာ၏အရေးပါမှုကို ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် အစဉ်အမြဲအလေးထားနေရပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ၏ ယူဉ်ဖြိုင်မှုအင်အားမှာ လည်း ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးပေါ်တွင် များစွာမှုတည်နေပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မျက်မှာက်ကာလ၏ စားသုံးသူများသည် ကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူရှုံး အရည်အသွေးကို အဓိကထား၍ ဈေးချယ်ဝယ်ယူလာကြသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဦးတည်၍အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

နိုင်ငံအသီးသီးတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နည်းအမျိုးမျိုးကို ကျင့်သုံးသကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲ အသုံးပြုလာကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအများစု သည် ထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာတွင် ကြိုက်တော်မှတ်ထားသော စံချိန်နှင့်ညီမည့် ကွာဟာချက်ရှိမရှိကို အလေးထားစ်ဆေးခဲ့ကြကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ သို့သော်ယခြားတွင် အရည်အသွေးကောင်းသောပစ္စည်းများဖြင့် ဈေးကွက်တွင်ရပ်တည်နေသည် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ထူးခြားသော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်နည်းများကို အခြားတိုးတက်ပြီးသောနိုင်ငံများက အတုယူကျင့်သုံးလာကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ဖြင့် ငွေး၏အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သောနည်းများသည် ကမ္ဘာအဆင့်မီ နည်းလမ်းများအဖြစ် သတ်မှတ်လာကြပါသည်။

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကျင့်သုံးနေသော မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ပြည်တွင်းပြည်ပဈေးကွက်အတွင်း ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ထိရောက်စွာပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ၌ မည်ကဲ့သို့အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နေသည်ကိုသိရှိရန်နှင့် ကမ္ဘာအဆင့်မီနည်းလမ်းအသစ်များကို

သုံးစွဲနိုင်ချေရှိမရှိသုံးသပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်ပပို့ကုန်ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများ ၏အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုနှင့် နိုင်ငံတကာချေးကွက်တွင် ဝင်ရောက်ယဉ်ပြီးမှုကို လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့အဆင့်မီအရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်နည်းများ (World Class Quality Control Tactics) ကိုအသုံးပါနိုင်ခြင်းရှိ မရှိကိုလည်းကောင်းသုံးသပ်ရန် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သစ်အခြေခံပစ္စည်းများကို ပြည်ပပို့ကုန်အဖြစ် ထုတ်လုပ်ရောင်းခုနောက်သော လုပ်ငန်းများအား ဆန်းစစ်ထားပါသည်။ ထို့အပြင် ပြည်တွင်းသုံး အခြေခံကုန်ပစ္စည်းများဖြစ်သော ဆေးဝါး၊ စားသောက်ကုန်နှင့် အထည်အလိပ်တို့ ထုတ်လုပ်ကြသောလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပြည်တွင်းချေးကွက်အတွင်း ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို မည်သို့ပြုလုပ်နေကြောင်းသိရှိရန် နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်း၊ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများအလိုက် လေ့လာသုံးသပ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာ့ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထုတ်လုပ်သူများ၏လုပ်ဆောင်မှုသာမက ပြည်တွင်းစားသုံးသူများအနေဖြင့် ပြည်တွင်းဖြစ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးအပေါ် ခံယူချက်များကိုသိရှိရန် စားသုံးသူတို့၏ကင်ပြချက်များ ကိုလည်း သုံးသပ်ခဲ့ပါသည်။

လေ့လာမှုများမှသိရှိရသည်မှာမြန်မာနိုင်ငံရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် စံချိန် စံညွှန်းများ ကြိုတင်သတ်မှတ်၍ ယင်းစံချိန်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမရှိကိုသာ စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်လျက်ရှိကြပါသည်။ ထိုသို့ စံကိုက်ညီမှုရှိမရှိစစ်ဆေးရာတွင်လည်း လုပ်ငန်းတရီးသာ တိကျစွာဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြပြီး အချို့သောလုပ်ငန်းများတွင် စံချိန်သတ်မှတ်ထားခြင်းလုံးဝမရှိဘဲ အလျဉ်းသင့်သလို ကျမ်းကျင်မှုအရစစ်ဆေးနေကြပါသည်။ ထိုကျင့်စဉ်များသည် ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နည်းများနှင့် ကင်းကွာနေပါသည်။

မြန်မာ့ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို လက်ရှိအနေ အထားအရသာ ဆက်လက်ပြုလုပ်နေကြလျှင် ပြည်တွင်းချေးကွက်ရှုံးကြောရည်စွာ ဆက်လက်ရပ်တည်ရန် အက်အခဲများရှိလာနိုင်သကဲ့သို့ ပြည်ပချေးကွက်ကိုလည်း ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ရန် မလွယ်ကူပါ။

ထို့ကြောင့် တိုးတက်ပြီးနိုင်ငံများပင်လျှင် ပြောင်းလဲလိုက်နာကျင့်သုံးနေကြသော ကမ္ဘာအဆင့်မီ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နည်းများကို မို့ဖြစ်း၍၍မိမိတို့လုပ်ငန်းများနှင့် လိုက်လျောညီတွေဖြစ်မည်နည်း များကို အတုယူကျင့်သုံးသင့်ပါသည်။ ထိုကမ္ဘာအဆင့်မီ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နည်းများကို လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအတွင်းရှိ ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူမှ အောက်ဆုံးအဆင့်အလုပ်သမား များအထိ ပါဝင်သော်လည်းကောင်းမွန်မှုသည်၊ အဆင့်အသီးသီးရှိလူတိုင်းသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုနှင့် အရည်အသွေးတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ကြသူများအဖြစ် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုသည်၊ ငှုံးထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်နေကြသူ များ၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုပေါ်တွင် များစွာမှုတည်ပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်းရှိလုပ်သားများ အားလုံးတွင် အရည်အသွေးပေါ် အလေးထားသည့်စိတ်ခါတ်များရှိမှုသာ ငှုံးလုပ်ငန်းမှုထုတ်လုပ်သော ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုနည်ဖြစ်ပါသည်။ အထက်ဖော်ပြပါကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ လူအင်အားအရင်းအမြစ်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး (Human Resources Development) ကို ဦးတည်နေခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ပညာပေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထစိတ်ရောကိုယ်ပါ ပါဝင်ဆောင်ရွက် ရှိသည့်စိတ်ခါတ်ပေါ်ပေါက်ဆန်ဖန်တီးခြင်း၊ ပိမိ၏စွမ်းရည်ကို ဖော်ထုတ်အသုံးပြုနိုင်သည် အခွင့် အလန်းများပေးခြင်းတို့ဖြင့် လုပ်သားအင်အားစု၏အရည်အသွေးကို မြှင့်တင်နိုင်ပါသည်။

မြန်မာ့ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတွင်းရှိလုပ်သားများ၏ အရည်အသွေးပို၍ တိုးတက်လာစေရန် သင်္ကားလေ့ကျင့်ပေးပြီး ကမ္ဘာအဆင့်မီအရည်အသွေးထိန်းချုပ်နည်းများကို အတုယူကျင့်သုံးလာနိုင်မည်ဆိုပါက ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်အတွင်း ပြိုင်ဆိုင်မှုအင်အား မြှင့်တက်လာပြီး ဈေးကွက်အတွင်းမှ အကျိုးအမြတ်များကို ဆွတ်ခွာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အ စံး (၁)

နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၁၉၈၈ ရုန်းနောက်ပိုင်းမှစ၍ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးလာခဲ့ပါသည်။ ထိုဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍ မြင့်မားလာသောကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင်လည်း နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများ၊ ဘစ်ဦးတည်းနိုင်ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းလုပ်ငန်းများ၊ ကုမ္ပဏီများ၊ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများစသေည်ဖြင့်အမျိုးမျိုးလုပ်ကိုင်လာကြောပါသည်။ ဤကဲ့သို့ဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းတစ်မျိုးကို လုပ်ငန်းအများအပြားမှ မိမိအစီအစဉ်ဖြင့်ထုတ်လုပ်ကြောဆောင်း၊ ဈေးကွက်အတွင်း ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးကို အမိကယား၍ ပြုင်ဆိုင်နေရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် အရည်အသွေးကောင်းသော ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်သကဲ့သို့ ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင်လည်း အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှသာ ဘားသုံးသူများမှုံးဘားပေး၍ ရွေးချယ်ဝယ်ယူကြောပါသည်။ အရည်အသွေးကောင်းမွန်စသေပစ္စည်းများသည် ပြည်တွင်းပြည်ပဈေးကွက်တွင် ပြောရည်စာရပ်တည်နိုင်ဖြီး ဈေးကွက်အသီးသီးတွင် ဈေးကွက်ရှုယ်ယာအများအပြားကိုလည်းရရှိစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင်း ဈေးကွက်ယဉ်ပြုင်မှတ် အရည်အသွေးသည်သာ သော့ချက်ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်းအသီးသီးတွင် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်များ၌ ပုံမှန်မှုများ၊ ချို့ယွင်းမှုများရှိပါက တွက်ရှိလာမည့်ကုန်ဆျာ၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကို ထိခိုက်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင်းထွက်ရှိလာဆသာကုန်ပျော၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်မြင့်မားလာစေရန် ဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကောင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ထုတ်လုပ်မည့်ကုန်ပစ္စည်း၏ အရည်အသွေးကိုသတ်မှတ်ရန် စားသုံးသူ၏ စီတ်ကျေနှင်းမှုရရှိရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အပြင် ထိအရည်အသွေးကိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း လုပ်ငန်းအတွက် စီးပွားရေးတွက်ခြေကိုက်မှု ရှိမရှိကိုပါထည့်သွင်းစဉ်းစားရပါသည်။ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းသည် အထက်ဖော်ပြပါ အခြေအနေနှင့်ကိုက်ညီမှု ရှိစေရန် ကွပ်ကဲပေးခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ မျက်ဓမ္မာက်ကာလတွင် ဈေးကွက်ယူဉ်ပြီင်မှုပြီးမားလာသောကြောင်း လုပ်ငန်းတိုင်းသည် အရည်အသွေးပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်အောင်ရည်ရွယ်၍ ပြိုးပမ်းအားထုတ်လွှက်ရှိပြေပါသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့်၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအများစုသည် ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရှာ့ခြင်း သတ်မှတ်စံချိန်နှင့်ညီမညီ ကွာဟာချက်ရှိမရှိကိုသာ စစ်ဆေးခြင်း (Inspection) ပြုလုပ်ဆုံးရှိပြေပါသည်။ ယင်းစနစ်တွင် ထုတ်လုပ်ပြီးစံး၍ ထွက်ရှိလာသောကုန်ရောများသည် သတ်မှတ်ထားသောစံချိန်နှင့်ကိုက်ညီမှုရှိမရှိကိုသာ သိရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင်း ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးကိုထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းမရှိသကဲ့သို့ ထုတ်ကုန်အရည်အသွေး ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်မှုများလည်းမပါဝင်ခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင်းမျက်ဓမ္မာက်ကာလ၏ ထုတ်ကုန်အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင် ယင်းထုတ်ကုန်ကိုထုတ်လုပ်နေသော ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက် ဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သောစနစ် (Process Quality Control) ကို ကျင့်သုံးလာကြောင်းတွေရှိရပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ၏ ဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု၏ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာလမ်းများ (Statistical Methods) ကိုအသုံးချုပြုလာပြေပါသည်။ ထိုစာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကြောင်း ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးကို မစစ်ဆေးတော့ဘဲ နှမူနာကောက်စစ်ဆေးနည်း (Sampling Inspection) ကိုအသုံးပြုလာပြေပါသည်။ နှမူနာစကာက်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အတူ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ကားချုပ် (Control Chart) ကိုလည်း အသုံးပြုလာခဲ့ကြပါသည်။

ဒုတိယကန္တာစစ်ပြီးဆုံးပြီးနောက် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အစီအစဉ်များ တွင် ယူတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ရှားမှုများသည်လည်း အမိကပါဝင်လာခဲ့ရာ လုပ်ငန်း၏ ဌာနခွဲအားလုံးပူးပေါင်း၍ အရည်အသွေးထိန်း ချုပ်ခြင်းသည် ပိုမိုကောင်းမွန်သောရလဒ်များ ရရှိနိုင်ခြောင်းတွေရှိခဲ့ကြပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လုပ်ငန်းအတွင်း ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများမှစ၍ အောက်ခြေလုပ်သားများအဆင့်အထိ လူတိုင်းသည် အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ရှားမှုများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြခြင်းဖြင့် အောင်မြင်မှုများ ရရှိလာနိုင်သည်ကိုတွေရှိခဲ့ကြပေသည်။ ထိုအလေ့အကျင့်ကို ကျင့်သုံးခဲ့ရာမှ ရရှိသောအကျိုးကျေးဇူး မှာကျပန်နိုင်းဖြစ် ကုန်ပစ္စည်းများသည် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သည်ဟု အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဓရေးကွက်မှ လက်ခံလာခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံ၏အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်မှုသည် အားလုံးပါဝင်သာ Total Quality Control (TQC) ဟုအမည်တွင်ခဲ့ပါသည်။ ယင်း TQC ၏ အခြေခံသဘောသရားမှာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းရှိ ဌာနအသီးသီးမှ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်အသီးသီးရှိ လုပ်သားတိုင်းသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း စနစ်၏ ထူးခြား ဆောင်ရွက်မှုကြောင့်၊ တိုးတက်ပြီးနိုင်းများသာမက တိုးတက်ဆဲနိုင်းများတွင်ပါ TQC ကို စတင်ကျင့်သုံးနေကြောကြောင်းတွေရှိခဲ့ရပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါဆောင်ရွက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုးတက်ပြီးနိုင်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်ပုံစံများကို အသေးစိတ်ဆန်းစစ်လေ့လာရန်လိုအပ်သဖြင့် ဤကျမ်းစာတွင် ထည်သွင်းလေ့လာရေးသားထားပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအသီးသီး၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကဏ္ဍကိုလည်း ဆန်းစစ်ခဲ့ရာ ပြည့်စုံကုန် ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ပြည်တွင်းသုံးကုန်ထုတ်လုပ်စသာ လုပ်ငန်းများ၏ အရှည်းအချိန်းချုပ်ပုံများကိုလည်း၊ လေ့လာ တင်ပြု ပါသည်။ သုံးသပ်တွေရှိချက်များမှ ကန္တာအဆင်မြှုံးအရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်နည်းများ

(World Class Quality Control Tactics) အား မြန်မာထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် သုံးစွဲနိုင်သည့် အလားအလာရှိမရှိကိုလည်း ဆန်းစစ်၍ ဤကျမ်းစာ တွင်သုံးသပ်ဖော်ပြထားပါသည်။

လေ့လာရသည့်ရည်ရွယ်ချက်များ

- ၁။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုနှာများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို စိစစ်သုံးသပ်၍ နိုင်ငံတကာအဆင်ရှိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည့်နည်းများနှင့် ကွာဟာချက်များရှိမရှိဖော်ထုတ်ရန်။
- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံရှိပြည်ပို့ကုန်ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများအပေါ် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု ထိုးရောက်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတကာအေးကွက်တွင် ဝင်းရောက်ယူဉ်ဖြောင်းမှုကိုဆန်းစစ်ရန်။
- ၃။ လက်ရှိနိုင်ငံအသီးသီးတွင် ကျင့်သုံးနေသော ကမ္ဘာ့အဆင့်မီအရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည့်နည်းများ (World Class Quality Control Tactics) ကိုမြန်မာထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများ၌ အသုံးချိုင်ခြင်းရှိမရှိသုံးသပ်ရန်။

အဆိုပြုချက်များ

- ၁။ အေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် အရည်အသွေးကောင်းသော ထုတ်ကုန်များသာလျှင်စားသုံးသူတို့၏ စိတ်ခကျနှပ်မှုကို ပိုမိုပေးစွမ်းနိုင်ပါသည်။
- ၂။ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို ထိုးရောက်စွာဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းများမှထွက်သောထုတ်ကုန်များသာလျှင် အေးကွက်တွင်ရောက်ယူဉ်ဖြောင်းသည့်အပြင် မရှုည်ရပ်တည်နိုင်စွမ်းလည်း ရှုံးပါသည်။

လေ့လာမူပုံစံ

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ အခို့ဖို့ယ်သတ်မှတ်ချက်များ၊ အခြေခံသဘောတရားများကို သက်ဆိုင်ရာစာအုပ်စာတမ်းများမှ ကောက်နှီတ်လေ့လာဖတ်ရှု၍ တိုးတက်ပြီးနိုင်ငံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နည်းများနှင့် တိုးတက်ဆဲနိုင်ငံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နည်းများကို နိုင်းယဉ်လေ့လာခဲ့ပါသည်။ မြန်မာ့ထုတ်လုပ်မူလုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်လုပ်ငန်းများ၊ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းအသီး သီးတို့တွင် မည်ကဲသို့အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နေသည်ကို ပြည်ပရွေးကွက်သို့တင်ပို့သော သစ်အခြေခံပစ္စည်းများနှင့် ပြည်တွင်းသုံးကုန်ပစ္စည်းများဖြစ်သော ဆေးဝါး၊ စားသောက်ကုန် နှင့် အထည်အလိပ်များထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများအပေါ် အဓမ္မခံ၍လေ့လာခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ လေ့လာရာတွင် ထုတ်လုပ်မူလုပ်ငန်းအသီးသီးမှ တာဝန်ရှိသူများ နှင့်တွေ့ဆုံးရှိခဲ့ပါသည်။ မြန်မာ့ထုတ်လုပ်မူလုပ်ငန်းအသီးသီးမှ တာဝန်ရှိသူများ၏ စိတ်ကျေနပ်မှုကို သိရှိနိုင်ရန်စားသုံးသူ (၁၀၀)ဦးအား ကျောမ်းနမူနာကောက်၍ မေးမြန်းပြီး ပြည်ပ ရွေးကွက်၏ လက်ခံနိုင်မှုကို မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းများသို့ သွားရောက်၍ သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများအား တွေ့ဆုံးမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ သိရှိရသော အချက်အလက်များကို စုစုပေါင်း မြန်မာ့ထုတ်လုပ်မူလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မူဆိုင်ရာ အစိုးကဏ္ဍကို သုံးသပ်ပြီး အနာဂတ်ကာလတွင် ကျင့်သုံးသင့်သည် နည်းစနစ်များကို တင်ပြထားပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါလေ့လာတွေရှိချက်များကို အောက်ပါအတိုင်း အခန်းအသီးသီး ခွဲခြား၍ ရေးသားဖော်ပြထားပါသည်။

အခန်း(၁) နိုဒါန်းပိုင်းတွင် ကျောမ်းစာရေးသားရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ အဆိုပြု တင်ပြချက်များနှင့် လေ့လာမူပုံစံတို့ကို တင်ပြထားပါသည်။

အခန်း(၂) တွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့်ပါတ်သက်၍ ခေတ်အလိုက် အရည် အသွေးထိန်းချုပ်မှုပြောင်းလဲတိုးတက်လာပုံများ၊ အမိပြုပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ၊ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများရှိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု၏ ဦးတည်ချက်များနှင့် ခေတ်မီအရည်အသွေး ထိန်းချုပ်မှု၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။

အခန်း(၃) တွင် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုနည်းစနစ်များကို နှိုင်းယူဉ်တင်ပြထားပါသည်။

အခန်း(၄) တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်ပပို့ကုန်ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများ၏ အရည် အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို သစ်အခြေခံပစ္စည်းထုတ်လုပ်ပြောသော နိုင်ငံပိုင်စက်ရှု၊ ဖက်စပ် လုပ်ငန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများဟူ၍ ခွဲခြားလေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

အခန်း(၅) တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်တွင်းသုံးကုန်ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ဆေးဝါး၊ စားသောက်ကုန်နှင့် အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းတို့အပေါ် အခြေခံ၍ နိုင်ငံပိုင်စက်ရှု၊ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းအသီးသီးတို့၏ လက်တွေလုပ်ဆောင်ချက်များဟူ၍ ခွဲခြားလေ့လာရေးသားထားပါသည်။

အခန်း(၆) နိုင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် လက်တွေကျင့်သုံးမော်ပြောသော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နည်းတို့၏ ကွာဟာချက်များကိုလည်းကောင်း၊ အဆင့်မီအရည် အသွေးထိန်းချုပ်နည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင်အသုံးပြနိုင်သည့် အလားအလာများကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများတွင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်သည့် အချက်များကိုလည်းကောင်း၊ အပြော်ပြတင်ပြထားပါသည်။

အဓန်း (၂)

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသည် ဈေးကွက်၏ဝယ်လိုအားကို ဖြည့်ဆည်းပေး
နိုင်ရန် အရေအတွက်အများအပြားထုတ်လုပ်ရေးကို ရေးဦးစွာဦးတည်၍ထုတ်လုပ်ခဲ့ကြပါသည်။
အရေအတွက်တိုးချွဲ ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် စက်ပစ္စည်းများ၏ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားမြှင့်တင်ခြင်း၊ စက်မှု
နည်းပညာစမ်းသပ်တိတွင်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်မှုများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်
ကြပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုအရေအတွက် တိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် စက်မှုကုန်ထုတ်
လုပ်ငန်းအသီးသီးမှ ဖြိုးပမ်းအားထုတ်လာကြသဖြင့် ဈေးကွက်အတွင်းပြိုင်ဆိုင်မှုများလာသော
ကြောင်း ဆက်လက်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် ပိုမိုဖြိုးစားရန်လိုအပ်လာပါသည်။ ဈေးကွက်အတွင်း၌
လည်း ဈေးနှုန်းသည်ထုတ်ကုန်ဘစ်ခုကို ဝယ်ယူရန်အဆုံးအဖြတ်ပေးသော အဓိကအချက်ဖြစ်
သကဲ့သို့ အရည်အသွေးမှာလည်း ထုတ်ကုန်ဝယ်ယူမှု၏ အဓိကအချက်ဖြစ်လာသဖြင့် စက်မှု
လုပ်ငန်းအသီးသီးသည် ဈေးကွက်အတွင်း ပြောရည်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် ထုတ်ကုန်၏
အရည်အသွေးဖြင့် ပြိုင်ဆိုင်ထုတ်လုပ်လာကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်စက်မှုလုပ်ငန်းများသည်
စားသုံးသူများအားစိတ်ကျေနှင့်မှု အပြည့်အဝပေးနိုင်ပြီး လုပ်ငန်းဘက်မှုလည်း စီးပွားရေးအရ
တွက်ခြေကိုက်မှုရှိသော အရည်အသွေးကောင်းသည့် ထုတ်ကုန်များကို ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်
ကြပါသည်။ ထို့သို့ အရည်အသွေးကောင်းသော ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်နိုင်ရန်မှာ ထုတ်လုပ်မှု
လုပ်ငန်းများအတွင်းတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများ ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်လာပါသည်။ ထို့သို့
အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ပြောရှုံးလည်း ထုတ်လုပ်မှုခေတ်အလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်ကို
တွေ့ရှုံးရပါသည်။

J-၁။ အစောင်ရွက်အရည်အသွေးထိန်းများမှပြောင်းလဲလာပုံ

(က) လက်မူလုပ်ငန်းထွန်းကားသာဓာတ်ရွှေထုတ်လုပ်မူလုပ်ငန်းများ၏အရည်အသွေးထိန်းများပြုခြင်း

အရည်အသွေးထိန်းများပြုခြင်းကို ဘာဘီလိုနီးယားမြို့ပြနိုင်ငံ (Babylonia)

တွင်ဘီစီ ၂၀၀၀ ခန့်.မှစတင်ခဲ့သည်ဟုယူဆနိုင်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဘာဘီလိုနီးယားနိုင်ငံတွင် ပြဌာန်းခဲ့သော ဟာမူရာဘီကိုစောပဒေ (The Code Of Hammurabi) အရ အိမ်တစ်အိမ်ဆောက်လုပ် သောသူသည် ထိုဆောက်လုပ်သောအိမ်ပြီကျ၍ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သေဆုံးခဲ့ပါက ယင်းအိမ် ဆောက်သူအား အသေစားသေစေရမည်ဟု ပြစ်အက်ပြဌာန်းယားခြင်းသည် အိမ်၏အရည်အသွေး ကောင်းမွန်စေရန် ထိန်းများခြင်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ပါသည်။ အိဂုစ်နိုင်ငံတွင် ပီးရမစ်များ (Pyramids) တည်ဆောက်ခဲ့စဉ်က ကျောက်တုံးများကိုအလုဆင်၍ အချိုးကျစေရန်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ကြားကို ကြာည့်ခြင်းအားဖြင့်လည်း ထိုဆောက်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းများပါဝင် ခဲ့ကြောင်းသိရှိနိုင်ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းများပြုခြင်းကို ကို ပိုသုကာပညာရှင်များနှင့် အိဂုစ်ပိသုကာပညာရှင်များမှ စစ်ရေးနယ်ပယ်တွင် လက်တွေ့အသံးချ ဆောင်ရွက်လာကြပါသည်။ ထိုမှတဆင့် သဘောတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် စံပျိန်စည်းများသတ်မှတ်ပြီး အရည်အသွေးထိန်းများများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်လာကြပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရာ၌လည်း လက်မူလုပ်ငန်း (Craftsmanship) အဆင့်ဖြင့်သာ ပြုလုပ်ခဲ့ကြစဉ်က လက်မူ ပညာသည် အလုပ်သမားတစ်ယောက်သည် ထုတ်ကုန်တစ်ခုကိုအစမှုအဆုံးထိ တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြ ပါသည်။ အလုပ်သမား တစ်ယောက်ချင်းစီသည် ထုတ်ကုန်အရည်အသွေး ကောင်းမွန်စေရန် တာဝန်ရှိသူများဖြစ်ကြပါသည်။ လက်မူပညာသည် အလုပ်သမားများသည် ထုတ်ကုပ်မှုပညာသင်အဖြစ် လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြရာမှ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများဖြစ်လာကြပြီး ထိုမှတဆင့်လုပ်ငန်းပိုင်ရှင် (Master) များဖြစ်လာခဲ့ကြပါသည်။ ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုသည် လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်အနေဖြင့် အလုပ်သင်ဘာဝတွင် ကျွမ်းကျင်အောင်လေ့လာခဲ့မှုအပေါ်

မူတည်ပါသည်။ ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးကောင်းမကောင်းနှင့် တပ်ဆင်မူမှန်မမှန်ကို လုပ်ငန်းဖိုင်ရှင်က မျက်မြင်ကြေည့်ရှုစစ်ဆေးပေးခြင်းအားဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းပျုပ်မူမှား ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

ထိအပျိန်က လက်မူကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများသည် အရေအတွက်ဖြင့်သာ
စားသုံးသူ၏လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့ကြပြီး ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကို ဦးစားပေး
ခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့ကြပေ။ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ဈေးကွက်တွင်ဝယ်လိုအားအစဉ်ရှိနေပြီး ထုတ်လုပ်သော
အရေအတွက် အားလုံးကို ရောင်းချိန်ခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

(e) ເກົ່າມຕັກລູກຄະຕິຍຸດລົບມຸລືບົນຄົກ: ພູວະເຈົ້າ ແລ້ວ ເກົ່າມຕັກລູກຄະຕິຍຸດລົບມຸລືບົນຄົກ:

စက်မှုခေတ်ပြောင်းတော်လုန်ရေး (Industrial Revolution) ကြောင့်အကြောင်းအတွက် အများအပြားထုတ်လုပ်သော စက်ရုံများပေါ်ပေါ်လာသောအခါ လက်မှုပညာသည် အလုပ်သမားများသည် စက်ရုံလုပ်သားများ (Factory Workers) ဖြစ်လာခဲ့ကြပြီး၊ လုပ်ငန်းရှင်များ ကအလုပ်ကြီးကြပ်သူ (Factory Foremen) များဖြစ်လာခဲ့ကြပါသည်။ အလုပ်သမားများစုပေါင်း၏ အလုပ်များကိုအပ်စုံ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပြီး အလုပ်သမားအပ်စုတစ်စုစိုကို အလုပ်ကြပ်တစ်းယာက်စီကြီးကြပ်လာခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအလုပ်သမားအပ်စုများ၏ လုပ်ဆောင်မှုများတွင် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်စေရန်အတွက် ကြိုးကြပ်ပေးရန်မှာ အလုပ်ကြပ်များတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။ ထိုအချိန်က ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးနှင့် ပတ်သက်သောတာဝန်သည် စက်ရုံလုပ်သားများ၊ အလုပ်ကြပ်များ နှင့်သာ တိုက်ရှိက်သက်ဆိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

ଏହା କେବଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ନାହିଁ ।

အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်း (Division of Labour) အရထုတ်ကုန်တစ်ခု၏
အစိတ်အပိုင်းများကို တစ်နေရာစီမှုထုတ်လုပ်ကြခြင်းအားဖြင့် ကုန်ထွက်လည်းတိုးလေ့ခဲ့ပါသည်။

ကုန်ထုတ်လုပ်နိုင်စမ်းကို ဦးစားပေးလာခဲ့သဖြင့် အရည်အသွေးပိုင်းတွင် လျှော့နည်းကျဆင်းလာခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့်အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန် စက်ရုံမန်နေဂျာများက "စစ်ဆေးရေးဌာန" (Inspection Department) ဟူ၍ ဖွဲ့စည်းပေးလာကြာပါသည်။ ထိုစစ်ဆေးရေးဌာန၏ အဓိကတာဝန်မှာ ကုန်ပစ္စည်းများအား စမ်းသပ်စစ်ဆေး၍ အကောင်းနှင့်အပျက် ခွဲခြားပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးခွဲလာခြင်းနှင့် သိပ္ပါနည်းကျအုပ်ချုပ်မှု (Scientific Management) အယူအဆများ တိုးတက်လာခဲ့ခြင်းတို့ကြောင်။ အလုပ်သမားများ၏ ထုတ်ကုန်များကို ကြီးကြပ်ပေးရန် အလုပ်ကြာပ်တစ်ယောက်တည်းက တာဝန်ယူခဲ့ရာမှုစစ်ဆေးသူ (Inspector) တစ်ယောက်ကပါတာဝန်ယူလာခဲ့ပါသည်။ ထိုစစ်ဆေးသူသည် အလုပ်သမားများ၏ ထုတ်ကုန်များအား စားသုံးသူများ၏ စိတ်ကျေနှင်းမှုကို ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်ခြင်းရှိမရှိ စစ်ဆေးပေးရန်တာဝန်ရှိပါသည်။ စစ်ဆေးသူသည် အလုပ်ကြာပ်များနှင့် သီးခြားလွှတ်လပ်စွာ တည်ရှိနေပြီးဆုံးဖြတ်ချက်ကိုလည်း လွှတ်လပ်ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။

ထိုအချိန်က အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာတွင် စစ်ဆေးခြင်းအပေါ်အခြေခံသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း (Inspection Quality Control) ကိုအသုံးပြုခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းနည်းတွင် စံချိန်စံညွှန်းတစ်ခုတည်းပေါ်တွင်သာ ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ စစ်ဆေးခဲ့ကြပြီး စစ်ဆေးခြင်းကိုလည်း ကုန်ချောထွက်ပြီးမှသာ ပြုလုပ်ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း အများစုသည် ထုတ်လုပ်သောကုန်ချော၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရေးကိုသာ အဓိကထားထုတ်လုပ်ခဲ့ကြပြီး ထုတ်ကုန်အတွက်အရည်အသွေး စံသတ်မှတ်ချက်များသတ်မှတ်ထား၍ ထိုစံသတ်မှတ်ချက်များ (Specification) နှင့်ကိုက်ညီမှုရှိကိုသာ စစ်ဆေးခဲ့ကြသောကြောင်း စံချိန်နှင့်မကိုက်ညီမှုများကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုစံသတ်မှတ်ချက်နှင့် မကိုက်ညီမှုများကို ကုန်ချောထွက်ပြီးမှ သိရှိရသဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် များစွာထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများလည်း ရှိခဲ့ပါသည်။

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာအရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း

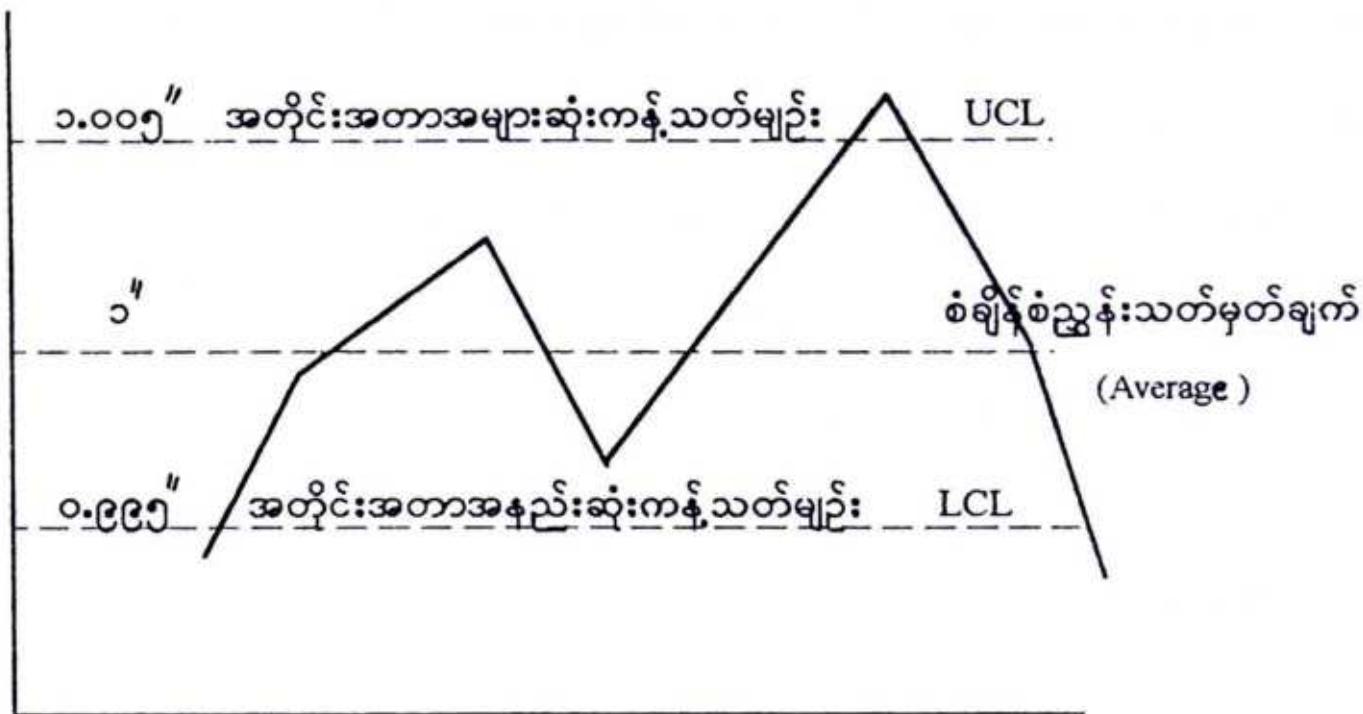
စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် မကိုက်ညီမှုများတွေရှိရသည့်အတွက် နောက်ပိုင်းတွင် စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် လျော့ဝိသတ်မှတ်ချက် (Tolerance) ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ကြပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးပြုသောပစ္စည်းများ၊ ထုတ်လုပ်မှုနည်းလမ်းများနှင့် စက်မှုကျမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ လျော့ဝိသတ်မှတ်ချက်များ စသည်တို့ကိုအတိအကျသတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည် နည်းလမ်းများလည်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။ ယင်းနည်းလမ်းများအနက် အထင်ရှုံးဆုံးနှင့် အသုံးအများဆုံးသောနည်းလမ်းမှာ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများ (Statistical Methods) ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပို့ဗျာတိုင်းတာမှုများနှင့် သိပ္ပါနည်းကျတိုင်းတာမှုများကိုလည်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းတွင် အသုံးပြုလာဖြာပါသည်။

၂၀ရာစုနှစ်ဦးပိုင်းတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု (Quality Control) ပြုလုပ်ရန်အတွက် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို သုံးစွဲခဲ့ကြသော်လည်း ထိုအချိန်ကစစ်တပ်၏ လက်နက်ဖြောက်ပိုင်းတွင်သာ အသုံးများခဲ့ပြီးစက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုမှုနည်းခဲ့ပါသည်။ ၁၉၂၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းနှင့် ၁၉၃၀ ခုနှစ်များတွင် ကုမ္ပဏီအနည်းစုံ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို စတင်၍အသုံးပြုလာခဲ့ကြပါသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို စိတ်ဝင်စားမှုနည်းခဲ့ရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းမှာ စာရင်းအင်းပညာရှင်များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည့်နယ်ပယ်အနေဖြင့် မှတ်ယူထားသောကြောင့်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယကြောစစ် ပြီးဆုံးသွားသောအခါ ကုန်ပစ္စည်းအများအပြား ထုတ်လုပ်ရန်လိုအပ်သူများ အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းကိုလည်း ချွဲထွင်လုပ်ကိုင်လာကြောင်းတွေရှိရပါသည်။ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ပို့ဗျာတိုင်းတာရေးရန် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုလာစေခဲ့ပါသည်။ ထိုစာရင်းအင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများကြောင်းစစ်ဆေးခြင်းကို ရာနှုန်းပြည့်မစစ်ဆေးတော့ဘဲ နမူနာကောက်စစ်ဆေးခြင်းကိုလည်း သုံးစွဲလာခဲ့

ကြပါသည်။ နမူနာကောက်စစ်ဆေးခြင်း (Sampling Inspection) နှင့်အတူ အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်ကားချပ် (Control Charts) များကိုလည်း အသုံးပြုလာခဲ့ကြပါသည်။

ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သတ်၍ စံချိန်စံညွှန်းများလည်း သတ်မှတ်အသုံးပြုလာကြပါသည်။ လက်တွေတွင် ထုတ်လုပ်လိုက်သောပစ္စည်းသည် သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းနှင့် ရာနှုန်းပြည်ကိုကြည့်ရန် ခဲယဉ်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်ကုန်အတွက် အရည်အသွေး ဆိုင်ရာစံချိန်စံညွှန်းများ သတ်မှတ်ရာတွင် ထို့စံချိန်စံညွှန်းများမှ တိမ်းစောင်းမှု အတွက် မည်မျှခွင့်ပြနိုင်သည်ကိုလည်း တွက်ချက်သတ်မှတ်လာခဲ့ကြပါသည်။ တိမ်းစောင်းမှု ဆိုသည်မှာ ထုတ်ကုန်အတွက် သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ထုတ်လုပ်လိုက်သော ကုန်ပစ္စည်းတို့ နှိုင်းယူဥုံးပြုလွှာတွင် တွေ့ရှိရသောကွဲလွှဲချက်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းများမှ တိမ်းစောင်းမှုရှိသော်လည်း ထိုပစ္စည်းကိုလက်တွေအသုံးပြု၍ ရရှိနိုင်သူမျှ ထို့ကြောင့် လက်ခံခွင့်ပြုပြီး တိမ်းစောင်းမှုများလွန်းသောကြောင့် ပစ္စည်းကို လက်တွေသုံး၍ မဖြစ်နိုင်သူမျှ ထိုပစ္စည်းကိုပယ်သည့်စနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့ပါသည်။ တိမ်းစောင်းမှုကို အတိအကျကိန်းကဏ္ဍားများဖြင့် ရေးသားပြနိုင်ပါသည်။ ပုံစံအားဖြင့် ဝက်အူရှစ်တစ်ခု၏အချင်းကို ± 0.004 " တိမ်းစောင်းမှုတွင် ခွင့်ပြသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသူမျှ ထိုဝက်အူရှစ်၏ စံချိန်စံညွှန်း သတ်မှတ်ချက်ထက် 0.004 " ပိုကျယ်နိုင်ပါသည်။ (သို့မဟုတ်) 0.004 " ပိုကျော်နိုင်ပါသည်။ သို့သော်တိမ်းစောင်းမှုမှာ လွန်ကဲနေပါက ထိုပယ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတိမ်းစောင်းမှုကို အရည်အသွေးထိန်းချုပ် ကားချပ်ဖြင့် ရေးဆွဲဖော်ပြထားပါသည်။

ပု(J-၁) အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ကားချုပ် (Control Chart)

အထက်ပါ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ကားချုပ်ပုံစံတွင် အလယ်မျဉ်းသည် ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၏ သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းကို ဖော်ပြထားပြီး အထက်မျဉ်းသည် ထိုသတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းထက်ပိုမဲ့လျှင် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ လက်ခံနိုင်ဒြောင်းကို ဖော်ပြသော အတိုင်းအတာအများဆုံးကုန်သတ်မျဉ်း (Upper Control Limit) UCL ဖြစ်ပါသည်။ အောက်မျဉ်းသည် သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းထက်လျှော့ကျမဲ့လျှင် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ လက်ခံနိုင်ဒြောင်းကို ဖော်ပြသော အတိုင်းအတာအနျော်ဆုံးကုန်သတ်မျဉ်း (Lower Control Limit) LCL ဖြစ်ပါသည်။

ပုံစံအားဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၏ စံချိန်စံညွှန်းအတိုင်းအတာကို ၁" ဟု သတ်မှတ်ထားပါက ဖော်ပြခဲ့သောတိမ်းစောင်းမူဥပမာပုံစံအရ အတိုင်းအတာ ၁.၀၀၅" နှင့် ၀.၉၉၅" အကြားရှိ ကုန်ပစ္စည်းများကို လက်ခံနိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ ၁.၀၀၅" ထက်ကျော်လွန်မဲ့လျှင်

သော်လည်းကောင်း၊ ၀.၉၉၅[။] ထက်လျော့နည်းနေခဲ့လျှင် သော်လည်းကောင်း လက်မခံနိုင်သော ပစ္စည်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး စက်ကိုရှုပ်၍လိုအပ်သော ပြင်ဆင်ချက်များပြုလုပ်ရပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ကားချပ်ကို ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အများဆုံး အသုံးပြုကြပါသည်။ ထုတ်လုပ်သောကုန်ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးကြပါရာတွင် တိုင်းတာရရှိသော အတိုင်းအတာများကို ထိုထိန်းချုပ်ကားချပ်တွင် ရေးမှတ်ထားခဲ့ပြီး စွင်ပြုဘောင်အပြင်ဘက်သို့ ရောက်သွားပါက ထုတ်လုပ်မှုကိုရပ်ဆိုင်း၍ လိုအပ်သောပြင်ဆင်မွမ်းမဲ့များ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်း၏စံချိန်စံညွှန်းနှင့် တိမ်းစောင်းမှုစွင်ပြုချက်များ၏ ကျဉ်းမှုကျယ်မှုတို့သည် ကုန်ပစ္စည်း၏အသုံးဝင်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုစက်ယွန်ရား၊ ထုတ်လုပ်သည်နည်းနှင့်ဖြစ်စဉ်၊ ကုန်ကျစရိတ် စသည် အချက်များ ပေါ်တွင်မှုတည်ပါသည်။

ကုန်ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးကြပါရန် စံသတ်မှတ်ခြင်း၊ လိုအပ်ချက်များ သတ်မှတ်ခြင်းစသည် ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ပြီးနောက် သတ်မှတ်ချက်များအတိုင်းစစ်ဆေးခြင်းကို စတင်ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းများကိုစစ်ဆေးရာတွင်

- (က) ကုန်ကြမ်းအဆင့် (Raw Material Stage) ဦးစစ်ဆေးခြင်း
- (ခ) ထုတ်လုပ်ဆဲအဆင့် (Work in Process Stage) ဦးစစ်ဆေးခြင်း
- (ဂ) ကုန်ရောအဆင့် (Finished Goods Stage) ဦးစစ်ဆေးခြင်းဟူ၍ (၃) ပိုင်းခွဲခြားပြုလုပ်ကြပါသည်။
- (က) ကုန်ကြမ်းအဆင့်၌ စစ်ဆေးခြင်းဆိုသည်မှာ ကုန်ရောများထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ကုန်ကြမ်းများကိုဝယ်ယူပြီး ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ၏ ကုန်ကြမ်းငွားသို့ရောက်လာချိန်တွင် ကုန်ကြမ်းများသည် လိုအပ်သော အရည်အသွေးသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်းရှိမရှိ စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုအတွင်းသို့မရောက်မီ ချို့ယွင်းကုန်များကို ဖယ်ရှားနိုင်ပါသည်။ ထိုပြင်ထုတ်လုပ်ပြီးကုန်ရောများ လေလွင်ပျက်စီးမှု နည်းပါးစေပါသည်။

(ခ) ထုတ်လုပ်ဆဲအဆင့်နှင့်စစ်ဆေးခြင်းသည် ကုန်ကြမ်းများကိုစတင်ပြုပြင်သည်၊ အချိန်မှစ၍ ကုန်ရွှေအဆင့်မရောက်မီ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ဆဲအချိန်တွင် စစ်ဆေးရှုံး အသုံးပြုသောနည်းလမ်းတစ်ခုမှာ ထိန်းချုပ်ထေား (Control Table) ဟုခေါ်သော စာရင်းအင်းပညာနည်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းအရစစ်ဆေးသောအခါ ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးကိုစစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ စာရင်းအင်းပညာအရ ကျောမ်းနမူနာကောက်ယူခြင်း (Random Sampling) အားဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများ (သို့မဟုတ်) ကုန်ပစ္စည်း၏အစိတ်အပိုင်းများကို စစ်ဆေးသည့်နည်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ကုန်ရွှေအဆင့်နှင့် စစ်ဆေးခြင်းမှာ ထုတ်လုပ်မှုအားလုံးပြီးစီး၍ ကုန်ရွှေအဆင့်သို့ ရောက်ပြီးနောက် အရောင်းငွား (သို့မဟုတ်) စားသုံးသူထံသို့မရောက်မီ အရည်အသွေး စစ်ဆေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါအတိုင်း အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းကို အဆင့် (၃) ဆင့်ခွဲခြားထားသော်လည်း လက်တွေအားဖြင့် အဆင့်(၃)ဆင့်စလုံးတွင်သော် လည်းကောင်း၊ အဆင့်(၂)ဆင့်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ အဆင့်တစ်ဆင့်တည်းတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ကုန်ပစ္စည်း၏ သတ်မှတ်ထားသော အရည်အသွေးပေါ်လိုက်၍ စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ကြပါသည်။

ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရာတွင် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း၍ လည်းစစ်ဆေးကြပါသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားသည့်ပုံစံကိုလိုက်၍ စစ်ဆေး၍ ပြုး ကို (၃) မျိုးခွဲခြားထားပါသည်။ ယင်းတို့မှာ-

- (၁) ဗဟိုချုပ်ကိုင်စစ်ဆေးခြင်း (Centralised Inspection)
- (၂) ငွားအလိုက်စစ်ဆေးခြင်း (Departmental or Decentralised Inspection)
- (၃) လုည်းလည်းစစ်ဆေးခြင်း (Roving Inspection) တို့ဖြစ်ပါသည်။
- (၄) ကုန်ပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းကို ထုတ်လုပ်မှုအတွင်း၌မပြုလုပ်ဘဲ စစ်ဆေးရေးငွားတစ်ခု သီးသန်ခွဲခြားထားရှိပြီး စစ်ဆေးခြင်းသည် ဗဟိုချုပ်ကိုင်စစ်ဆေးခြင်းပင်

ဖြစ်ပါသည်။ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရာတွင် အသုံးပြုသောကိရိယာများကို ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ် အတွင်းသို့ ယူဆောင်အသုံးပြုရန်မဖြစ်နိုင်သည် လုပ်ငန်းမျိုးတွင် အဆိုပါပုံစံကိုအသုံးပြုပါသည်။

(j) ဌာနအလိုက်စစ်ဆေးခြင်းသည် ကုန်ကြမ်းလက်ခံရာဌာန၊ ထားသိရာဌာနများ၊ ထုတ်လုပ်သည်ဌာနအဆင့်ဆင့်၊ ကုန်ရျောလက်ခံရာဌာနနှင့် ကုန်ရျောသိလျှင်ရာဌာနများတွင် တာဝန်ခွဲဝေပေးထားသော စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(k) လူည်းလည်းစစ်ဆေးခြင်းဆိုသည်မှာ ကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးသူများသည် ကုန်ကြမ်း၊ ထုတ်လုပ်ဆဲကုန်နှင့် ကုန်ရျောများကိုစစ်ဆေးရန် အလူည်းကျသွားရောက် စစ်ဆေးသောနည်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးများကို စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း၍ စစ်ဆေးကြရာတွင် အောက်ပါစစ်ဆေးနည်းလေးမျိုးအသုံးပြု၍ စစ်ဆေးကြပါသည်။ ယင်းတို့မှာ-

(l) အာရုံခံ၍စစ်ဆေးခြားညွှန်ခြင်း

ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၏ အရည်အသွေး စံသတ်မှတ်ချက်များသည် ကိန်းဂဏန်းအားဖြင့် မဖော်ပြနိုင်သော အခါမျိုးတွင်လည်းကောင်း၊ သီပုံးနည်းကျစစ်ဆေး၍ မဖြစ်နိုင်သောအခါမျိုးတွင် လည်းကောင်း၊ အာရုံခံ၍ စစ်ဆေးသောနည်းကို အသုံးပြုပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကုန်ပစ္စည်း၏ အရောင်၊ အနံနှင့် အရသာတို့ကိုစစ်ဆေးသောအခါတွင် အဆိုပါနည်းကို အသုံးပြုပါသည်။

(m) စစ်ဆေးမှုကိရိယာများအသုံးပြုခြင်း

ကိန်းဂဏန်းဖြင့်ဖော်ပြနိုင်သော အရည်အသွေး စံသတ်မှတ်ချက်များကို စစ်ဆေးသောအခါ စစ်ဆေးမှုကိရိယာများကို အသုံးပြုပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကုန်ပစ္စည်း၏ အခွယ်အစား၊ အလေးချိန်၊ ရေဒွေပါဝင်မှစသည်တို့ကို စစ်ဆေးသောအခါ ကိရိယာများအသုံးပြု၍ ကုန်ပစ္စည်း၏ အရည်အသွေးကို စစ်ဆေးနိုင်ပါသည်။

(၃) ပါတ်ခဲ့ခန်းများစုံစစ်ဆေးခြင်း

အရှို့ပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးကိုစစ်ဆေးရာတွင် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်နည်းနှစ်မျိုးဖြင့် စစ်ဆေးရန်မဖြစ်နိုင်သော အခြေအနေမျိုးများ ပါတ်ခဲ့ခန်းတွင်စမ်းသပ်စစ်ဆေးနည်းကို အသုံးပြုပါသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းတွင်ပါဝင်သော ပါတုပစ္စည်းများ၏အချိုးအစာ၊ အပူဒဏ်စံနိုင်ရည်ရှိမရှိနှင့်၊ ပိုးမွားကင်းစင်မှုရှိမရှိစသည်တို့ကို သိရှိနိုင်ပါသည်။

(၄) လက်တွေ့စမ်းသပ်အသုံးပြု၍စစ်ဆေးခြင်း

လက်တွေ့စမ်းသပ်အသုံးပြု၍ စစ်ဆေးခြင်းသည် ကုန်ချောများကိုစစ်ဆေးရှုနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကုန်ချော၏အစီတ်အပိုင်းများကို စစ်ဆေးရှုနှင့်သော်လည်းကောင်း အသုံးပြုသောစစ်ဆေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် ထုတ်လုပ်ပြီးကုန်ချောများသည် လိုအပ်ချက်အတိုင်း အသုံးပြု၍ရမရသိနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ-ထုတ်လုပ်ပြီးဆေးပြားတစ်ခု၏ ရေတွင် ပျော်ဝင်သွားသော အရှိန်ကိုစစ်ဆေးခြင်းမျိုးတွင် ဤနည်းကိုအသုံးပြုပါသည်။

ဖော်ပြခဲ့သော စစ်ဆေးနည်းများကို အသုံးပြုရာတွင်ပစ္စည်းတိုင်းကို ဖြစ်စဉ်တိုင်းများ စစ်ဆေးမှုမပြုလုပ်နိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင် စစ်ဆေးရမည့်အကြိမ်နှင့် အရေအတွက်ကိုလိုက်၍ အောက်ပါစစ်ဆေးခြင်း (၃) မျိုးကိုလည်း အသုံးပြုကြပါသည်။

(က) ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းတိုင်း၏ အတိုင်းအတာအရည်အသွေးတစ်ချို့ကို ရာနှုန်းပြည်။

စစ်ဆေးခြင်း။

(ခ) ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းအချို့၏ အရည်အသွေးအတိုင်းအတာအားလုံးကို စစ်ဆေးခြား၍ ဖြစ်ပြုခြင်း။

(ဂ) ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းများကို ခွဲခြား၍အရေအတွက်ကိုသာ စစ်ဆေးခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(က) ရာနှုန်းပြည်စစ်ဆေးခြင်းသည် ထုတ်လုပ်သောကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုစီ၏ အရေးကြီးသော အတိုင်းအတာအားလုံးကို သေချာစွာစစ်ဆေးခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

- (ခ) ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းအချို့၏ အရည်အသွေးအတိုင်းအတာအားလုံးကို စစ်ဆေးခြင်းသည် နမူနာကောက်ယူစစ်ဆေးခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤဗုံးည်းဖြင့်ကုန်ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးရာတွင် ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းများအနက် အရေအတွက်မည်မျှအား ကျဘမ်းနမူနာရွေးထုတ် ကောက်ယူ ရမည်ကိုလည်းကောင်း၊ ရွေးထုတ်ထားသောပစ္စည်းအရေအတွက်တွင် ချို့ယွင်းမှုရှိခဲ့သော လက်ခံနိုင် မည်ချို့ယွင်းမှု ရာခိုင်နှုန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရပါသည်။
- (ဂ) ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းများ၏ အရေအတွက်ကိုသာစစ်ဆေးပြီး အခြားမည်သို့သောစစ်ဆေး ခြင်းကိုမျှ မပြုလုပ်သောနည်းအား ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးကို စစ်ဆေးရန်မလိုသည်။

၁၉၄၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှစ၍ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများရှိ စက်မှုလုပ်ငန်း၏ဦးများတွင် ဖော်ပြခဲ့သော အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းများအနက် စာရင်းအင်းနည်းပညာကို အခြင်း၍အသုံးပြု လာကြာပါသည်။ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းတွင် စာရင်းအင်းပညာကိုအခြေခံ၍ ပြုလုပ်သော ကြောင့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း (Statistical Quality Control) ဟု ခေါ်ပါသည်။ ထိစာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းတွင် စံချိန်စံညွှန်းများသတ်မှတ် ပြီး ယင်းစံချိန်အတိုင်း လိုအပ်ချက်များကို ဖြစ်စဉ်အတွင်းတွင် ထိန်းချုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ပြိုတင် ကာကွယ်မှုများ ပြုလုပ်ပါသည်။ မျက်မှာက်ခေတ် စက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ် မှုတွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာအရည် အသွေးထိန်းချုပ်နည်းများကို အသုံးပြုနောကြပြီဖြစ်ပါ သည်။

မှာက်မှာက်ခေတ်အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း

၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင်ဂျပန်နိုင်ငံသို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ဒေါက်တာဂျူရံနှင့် (Dr J.M. Juran) ရောက်ရှိလာပြီးနောက်ပိုင်းတွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးအကျိုးဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း (Company Wide Quality

Control) CWQC (သို့မဟုတ်) Total Quality Control (TQC) အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲတိုးတက်လာစေခဲ့ပါသည်။

ဂျပန်နိုင်၏ TQC တွင်အလုပ်သမားများသည် ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်အသီးသီး၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားကြပြီး အမှားပါလျင်ကိုယ်တိုင်ပြင်ဆင်ခွင့် ရရှိကြသောကြောင့် နောက်ဆုံးထွက်ရှိသောကုန်ရောတွင် အရည်အသွေးပြည့်မီပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စားသုံးသူများ၏ စိတ်ကျေနှင့်မူရရှိစေရန် စံချိန်စံအွန်းများနှင့် ကိုက်ညီအောင် ထိန်းချုပ်ပေးရုံသာမက အရည်အသွေးတိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးမူများလည်း ပါဝင်ပါသည်။

ထုတ်ကုန်တစ်ခုကို အရည်အသွေးပြည့်ဝစာ ထုတ်လုပ်နိုင်စေရန် အရည်အသွေးကောင်းသောထုတ်ကုန်၏ အစိတ်အပိုင်းများကို ပထမဦးစွာထုတ်လုပ်ရပါမည်။ ထိုကြောင့် ထုတ်ကုန်၏အစိတ် အပိုင်းများထုတ်လုပ်သောစနစ်ကို ဦးဆောင်မှုပေးနေသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုစနစ်သည် ထုတ်ကုန်များအပေါ် စားသုံးသူများ၏ မျော်လင်းချက်များ ပြည့်မီအောင်ပြုလုပ်ပေးနိုင်မှုကို သေချာစေပြီးအရည်သွေးကောင်း သောထုတ်ကုန်များပြုလုပ်ပေးနိုင်သည့် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် ဆက်သွယ်ထားသော စနစ်တစ်ခုပင်ဖြစ်ပါသည်။ အောင်မြင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုစနစ်တစ်ခုတွင် အမှားကိုပြုပြင်ခြင်းထက် အမှားမဖြစ်အောင်ကာကွယ်ခြင်းအပေါ်ပို့၍ အာရုံစိုက်ထားပါသည်။ ထိုထိန်းချုပ်မှုစနစ်တွင် ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သက်၍ ထုတ်ကုန်၏ အစိတ်အပိုင်းများ ထုတ်လုပ်ကြသောသူများတွင် တာဝန်ရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ထိုကြောင့်အရည်အသွေးစနစ်သည် ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရန် အသုံးပြုသောအစိတ်အပိုင်းများနှင့် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ တင်သွင်းကြသူများအပေါ်တွင် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အရည်အသွေးစနစ်၏နယ်ပယ်သည် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်၏ နယ်ပယ်ထက်ပို့၍ကျယ်ပြန်ပါသည်။ ကောင်းမွန်သောအရည်အသွေးစနစ် ရှိမှသာထုတ်ကုန်၏ သတ်မှတ်ချက်

များနှင့် လုပ်ဆောင်ရွက်များသည် မူလကရည်မှန်းထားသည်အတိုင်း သေချာဖော်ပြီး စားသုံးသူ များ၏ စိတ်ကျေနပ်မှုကိုလည်း ရရှိစေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ယခင်က ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအများစုသည် ထုတ်ကုန်တစ်ခု၏ သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီလျင်အရည်အသွေးကောင်းသည်ဟု ယူဆကြပြီး သတ်မှတ်စံချိန်နှင့်ညီမည့် ကွာဟာချက်ရှိမရှိကိုသာ စစ်ဆေးပြီးထုတ်လုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

ယခုမျှက်မှောက်ခေတ်တွင် ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရေးကို ဦးတည်ပြီး ကုန်ကြမ်းများမှစ၍ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများ ပြုလုပ်လာကြပါသည်။ အရည်အသွေးဟုဆိုရာတွင် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးသာမက ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်ကြသော လူသားများ၏အရည်အသွေးလည်း ပါဝင်ပါသည်။ စီမံခန့်ခွဲမှုပညာသဘောတရား အရ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတစ်ခု အောင်မြင်စွာလည်ပတ်နိုင်စေရန်အတွက် ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သော လုပ်သားများ (Men), ကုန်ကြမ်းနှင့် အေားအကူပစ္စည်းအမျိုးမျိုး (Materials), ထုတ်လုပ်မှုနည်းစနစ်များ (Methods), စက်နှင့် စက်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုး (Machines), ကုန်ရောပစ္စည်းဖြန့်ဖြူးသော ဈေးကွက်အမျိုးမျိုး (Market) နှင့်ငွေအရင်းအနှီး (Money) တို့လိုအပ်ပါသည်။ ထိုလိုအပ်ချက်များအပေါ်အခြေခံ၍ယခင်က ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအများစုသည် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေး (Product Quality) ကိုသာ အဓိကထားထုတ်လုပ်ခဲ့ကြရာမှ ယခုခေတ်တွင် ခေတ်မှုစီမံခန့်ခွဲမှုပညာ အရ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြသော ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူ (Top Management) မှအောက်ဆုံးအဆင့်လုပ်သား (Workers) အထိအားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ပြီးပါဝင်ဆောင်ရွက်သူအားလုံး၏ အရည်အသွေး (Quality of People) ကိုအခြေခံ၍ စဉ်းစားလာကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေး ကောင်းမွန်စေရန်မှာ ကုန်ကြမ်း၊ စက်ကိုရိုယာ၊ နည်းပညာစသည်တို့ထက် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်သော လူသားသည်သာ အဓိကကျသောအခန်းမှ ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတရာ့တွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်နေကြသော လူသားအားလုံးသည် အရည်အသွေးအပေါ် အလေးထားသည့်စီတိုင်ခါတ် (Quality Conscious)

အရည်အသွေးကောင်းသည် ထုတ်ကုန်များရရှိစေရန် သေချာစေပြီး လုပ်ငန်းစဉ် ဘာစ်ခုလုံး၏ ထက်ဝက်အောင်မြင်ပြီးမြောက်ပြီဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။

ယခုအခါ ကော်မူမြို့မြို့တိုးတက်သော စက်မှုနိုင်ငံကြီးများအထူးသဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ တွင် ဖော်ပြခဲ့သော သဘောတရားများကို အခြေခံသည် Total Quality Control (TQC) ကို စက်မှု လုပ်ငန်းအများစုက လက်ခံကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နောက်ဖြောပြီ ဖြစ်ပါသည်။ TQC ၏ အခြေခံသဘော တရားမှာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းရှိ ဌာနအသီးသီးမှ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်အသီးသီးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် ပြောသူတိုင်းသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုနှင့် အရည်အသွေးတိုးတက်စေရန် လုပ်ဆောင်ရွက်သော လုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ပြောရန်ဖြစ်ပါသည်။

J-J ။ အရည်အသွေး၏အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ

အရည်အသွေး၏အဓိပ္ပါယ် သတ်မှတ်ချက်များကို အမျိုးမျိုးဖွင့်ဆိုထား ပြောပါသည်။ ယင်းတို့အနက်မှ ထင်ရှားသောအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များမှာ ၁၉၅၄ခုနှစ်တွင် A.V Feigenbaum ၏အဆိုအရ အရည်အသွေးသည် စားသုံးသူများ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်အတက် အကောင်းဆုံးပြုလုပ်ပေးနိုင်မှုပင် ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၆၇ခုနှစ်တွင် Amerine,Etal အနေဖြင့် အရည်အသွေးကို ယော်ယျကျ သော လက်ခံနိုင်မှုတရာ့အဖြစ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ပါသည်။

၁၉၇၄ခုနှစ်တွင် Dr. Juran မှ ထုတ်ကုန်တစ်ခု၏ အသုံးဝင်မှုသည် စားသုံးသူ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိယွင် ထိုထုတ်ကုန်သည် အရည်အသွေးကောင်းသည်ဟူ၍ ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ အရည်အသွေးကို စားသုံးသူများ၏ စိတ်ကျေနှပ်မှုအဆင် ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ထုတ်ကုန်တရာ်၏ ဂုဏ်အကိုရပ်အမျိုးမျိုး ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားသော အရာတစ်ခုအနေဖြင့်လည်း
ကောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

၁၉၈၂ခုနှစ်တွင် Kramer & Twigg တို့၏ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်မှာ
ထုတ်ကုန်တစ်ခုသည် စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် တညီတည့်တည်းရှိခြင်း၊ ကိုက်ညီမှုရှိခြင်း
ထိုစံသတ်မှတ်ချက်အတိုင်းတသမတ်တည်းရှိခြင်း၊ စသည်အချက်များနှင့်ပြည့်စုံလျင် အရည်အသွေး
ကောင်းသည်ဟု သတ်မှတ်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ထပ်မံ၍ ၁၉၈၃ခုနှစ်တွင် Kramer &
Twigg တို့မှ ထုတ်ကုန်တစ်ခု၏ အရည်အသွေးဆိုသည်မှာ အသုံးပြုသူများရှုထောင့်မြှော်လျင်
ထုတ်ကုန်တစ်ခု၏ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီသော အာရုံနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဂုဏ်အကိုရ်
အမျိုးမျိုးကို ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားမှ တစ်ခုပင်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု
မတူညီသော လက္ခဏာရပ်အမျိုးမျိုးကို ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားမှုဟူ၍လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ထား
သည့်အခြေခံလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွမ်းနိုင်သော လက္ခဏာရပ်များ၏ ပေါင်းစပ်ထားမှုဟူ၍
လည်းကောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြပါသည်။

၁၉၈၈ခုနှစ်တွင် Harvard University မှ Professor David Garvin ၏
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် ကုန်ပစ္စည်း၏ အရည်အသွေးဆိုသည်မှာ ထိုကုန်ပစ္စည်း၏ ရေတွက်နိုင်
သော (သို့) တိုင်းတာနိုင်သော လက္ခဏာရပ်တစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကုန်ပစ္စည်း
တစ်ခု၏ ကြောရည်ခံနိုင်မှုသည် ထိုကုန်ပစ္စည်း၏ အရည်အသွေးပင်ဖြစ်ပါသည်။ အသုံးပြုသူများ
ရှုထောင့်မှုကြည့်လျင် ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုသည်စားသုံးသူများ၏ ကြိုက်နှစ်သက်မှုကို အကောင်းဆုံး
ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်လျင် ယင်းကုန်ပစ္စည်းသည် အရည်အသွေးမြင့်မားသည်ဟု ယူဆကြပါသည်။
စားသုံးသူများ၏ကြိုက်နှစ်သက်မှုသည် အချိန်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲနေသောကြောင့် ထုတ်လုပ်မှု

^{၁။} I.T.C , Export Quality Control , Quality Control for Food Industry , Introductionery Hand Book ; Page - 5

^{၂။} I.T.C , Export Quality Control , Quality Control for Food Industry , Introductionery Hand Book ; Page - 6

လုပ်ငန်းများသည် ထိပြောင်းလဲမှန်င့် ကိုက်ညီသည့်ကုန်ပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ကြိုးစား ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် လုပ်ငန်းများသည် ထုတ်ကုန်တရာ်၏ သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိလျှင် ယင်းထုတ်ကုန်သည် အရည်အသွေး ကောင်းသည်ဟုသော သဘောတရားကို အခြေခံထားကြပါသည်။ ထိုသဘောတရားကို ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများတွင်သာမက ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများတွင်ပါ အသုံးပြနိုင်ပါသည်။ စားသုံးသူများ၏ ကုန်ပစ္စည်းဝယ်ယူမှုတွင် အရည်အသွေးနှင့်အတူ ဈေးနှုန်းကိုပါ ယဉ်တွဲစဉ်းစားကြသောကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသည် ကုန်ပစ္စည်း၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကိုသာမက ဈေးနှုန်းကို လည်း စားသုံးသူများလက်ခံနိုင်သည့် ဈေးနှုန်းအတွင်း ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည် ဖြစ်ပါသည်။^၁

၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် Gatchalion ဆိုသူက အရည်အသွေးသည် အသုံးပြုသူများ၏လိုအပ်ချက်နှင့် ထုတ်လုပ်သူများ၏ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မှုကို ဖော်ပြထားချက်ပင်ဖြစ်သည် ဖူလည်း ဖွင့်ဆိုခဲ့ပါသည်။^၂

၁၉၈၉ခုနှစ်တွင် Arnaldo Hernandez မှ အရည်အသွေးဆိုသည်မှာ ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၏ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တလျာက်လုံးရှိ နယ်ပယ်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စည်းမျဉ်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ယင်းအရည်အသွေးကိုရရှိစေရန် စက်ရုံအတွင်းတွင်သာမက အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံးမှ ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်သင့်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။^၃

Japanese Industrial Standard ၏ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်မှာမူ အရည်အသွေးသည် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် စီးပွားရေးအရတွက်ခြေကိုက်ပြီးစားသုံးသူများအား စိတ်ကျေနှင့်မှုရရှိစေခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားပါသည်။ အရည်အသွေးတွင်ပိုမိုထိရောက်စေရန် ထိပ်ပိုင်းအပ်ချုပ်သူများမှစ၍ အောက်ခြေလုပ်သားများအထိ အဖွဲ့အစည်း

၁။ Joel E , Ross , Total Quality Management ; Page - 97

၂။ I.T.C , Export Quality Control , Introductionary Hand Book , Page - 6

၃။ Arnaldo Hernandez , Just-in-Time Quality , A Practical Approach , Page - 2

ဘူင်းရှိလုပ်သားအားလုံးမှူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ ဈေးကွက်သူတေသနနှင့်ဖြူးမှု၊ ထုတ်လုပ်မှုစံချက်အိမ်င်း ပုံစံ၊ တော်လုပ်မှုအတွက်ပြန်လုပ်စီဆင်မှု၊ ဝယ်ယူမှု၊ အရောင်းစီမံခန့်ခွဲမှု၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ ငွေကြေးထိန်း ချုပ်မှု၊ ဓန်းနှုန်း၊ အရည်အသွေးသင်တန်းပေးခြင်းနှင့်ပညာပေးခြင်း၊ စသည်အချက်များကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပါအားဖြင့် Company Wide Quality Control(CWQC) (သို့မဟုတ်) Total Quality Control (TQC) ရရှိစေနိုင်ကြောင်းလည်းဖော်ပြထားပါသည်။ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကို အမြှုပိုမိုကောင်းမှုနှင့် ပုံးဟက်မှုကိုလိုလားသောအနေမှုများ (Habit Of Improvement) အဖွဲ့အစည်း တရာ့လုံးတွင် မြစ်စေရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကောင်းမှုနှင့်စေရန်မှာ ထိုထုတ်ကုန်၏ ပိတ်အပိုင်းများ ထုတ်လုပ်ကြသောသူများအသီးသီးတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။ TQC ၏ အခြေခံသဘာတရား၏ ဂုဏ်ထုတ်လုပ်ငန်းရှိထိပ်ပိုင်းစီမံအုပ်ချုပ်သူများအပါအဝင် အဆင့်အသီးသီးရှိ လွှတ်ငြိုင်းအရည်အသွေး ဆင့်ပြီး ကဆင့် တိုးကက်အောင်ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ကြရန် လိုအပ်ပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း (Quality Control) သည်စားသုံးသူများ၏လိုအင်ဆန္ဒများကို သုည်ဆည်းပေးနိုင်သော အရည်အသွေးကောင်းသည် ကုန်စည်နှင့်ဆောင်ရွက်မှုများကို စီးပွားရေး အရတ္တက်ပြု ကုန်စည်နှင့်ဆောင်ရွက်မှုများကို စီးပွားရေး အရတ္တက်ပြု၍ ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်သည့်ထိရောက်သော စနစ်တရာ့ပုံစံဖြစ်ပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း၏ဦးတည်ချက်သည်စားသုံးသူများအတွက် အသုံးဝင်မှုရှိသည့် ပစ္စည်းများရရှိ ရန်ပုံစံဖြစ်ပါသည်။ စားသုံးသူဟုဆိုရာတွင် မိမိတို့၏ကုန်ချောပစ္စည်းများကို နောက်ဆုံးသုံးစွဲဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ ပိုင်းအတွင်းရှိ ကုန်ပစ္စည်းကိုလွှာပြောင်းလက်ခံယူမည် နောက်ဖြစ်စဉ်တရာ့ လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ စားသုံးသူ အနေဖြင့် မိမိတို့အတွက်အသုံးဝင်မှုရှိသည်ပစ္စည်းများ လက်ခံရရှိကြမှသာ စီတ်ကျေနှပ်မှုရရှိမည် ပေါ်ပါသည်။အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ကြရာတွင် ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရေးတရာ့တည်းကိုသာပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ စားသုံးသူအတွက်အသုံးဝင်မှုရှိရမည်အပြင် ထုတ်လုပ်သူများဘက်မှုလည်း စီးပွားရေးကြောက် မှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စားသုံးသူများ၏ စီတ်ကျေနှပ်မှုကို အမြှုရရှိ ပြီး အသုံးဝင်ဆုံးနှင့် စီးပွားရေး တွက်ခြေကိုက်မှု အရှိဆုံးသောထုတ်ကုန်တရာ့ကို ထုတ်လုပ်ရန်နှင့် ထိုတ်ကုန်၏ဒီဇိုင်းပုံစံများ တိုးတက်လာစေရန် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ကြရမည်

ဖြစ်ပါသည်။ ထိုရည်မှန်းထားချက်များပြည့်မီစေရန် လုပ်ငန်း၏၌ နှဲနဲ့အားလုံးမှ အလုပ်သမားအားလုံးသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းသည် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွင်းရှိ အပ်စုအသီးသီး၏အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းထားမှုနှင့် အရည်အသွေးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ပြေားပမ်းအားထုတ်မှုများကိုပေါင်းစုထားသော ထိရောက်သည့်စနစ်တစ်ခုပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းစနစ်သည် စားသုံးသူများအတွက် ကျော်မှုအပြည့်အဝပေးနိုင်ပြီး စီးပွားရေးအရတွက်ခြေကိုက်ဆုံးသော ထုတ်လုပ်မှုကို ရရှိစေနိုင်ပါသည်။

J-2 ■ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများရှိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု၏၌ တည်လုပ်မှု

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော အမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များအား လေ့လာကြည့်ရာတွင် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် မိမိတို့ထုတ်ကုန်များအား စားသုံးသူများ၏ကြိုက်နှစ်သက်မှု (သို့) စိတ်ကျော်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြရန်လိုအပ်ကြောင်း ဦးတည်ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှုရပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ကြစေရန် ထုတ်ကုန်များအပေါ် စားသုံးသူများ၏ မျှော်လင့်ထားချက်များပြည့်မီအောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်သည် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် ဆက်သွယ်ထားသော အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်မှုဖြစ်စဉ်တစ်ခု လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု ဖြစ်စဉ်၏ နယ်ပယ်သည် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်၏နယ်ပယ်ထက် ပို၍ကျယ်ပြန်ပါသည်။

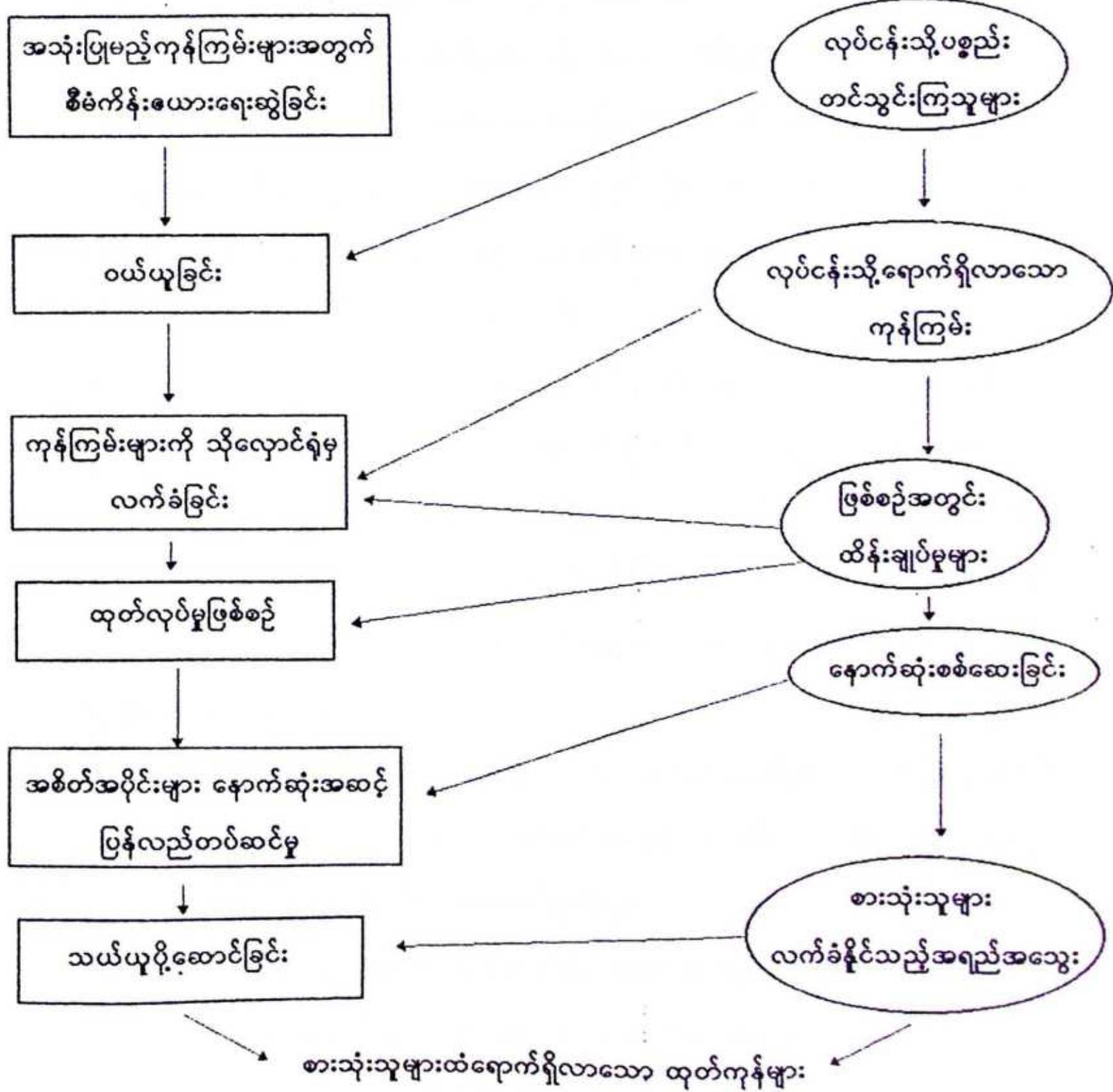
ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများရှိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဖြစ်စဉ်၏ယောက္ယာတရားကို ပုံ(J-J) တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံတွင်ကုန် ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှု ဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဖြစ်စဉ်တို့၏ ဆက်စပ်မှုကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

ခု (J-J)

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများရှိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှ ဖြစ်စဉ်ပြုပါ

ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှဖြစ်စဉ်

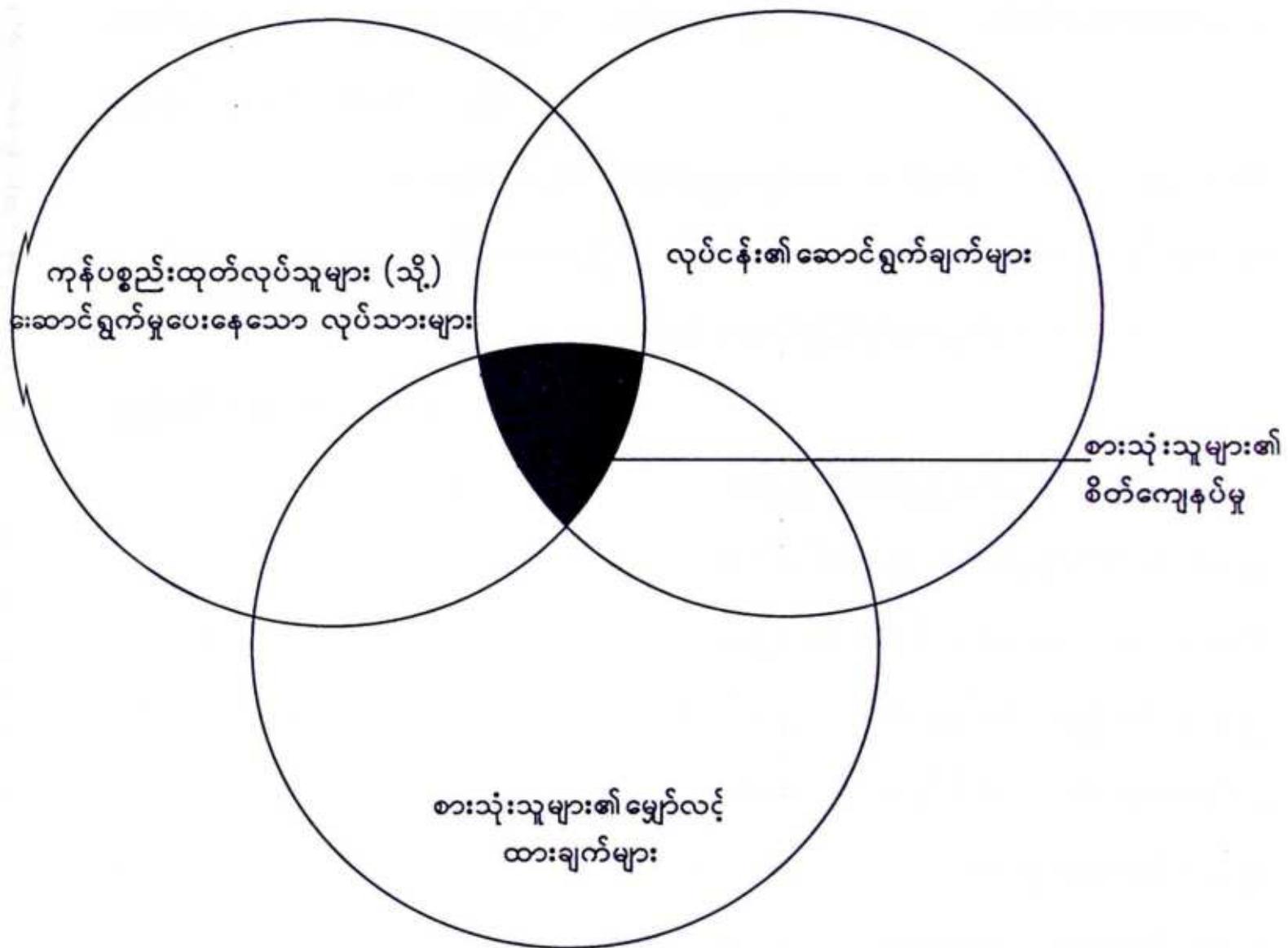

ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုကို စတင်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် အသုံးပြုမည့်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများနှင့် အစိတ်အပိုင်းများ၏ လိုအပ်ချက်ကိုကြိုးတင်တွက်ချက်၍ စီမံကိန်းများစတင်ရေးဆွဲပြီး၊ ထိုကုန်ကြမ်းကိုတင်သွင်းကြောမည့် ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်များ (သို့) အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်၍ ဝယ်ယူကြောပါသည်။ ထိုသို့ဝယ်ယူရာတွင် ကုန်ကြမ်းများအပေါ် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို စတင်ပြုလုပ်ပါသည်။ ဝယ်ယူပြီးလုပ်ငန်းသို့ရောက်ရှိလာသော ကုန်ကြမ်းများအား သို့လျှောင်ရှုမှ အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်၍ လက်ခံထားပါသည်။ ထိုသို့လျှောင် ထားသောကုန်ကြမ်းများကိုထုတ်လုပ်မှု မစတင်မိအရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ပြီးမှသာ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း ပို့ဆောင်ပေးပါသည်။ ရောက်ရှိလာသောကုန်ကြမ်းများကို ကုန်ရွှေအဆင့်ရောက်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်သည် ဖြစ်စဉ်တလျောက်လုံးတွင်လည်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများပြုလုပ်ကြောပါသည်။ နောက်ဆုံးထွက်ရှိသော ကုန်ရွှေအစိတ်အပိုင်းများအား ပြန်လည်တပ်ဆင်ရာတွင် နောက်ဆုံးအဆင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းများကို ပြုလုပ်ကြောပါသည်။ ထိုနောက်စားသုံးသူများလက်ခံနိုင်သည် အရည်အသွေးရှိသော ကုန်ပစ္စည်းများရရှိလာပြီး ယင်းကုန်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူပို့ဆောင်မှုများပြုလုပ်၍ ဈေးကွက်တွင်ရောင်းချဖြန့်ဖြူးခြင်းပြင် ထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးအပေါ်တွင် စားသုံးသူများ၏ စိတ်ကျေနှင်းမှုကိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြောပါသည်။

စားသုံးသူများ၏စိတ်ကျေနှင်းမှု

ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သည်	လုပ်ငန်းများအနေဖြင့်	စားသုံးသူများ၏
စိတ်ကျေနှင်းမှုကိုဖြည့်ဆည်းရန်	ကဏ္ဍ(၃)ရုံးဆက်စပ်မှုရလဒ်တစ်ခု	ဟုလက္ခာပြောပါသည်။
ယင်းတို့မှာ	(၁) လုပ်ငန်း၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ	
	(၂) ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူများ(သို့) ဆောင်ရွက်မှုပေးနေကြောသောလုပ်သားများ	
	(၃) စားသုံးသူများ၏ မျော်လင့်ထားချက်များစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။	
	ပဲ (j-2) တွင်အကျင့်ချယ်ထားသော နေ့ယာသည် စားသုံးသူများ၏ စိတ်ကျေနှင်းမှုကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းများသည် စားသုံးသူများ၏စိတ်ကျေနှင်းမှု	

ပုံ (၂-၃) စားသုံးသူများ၏ စီတ်ကျေနှင်းမှု

အစ်မြစ်။

။ Joel.E.Ross, Total Quality Management, page 208, figure 7.2

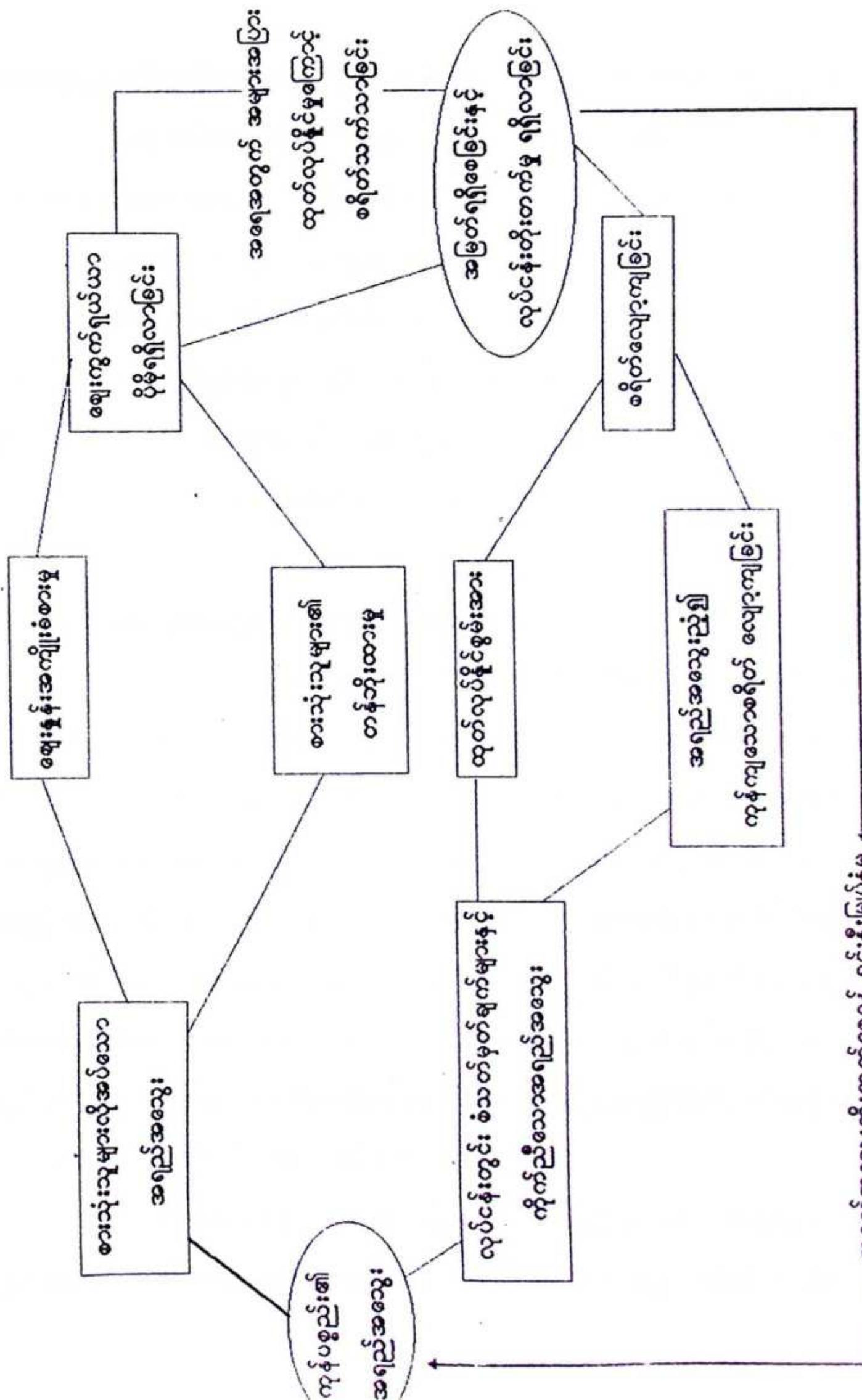
နယ်ပယ်ကို တတ်နိုင်သလောက်ကျယ်ပြန့်အောင် ဆောင်ရွက်ဖြာပါသည်။ စားသုံးသူများစီတော် နပ်မှုစုစုပေါင်းမှုသည် ကဏ္ဍ(၃)ရကိုအကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည် လုပ်ဆောင်မှုပေါ်တွင် မှတည်ပါသည်။ ယင်းစနစ်တွင်ပါဝင်သော အစီတ်အပိုင်းအားလုံးကို ထိန်းချုပ်မှုပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ထုတ်ကုန်များအတွက် စံပျိန်စံညွှန်းများကို သတ်မှတ်ရပါသည်။ လုပ်ငန်း၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလည်း တိုင်းတာရမည်။ ထို့နောက်ယင်းစံသတ်မှတ် ချက်များနှင့်လုပ်ငန်း၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကိုနှိမ်းယဉ်ပြီး ကဲ့လွှဲချက်များရှိပါက ပြုပြင်ဖြာရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးသံသရာလည်ပုံ

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးသံသရာလည်ပုံကို ပုံ (၂-၄) တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံတွင်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ၏ ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၏အရည်အသွေးကို ဈေးကွက်တွင်စားသုံးသူများလိုအပ်သော အရည်အသွေးနှင့် လုပ်ငန်းတွင်းစံသတ်မှတ်ထားသော အရည်အသွေးဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးသည် ဈေးကွက်တွင် စားသုံးသူများလိုအပ်သော အရည်အသွေးနှင့်ကိုက်ညီပါက လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ဈေးနှင့် အကျိုးခံစားမှုကိုရရှိပြီးမိမိ၏ ကုန်အမှတ်တံ့ဆိပ်အပေါ်တွင် စားသုံးသူများ၏တန်ဘိုးဟားမှုကိုလည်းရရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါကုန်ပစ္စည်းသည်ဈေးကွက်တွင် ဈေးကွက်ရှယ်ယာပိုမိုရရှိလာပြီး လုပ်ငန်းအတွက်အမြတ်ပိုမိုရရှိလာ၍ လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုလည်း ရရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို လုပ်ငန်းတွင်းစံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီအောင် ထုတ်လုပ်နိုင်ပါက ရျှေ့ယွင်းချက်များအား ပြန်လည်ပြပြင်ရမှုလျော့နဲ့သဖြင့် ပြပြင်မှုကြောင့်ကုန်ကျသောစရိတ်များလျော့နဲ့မည်အပြင် သတ်မှတ်ထားသောထုတ်လုပ်နိုင်မှ စွမ်းအားကိုလည်း အပြည်အဝထုတ်လုပ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ကုန်ကျစရိတ်လျော့ကျလာပြီး ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားပြည့်ဝွာ ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်မှုကြောင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးအနေဖြင့်

လည်းစရိတ်လျှော့နဲ့လာပြီးအမြတ်ပိုမိုရရှိလာ၍လုပ်ငန်းတို့တက်မှုလည်း ရရှိလာမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအခါနျေးကွက်တွင်လည်း နျေးကွက်ရှယ်ယာပိုမိုရရှိလာပြီး လုပ်ငန်းဘက်မှုလည်းကုန်ကျစရိတ်လျှော့ကျလာခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့်အရေအတွက် အများအပြားထုတ်လုပ်နိုင်မှုကြောင့်စရိတ်သက်သာလာသည်။ အကျိုးကျေးစုံရရှိလာပြီးလုပ်ငန်းအနေဖြင့် အမြတ်လည်းပိုမိုရရှိလာကာတိုးတက်မှုလည်း ရရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပိုမိုရရှိလာသော အမြတ်များကို အရည်အသွေးတိုးတက်စေရန်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံများ ပြန်လည်ပြုလုပ်နိုင်သဖြင့် ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးလည်းပို့၍တိုးတက်လာကာ နျေးကွက်ရှယ်ယာပိုမိုရရှိခြင်း၊ လုပ်ငန်းတွင်းစရိတ် လျှော့နဲ့လာခြင်းစသည်။ အကျိုးခံစာများကို ထပ်မံရရှိစေမည်ဖြစ်ပါသည်။

J-6 မေတ်မီအရည်အသွေးထိန်းချုပ်များ၏လိုအပ်မျက်များ

လက်မှုလုပ်ငန်းအဆင့်တွင် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများသည် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကို လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များက တာဝန်ယူစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်ကလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်မှကျွမ်းကျင်မှုဖြင့် အရည်အသွေး ဆိုင်ရာလက္ခဏာရပ်များကိုမျက်မြင် တိုင်းတာစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။ စက်မှုခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကြောင့် စက်ရုံများပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီး စက်မှု ထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးကို အလုပ်ကြပ်တစ်ယောက်မှတာဝန်ယူ၍ ကျွမ်းကျင်မှုအရမျက်မြင်စစ်ဆေးပေးခဲ့ပါသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲလုပ်ကိုင်လာကြသောအခါ ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကိုစစ်ဆေးပေးရန် စစ်ဆေးသူတစ်ယောက်ကပါ ၀၈၈ ခရာက်တာဝန်ယူလာခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်က အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာတွင်စစ်ဆေးခြင်းအပေါ် အခြေခံသည်အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နည်း (Inspection Quality Control) ကို ကျင့်သုံးခဲ့ကြပါသည်။

သာမာန်အားဖြင့် ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်ခြင်းကို ကုန်ပစ္စည်းများအား စစ်ဆေးခြင်းနည်းလမ်းဖြင့် စတင်ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုစစ်ဆေးခြင်းဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာတွင် စံချိန်စည်းတစ်ခုတည်းပေါ်တွင်သာ ကိုက်ညီမှုရှိမရှိစစ်ဆေးခဲ့

ဗြား စစ်ဆေးခြင်းကိုလည်း ကုန်ရောဖြစ်ပြီးမှ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုပေါ်တွင်သာ စစ်ဆေးပြီးစစ်ဆေးသူ ပညာရှင်အနည်းငယ်ပေါ်တွင် အမိမြို့ရပါသည်။ ကုန်ရောပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးကိုသာ စစ်ဆေးပေးသောကြောင့် သတ်မှတ်စံချိန်နှင့် မကိုက်ညီမှုများကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုသို့စံမကိုက်ညီမှုများကို တွေ့ရှိရသည့်အတွက် စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် လျော့ဝိသတ်မှတ်ချက် (Tolerance) ကိုထည့်သွင်းစဉ်စားခဲ့ကြပါသည်။ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရာတွင်လည်း စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများ (Statistical Methods) ကို အသုံးပြုခဲ့ ကြပါသည်။

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကြောင့် ထုတ်လုပ်သော ပစ္စည်းတိုင်းကို မစစ်ဆေးတော့ဘဲ နမူနာကောက်စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်လာကြပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင်နမူနာကောက်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အတူ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ကားချပ်ကိုလည်း အသုံးပြုလာ ခဲ့ကြပါသည်။

ကုန်ပစ္စည်းများအား စံချိန်သတ်မှတ်၍ စစ်ဆေးကြရာတွင်ကုန်ကြမ်းအဆင့်၊ ထုတ်လုပ်ဆဲအဆင့်၊ ကုန်ရောအဆင့်ဟူ၍ ၃ - ပိုင်းခွဲခြားထားပြီးစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း၍စစ်ဆေးကြပါသည်။ ထိုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များအနေဖြင့် မိမိတို့ကြာနှုန်းပင်ကုန်ပစ္စည်းကို စစ်ဆေးပေးသောဗဟိုချုပ်ကိုင်စစ်ဆေးခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရွှေ့နမူနားအလိုက် ခွဲဝေစစ်ဆေးကြသော ဌာနအလိုက်စစ်ဆေးခြင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုဌာနအတွင်းသို့ အလုပ်ကျသွားရောက်စစ်ဆေးသော လျဉ်းလည်းစစ်ဆေးခြင်းဟူ၍ ပုံစံ (၃) မျိုးဖြင့်စစ်ဆေးကြပါသည်။

ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းတိုင်းကို ဖြစ်စဉ်တိုင်းဦးမစစ်ဆေးနိုင်သောအခြေအနေ မျိုးတွင် ပစ္စည်းတိုင်းကိုအရေးကြီးသော ဖြစ်စဉ်များ၏သာစစ်ဆေးခြင်း၊ ပစ္စည်းအရှို့ကိုနမူနာကောက်၍ဖြစ်စဉ်တိုင်းဦးစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းအရေအတွက်ကိုသာ စစ်ဆေးခြင်းစသည်စစ်ဆေးခြင်းများကို အသုံးပြုကြပါသည်။

ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကို အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးငြိမ်မှ စစ်ဆေးပြုရာတွင် အာရုံခံ၍စစ်ဆေးခြင်း၊ ကိရိယာများအသုံးပြု၍စစ်ဆေးခြင်း၊ ပါတ်ခွဲခန်း၌၍စစ်ဆေးခြင်းနှင့် လက်တွေစမ်းသပ်အသုံးပြု၍စစ်ဆေးခြင်းဟူ၍ နည်း၊ နည်းကို အသုံးပြု၍စစ်ဆေးပြုပါသည်။ ထိုအချိန်ကစာရင်းအင်းပညာကို အခြေခံ၍ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးကိုစစ်ဆေးသော စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းပျုပ်ခြင်း (Statistical Quality Control) ကိုအသုံးပြုဖြေပါသည်။

မျက်မှာက်ခေတ်ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအများစုတွင် အရည်အသွေး ထိန်းပျုပ်ရာ၌ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်လာဖြော်ပြီး Total Quality Control (TQC) ရရှိရေးကိုးတည်၍ ဆောင်ရွက်နေဖြော်ပြုးဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်ကုန်တစ်ခုကို အရည်အသွေးထိန်းပျုပ်ရာတွင် ထုတ်လုပ်သည်အချိန်မှစတင်၍ ပြုလုပ်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု အရည်အသွေး ကောင်းမွန်ရေးသည် ထုတ်ကုန်၏အစိတ်အပိုင်းများ ထုတ်လုပ်ဖြောသောသူအားလုံးတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးငြိမ်သည် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေး ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ကူညီထောက်ပံ့ပေးသော ငြိမ်တစ်ခုအနေဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်လာဖြောပါသည်။ Total Quality Control ရရှိစေရန်းတည်၍ ဆောင်ရွက်ဖြောရာတွင် ရာနှုန်းပြည် ကောင်းမွန်ပြည်စုံသော ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး လက်တွေတွင်အရည်အသွေးတိုးတက်မှုအတွက် အစဉ် ဆောင်ရွက်လိုသော အလေ့အကျင့်ကိုအခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ဖြောရပါသည်။ ထို့ချေမှတ်ထားသော ရည်မှန်ပျက်ကိုအောင်မြင်စေရန် ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သက်၍ ကုန်ထုတ်ငြိမ်သွင်းဆောင်ရွက်သူအသီးသီးအား တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်စေပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးအတွက် ကုန်ထုတ်ငြိမ်မှတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ဖြောရာတွင် အသုံးပြုရမည့်အခြေခံမှုများကိုချေမှတ်၍ ဆောင်ရွက်ဖြောရပါသည်။

အနောက်နိုင်ငံများတွင် ကုန်ထုတ်လုပ်စဉ်အရည်အသွေး စစ်ဆေးမှုကို အရေးကြီးသော ဖြစ်စဉ်အဆင့်များ၌သာ ပြုလုပ်ဖြော၍ကုန်ရောဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးအဆင့်၌ စစ်ဆေး

။ခြင်းထပ်မံပြုလုပ်ပါသည်။ TQC တွင်မှ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများပြုလုပ်ကြာပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုပြစ်စဉ်အတွင်းအရောင်အသွေးထိန်းရှုပ်မှု (Process Quality Control)

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ဘီစီ၃၀၀၀ ခန့်မှစတင်ခဲ့သည် ဟုယူဆနိုင်ပြီး အိဂုံစိန်ငံတွင် ပါးရမစ်များတည်ဆောက်ခဲ့ရှုံး ဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုပါဝင် ခဲ့ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို ဂရိနှင့် အိဂုံစိန်ငံတို့တွင်စစ်ရေးနယ်ပယ် တွင် စတင်အသုံးပြုခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း၌ သဘောတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အသုံးပြုလာ ခဲ့ကြာပါသည်။ စက်မှုခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး ဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် စက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို အသုံးချလာခဲ့ကြာပါသည်။ အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်မှုများ ပြုလုပ် လာသောကြောင်း ကုန်ထွက်လည်းတိုးလာခဲ့ပါသည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းကိုသာ ဦးစားပေးလာ ခဲ့သဖြင့် အရည်အသွေးပိုင်းတွင် ငျော်ရည် ကျေဆင်းလာခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင်း အလုပ်သမားများ ပြုလုပ်ကြသောကုန်ပစ္စည်းများကို စံချိန်စံအောင်းများသတ်မှတ်၍ ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ စစ်ဆေးပေးရန် အတွက် အရည်အသွေးစစ်ဆေးသူများမှ တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ပေးလာကြာပါသည်။ ထိုအချိန်က အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်ရာတွင် စစ်ဆေးခြင်းပေါ်အခြေခံသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း (Inspection Quality Control) နည်းကို အသုံးပြုခဲ့ကြာပါသည်။ ယင်းနည်းတွင် နောက်ဆုံး ကုန်ရောကိုသာ စစ်ဆေးသဖြင့် ရုံးယွင်းချက်များကို ပြန်လည်ပြုပြင်ရန်အခွင့်အရေး မရရှိနိုင်တော့ သည်အားနဲ့ရောက်များ ရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင်းနောက်ဆုံးကုန်ရောကိုသာ စစ်ဆေးမည့်အစား ထုတ်လုပ်မှ ဖြစ်စဉ်အတွင်းတွင်ပါစစ်ဆေး လာခဲ့ကြာပါသည်။

၁၉၂၀ စုနစ်နောက်ပိုင်းနှစ်များတွင် အနောက်ပိုင်းနိုင်ငံများ၏ ဖြစ်စဉ်အတွင်းအရည်အသွေး ထိန်းချုပ်မှုတွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုရန်အတွက် စတင်တွေးခေါ်ရေးသား ခဲ့ကြပါသည်။ ဂါတ်ခွဲဓန်းကျွမ်းကျင်သူတစ်ယောက်ဖြစ်သော Walter Shewhart မှုကုန်ပစ္စည်းများ

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ကားချပ်ကို တိတွင်ပေးခဲ့ပါသည်။ ၁၉၄၀ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ယဉာဏ် Dr Deming သည်ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ဆွေးနွေးဖွဲ့များပြုလုပ်၍ ဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းတွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုရန်အတွက် တိုက်တွန်းနှီးဆော်မှု များပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။

၁၉၄၄ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပညာရှင် Dr Juran မှလည်း ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ ပါဝင်ကြသူအားလုံးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း ထောက်ပြပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင်း ဂျပန်နိုင်ငံတွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းမှ အဖွဲ့စည်းတရာ့လုံးအကျိုးဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း (Company Wide Quality Control) (CWQC) (သို့) Total Quality Control (TQC) အဖြစ်သို့တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ ဖြစ်စဉ်အတွင်းအရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာတွင် အသုံးပြုခြားသည် နည်းလမ်းများအနက်မှ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများသည် အထင်ရှားဆုံးနှင့် အသုံးအများဆုံးနည်းလမ်းများဖြစ်ပါသည်။

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည် နည်းလမ်းများကို ၁၉၃၀ ခုနှစ်များနှင့် ၁၉၄၀ခုနှစ်များတွင်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ W.A Shewhart, WE Deming, JM .Juran စသည်တို့က စတင်တိတွင်ခဲ့ကြပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ယင်းနည်းလမ်းများကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ လုပ်ငန်းအနည်းငယ်နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံရှိလုပ်ငန်းအများစုမှ အသုံးပြုလာခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းစာရင်းအင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများသည် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း ကြိုတင်သတ်မှတ်ထားသည် လျှော့ဂိုသတ်မှတ်ရွက် (Tolerance)မှကွဲလွှဲချက်များကို သိသာစေရန်ဖော်ပြပေးထားပါသည်။

စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုရန်အတွက် ပထမဥုံးစွာထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်နေသည်ပြဿာကိုသိရှိ၍ ဖြေရှင်းရန်ဆုံးဖြတ်ရပါသည်။ ပြဿာဖြစ်ပေါ်စေသည် အကြောင်းရင်းများကို ရှာဖွေပြီးဖြေရှင်းနိုင်သည်နည်းလမ်း

များကိုလည်း ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ပေးရပါသည်။ ထို့နောက် ပြဿနာဖြေရှင်းခြင်းမှ ရရှိလာသည့် အချက်များပေါ်မှတည်၍ ထိန်းချုပ်မှုများပြုလုပ်ပေးရပါသည်။

ဖြစ်ပေါ်နေသည့်ပြဿနာများကို စောင်းသေချာစွာစစ်ဆေး၍ စီစစ်သုံးသပ်နိုင်ရန် အသုံးပြုသည့်စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းနည်းလမ်းများမှာ

၁။ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ကားချုပ် (Control Chart)

၂။ ဘားချုပ် (Bar graph)

၃။ ပုံကျွတည်ပုံကားချုပ် (Scatter diagram)

၄။ ဟစ်စတိုက်ရမ် (Histogram)

၅။ ပါရက်တိုးချုပ် (Pareto diagram)

၆။ စစ်ဆေးလွှာ (Check Sheet)

၇။ ပြဿနာဖြစ်ပေါ်စေသည့်အကြောင်းရင်းနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုကိုဖော်ပြသောကားချုပ် (Cause and Effect diagram) စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

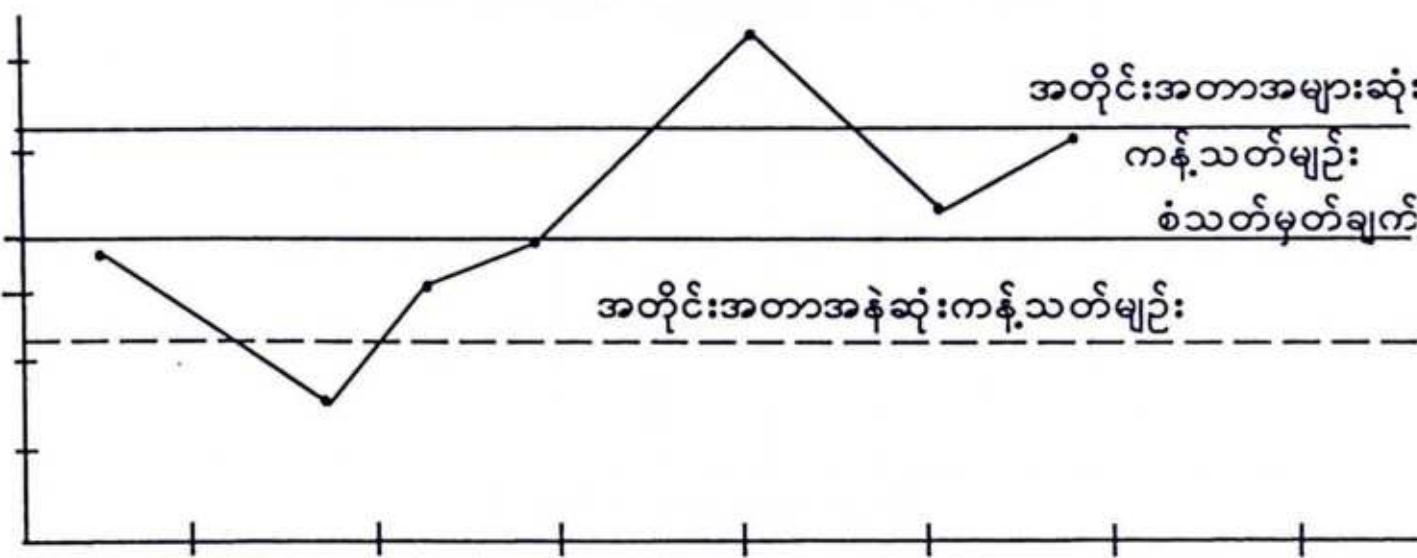
(ပုံ J-၅ တွင်ဖြေည့်ပါ။)

ထိန်းချုပ်ကားချုပ်ကို ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တရာုအတွင်း သတ်မှတ်ထားသည့် ထိန်းချုပ်မှ ဘောင်မှ ကွဲလွှဲမှုကိုသိသေစေရန် ဖော်ပြပေးရာတွင်အသုံးပြုပါသည်။ ဘားချုပ်ကိုတူညီသည့် အချက်အလက်များအား အလွယ်တကူမြင်သာစေရန်အတွက် စစ်ဆေးဖော်ပြပေးရာတွင် အသုံးပြုပါသည်။ ပုံကျွတည်ပုံကားချုပ်ကို မတူညီသည့်အချက်အလက်၂မျိုး၏ ဆက်စပ်မှုကိုဖော်ပြရာတွင် အသုံးပြုပါသည်။ ဟစ်စတိုက်ရမ်သည် ဖြို့တင်သတ်မှတ်ထားသော ဘောင်တရာုအတွင်းဖြစ်ပေါ်နေသည့်အချက်များကို ဖြစ်ပေါ်သည့်အကြိမ်ပေါင်းဖြင့် ဒေါင်လိုက်ဘားချုပ်ပုံစံနှင့် ဖော်ပြပေးသော နည်းလမ်း တရာုဖြစ်ပါသည်။ ပါရက်တိုးချုပ်သည် ပြဿနာများကိုစီစစ်သုံးသပ်ရာတွင် အသုံးအများ ဆုံးသော စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ပုံတွင် ဌာနအလိုက် ချို့ယွင်းချက်များ ဖြစ်ပေါ်၍ ဖြန့်လည်ပြပြင်ရမှုများကို ဖော်ပြထားပါသည်။

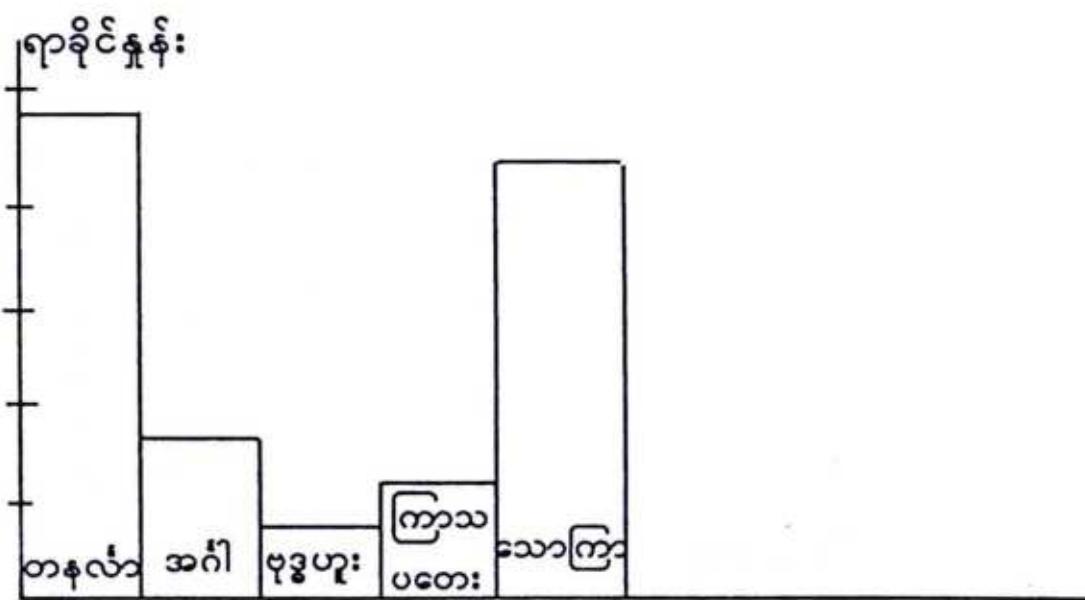
ပြဿနာဖြစ်ပေါ်စေသည့် အကြောင်းရင်းနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ဖော်ပြသော ကားချပ်ကို ငါးရီးပံ့ကားချပ်(သို့) Ishikawa Diagram ဟု လူသိများကြေပါသည်။ ယင်းကားချပ်ကို သဇ္ဂုံဝရနှစ်တွင် တိကျိုတ္ထားသို့လဲမှပါမောက္း Kaoru Ishikawa ကစတင်တိထွင်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းကားချပ်ကိုအဖွဲ့ အစည်းတရအတွင်းရှိ အဆင့်အားလုံးတွင် ပြဿနာဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းရင်းများအားလုံးကိုဖော်ပြပြီး ထိုအကြောင်းရင်းများထဲမှ အဖြစ်နိုင်ဆုံးအကြောင်းရင်းကို ရှာဖွေရာတွင် အသုံးပြုပါသည်။ ပုံ(J-၅၈)တွင် ချို့ယွင်းချက်များကို ပြန်လည်ပြပြင်ပေးရမှုများနေသည် ပြဿနာ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများကို ငါးရီးပံ့ကားချပ်ဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ငါးရီးပံ့ကားချပ်၏ အလယ်ကျောရိုးတွင် ပြန်လည်ပြပြင်ပေးရမှုများကို ဖော်ပြထားပြီး ယင်းပြဿနာဖြစ်ပေါ်စေသည့် အကြောင်းရင်းများကို ဘေးရီးများတွင်ဖော်ပြပေးထားပါသည်။

စစ်ဆေးလွှာကိုဖြစ်ပေါ်နေသည် ပြဿနာနှင့်ပါတ်သက်သည် အချက်အလက် များကိုစုစုပေါင်း၍ ဖော်ပြရာတွင်အသုံးပြုပါသည်။ ယင်းစစ်ဆေးလွှာသည် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တလျောက် တွင် ကွဲလွှဲချက်များ အများဆုံးဖြစ်ပေါ်နေသည် နေရာကိုမြင်သာအောင် ဖော်ပြပေးထားပါသည်။ ဥပမာ-National Machine tool Company တွင် ချို့ယွင်းချက်များကို ပြန်လည်ပြပြင်ပေးရမှုကြောင်း၊ အချိန်နောင့်နေးမှုပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည့်အတွက် ယင်းပြဿနာကိုဖြေရှင်းရန် ချို့ယွင်းချက် များပြန်လည်ပြပြင်ရမှုအတွက် ပုံ(J-၅၈)တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း စစ်ဆေးလွှာစွားဆွဲ၍ ဆန်းစစ်ကြေပါသည်။ ယင်းစစ်ဆေးလွှာတွင် ထုတ်လုပ်မှုနှင့် (၅)သည် ပြန်လည်ပြပြင်ရမှုအများဆုံး ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှုရပါသည်။

၂၂-၅) စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မြင်းနည်းလမ်းများ

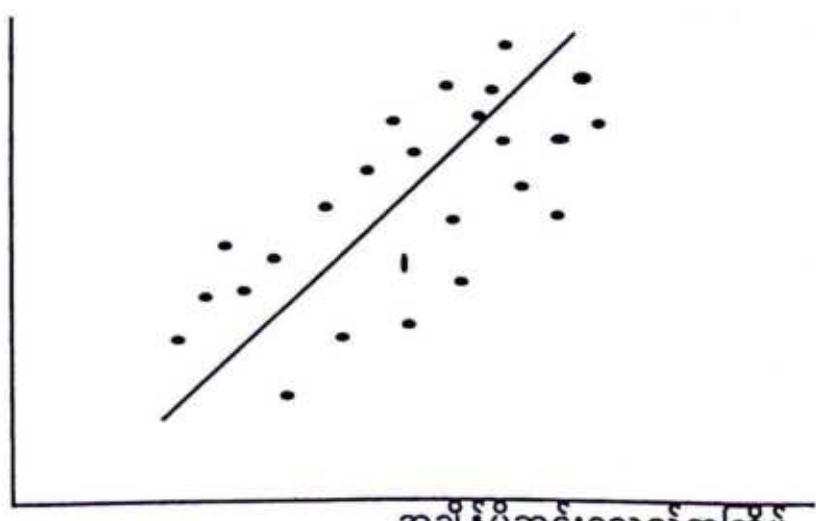
(က) ထိန်းချုပ်ကားချပ်

(ခ) ဘားချပ်

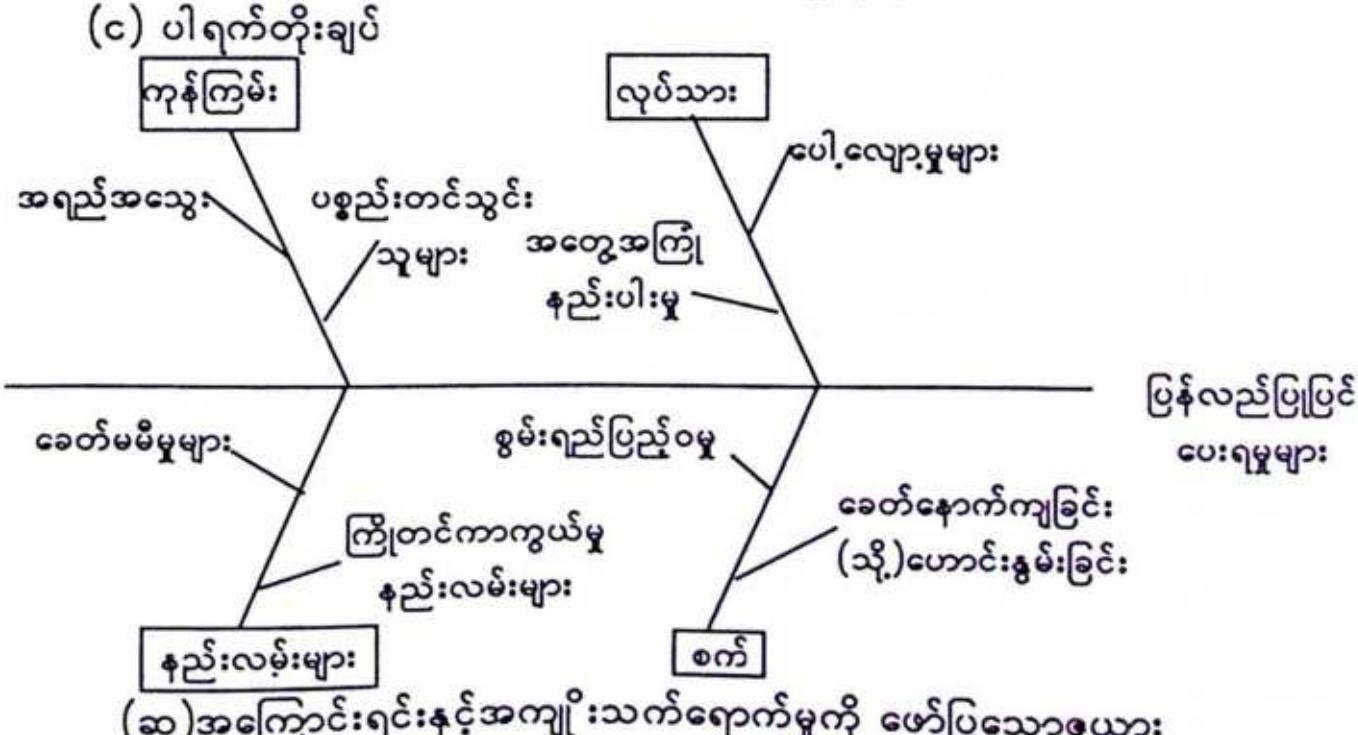
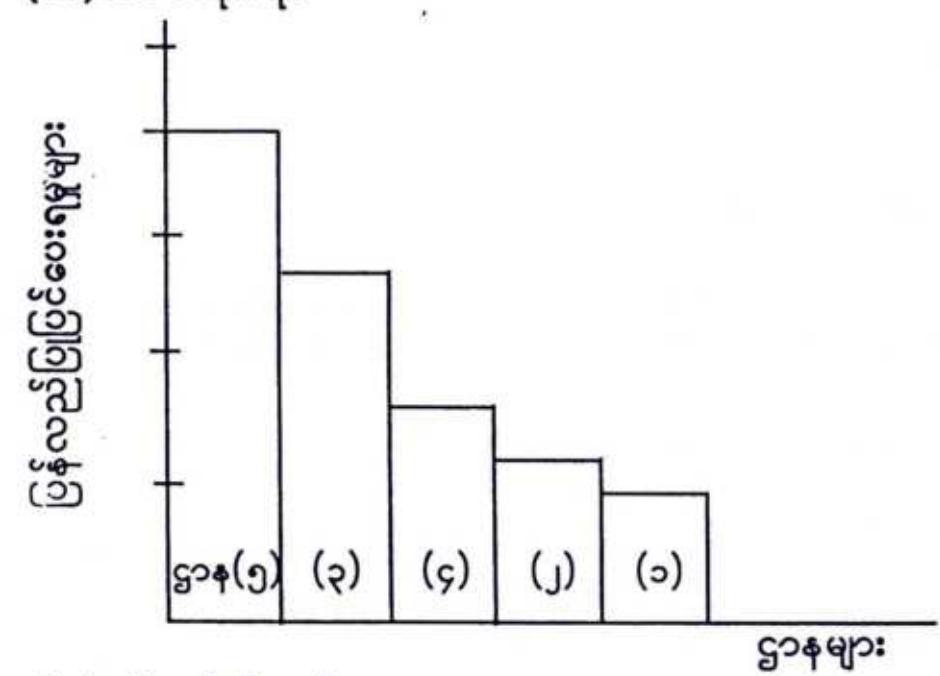
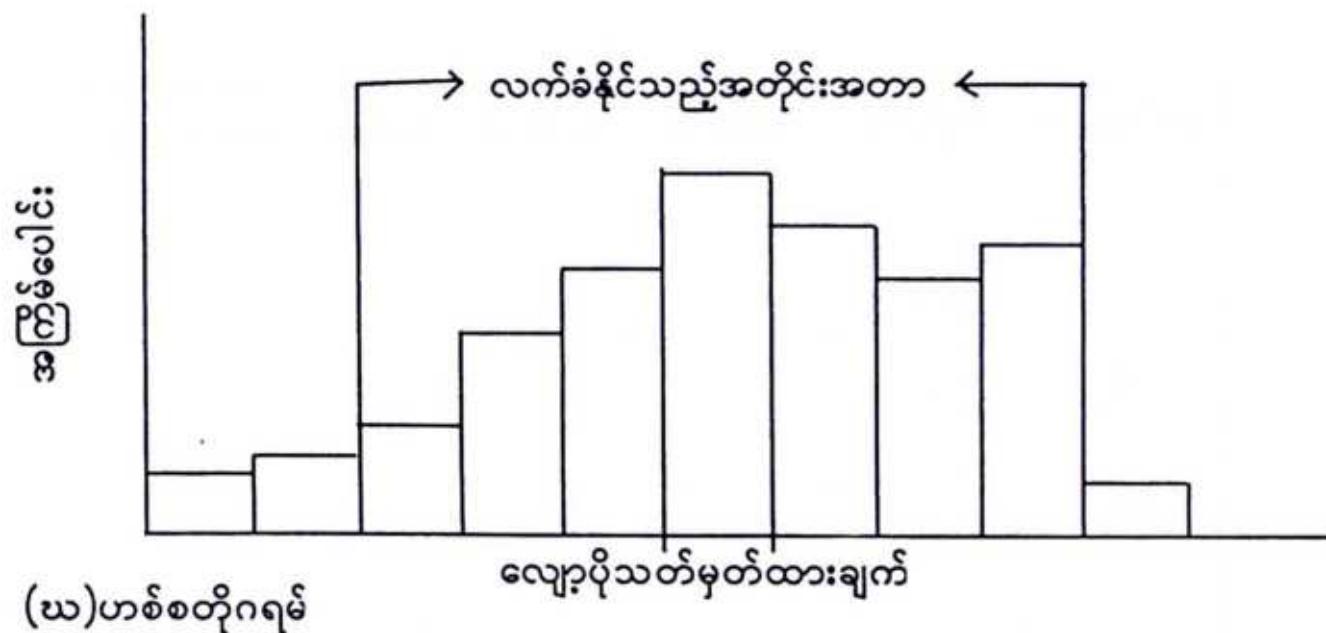
တပတ်အတွင်းအလုပ်ပျက်ကွက်သည့်နှင့်

ပုံးပူးပုံးပူး

(ဂ) ပျော့တည်ပုံကားချပ်

အချိန်ပို့ဆင်းရသည့်အကြောင်း

ထုတ်လုပ်မှုနှင့်များ	ပထမ	ဒုတိယ	တတိယ	စတုဇ္ဈ	စုစုပေါင်း
၂၅၁(၁)		I	II	I	၄
၂၅၁(၂)	I		I	III	၅
၂၅၁(၃)	I	III	III	IV	၁၂
၂၅၁(၄)		II	II	III	၅
၂၅၁(၅)	III	IV	IV	IV II	၂၀

ပဲ (၂-၅) (၁) ပြန်လည်ပြပြင်ပေးရမှုများအတွက် စစ်ဆေးလွှာ

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အထက်ဖော်ပြပါစာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကိုအသုံးပြု၍ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများ ပြုလုပ်ကြရားနှင့်လည်း ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင် စစ်မှတ်များထားရှိ၍ ထိစစ်မှတ်များတွင် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကို တိုင်းတာသည်အချက် အလက်များအား ပြသမှုသင်ပုန်းများ (Display Boards) ဖြင့် လုပ်သားတိုင်းအလွယ်တကူမြင်နိုင် စေရန် ပျိုတ်ဆွဲထားပါသည်။ ယင်းသင်ပုန်းများတွင်အရည်အသွေးကို တိုင်းတာနိုင်သည်အချက်များ အပြင် အရည်အသွေးတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်နေမှုများနှင့် အရည်အသွေးနှင့် ပါတ်သက်ပြီး ဆရိုကြသူများစာရင်း စသည်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပေးထားပါသည်။ အချို့နေရာများတွင် အရည်အသွေးပြသသနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် လျှပ်စစ်မီးဖြင့်အချက်ပြပေးခြင်းနည်းအားဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းသည်လည်း အရည်အသွေးတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းပင်ဖြစ် ပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် TQC ကိုလိုက်နာကျင့်သုံးကြရားနှင့် ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးကောင်းဆုံးမှုကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအရေအတွက် သည်ခုတိယုံးစားပေး သာဖြစ်ကြရာ်းကို ထိပ်ပိုင်းအပ်ချုပ်သူများက နားလည်သဘောပေါက်ပြီး လေးလေးနက် လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

TQC တွင် ကုန်ပစ္စည်းအရည်အသွေးကိုသာ ဦးစားပေးထားသဖြင့်.

အရည်အသွေးဆိုင်ရာ ပ্রဿနာပေါ်ပေါက်လာလျှင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလမ်းကြောင်း တစ်ခုလုံးကို ရပ်ဆိုင်းပစ်နိုင်သည်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို သက်ဆိုင်ရာကုန်ထုတ်လုပ်သားတစ်ဦးချင်းစီအား ပေးအပ်ထားပါသည်။ စက်များကိုသာအသုံးပြုသောစက်ရုံများတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးသောကိုရိယာများဖြင့် စစ်ဆေး၍အရည်အသွေးနှင့် ပါတ်သက်သည်ပြဿနာပေါ်လာလျှင် အလိုအလျောက်ထုတ်လုပ်မှု လမ်းကြောင်းရပ်သွားစေရန် စီမံထားရှိပါသည်။ ချို့ယွင်းနေသောစက်ဖြင့် ထုတ်လုပ်ခြင်းထက် စက်ကိုရပ်၍ပြပြင်ပြီးဆက်လက် ထုတ်လုပ်သွားခြင်း ကအရည်အသွေး ပိုကောင်းသောထုတ်ကုန် များကိုရရှိစေနိုင်ပါသည်။ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံ များတွင်များသောအားဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို ဦးစားပေးထားသဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလမ်းကြောင်းတစ်ခုလုံးကို ရပ်တန်းရန်မှာထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲ သူများကသာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။

TQC တွင် အလုပ်သမားတစ်ယောက်ချင်း (သို့မဟုတ်) အပ်စုတစ်စုချင်း

သည် မိမိတို့ထုတ်လုပ်လိုက်သော ပစ္စည်းတွင်ချို့ယွင်းမှုများပါရှိခဲ့လျှင် ထိုအမှားကိုအမှန်ဖြစ်အောင် ကိုယ်တိုင်ပြန်လည်ပြပြင်ပေး ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ယင်းအမှားမျိုးကို နောက်ထပ်မမှားရအောင် အသိစိတ်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းလာဖြာပါသည်။ အချို့နိုင်ငံများတွင်မဲ အရည်အသွေးမမိသော ပစ္စည်းများ ကိုပြန်လည်ပြင်ဆင်သည် ဌာနများသီးသန့်ထားရှိပါသည်။ အရည်အသွေးနှင့်သက်ဆိုင်သော ပြဿနာဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လျှင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလမ်း ကြောင်းရပ်ဆိုင်းခြင်း (Production Line Stop) ကိုဖြစ်ပေါ်နိုင်သလောက် စွင့်ပြုထားပြီးထုတ်လုပ်မှုအရေအတွက်ကို နေ့စဉ်ထုတ်လုပ်ပေးရမည့် သတ်မှတ်ချက်အတိုင်းရရှိစေရန် အလုပ်ချိန်ပြင်ပတွင် အချိန်ပိုပြုလုပ်၍ ဖြည့်စွက်ပေးရပါသည်။ ထို့အပြင် လိုအပ်သည့်အချိန် တွင်လိုသလောက်ထုတ်လုပ်ပေးသော အချိန်ကိုက်ထုတ်လုပ်မှု (Just -in -Time Production) ဖြင့်အရေအတွက်အနည်းငယ် (Small Lot Size) ကိုသာ ထုတ်လုပ်ထားသဖြင့် ချို့ယွင်းချက်ဖြစ်ပေါ်မှုကို ဖြို့တင်ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။

TQC တွင် ကုန်ပစ္ည်းများကို စစ်ဆေးရှုံး နမူနာကောက်စစ်ဆေးခြင်း အဟုတ်ဘဲ ပစ္ည်းတိုင်းကိုရာနှင့်ပြည်စစ်ဆေးခြင်း ပြုလုပ်ကြပါသည်။ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းပျုပ်မှုတွင်ကျသမ်းနမူနာကောက်ယူ၍နမူနာပစ္ည်းသည် စံသတ်မှတ်ထားချက် နှင့်ကိုက်ညီလျှင် ထိနမူနာကကိုယ်စားပြုသောအပ်စုတင်ရလုံးကို လက်ခံခြင်းနည်းအားဖြင့် ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ယင်းနည်းဖြင့်ပြုလုပ်ရာတွင် ကုန်ပစ္ည်းများ၏လက်ခံနိုင်သော အရည်အသွေး အဆင့်အတန်းကို ချို့ယွင်းမှုရာခိုင်နှင့်ဖြင့် ဖော်ပြထားသောနမူနာဒေသား (Sample Table) လိုအပ်ပါသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံရှိ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများတွင် အောင်မြင်စွာအသုံးချမှတ်ကြပါသည် TQC ကိုကျင့်သုံးနိုင်ရန် ဦးတည်၍ဆောင်ရွက်ကြရှုံး အမြိတ်းတက်စေလိုသောအလောအကျင့်များ လုပ်သားတိုင်းတွင်ရှိနေရန် အထူးပင်လိုအပ်ပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံရှိ အရှိုးအဖွဲ့အစည်းများတွင် အရည်အသွေးတိုးမြှင့်လုပ်ကိုင်ကြရမည် စီမံကိန်းများကိုတင်ပြပြီး ယင်းတို့အနက် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းကိုရွေးချယ်၍ နောင်နှစ်များတွင် ထိအကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများအတိုင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကုန်ပစ္ည်းအရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုအတွက် ရည်ရွယ်ချက်များ ချမှတ်ပြီး ကုန်ထုတ်ဌာနမှတော်ဝန်ယူ၍ အခြေခံမူများချမှတ်ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် နည်းပညာအား ဖြင့် ပံ့ပိုးကူညီမှုများလည်း လိုအပ်ပါသည်။

TQC တွင် ချမှတ်ထားသောရည်မှန်းချက်များကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ကြရှုံး ပြဿနာဖြစ်လာလျှင်စွေးစွေးသောရာဇာစစ်ဆေး၍ဖြစ်ပေါ်စေသည် အကြောင်းရင်းကိုရှာဖွေပြီး ဖြေရှင်းနည်းကိုပံ့ပိုးကူညီမှုတစ်ခုအနေဖြင့် ကျင့်သုံးပါသည်။ ပြဿနာကို ဖော်ထုတ်ရှာဖွေခြင်းနင်း ပြဿနာ၏အခြေအမြစ်ကိုဖြေရှင်းခြင်းသည်ကြံးမားသော ဆုံးရှုံးမှုကို ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။

ထုတ်ကုန်ပမာဏများစွာ ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုခြားသော စက်အသီးသီး၌ လွှဲမှားမှုရှိခြားပါသည်။ အကယ်၍ လွှဲမှားမှုများတွေရှိပါက အလိုအလျောက် ဖော်ပြပေးနိုင်သည်စက်ကိုတပ်ဆင်၍ အသုံးပြုလာခြားပါသည်။ လွှဲမှားမှုကိုအလိုအလျောက် ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်သောကြောင် ချက်ချင်းပြုပြင်နိုင်ပြီး ထုတ်လုပ်ပြီးကုန်ချောတွင် ချို့ယွင်းမှုမပါ အတူပေါ်။ ထိုစက်သည်ထုတ်ကုန်အစိတ်အပိုင်းလေးများ ထုတ်လုပ်မှုတွင် စစ်ဆေးရန်ပို၍သင့်တော်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံတွင် နောက်ဆုံးထုတ်လုပ်မှု (Final Assembly) ပိုအသုံးပြုပြီးအထူးသဖြင့် အလိုအလျောက်စက်များကို အများဆုံးအသုံးပြု၍ ထုတ်လုပ်ရသောပစ္စည်းများ (Automated Assembly Tasks) တွင် အများဆုံးအသုံးပြုပါသည်။

ထုတ်ကုန်ပမာဏများစွာထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများတွင် လွှဲမှားမှုဖော်ထုတ် စစ်ဖြင့်ဝစ်ဆေးထုတ်လုပ်ခြားသော်လည်း ပမာဏအနည်းငယ်သာထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများတွင်မှ လူအားဖြင့်စစ်ဆေးခြင်း (Human Inspection) လိုအပ်ပါသည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ် မတည်ဖြံမ် ပါက ရာနှုန်းပြည့်စစ်ဆေးရန်လိုအပ်ပြီး တည်ဖြံမ်ပါက အနောက်နိုင်ငံများတွင် နမူနာကောက်၍ စစ်ဆေးပါသည်။ TQC တွင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ် တည်ဖြံမ်ပါက ပထမဆုံးထွက်သည်ပစ္စည်း (First Pieces) နှင့်နောက်ဆုံးထွက်သည်ပစ္စည်း (Last Pieces) သည် အရည်အသွေးကောင်းလျင် ကျော်အစိတ်အပိုင်အားလုံးကောင်းသည်ဟု လက်ခံထား ခြားပါသည်။

လုပ်သားများသည် အားလပ်ချိန်များတွင် အဖွဲ့ယ်များဖွဲ့စည်း၍ မိမိတို့ လုပ်ဆောင်ချက်များကို တိုးတက်လာစေရန် ဆွေးနွေးခြာရင်းဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းသည် အဖွဲ့ယ်များ (Quality Control Circle) ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။ ထိုအဖွဲ့ယ်များအတွင်းဆွေးနွေးမှု မှုပုံးကွယ်နေသောပြဿနာများ (Hidden Problem) ကိုဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်။ တူညီသောအလုပ်ငါးမှု လုပ်သားများသည် မိမိတို့သဘောဆန္ဒအလျောက် စနစ်တာကျဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသော အပ်စ လေးများ (Informal Group) ဖွဲ့ပြီးအလုပ်နားချိန်များတွင်မိမိတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို အမြှတိုးတက်စေရန် မည်သို့ဆောင်ရွက်ခြာရန် လိုအပ်သည်များကိုဆွေးနွေးခြာခြင်း၊ ပြဿနာ

အပေါက်လာလျှင် မူပေါင်း၍ဖြေရှင်းကြခြင်း လုပ်ငန်းအပေါ်အကြိမ်ချက်များ ဘင်္ဂြတ်ဖြော်
လှုပ်ငန်းအကြိမ်ချက်များကို လက်တွေ့လုပ်ငန်းတွင် ပေါင်းစပ်အသုံးချေခြင်း စသည်တို့ဖြုပ်ခြင်း
အားဖြင့် လုပ်ငန်းကြီးတရာ့လုံးကို တိုးတက်မှုရရှိစေရန်ဖြုပ်လုပ်ကြပါသည်။

အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပြည်ဖို့သော ထုတ်ကုန်များရရှိစေရန်အတွက် အရည်အသွေး
ဆိန်းချုပ်မှုအခြေခံမှုဝါဒများကို ထိရောက်စွာအသုံးချေရမည်ဖြစ်ပြီး အရည်အသွေးတိုးမြင်မှုများရရှိ
လာစေရန်အတွက်ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် အထောက်အကူးပြုသည့်နည်းလမ်းများကိုအသုံးချလုပ်ဆောင်
ကြရပါမည်။

အရည်အသွေးတိုးမြင်မှုရရှိလာစေရန် ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေး
ဌာနသည် လိုအပ်သည်အရည်အသွေးရရှိစေရန် ပုံပိုးကူညီပေးသည့်ဌာနတရာ့ဖြစ်ပြီး ထုတ်ကုန်၏
အရည်အသွေးကောင်းမွန်စေရန် အခိုက်ပြုလုပ်ပေးသောဌာနမှာ ကုန်ထုတ်ဌာနပင်ဖြစ်သည်ဟူသော
အချက် ကိုအထောက်အကူးပြုနည်းလမ်းတရာ့အနေဖြင့် လက်ခံထားကြုံသည်။ အရည်အသွေးစစ်ဆေး
မရှုံးဌာနသည် ယင်းဌာနတွင်ပါပင်သော လုပ်သားဦးစရိတ်လျှော့ရှုခြင်း (Reduce in Size)၊ ဗို့ပွင့်းပျက်
ဖြစ်ပေါ်သော အကြောင်းရင်းများကိုဖယ်ရှားခြင်း (Promotes the Removal of Defective Causes)၊
အရည်အသွေးတိုးတက်မှုကို မျက်ခြေမပြတ်စစ်ဆေးနေခြင်း (Keep Track Off Quality
Accomplishment)၊ အလုပ်လုပ်သူများလိုက်နာရမည့်စံသတ်မှတ်ချက်များကို မြင်သာအောင်ဖော်ပြပေး
ထားခြင်း (Monitors Operation to See that Standard Procedures are Followed)၊ ဝယ်ယူသူများနှင့်
ဆွဲထုတေသန်းအနေး၍ ဖြည့်ထည်းပူးအခါးအစဉ်များပြုလုပ်ပေးခြင်း (Joins with Purchasing People)၊ အရည်
အသွေးနှင့်ပါတ်သင်္ကြီးသင်္ကြီးဆေးခြင်း (QC Training) သေည်တို့ကိုဖြုပ်လုပ်ပေးပါသည်။ အထိတ်
အပိုင်းများကိုခွဲးချယ်၍ စစ်ဆေးခြင်္မပြုလုပ်တော့ဘဲ နည်းပညာဆိုင်ရာစစ်ဆေးခြင်း (Technical
Inspection)၊ စောင့်ခွဲခန်းတွင်စမ်းသပ်စောင့်ဆေးခြင်းများ (Testing)၊ လုပ်ဆောင်မှုများအားလုံးကိုစစ်ဆေး
ခြင်းများ စသည်တူကိုလည်းလုပ်ဆောင်ရပါသည်။ ကုန်ထုတ်ဌာနသည် အရည်အသွေးအကွက်အခိုက်

တာဝန်ရှိသောကြောင်၊ ကုတ်ထုတ်လုပ်ငန်း ဖြီးကြာပ်သူများသည် အရည်အသွေး ကျမ်းကျင်သူ (Quality Expert) များဖြစ်ရပါမည်။

အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးနှာနှင့်ပံ့ပိုးကုညီမှုဖြင့်၊ ကုန်ပစ္စည်းအရည်အသွေး ကောင်းမွန်စေရန်လုပ်ဆောင်ရာတွင် ထုတ်ကုန်အရေအတွက် အနည်းငယ်စိတိသာထုတ်လုပ်ကြာပါသည်။ ထုတ်ကုန်အရေအတွက် အနည်းငယ်စိတိသာထုတ်လုပ်ခြင်းသည် လိုအပ်သောအချိန်တွင် လိုသလောက်ထုတ်လုပ်ပေးသော အချိန်ကိုက်ထုတ်လုပ်နိုင်မှု (Just-in-Time Production) ၏ အဓိကအချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်ကုန်အရေအတွက် အနည်းငယ်သာထုတ်လုပ်ခြင်းအားဖြင့် ချို့ယွင်းချက်များကို ချက်ချင်းသိနိုင်ပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများလည်း လျော့နည်းသွားစေပါသည်။ အရေအတွက် အနည်းငယ်စိတိသာ ထုတ်လုပ်ခြင်းသည် အရည်အသွေးနှင့် ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း (J) မျိုးလုံးတွင်အရေးပါသော ဂျပန်နိုင်ငံ၏နည်းလမ်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

TQC ကိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြာရာတွင် လုပ်သားများသည် ယင်းတို့ အလုပ်လုပ်သည့်နေရာများ၊ စက်ရုံတွင်းရှိစက်ကိုရိယာများနှင့် အလုပ်ခွင်သန်ရှင်းမှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ကြာခြင်းအားဖြင့်၊ လုပ်ငန်းခွင်းခွင့်အန္တရာယ်ကာကွယ်မှုပြုလုပ်ကြာပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက် ကြာခြင်းဖြင့်၊ စက်ချို့ယွင်းမှုရှိခဲ့သော်လွယ်ကူစွာသိမြင်နိုင်၍ ပျက်စီးမှုများကိုလည်းကြံ့တင်ကာကွယ် နိုင်ပါသည်။

ထုတ်ကုန်များအားအားအရည်အသွေးပြည်မီစေရန် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသောစက်များအားစွမ်းအားပြည်း အသုံးချထားခြင်းမရှိဘဲ စက်ရပ်နားသည်အချိန်တွင် ပြပြင်ထိန်းသိမ်းမှုများ ပြုလုပ်ကြာပါသည်။ စက်ကိုနေ့စဉ်ထုတ်လုပ်ပေးရမည့် လျာထားချက်ပြည်မီရုံသာ လည်ပတ်ရသောကြောင်း အမှားလျော့နည်းသွားပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်မှု လမ်းကြောင်းရပ်ရန် လိုအပ်မှုလျော့နည်းသွားစေပါသည်။ ထိုပြင် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုဆက်တိုက် ဖြစ်နေသောထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်မှားကြားတွင် ကုန်လက်ကျို့ (Inventory Buffer) မရှိဘဲထုတ်လုပ်မှု အရေအတွက်ကို လိုသလောက်ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်ပါသည်။

ကုန်ထဲတွေ့ဖူမှလုပ်သားများသည် မိမိတို့အသုံးပြုသောစက်ကိရိယာများကို
သေချာစွာထိန်းသိမ်းထားခြင်း၊ အလုပ်မစမီနေ့စဉ်စစ်ဆေးခြင်းရုံးယွင်းချက်များကို ချက်ချင်း
ဖူဖြင့်နိုင်ခြင်းစသည်တို့ကြောင့် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကို အထောက်အကူ
ဖြစ်စေပါသည်။

ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေး ကောင်းမွန်စေရန်အတွက် ရည်မှန်းချက်ချမှတ်
ပြီးလုပ်ဆောင်ဌာရာတွင် ဖော်ပြခဲ့သော အခြေခံမူများကိုအသုံးပြု၍ နည်းပညာပံ့ပိုး ကူညီမူများနှင့်
အထောက်အကူဖူနည်းလမ်းများတို့ဖြင့် ထုတ်လုပ်မှွေ့ဖူမှတာဝန်ယူ၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ဌာရ
မည်ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၃)

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ပုံစည်းစနစ်များ

မျက်မှောက်ခေတ်တွင်စားသုံးသူများသည် ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများကို ၀ယ် ယူဖြာရန် အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကို အမိကထား၍ ရွေးချယ်ကြာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြိုင်ဖက်လုပ်ငန်းများသည် စားသုံးသူများလိုအပ်သော အရည်အသွေးပြည့်ဝသည် ကုန်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ခြင်းအားဖြင့် ပြိုင်ဆိုင်ကြာပါသည်။ စားသုံးသူများအနေဖြင့်လည်း အရည်အသွေးကောင်းသော ကုန်ပစ္စည်းများကိုသာ ဦးစားပေးဝယ်ယူကြာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများသည် အရည်အသွေးပြည့်ဝသည်ကုန်စည်းနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများကို အမိကထားထုတ်လုပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ တနည်းအားဖြင့် လုပ်ငန်းများသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို မလွှဲမသွေ့လုပ်ဆောင်ကြရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများတွင်လည်းကောင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးဆုံးနိုင်ငံများတွင်လည်းကောင်း လုပ်ငန်းတိုင်းသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။

၃-၁။ မွံဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများ

ဂျပန်နိုင်ငံ

ကန္တာအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း ဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ရွက်များသည် လက်တွေ့တွင်အောင်မြင်မှုအများဆုံး ရရှိနေပါသည်။ ယင်းတို့၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ နည်းများကိုလည်း ကန္တာအနဲ့တွင် ကျယ်ပြန်စွာအသုံးပြုနေကြောင်းတွေ၊ ရှိရပါသည်။ ထိုနည်းစနစ်များအနက် TQC (Total Quality Control) သည် အထင်ရှား

အုံသောနည်းဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာရွေးကွက်တွင်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံမှ ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းများ
သည် အရည်အသွေးကောင်းပါသည်ဟု အများစုကလက်ခံထားကြပါသည်။ ယင်းသို့ လက်ခံနိုင်မှု
များရှုံးရန်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံရှိလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဝညာရှင်များအားလုံးပေါင်း၍ အရည်
အသွေးထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ လွပ်ရှားမှုများကိုတစ်စိုက်မတ်မတ်ဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာဖြိုးစား
အားထုတ်ခဲ့ကြောသည်ကို သိရှိရပါသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မတိုင်မိက ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ နည်း
လမ်းများကို အသုံးပြုမှုအားနည်းခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်က ဂျပန်ထုတ်ကုန်များ၏ ရွေးနှုန်းမှာ
သက်သာသော်လည်း အရည်အသွေးသည် နိုင်ငံတကာစံသတ်မှတ်ချက်များထက် များစွာနိုင်ကျ
နေခဲ့ပါသည်။ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် စားသုံးသူများ၏ ပုံမှန်ဝယ်ယူ
စားသုံးမှုရရှိစေရန်ပင် စက်ခဲသည်အနေအထားမျိုး ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အဆင့်မြင်နည်းပညာဖြင့်
ထုတ်လုပ်သော စက်မှုလုပ်ငန်းအနည်းငယ်သာရှိခဲ့သော်လည်း ထိုလုပ်ငန်းများမှာ စစ်တပ်အတွက်
သာအဓိကထားထုတ်လုပ်ခဲ့ကြပြီး အရေအတွက်အများအပြား ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်မည် ထုတ်လုပ်မှု
နည်းလမ်းများကို အောင်မြင်စွာအသုံးမပြုနိုင်ခဲ့ခြေ။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးသောအခါ စစ်အတွင်းကလုံးဝပျက်စီးသွားခဲ့သော ဂျပန်စက်မှု
လုပ်ငန်းများကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ပြုလုပ်လာကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသည် သဘာဝ
သယံဇာတပစ္စည်းရှားပါးပြီး လူဦးရေလည်းများပြားသောကြောင်း အရေးကြီးသားရေး
ဦးစားပေးမှုတစ်ခုအဖြစ် အရည်အသွေးမြင်မားသည် ထုတ်ကုန်များကိုထုတ်လုပ်၍ ပြည်ပနိုင်ငံများ
သို့တင်ပို့ရောင်းချရန် မူဝါဒချမှတ်ပြီး လုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၆၅ ခန့်စွဲတွင် အမေရိကန်
နိုင်ငံ၏ စေတ်မီအရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည် နည်းများကိုလေ့လာသင်ယူ၍ ဂျပန်နိုင်ငံ၌စတင်
အသုံးပြုလာခဲ့ကြသည်။ ထိုစေတ်မီအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင် ထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးကို
ထိန်းသိမ်းနိုင်ရုံသာမက အရည်အသွေးတိုးတက်လာစေရန်အတွက် အရေးကြီးသည်နည်းလမ်းများ

သည်ဟိုဝင်ပါသည်။ ထိနိုင်းလမ်းများအနက်မှ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုနည်း
သည် အထင်ရှားဆုံးနှင့် အသုံးအများဆုံးသောနည်းဖြစ်ပါသည်။

စစ်ပြီးကာလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ လူထုဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ အရည်အသွေး
သွေ့ဖျင်းသည် ပြဿနာနှင့်ပထမဦးစွာ ရင်ဆိုင်လာရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံလူထုဆက်
သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများရှိမန်နေဂျာများနှင့် အင်ဂျင်နီယာများအတွက် Allied Occupation Force
ရုံးချုပ်၏ Civil Information Devision မှတာဝန်ယူ၍ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ပါတ်သက်ပြီး
ဘဏ်သတ္တတစ်ပတ်ကြောမျှ ပထမဦးဆုံးဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပပေးခဲ့ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ပြုလုပ်ရခြင်း
၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်စစ်တပ်၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုအတွက်မရှိမဖြစ်လိုအပ် သော
ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အရည်အသွေးတိုးတက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသိပ္ပါပညာရှင်များနှင့် အင်ဂျင်နီယာများအစည်းအရုံး
(Japanese Union Of Scientists and Engineers JUSE) ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပြီး အရည်အသွေး
ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ရှားမှုများကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအဖွဲ့သည် အမြတ်ရရှိရေးကို
ဖြုံးစားပေးသော အဖွဲ့အစည်းမဟုတ်သည်အပြင် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းလည်းမဟုတ်ပါ။ ယင်းအဖွဲ့
အစည်းကို အစိုးရမှာဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပ်မှားမပေးသည်အပြင် အသင်း၏လုပ်ဆောင်မှု
များအပေါ်၌လည်း ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ချုပ်ကိုင်မှ မပြုလုပ်နိုင်ပေ။

JUSE ၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာအဆင့်မြင့်သိပ္ပါပညာနှင့် စက်မှုနည်းပညာများကို
ဖော်တိုးခြင်း၊ အသုံးချေခြင်းနှင့် တိုးတက်လာစေရန်မြှင့်တင်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ရရှိလာ
သော စက်မှုဆိုင်ရာတိုးတက်မှုများမှ လူတို့၏လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးအတွက် အထောက်
အကူးပြုနိုင်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းချေမှတ်ထားသော ရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်စေရန် သိပ္ပါပညာရှင်
များနှင့် အင်ဂျင်နီယာများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ပို၍အာရုံစိုက်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့်

အဖွဲ့အစည်း၏အမည်ကိုပင် သိပုံပညာရှင်များနှင့် အင်ဂျင်နီယာများအစည်းအရုံး ဟုသတ်မှတ် ဆေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁၉၄၉ ရန်စွဲ၏ JUSE မှ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှူ သုတေသနအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပေး ခဲ့ပါသည်။ ယင်းအဖွဲ့တွဲ၏ JUSE မှ အသင်းဝင်များနှင့် နိုင်ငံတကာအရည်အသွေး လေ့ ကျင့်ပေး ရေးအဖွဲ့ (International Academy for Quality IAQ) ၏အဖွဲ့ဝင်များအများစုံ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထား ပါ သည်။ ထိန်စွဲ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှူ သုတေသနအဖွဲ့၏အဖွဲ့ဝင်များမှ ဦးဆောင်၍ အင်ဂျင်နီယာများအတွက် လောက်လေ့ကျင့်သင်္ကားပေးသော အခြေခံအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှူ သင်တန်းကို ဖွင့်လှစ်ပို့ချပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုအင်ဂျင်နီယာများသည် သင်တန်းပြီးဆုံးသောအဓိ သက်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာလွှပ်ရားမူများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်လာဌာပါသည်။

၁၉၅၀ရန်စွဲ၏ JUSE မှ ဦးဆောင်၍ နူးမူးကောက်ယူခြင်း နယ်ပယ်တွင် ကျွမ်းကျင့်သူအဖြစ်အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသော အမေရိကန်နိုင်ငံမှ စာရင်းအင်းပညာရှင် Dr W. Edwards Deming ကိုဖိတ်ခေါ်ပြီး အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှူအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံမြို့ကြီးများတွင် သင်္ကားပို့ချမှုများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲများတွင် ဂျပန်နိုင်ငံရှိ အင်ဂျင်နီယာများနှင့် မန်နေဂျာများအားစာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းနည်းများ ကို ဆွေးနွေးပို့ချပေးခဲ့ပါသည်။ Deming ၏ပို့ချဆွေးနွေးမှုများကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို စတင်အသုံးပြုလာဌာပါသည်။

စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း ဆိုင်ရာလွှပ်ရားမူများပြုလုပ် လာစေရန်နှင့်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်လာဌာစေရန်ကြီးမားသောဆွဲဆောင်မှုတရာ့အနေဖြင့် ၁၉၅၁ ရန်စွဲ မင်းဆု (Deming prize) ကိုသတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ JUSE မှ ဒဲ မင်းဆု ရုံး မြှင့်ရေးကော်မတီ၏အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဒဲ မင်းဆုတွင် ရိုးရိုး ဒဲ မင်းဆု

(Deming Prize) မှင်းခုံးရဲ့မှုဆိုင်ရာဆူ (Deming Application Prize) ဟူ၍ ဂျီးပါဝင်ပါသည်။ ရိုးရိုးခဲ့ မင်းဆုကို နှစ်စဉ်စာတွေသုတေသနလုပ်ငန်းများနှင့် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများ လက်တွေအသုံးပြုမှုတို့တွင် သိသာထင်ရှားစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည် လူပုဂ္ဂိုလ် တာဦးရှင်းစီအားရုံးမြှင့်ပေးပါသည်။ ထို့ကြုံးမြှင့်ခြင်းခံရသော လူပုဂ္ဂိုလ်များထဲတွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို ပို၍အသုံးပြုလာစေရန် တိုက်တွန်းအားပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်းပါဝင်ကြပါသည်။

ဒဲမင်းအသုံးပျဲမှုဆိုင်ရာဆူကို စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်ခြင်းနည်းများနှင့် အယူအဆများကိုအသုံးပျဲခြင်းအားဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှုဆိုင်ရာလုပ်ရှားမှုများတွင် နှစ်စဉ် သိသာထင်ရှားသောတိုးတက်မှုများရရှိနေဖြာသည်ကုမ္ပဏီများအား ရုံးမြှင့်ပေးပါသည်။ယင်းဆုကို အငယ်စား၊ အလတ်စားစက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် အဖြိုးစားလုပ်ငန်းများအတွင်းရှိ ဌာနခွဲများအား ရုံးမြှင့်ပေးပါသည်။

ထိုနည်းတူ အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လွှပ်ရှားမှုများကိုမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် တွန်းအားပေးမှုတရာ့အနေဖြင့် ဂျပန်စီးပွားရေးသတင်းစာကုမ္ပဏီတရာ့ဖြစ်သော Nippon Keizai Shimbun Co က ၁၉၅၄ခုနှစ်တွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်ခြင်းနည်းများအသုံးပြုမှုတွင် အကောင်းဆုံးသောသတင်းစာအားရွေးချယ်၍ ရုံးမြှင့်ပေးရန် Nikkei Quality Control Literature Prize ကို သတ်မှတ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ယင်းဆုကိုခဲ့ မင်းဆု ရုံးမြှင့်ရေးကော်မတီက ပင် ဒဲ မင်းဆု၏ တစိတ်တဒေသအဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး နှစ်စဉ်ဂျပန်တို့၏ အရည်အသွေးလျှော့ကျင်းပသည်။ မင်းဆုရုံးမြှင့်ပွဲ၏ ရုံးမြှင့်လော့ရှိရာယန်းထက်တိုင် ကျင်းပပြုလုပ်နေပါသည်။

ဒဲမင်းဆုကိုရရှိခဲ့ဖြာသောလုပ်ငန်းများမှ ဒဲမင်းဆုကိုရရှိစေရန် မည်သို့ဖြိုးစားဆောင်ရွက်ခဲ့ဖြာသည်ကို ဖြန့်ဝေပေးခဲ့ဖြာသည်အတွက် အခြားလုပ်ငန်းများမှလည်း ယင်းဆုရရှိ

ကြောသော လုပ်ငန်းများကဲ့သို့ လိုက်နာဆောင်ရွက်လာခဲ့ဖြာပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ၁၉၆၁နှင့်၊ ၁၉၆၅ခုနှစ်တို့တွင် ဒဲ မင်းအသုံးချဉ်ကိုရရှိခဲ့ဖြာသော Teijin ပိုင်ဘာအတု (Synthetic Fiber) ကုမ္ပဏီနှင့် Sumitomo လျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီများက ထိုဓရကိုရရှိရန်မှာဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ ဒီဇိုင်းရေးအွဲးခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ ကုန်ရောင်းနှင့်စီမံခန့်ခွဲခြင်းစသည် ကုမ္ပဏီလက်အောက်ခံဌာနခဲ့အားလုံး အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လွှပ်ရှားမှုများတွင်ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ဖြာရန် ကိုအပ်ဖြောင်းကို ထောက်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုကုမ္ပဏီများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ဖြာခြင်းမှ ရရှိခဲ့သောအင်မြင်မှုများသည် အခြားသောလုပ်ငန်းများအား အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လွှပ်ရှားမှုများတွင် ကုမ္ပဏီဌာနခဲ့အားလုံးပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်ဆဲ့ဆောင်မှုတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

JUSE မှတ်းဆောင်ရွက်ထိပ်ပိုင်းနှင့် အလယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲသူများအတွက် အရည် အသွေးထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ သင်တန်းများကျင်းပသောအချိန် ၁၉၅၄ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ပညာရှင်ဒေါက်တာ ဂျိုရဲန်း (Dr. J.M Juran) သည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ရောက်ရှိလာခဲ့ပါသည်။ Juran ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ သဘောတရားမှာထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် စစ်ဆေးခြင်း နယ်ပယ်များသာမကလုပ်ငန်းတရုပုံးရှိ အခြားလုပ်ငန်းရပ်အသီးသီးပါ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို အသုံးပြုဖြေရန်ဖြစ်ပါသည်။ Juran ၏ သဘောတရားနှင့်အညီ JUSE မှတာဝန်ယူ၍ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင်အလယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲသူများအတွက် သင်တန်းကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၅၇ခုနှစ်တွင်ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများအတွက် သင်တန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဖွင့်လှစ်သင်္ကားပေးခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ဆက်လက်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဤသို့သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်မှုကြောင်း စီမံခန့်ခွဲသူများလည်း အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လွှပ်ရားမှုများတွင် ပါဝင်လာခဲ့ဖြာခြင်းသည် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးအကျိုး

တင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း(Total Quality Control TQC) နှင့်သက်ဆိုင်သောလျှပ်ရားမှုများကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် တိုးတက်လာစေရန် အထောက်အကူဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

အဖွဲ့အစည်းတရာ့လုံးအကျိုး စင်သောအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

Total Quality Control (TQC)

ဂျပန်နိုင်ငံဌာနကျင့်သုံးနေသည်၊ အဖွဲ့အစည်းတရာ့လုံးအကျိုးဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင်အခြေခံကျသော လက္ခဏာရပ်နှစ်ရုရှိသည်ကို တွေ့ရှုရပါသည်။ ပထမလက္ခဏာရပ်မှာ-ထုတ်ကုန်များအရည်အသွေးပြည့်ဝစေရန်အတွက် ယင်းထုတ်ကုန်သည် စားသုံးသူအတွက်အသုံးဝင်မှုရှိသည်အပြင် ပါတ်ဝန်းကျင့်နှင့်လည်း သဟာဓာတ်ဖြစ်အောင် ရှုံးဦးစွာဆောင်ရွက်ပြာပြီး ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးသည် ဖြို့တင်သတ်မှတ် ထားသောဒိန်း၊ အရည်အသွေးနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေရန်လည်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။

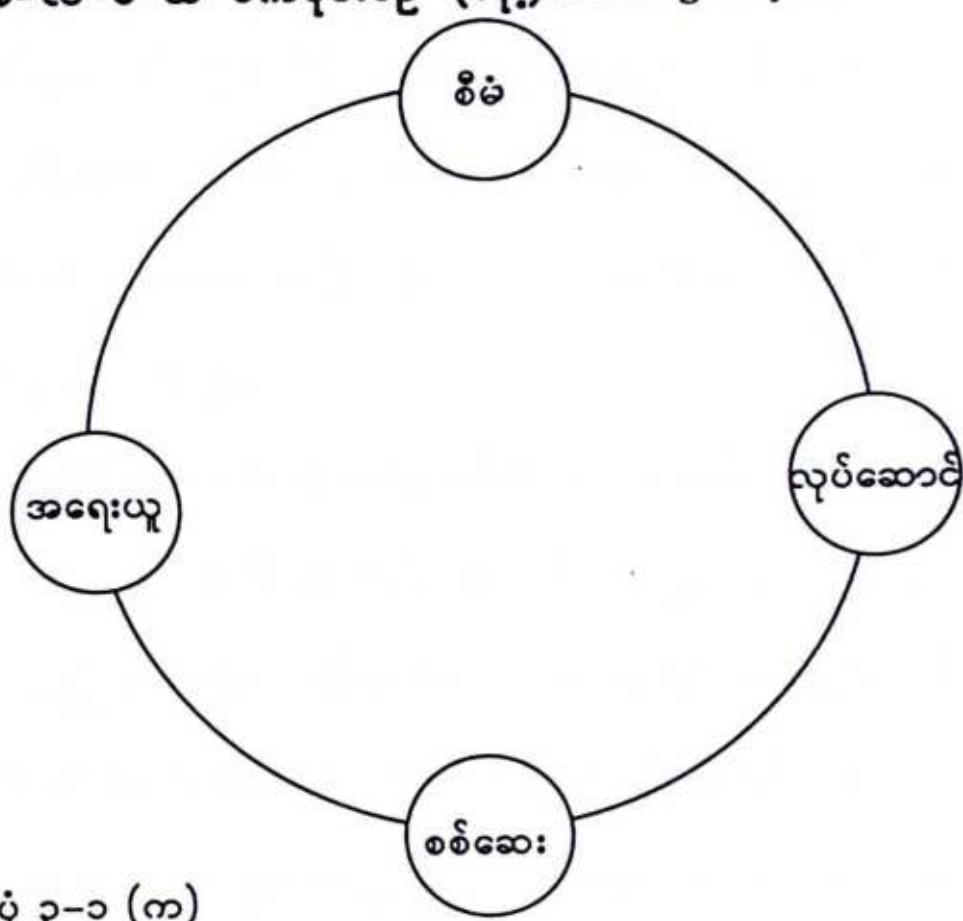
TQC ၏ ဒုတိယလက္ခဏာရပ်မှာ- ထုတ်ကုန်တရာ့၏အရည်အသွေး ပြည့်ဝစေရန် အတွက်အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ရားမှုတွင်ကုမ္ပဏီ၏ ဌာနခွဲအသီးသီးမှ အလုပ်သမားအားလုံးပေါင်း၍ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုပေါ်တွင် အာရုံစိုက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းများတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ရွက်များသည် အရည်အသွေးစစ်ဆေးပေးသော ဝန်ထမ်းများနှင့်သာ သက်ဆိုင်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူမှ အောက်ခြေအဆင့်လုပ်သားအထိ ဝန်ထမ်းအားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သော လုပ်ဆောင်မှုပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏အဖွဲ့အစည်းတရာ့လုံးအကျိုးဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု TQC နှင့်သက်ဆိုင်သည် လုပ်ရားမှုများကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရှာတွင် Deming's Cycle ဟုခေါ်သော Plan-Do-Check-Act (P.D.C.A) စီမံ-လုပ်ဆောင်-စစ်ဆေး-ဖေရားယူ (စ.လ.စ.အ) လုပ်ငန်းစဉ် အတိုင်းကျင့်သုံးပြာပါသည်။

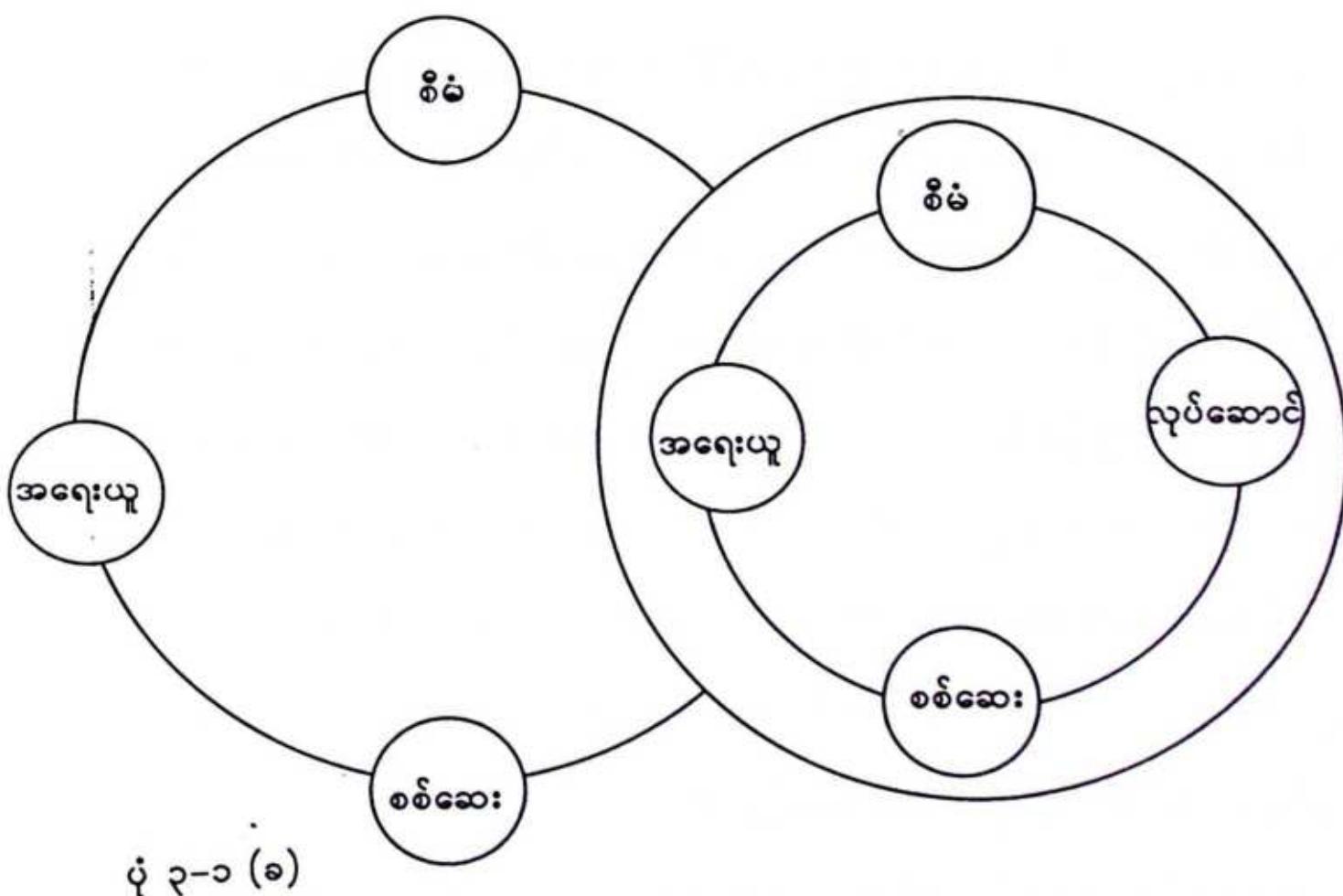
ပုံ(၃-၂)တွင် လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် မိမိတို့ထုတ်လုပ်လိုက်သော ပစ္စည်းများအား အတ်မှတ်ထားသော အရည်အသွေးပြည်မိစေရန် ဆောင်ရွက်မှုကိုလည်းကောင်း ထုတ်ကုန်အသစ် ချေားကို ချွဲထုတ်လုပ်နိုင်စေရန် QC ကိုလည်းကောင်း ပထမဦးစွာ မြဲ လုပ်ရမည်ဖြစ်သော ကြောင့် ဗဟိုစက်ဝန်းဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုနောက် ကုန်ရောင်းပိုင်းဆိုင်ရာ၊ လူပ်ရှားမှုများ ဆောင်းမွန်လာစေရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ ရုံးပိုင်းဆိုင်ရာ အလုပ်များစွမ်းရည်ပြည်လာစေရန် သည်းကောင်း လုပ်ငန်းအနေဖြင့်လက်အောက်ခဲ့ ကန်ထရှိက်ဆောင်းများ ရရှိလာစေရန်အတွက် သည်းကောင်း ထိန်းကွပ်ပေးနိုင်သည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို ဒုတိယစက်ဝန်းအနေဖြင့် ကိုပိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အလုပ်များအားလုံးကိုထိန်းကွပ်ထား နိုင်သည်-လုပ်ဆောင်-စစ်ဆေး-အရေးယူ (P.D.C.A) လုပ်ငန်းစဉ်များကို တစ်ဦးချင်းအလိုက် သော်လည်းကောင်း၊ အစိတ်အပိုင်းလုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် သော်လည်းကောင်း အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံး ပါတ်သက်အကျိုးဝင်စွာဖြင့် လုပ်ကိုပိုင်ဆောင်ရွက်ရွက်ခြင်းကို တတိယစက်ဝန်း အနေဖြင့် ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပုံ (၃-၁)(က)တွင် ဖော်ပြထားသော စီမံလုပ်ဆောင်စစ်ဆေးအရေးယူ (P.D.C.A) လုပ်ငန်းစဉ်အရ အလုပ်တစ်ခုကို မလုပ်ဆောင်မိထိအလုပ်နှင့်ပါတ်သက်၍ စံသတ်မှတ်ချက်များ (သို့မဟုတ်) စီမံကိန်းများကိုရှုမှတ်ရပါသည်။ ထိုနောက်အမှန်တကယ် လုပ်ကိုပိုင်ဆောင်ရွက်ရွက်ခြေား ရရှိသောရလာဒ်နှင့် သတ်မှတ်ထားချက်တို့ကိုနှိမ်းယဉ်စစ်ဆေး၍ ကွာဟာချက်များရှိခဲ့လျှင် အရေးယူ ဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ရွက်ပါသည်။ ဤသို့ P.D.C.A လုပ်ငန်းစဉ်အတိုင်း ထပ်တလဲလဲလုပ်ကိုပိုင်ဆောင်ရွက်ရင်းတဖြည်းဖြည်း ကွွမ်းကျင်လာပြီးလာရွက်ပြီး ပုံ(၃-၁) (၉) တွင်ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်နိုင်ရွက်သည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် စီမံကိန်းများ၊ အရည်အသွေးစံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် လုပ်ကိုပိုင်ဆောင်ရွက်ရွက်ရမည် လုပ်ငန်းစဉ်များကို အင်ဂျင် နိုးယာများနှင့် စီမံခန့်ခွဲသူများမှသတ်မှတ်ပေးရွက်ပြီး အလုပ်သမားများမှ ထိုသတ်မှတ်ချက်အတိုင်း

ပုံ (၃-၁) စ-လ-စ-အ-စက်ရိုင်းဝည် (သို့) Deming's Cycle

ပုံ ၃-၁ (က)

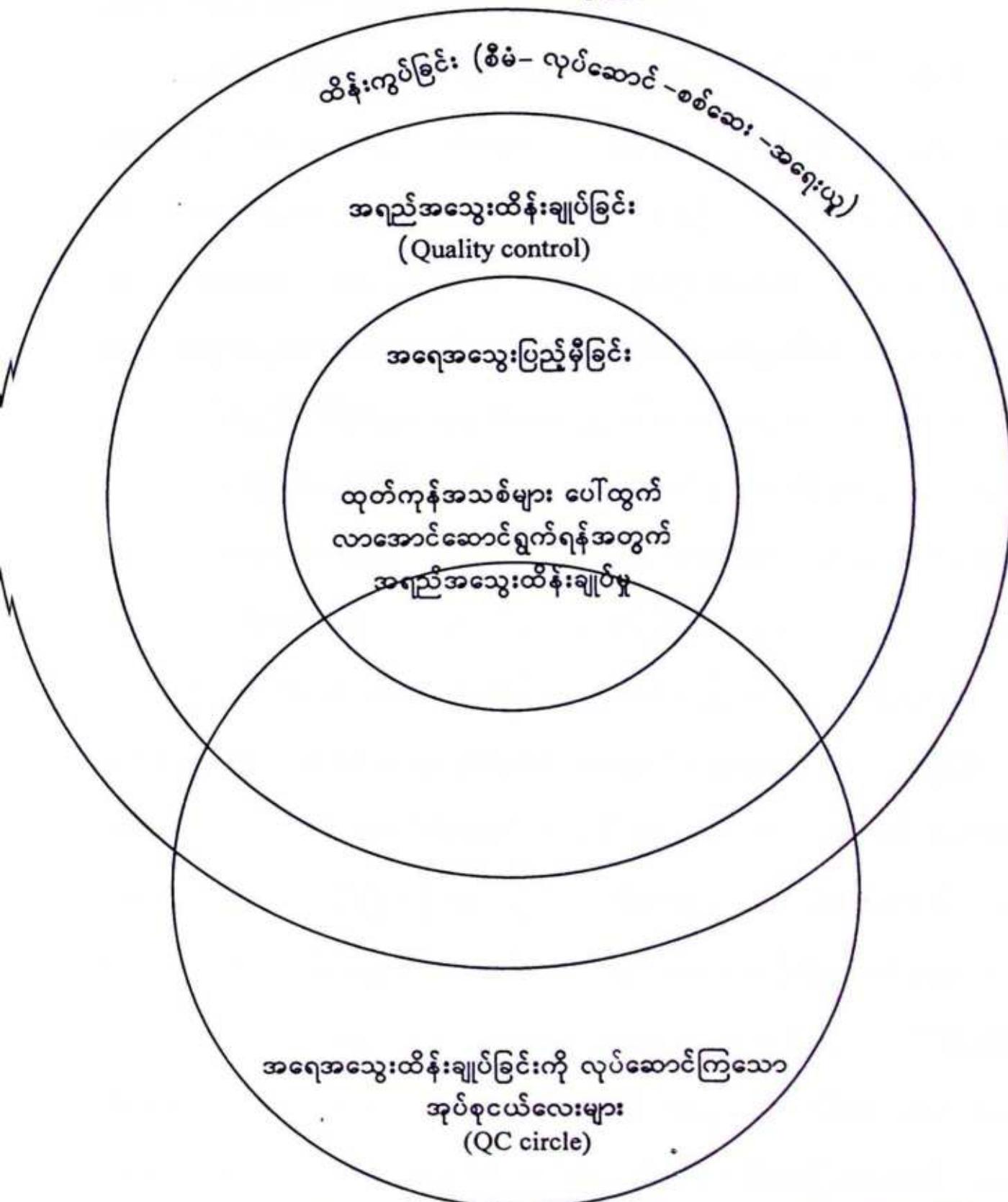

ပုံ ၃-၁ (ခ)

ရှိအောင်ဆောင်ရွက်ဖြာရပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ဖြာရာတွင် အလုပ်သမားများအနေဖြင့် မိမိ တို့တာဝန်ကျရာအလုပ်များတွင် ကိုယ်တိုင်လုပ်ဆောင်ဖြာရမည် လုပ်ငန်းစဉ်များချမှတ်ပြီး ထိန်းချုပ် လာနိုင်ဖြာပါသည်။ ထို့ကြောင့် စီမံ-လုပ်ဆောင်-စစ်ဆေး-အရေးယူ (P.D.C.A) လုပ်ငန်းစဉ် အားလုံးကိုအမှတ်တကယ်လုပ်ဆောင်နေဖြာသည် အလုပ်သမားများကပင် တာဝန်ယူလုပ်ဆောင် လာနိုင်ဖြာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးအကျိုးဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု၏ သဘော ဖော်ပြုဖြာမ်းကို ပုံ (၃-၂) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံ (၃-၂) တွင်လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် မိမိတို့ ထုတ်လုပ်လိုက်သောပစ္စည်းများအား သတ်မှတ်ထားသော အရည်အသွေးပြည့်မီစေရန် ဆောင်ရွက်မှ ကိုလည်းကောင်း၊ ထုတ်ကုန်အသစ်များ တိုးချွဲထုတ်လုပ်နိုင်စေရန် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို လည်းကောင်း၊ ပထမဦးစွာဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟိုစက်ဝန်းဖြင့် ဖော်ပြထားပါ သည်။ ထိုနောက် ကုန်ရောင်းပိုင်းဆိုင်ရာလွှပ်ရှားမှုများ ကောင်းမွန်လာစေရန်အတွက် လည်း ကောင်း၊ ရုံးပိုင်းဆိုင်ရာ အလုပ်များစွမ်းရည်ပြည့်ဝလာစေရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းအနေဖြင့် လက်အောက်ခံကန်ထရှိက်ကောင်းများ ရရှိလာစေရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ ထိန်းကွပ် ပေးနိုင်သည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို ဒုတိယစက်ဝန်းအနေဖြင့် ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမှတ်ဆင့် အလုပ်များအားလုံးကိုထိန်းကွပ်ထားနိုင်သည် စီမံ လုပ်ဆောင် စစ်ဆေး အရေးယူ (Plan- Do -Check - Act P.D.C.A) လုပ်ငန်းစဉ်များကို တစ်ဦးချင်းအလိုက် လည်းကောင်း၊ အစိတ်အပိုင်း လုပ်ငန်းတာဝန်များ အလိုက်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးအကျိုးဝင်စွာဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ဖြုံးကြခြင်းကို တတိယစက်ဝန်းအနေဖြင့် ဖော်ပြထား ဖို့သည်။ အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့ထုတ်လေးများ (QC Circle) ၏ လွှပ်ရှားမှုများ သည်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးအကျိုးဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လွှပ်ရှားမှုအားလုံး တွင် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအနေဖြင့် ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ယင်းအဖွဲ့ထုတ်လေးများ၏ လွှပ်ရှားမှုတစ်ရတည်းဖြင့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးအကျိုးဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း

ပုံ (၃-၂) အဖွဲ့အစည်းတရာ့လုံး အကျိုးဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု
သဘောဖော်ပုံကြမ်း

မြစ်။

။ ဒေါက်တာအိပ်ချုပ်ယာမာရှိုးနဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံရှိအရည်အသွေး ထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ
လွှဲပ်ရှားမှုများ။

[သိပ္ပါဒီးဘုန်းဘာသာပြန်သည်။] စာမျက်နှာ-၁၂၊ ပုံချုပ်-၂။

အဖြစ်သို့ မရောက်ရှိနိုင်ပါ။ ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများ၊ ဌီနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများ၊ ရုံးဝန်ထမ်းများ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ဖြာရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံရှိစက်မှုလုပ်ငန်းများသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လူပ်ရှားမှု များကို အဖွဲ့အစည်းတရလုံးအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ဖြာပြီး ထိပ်ပိုင်းစီမံအုပ်ချုပ်သူများက ထိုလုပ် ရှားမှုများ၏ ဦးဆောင်မှုအပိုင်းမှ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ဖြာပါသည်။ ထိပ်ပိုင်းစီမံအုပ်ချုပ်သူများသည် ထုတ်လုပ်သောကုန်စည်နှင့် ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သက်၍ မူဝါဒများ ချမှတ်ရန်နှင့် အဖွဲ့အစည်းတရလုံးအနေဖြင့် နှစ်ရည်စီမံကိန်းများချမှတ်ရန် တာဝန်ရှိကြပါသည်။ ထိုသို့ မူဝါဒနှင့်နှစ်ရည်စီမံကိန်းများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ဖြာသည့်အတွက် ဂျပန်စက်မှုလုပ်ငန်းများ တွင် မူဝါဒဆိုင်ရာအရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းဟု ခေါ်ဆိုဖြာပါသည်။ စီမံကိန်းချမှတ်ရာတွင်လည်း အစီအစဉ်များကိုဥုးစားပေးဆောင်ရွက်နေခြင်း (Procedure Oriented) ထက် ရလဒ်ကိုဥုးတည်၍ ဆောင်ရွက်ဖြာခြင်း (Result Oriented) ကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်ဖြာပါသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံရှိလုပ်ငန်းအများစုတွင် နောင်လာမည့်သုံးနှစ် (သို့)ငါးနှစ် အတွက် နှစ်ရည်စီမံကိန်းများကို ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တစ်နှစ်၏အစတွင် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ဆုံးဖြတ်ဖြာပါသည်။ ထိုနှစ်ရည်စီမံကိန်းများကို လုပ်ဆောင်ရန်နှစ်တိုင်း (သို့) နှစ်တစ်ဝက်တိုင်းအတွက် စီမံကိန်းများနှင့် ဦးတည်ချက်များကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ဖြာပါသည်။ ထိုစီမံကိန်းများလုပ်ဆောင်ရာတွင် အထက်ပိုင်း စီမံခန့်ခွဲသူများမှ အောက်ခြေသို့အွေးဖြားချက်ပေးခြင်းနှင့် အောက်ခြေလုပ်သားများမှ အထက်ပိုင်း သို့ ပြန်လည်တင်ပြဖြာခြင်း နည်းနှစ်မျိုးလုံးကိုယ့်ပေါင်း ကျင့်သုံးဖြာပါသည်။ ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူ (Top Management) က လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးအတွက် စီမံကိန်းမူးကြမ်း (Draft Plan) ကိုရေးဆွဲပြီး ဌာနခွဲမန်နေဂျာများနှင့် ဆွေးနွေး၍၍ဌာနခွဲတစ်ခုချင်းစီအလိုက် စီမံကိန်းမူးကြမ်းများကို ရေးဆွဲဖြာပါသည်။ ထိုအောက် ဌာနခွဲမန်နေဂျာများ၊ အေားအဆင့်မန်နေဂျာများ၊ ကြိုးကြပ်သူများနှင့် အရည်

အသွေးထိန်းချုပ်သည် အလုပ်သမားအဖွဲ့ငယ်လေးများ၏ ခေါင်းဆောင်များ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြပြီး အသေးစိတ်စိမ်ကိန်းမူးကြပ်ဆောင်ကြပါသည်။

ဂျပန်ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ငန်းတွင်းအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုအား ပြန်လည်စစ်ဆေးခြင်း များကို ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများက လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ဤသို့စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့် ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူမှုများ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ အမှန်တကယ်လုပ်ကိုင်နေကြာသော လုပ်သားများကြားတွင် အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးညီးနှင့်ကြာရန်အတွက် တွန်းအားပေးမှုတစ်ခုကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ တနည်းအားဖြင့် လုပ်သားများကို အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ပါတ်သက်၍ပညာပေးရာတွင် လုပ်ငန်းစွင်တွင် အလုပ်လုပ်ရင်း လေ့ကျင့်သင်ကြားပြီး လက်တွေလုပ်ဆောင်စေခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။ အချို့လုပ်ငန်းများတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများအား စစ်ဆေးခြင်းကို အပ်ချုပ်မှုဒါရိက်တာ နှင့်ဒါရိက်တာအဖွဲ့က သီးမြားစီလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ အချို့လုပ်ငန်းများတွင် ထိပ်ပိုင်းစီမံအပ်ချုပ်သူအဖွဲ့များက လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ သာမန်အားဖြင့်လုပ်ငန်းတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများအား ပြန်လည် စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းများကို တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ်(သို့) နှစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ကြပါသည်။ လုပ်ငန်းသည် နှစ်စဉ်စီမံကိန်းချမှတ်ထားလျှင် စစ်ဆေးခြင်းကိုတစ်ကြိမ်ပြုလုပ်၍ နှစ်တစ်ဝက်တိုင်းအတွက် စီမံကိန်းချမှတ်ထားလျှင် တစ်နှစ်လျှင်နှစ်ကြိမ် စစ်ဆေးရာပါသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ထိပ်ပိုင်းစီမံသူများနှင့် အောက်ခြေလုပ်သားများကြားတွင် လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းတွင်းရှိနှောနဲ့များ အချင်းချင်းကြားတွင်လည်းကောင်း၊ ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်လာပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများလည်း တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ ချမှတ်ထားသောမူဝါဒများကိုလည်းလေးလေးနောက်နောက်လိုက်နာ ဆောင်ရွက်လာကြပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်းရှိ နွားနှာအချင်းချင်းကြားတွင် မဖြေရှင်းနိုင်၍ ကျွန်းရှိနေသောပြဿနာများကိုလည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများအား စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့် ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများနှင့် အလုပ်သမားများနှစ်ဖက်စလုံးသည် ယင်းတို့နေ့စဉ်လုပ်ဆောင်ချက်များအား

မြန်လည်စစ်ဆေးရန် အစွင်းအရေးတစ်ခုရရှိလာဖြီး ဒါရိက်တာအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် လုပ်ငန်း၏ လက်ရှိအခြေအနေများကို စုစုမ်းသိရှိနိုင်သည်အပြင် အလုပ်သမားများနှင့် တိုက်ရှိက်စာက်သွယ်မှုလည်း ရရှိလာပါသည်။ အလုပ်သမားများ စိတ်ဓါတ်တက်ဖြွဲမှုရရှိလာဖြီး လုပ်ငန်း လွှာငွေး လူမှုဆက်ဆံရေးတိုးတက် လာစေရန်အထောက်အကူး ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုအား ပြန်လည်စစ်ဆေးခြင်းသည် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုဖြစ်စဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းတရားအနေဖြင့် ပါဝင်လာပါသည်။

ဂျပန်ကုမ္ပဏီများတွင် အဖွဲ့စည်းတစ်ခုလုံးအကျိုးဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု ဆိုင်ရာလူပ်ရှားမှု၏ အရေးကြီးဆုံးလုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်သည် အရည်အသွေးပြည့်ဝစာရရှိစေရန် လုပ်ဆောင်ချက်သည် စားသုံးသူကိုဦးစားပေးဆောင်ရွက်ဖြာသော လုပ်ဆောင်ချက်မျိုး (Customer Oriented) ဖြစ်ပါသည်။

စက်မှုထုတ်ကုန်များအား အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများပြုလုပ်ရာတွင် နောက်ပြန် အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်ခြင်း (Backward Quality Control) နှင့် ရှေ့သို့အစဉ်လိုက် အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်ခြင်း (Forward Quality Control) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပါသည်။

ကုန်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ရာတွင် အရည်အသွေးပြည့်မီစေရန် ရာနှုန်းပြည့်စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့် နောက်ဆုံးထွက်ရရှိလာသောကုန်ရောတွင် ချို့ယွင်းမှုလုံးဝမပါရှိနိုင်တော့ပါ။ ထုတ်ကုန်များတွင် ချို့ယွင်းမှုလုံးဝမပါရှိတော့ပါက ကာလတိတွေ့စားသုံးသူများ၏ စိတ်ကျေနပ်မှုပေးစွမ်းနိုင်သော်လည်း ကာလရရှိတွင် စားသုံးသူများ၏ စိတ်ကျေနပ်မှုအပြည့်အဝ မရရှိနိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အချိန်နှင့်အမျှအစဉ်အမြို့ပြောင်းလဲနေသော စားသုံးသူများ၏လိုအင်ဆွဲများကို လိုက်၍ဖြည့်ဆည်းမပေးနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ စားသုံးသူများ၏ စိတ်ကျေနပ်မှုအပြည့်အဝ ရရှိစေရန်စားသုံးသူများထံမှ သတင်းအချက်အလက်များရယူ၍ ဈေးကွက်သုတေသနပြုလုပ်ဖြာရပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် စားသုံးသူများ၏လိုအင်ဆွဲများကို ဈေးကွက်သုတေသန

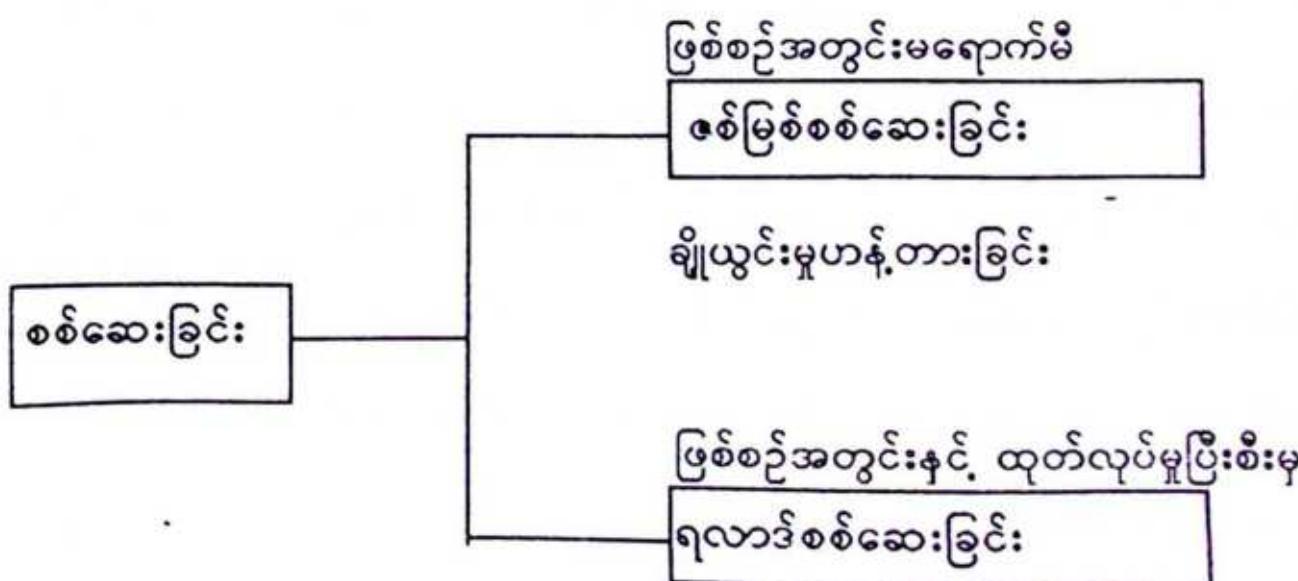
ပြုပြုလုပ်နှင့်တွင်လိုအပ်သောအရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ လုပ် ဆောင်ကြော်အရည်အသွေးပြုပြုခြင်းသည် Forward Quality Control ပင်ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်နှင့်တစ်ခုအနေဖြင့် လူပ်နှင့်သူ့ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ (သို့) အစိတ်အပိုင်းများ တင်သွင်းသောကုမ္ပဏီများ (Suppliers) ထိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများ ပြုလုပ်ကြခြင်းသည် Backward Quality Control ပြုပြုခြင်းသည်။ ဥပမာ-ကားထုတ်လုပ်သောကုမ္ပဏီတရာ့သည် မိမိလုပ်နှင့်သို့ကား၏အစိတ်အပိုင်းလေးများ တင်သွင်းကြသောကုမ္ပဏီများအထိ ထိုအစိတ်အပိုင်းလေးများ အရည်အသွေးကာင်းမှန်စေရန် ထိန်းချုပ်မှုများပြုလုပ် ကြခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်ကုန်တရာ့၏ အရည်အသွေးပြည့်ဝစေရန်လုပ်နှင့်တွင်ရှိနိုင်သူ့အားလုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရုံသာမက လုပ်နှင့်သို့ကုန်ကြမ်း (သို့) ထုတ်ကုန်၏အစိတ်အပိုင်းများ တင်သွင်းကြသောကုမ္ပဏီများနှင့်ပါ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြုရမည် ဖြစ်ပါသည်။

TQC တွင် ချို့ယွင်းချက်တစ်ချက်ကိုမှ မလွှတ်စေရန်အတွက် ချို့ ယွင်းချက်များ ထပ်မံဖြစ်ပေါ်မှုကိုတားဆီးနိုင်သည်စစ်ဆေးခြင်းနည်းများကိုကျင့်သုံးကြပါသည်။ ချို့ ယွင်းချက်ဖြစ်ပေါ်လာသည့်နှင့် ချက်ချင်းတွေရှိနိုင်စေရမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းသို့တွေရှိနိုင်စေရန်ထုတ်လုပ်မှုနည်းစဉ်တိုင်းတွင်ရှာနှင့်ပြည့်စစ်ဆေးခြင်းများပြုလုပ်ရပါသည်။ စစ်ဆေးခြင်းပြုလုပ်ရာတွင် ချို့ ယွင်းချက်ရှိသုတေသနကို အကောင်းမှုရွေးထုတ်ရန်မဟုတ်ဘဲ ချို့ယွင်းချက်မဖြစ်အောင် ဟန့်တားသောစစ်ဆေးခြင်းမျိုးပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ချို့ယွင်းချက်တရာ့ကိုမျှမထုတ်မိစေရန်စာနည်းနည်းသောအစီအစဉ်ဖြင့်စစ်ဆေးခြင်းကို ကျင့်သုံးရန်ဖြစ်ပါသည်။ ချို့ယွင်းချက်ထပ်မံဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှ ဟန့်တားနိုင်ရန်လည်းမလွှာမသောလိုအပ်ပါသည်။ အလုပ်သမားများကိုယ်တိုင်က မိမိတို့တစ်ဦးချင်းကပင်အရည်အသွေးစစ်ဆေးသူများဖြစ်သည်ဟု ခံယူသည့်အသိစိတ်ရှိအောင်ဆောင်ရွက်ထား၍ ချို့ယွင်းချက်တစ်ခုတွေသည်နှင့် ထုတ်လုပ်မှုလမ်းကြောင်းတရာ့လုံးရပ်တဲ့သွားအောင် လုပ်သားတိုင်းကဆောင်ရွက်တတ်သည်။ အလေ့အကျင့်များရှိလာစေရန်စီမံထားပါသည်။ လုပ်သားတိုင်းအားလည်း

ရွှေ့ယွင်းချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ စော်မြစ်ကိုရှာဖြီး လိုအပ်သောပြုပြင်မူများဆောင်ရွက်ကာ မှတ်တမ်းတင်သာတ်အောင်လည်းစီမံထားပေးပါသည်။

စစ်ဆေးခြင်းနည်းများ

စစ်ဆေးခြင်းကို ပုံ(၃-၃)တွင် ပြထားသည့်အတိုင်း နှစ်မျိုးခွဲထားနိုင်ပါသည်။ ရွှေ့ယွင်းချက်မဖြစ်စေရန်အတွက် ဖြစ်စေနိုင်သည့်အကြောင်းအချက်များကို ပြောလို့စောင်းဆောင်ရွက်ပါသည်။ ပုံစံအားဖြင့်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းသို့ မဝင်ရောက်မီ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ် ချောမွေစွာလည်ပတ်နိုင်ရန် ကုန်ကြမ်းများနှင့်ထုတ်လုပ်မူတွင် အသုံးပြုမည့် အစိတ်အပိုင်းများအားလုံးကို သေချာစွာစစ်ဆေးခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းနှင့် ထုတ်လုပ်မှုပြီးစီးမှ ရွှေ့ယွင်းချက်ရှာသော စစ်ဆေးခြင်းမျိုးကို ရလာဒ်စစ်ဆေးခြင်းဟု ခေါ်ပါသည်။ အစိမ်းစစ်ဆေးခြင်းသည် ရွှေ့ယွင်းချက်များယွင်းမူများ ထပ်မံမဖြစ်ပေါ်အောင် ဟန့်တားရေး အတွက် စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်ပြီး ရလာဒ်စစ်ဆေးခြင်းသည် ထုတ်ကုန်များတွင် ရွှေ့ယွင်းချက်များ ရှိမရှိ စူးစမ်းစစ်ဆေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းတွင် အသုံးပြုသော စစ်ဆေးနည်းမှာ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း မရောက်မီရွှေ့ယွင်းမူဟန့်တားသော စော်မြစ်စစ်ဆေးခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ(၃-၃) စစ်ဆေးခြင်းနည်းများ

ရွှေ့ယွင်းချက်ရှာခြင်း

ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်အလုပ်သမားအဖွဲ့ငယ်လေးများ၏လွှပ်ရှားမှု

Quality Control Circle Activities)

ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးတိုးတက်လာစေရန် အမှန်တကယ်လုပ်ကိုင်နောက်သော အလုပ်သမားအဖွဲ့များ၏ နေ့စဉ်ကြီးပမ်းမှုသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်အလုပ်သမားများအား လေ့ကျင့်သင်္ကားပေးရန် တိုက်တွန်းမှုတစ်ခုအနေဖြင့် အလုပ်ကြီးကြပ်သူများအတွက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရေဒီယိုဇာတ်လမ်းတွဲတရာ်ကို ၁၉၅၆ခု အောက်တိဘာလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့ပါသည်။ ၁၉၅၉ခုနှစ်တွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုရှုပ်မြင်သံ့ကြားဇာတ်လမ်းတွဲကိုအပတ်စဉ် စတင်ထုတ်လွှင့်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၀ခုနှစ်တွင် Ishikawa တည်းဖြစ်သော အလုပ်သမားခေါင်းဆောင်များအတွက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုစာအုပ်ကို JUSE မှုပုံနိုပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ကြီးကြပ်သူမှုနှင့်အလုပ်သမားများအားအရည်အသွေးနှင့် ပါတ်သက်၍ ပညာပေးခြင်းနှင့်လေ့ကျင့်သင်္ကားပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်ကြခြင်းသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်။ အလုပ်သမားလွှပ်ရှားမှုများပေါ်ပေါက်လာရခြင်း၏ အခြေခံကျသောအကြောင်းရင်းကှစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

၁၉၆၂ခုနှစ်တွင် အလုပ်ကြီးကြပ်သူများအတွက်အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု ဂျပန်အခေါ် Gamba to QC စာအုပ်ကို JUSE မှ အောက်ပါရည်ရွယ်ချက်များဖြင့်ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

- (၁) ကြီးကြပ်သူများနှင့်အလုပ်သမားများအား စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများနှင့် ပါတ်သက်၍ ပညာပေးခြင်းနှင့်လေ့ကျင့်ပေးခြင်းတို့အပြင်ယင်းနည်းလမ်းများကိုပြန့်ဖွားအောင်ပြုလုပ်ပေးရန်
- (၂) အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည် အလုပ်သမားအဖွဲ့ငယ်များဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန်
- (၃) အလုပ်သမားများ၏နေ့စဉ်အလုပ်တွင် မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်စွမ်းရည်ပဟုသုတေသနများကိုထည့်သွင်းအသုံးချက်ပြည့်မိစေရန်နှင့် အလုပ်သမားများ၏ကိုယ်ပိုင်စွမ်းရည်ကိုတန်းတိုးဖြတ်ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။

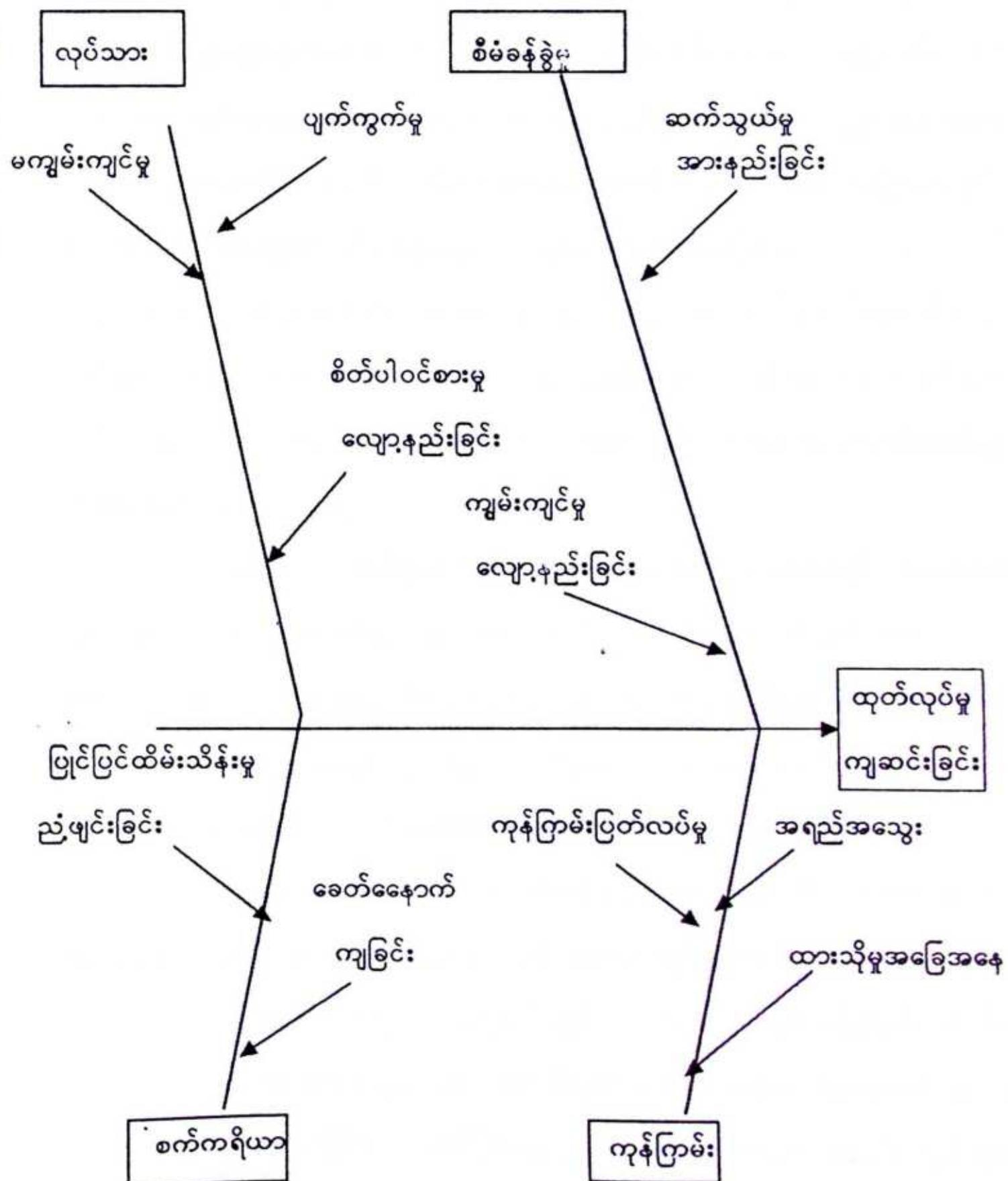
ဒုတိယရည်ရွယ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းတွင်းတွင်အရည်
အသွေးထိန်းချုပ်သည် အလုပ်သမားအဖွဲ့ငယ်များကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအလုပ်သမားအဖွဲ့
ငယ်လေးတရာ့တွင် အရည်အသွေးနှင့်ပတ်သက်သော လုပ်ငန်းခွင့်ပြသာနာကိုဖြေရှင်းရန် မြစ်
သဘောဆန္ဒအလျောက် ပါဝင်လာကြသည်အလုပ်သမားများနှင့်အတူ ကြိုးကြပ်သူတစ်ယောက်
သည်းပါဝင်ပါသည်။ ယင်းအလုပ်သမားအဖွဲ့ငယ်လေးများ၏ လွှပ်ရှားမှုသည် အဖွဲ့အစည်းတရာ့လုံး
အကျိုးဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာလွှပ်ရှားမှုများနှင့် တိုက်ရှိက်ဆက်စပ်မှုရှိပါသည်။
လုပ်သားအဖွဲ့ငယ်လေးများကို စုစည်းရန်နှင့် အသင်းဝင်များနှင့်ပတ်သက်သည်
အဲ ကြောင်းများကိုဆွေးနွေးရန်အတွက် JUSE မှလုပ်သားအဖွဲ့ငယ်လေးများညီလာခံကို တာဝန်ယူ
ကျင်းပပေးခဲ့ပါသည်။ ယင်းညီလာခံတွင်စာတမ်းများလည်း တင်ပြခဲ့ကြပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ
လုပ်သားအဖွဲ့ငယ်လေးများနှင့် အားအိုင်ငံမှအဖွဲ့ငယ်လေးများကြေားတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အပြန်အလုန်
လည်ပတ်ကြခြင်း၊ ဆွေးနွေးကြခြင်းများပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အလုပ်သမားများ၏ အမြင်လည်းပိုမိုကျယ်
ပြန်လာခဲ့ပြီး အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ လွှပ်ရှားမှုများတွင်ပို၍စိတ်ဝင်စားလာခဲ့ကြပါသည်။

Juran ၏ထောက်ခံပေးချက်ကြောင့် JUSE မှ လုပ်သားအဖွဲ့ငယ်လေးများ၏
ခေါင်းဆောင်များနှင့် အဖွဲ့ဝင်များပါဝင်သော အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည် အလုပ်ကြပ်များကို
ပြည်ပတိုင်းပြည်များသို့ ၁၉၆၇ခုနှစ်မှစတင်၍စေလွှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းအဖွဲ့သည် ပြည်ပတိုင်းပြည်
များရှိစက်ရုံများသို့ သွားရောက်၍ထိစက်ရုံများရှိ အဖြစ်အပျက်များကိုလေ့လာပြီး ကိုယ်ပိုင်စာတမ်း
များရေးသားကာ ညီလာခံများနှင့်အစည်းအဝေးများတွင် ပြန်လည်တင်ပြခဲ့ပါသည်။

ယင်းလုပ်သားအဖွဲ့ငယ်လွှပ်ရှားမှုများ၏ အဓိကအကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်
ဦးချစ်ကြောည်ရင်းနှီးမှု ရရှိလာပြီးဖန်တီးနိုင်စွမ်းများလည်း ပိုမိုတိုးတက်လာကာ အလုပ်သမားများ၏
အမြင်လည်းပို၍ကျယ်လာပါသည်။ ဤသို့ရရှိလာခြင်းသည် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းအရည်
အသွေးထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ လွှပ်ရှားမှုများ၏အခြေခံအချက်လည်း ဖြစ်လာပါသည်။ ဥပမာ-

လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ထုတ်လုပ်မှုကျဆင်းနေပါက လုပ်သားအဖွဲ့.C ယော်လေးများဖြင့် ဖြေရှင်းရန် စဉ်းစားကြသောအခါတွင် C:ရိုးပုံကားချပ် [Fish Bone Chart] ကိုအသုံးပြုကြပါသည်။ ပုံချပ် (2-D)တွင်C:ရိုးပုံ၏ အလယ်ကျော်ရုံးသည် ဖြစ်ပေါ်နေသောပြဿနာ (Effect) ဖြစ်ပြီး ထိပြဿနာ ကိုဖြစ်ပေါ်စေသောအကြောင်းရင်းများ (Causes)ကို ဘေးရိုးများတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတစ်ခု၏ ထုတ်ကုန်များသည် အရည်အသွေးညွှန်ယူင်းနေပါက ထိပြဿနာကိုဖြစ်ပေါ်စေသောအကြောင်းရင်းများကို ဘေးရိုးများတွင်ခဲ့ခြမ်းစိတ်ဖြာ၍လည်း ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်သော အကြောင်းရင်းများထဲမှ အဖြစ်နိုင်ဆုံးအကြောင်းရင်းကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်နိုင်ပါသည်။ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်သားအဖွဲ့.C ယော်လေးများ၏ လူပ်ရှားမှုများကြောင့် အလုပ်သမားများ၏စိတ်ခိုက်မြင်မားလာသောကြောင့် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကိုလည်း ပို၍အာရုံစိုက်လုပ်ကိုင်လာဖြာပါသည်။ ထိုကြောင့်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းချို့ယွင်းချက်များ လျော့ကျလာခြင်းအားဖြင့် အရည်အသွေးပေါ်ယုံကြည်စိတ်ချရမှု များလည်းပို၍ရရှိလာခဲ့ဖြာပါသည်။ စက်ရုံတွင်းရှိအင်ဂျင်နိယာများနှင့် စိမ်အုပ်ချုပ်သူများအနေဖြင့် လည်းထုတ်လုပ်မှုတွင် အမှန်တကယ်လုပ်ကိုင်နေဖြာသည် အလုပ်သမားများနှင့်ကြီးကြပ်သူများ၏ နေစဉ်လုပ်ဆောင်မှုများအပေါ်တွင် ယုံကြည်စိတ်ချမှုရရှိလာခဲ့ပြီး နေစဉ်ထုတ်လုပ်မှုအတွက်အထူး အာရုံစိုက်ရန်မလိုတော့ဘဲ ထုတ်ကုန်အသစ်များတိုးချွဲထုတ်လုပ်ရန်နှင့် နည်းပညာအသစ်များတိုးတက်အသုံးပြုစေရန်အတွက်သာ ပို၍အာရုံစိုက်လာနိုင်ကြောင်း လေ့လာသိရှိရ ပါသည်။

ပုံမျိုး (၃-၄) ငါးရှိုးပုံကားများ (Fish Bone Chart)

အမေရိကန်နိုင်ငံ

အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်ကိုလိုနဲ့ခေတ်ပြု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးပို့နှင့်ချုပ်မှုပုံစံသည် ဥရောပနိုင်ငံများကဲ့သို့ လက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအဆင့်ဖြင့်သာပြုလုပ်ခဲ့ခြားပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရောင်းချသူများမှာ ထုတ်လုပ်မှုအကူအနေဖြင့်ပညာသင်နေရာမှ ကျွမ်းကျင်အလုပ်သမားများဖြစ်လာခဲ့ပြီး ထိမှတဆင့်လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များ ဖြစ်လာခဲ့ခြားပါသည်။ အုပ္ပာတုကုန်များ၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုသည်လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များအနေဖြင့်လည်း အလုပ်သင်သာဝတွင်ကျွမ်းကျင်အောင် လေ့လာသင်ခြားမှုပေါ်ပြုမှုဝေါယ်ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် အုပ္ပာတုကုန်၏အရည်အသွေးကောင်းမာကောင်းနှင့် တပ်ဆင်မှုမှုန်မှုန်ကို လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်ကစစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုပြုလုပ်ခဲ့ခြားပြီး ထိမှတဆင်းစစ်ဆေးသူများကိုင်းရမ်း၍ ဆွဲဖြောင်းစစ်ဆေးလာခဲ့ခြားပါသည်။

ဥရောပတွင် စက်မှုခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးဖြစ်လာသောအခါ အမေရိကန်သည်လည်း ဥရောပပုံစံအတိုင်းစက်ရုံများ ထူထောင်လုပ်ကိုင်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ လက်မှုပညာသည်များက စက်ရုံအလုပ်သမားဖြစ်လာပြီး လက်မှုလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များကြော်ရေးမှုများဖြစ်လာခြားပါသည်။ ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးသည်လည်း လက်မှုအလုပ်သမားများအပေါ်မှုတည်ရှုမှ ဖြိုးခြားရေးမှုများ (သို့) ဌာနဆိုင်ရာစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များပေါ်တွင် မှုတည်လာခဲ့ပါသည်။

၁၉၃၈ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်သည် Frederick W. Taylor ၏သိပ္ပန်းကျော်ချုပ်မှု (Scientific Management) ကို လက်ခံကျင့်သုံးလာခြင်းအားဖြင့် ဥရောပသမဂ္ဂီးကျစိမ် အပ်ချုပ်မှုပုံစံများနှင့်ကွဲပြားလာခဲ့ခြားပါသည်။ ထို့သိပ္ပန်းကျစိမ်ခန့်ခွဲမှု၏ အခြေခံကျသောသော တရားများမှာကုန်စည်များကို အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုစီအလိုက် စွဲခြားထုတ်လုပ်ရေးယင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့အလုပ်စွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင်း အလုပ်သမားများအနေဖြင့်ကုန်ထုတ်ဖိုင်စွမ်းကိုသာဦးစားပေးလာခြားပါသူများဖြင့် အရည်အသွေးပိုင်းတွင် ဦးစားပေးမှုလျော့ကျလာခဲ့သည်။

အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်စက်ရှုစီမံခန့်ခွဲသူများသည်အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာန (Inspection Department) ကိုဖွဲ့စည်းလာကြပါသည်။ ဌာနအသီးသီးမှစစ်ဆေးသူများသည် စစ်ဆေးရေးဌာနလက်အောက်သို့ ရောက်ရှိလာကြပြီးယင်းစစ်ဆေးသူများသည် ကုန်ထုတ် ဌာနရှိကြီးကြပ်သူများနှင့် အလုပ်သမားများ၏ လုပ်ဆောင်မူများကို ထပ်မံစစ်ဆေးပေးရပါသည်။ ထိုအပါအပ်စုံမူကိုအခြေခံ၍ အဖွဲ့အစည်းပုံစံဖြစ်လာပြီးအရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာန (Quality Control (or) Quality Assurance Department) ဟု ခေါ်တွင်လာကြပါသည်။

အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာန၏ အဓိကတာဝန်မှာ ကုန်ပစ္စည်းများအားစစ် ဆေးရန်နှင့်စမ်းသပ်ရန်တို့ဖြစ်ပြီး ကုန်ပစ္စည်းအကောင်းနှင့် အပျက်ခွဲခြားပေးရပါသည်။ ဤသို့မြှု လုပ်ခြင်းအားဖြင့်ကုန်စည်အပျက်များစားသုံးသူများထံသို့ ရောက်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်သည်အကိုး ကျေးဇူးများရရှိနိုင်ပါသည်။ ကုန်စည်၏အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သတ်၏ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေး ဌာနတွင်သာတာဝန်ရှိသည်ဟုသောယူဆချက်ကြောင်းချို့ယွင်းကုန်ကို ဖြစ်စေသည်အကြောင်းရင်းကို ပြန်လည်ပြပြင်ရန်အငြင်းပွားလာကြပါသည်။ ထိုအကြောင်းကြောင်းချို့ယွင်းကုန်နှင့်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ် စဉ်ကိုပြပြင်ရန် မလွယ်ကူ၍ကုန်ပစ္စည်းများ အရည်အသွေးနှိမ်းကျလာခဲ့ပြီး စရိတ်ပိုကုန်ကျလာပါ သည်။

ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်အသီးသီးသည် မိမိတို့၏တာဝန်ချုထားမှုကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ကြပြီး ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အရ ဆက်တိုက်ဖြစ်သောအဆင့်များသို့ ပိုပေးရပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနကအကောင်းနှင့်အပျက်ခွဲခြားပေးပြီးချို့ယွင်းကုန်များ စားသုံးသူများ ထံသို့ရောက်ခဲ့လျှင် ပြန်လည်ပြပြင်ပေးရန် အာမခံထားလာကြပါသည်။ ဤသို့ စံထားသတ်မှတ်မှုကြောင်း စစ်ဆေးခြင်းမခိုင်မာမှုများဖြစ်ပေါ်စေသော ချို့ယွင်းမှုကိုကာကွယ်နိုင်ရန် ကာကွယ်မှုသဘောတရားများ ပေါ်ပေါက်လာပြီး အမေရိကန်ကုန်စည်များ၏ အရည်အသွေးကောင်း

ကြောင်း အသိအမှတ် ပြုလာကြပါသည်။ အချိုက့်စည်များ၏အရည်အသွေးတွင် အမေရိကန်က ဦးဆောင်မူပေးနိုင်ပြီး စီးပွားရေးစနစ်လည်းကြီးထွားလာပါသည်။

ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်ကာလတွင် အမေရိကန်မှစက်မှုလုပ်ငန်းများသည် အရည် အသွေးအခြေခံသော စီမံခန့်ခွဲမှုပုံစံမပြောင်းလဲဘဲ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်ရှိ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်တစ်ခု သည် ယင်းထုတ်လုပ်မှုအဆင့်၏၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ကိုဆောင်ရွက်ပြီး နောက်တဆင့်သို့လွှဲပြောင်းပေး ရပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင်အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနက ကုန်စည်အကောင်းနှင့် အပျက်ကို စစ်ဆေးခဲ့ခြားပေးရပါသည်။

စစ်ဖက်ဆိုင်ရာကုန်ပစ္စည်းများကို အဆင့်မြင့်မဟာဗျြဟာသုံး၍ ထုတ်လုပ် ကြရမှ ထိုအဆင့်မြင့်မဟာဗျြဟာများကို မိသားစုသုံးကုန်ဖြစ်သောမောင်းကုန် ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများထိသုံးလာခဲ့ကြသည်။ ကုန်ပစ္စည်းအမြောက်အများထုတ်ပေးခြင်းဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်စွမ်း အားတိုးလာပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ဝယ်လိုအားပေါ်အခြေခံ၍ ထုတ်လာခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ကြောင်း ကုန်ထုတ်လုပ်သော ကမ္မဏီများသည် ကုန်ဖြန့်ဝေပေးရမည့်နောက် အမိန့်ကုန်ဖြင့် အရည်အသွေးလည်း နိမ့်ကျလာခဲ့ပါသည်။

ဤဖြစ်စဉ်အရ ကုန်စည်အရည်အသွေးဦးစားပေးမှုသည် သိသာစွာကျဆင်း လာပါသည်။ ထိုပြင်အရည်အသွေးဆိုင်ရာလျှပ်ရှားမှုများ၏ခေါင်းဆောင်မှုသည် အားနည်းလာခဲ့ပြီး အငြင်းပွားမှုလည်းဖြစ်လာကြပါသည်။ လက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအဆင့်တွင် ပိုင်ရှင်ကအရည် အသွေးအတွက် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တွင်စီမံနိုင်သည်။ သို့သော်ယခုအခါတိပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများ သည် အရည်အသွေးစီမံမှုတွင် ပါဝင်ရန်သင့်မသင့်စဉ်းစားလာကြပါသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ကုန်ပစ္စည်းများအရည်အသွေးကောင်းမွန်ရေးအတွက် ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်အတွက် အမေရိကန်နိုင်ငံအပေါ်၌ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်လာ ခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်နောက်ပိုင်းတွင် ဂျပန်တို့က အမျိုးသားရေးရည်မှန်းချက်များကို စစ်ရေး

အရထက်ကုန်သွယ်မှုမှ ရနိုင်ပြောင်း သိရှိလာခဲ့ကြပါသည်။ စစ်ရေးကုန်စည်များထုတ်လုပ်သူအများစုသည် လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများပြောင်းလဲထုတ်လုပ်လာကြပြီး၊ ထိုကုန်စည်များကိုကမ္ဘာရွေးကွက်တွင် ကောင်းချုပ်ရန်အတွက် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မတိုင်မိက အရည်အသွေးညွှန်စည်များထုတ်လုပ်မှုကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲလာကြပါသည်။

ထိုအခါ ဂျပန်များသည် အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးအတွက် အောင်မြင်စွာ ပြောင်းလဲလာစေရန်ရည်ရွယ်၍ နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိပ်ပိုင်း စီမံခန့်ခွဲသူများသည် ဤသို့အရည်အသွေးပြောင်းလဲလာမှုများတွင် ခေါင်းဆောင်များအဖြစ်ဆောင်ရွက်လာကြပါသည်။ အဆင့်အသီးသီးနှင့်လုပ်ဆောင်မှုကဏ္ဍအားလုံးရှိ ဝန်ထမ်းများအားလုံးကို အရည်အသွေးစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးကြပါသည်။ ပြောင်းလဲရေးအဆင့်တွင်လည်း အရည်အသွေးတိုးတက်မှုကို စဉ်ဆက်မပြတ်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လာခဲ့ကြပါသည်။

စစ်ပြီးကာလအစောင့်းတွင် အမေရိကန်ကုန်စည်များသည် ဂျပန်ကုန်စည်များနှင့်နှိုင်းယဉ်ရာတွင် အရည်အသွေးအားဖြင့်ယဉ်ပြိုင်မှုထက်ရွေးနှုန်းယဉ်ပြိုင်မှုတွင် အားနည်းခဲ့ပါသည်။ ထိုပြောင်းအမေရိကန်ကုမ္ပဏီများသည် ကုန်စည်ထုတ်လုပ်ရာတွင် လုပ်ခနှုန်းသက်သာသောပြည်ပတိုင်းပြည်များတွင် ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်လာကြပါသည်။ ထိုနောက် များမကြာမီတွင် ဗျားနှုန်းနှင့်ယဉ်ပြိုင်ခြင်းထက် အရည်အသွေးနှင့်ယဉ်ပြိုင်ခြင်းကို ပို၍အာရုံစိုက်လာခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများသည် အသီနောက်ကြာခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ ညီလာခံအတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော ဥရောပအဖွဲ့အစည်း

(The European Organization For Quality Control Conference) က အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရန်သတိပေးခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ နှင့် ၁၉၇၀ခုနှစ်များတွင် ဂျပန်ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူ အများအပြားသည်အမေရိကန်နွေးကွက်တွင် ရှယ်ယာအများအပြားရရှိလာဖြာပါသည်။ အဓိကအကြောင်းရင်းမှာ အရည်အသွေးကောင်းမှုကြောင့်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဖော်ပြပါယေား (၃-၁) အရ ဂျပန်နိုင်ငံရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ထုက်ကုန်၏အရည်အသွေး ကောင်းမွန်မှုအတွက် ထုတ်လုပ်မှုဌာနမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ဖြာသော်လည်း အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ဖြာသည် ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာတွင်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံ ဦးကုန်ကြမ်းနှင့် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်များတွင်သာ စစ်ဆေးပြီးနောက်ဆုံးအဆင့်ကုန်ချောကို ထပ်မံစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ဖြာပါသည်။ ဤသို့အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သက်၍ စစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ဖြာရာတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တည်းဒြော်ပါက နေ့စဉ်ထုတ်လုပ်မှုမှ ပထမဆုံးနှင့် နောက်ဆုံးကုန်ချောကိုသာစစ်ဆေးပြီး မတည်းဒြော်လျင်ပစ္စည်းတိုင်းကို ရာနှုန်းပြည့် စစ်ဆေးဖြာပါသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်မှ ကုန်ပစ္စည်းများကိုကျောမ်းနှုန်းကောက်၍ စစ်ဆေးဖြာပါသည်။ ဤသို့စစ်ဆေးခြင်းများပြုလုပ်၍ ချို့ယွင်းမှုများပါရှိခဲ့လျှင် ဂျပန်နိုင်ငံရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင်အလုပ်သမားများကပင်မိမိအမှားကို ကိုယ်တိုင်ပြန်လည်ပြုပြင်ပေးဖြာရပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်သီးစွားဖွဲ့စည်းထားသည် ချို့ယွင်းမှုပြုပြင်ပေးသော အဖွဲ့မှုပြန်လည်ပြုပြင်ပေးပါသည်။ ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သက်၍ လေ့ကျင့်သင်ဖြားပေးရာတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဦးလုပ်သားအားလုံးအားလေ့ကျင့်ပေးပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်မှ အရည်အသွေးစစ်ဆေးသည်

ဝန်ထမ်းများကိုသာ   လေ့ကျင့်ပေးကြပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင်
အရည်အသွေးထိန်းချုပ်များ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဌာနအသီးသီးမှ လုပ်သားများအားလုံး ပူးပေါင်း
ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသော်လည်း အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်မှ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည် ဌာနမှ
ဝန်ထမ်းများသာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှ ကွာခြားချက်များကို အောက်ပါ
ပေါ်သားတွင် ရေးသားဖော်ပြထားပါသည်။

ယေား(၃-၁) အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့်ဂျပန်နိုင်ငံတို့အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ဖော်ပြသည့်ယေား

	ဂျပန်	အမေရိကန်	
I	အရေအသွေးအတွက် တာဝန်ယူမှု	ထုတ်လုပ်မှုငွာနှစ်တာဝန်ယူပါသည်။	အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးငွာနှစ်တာဝန်ယူပါသည်။
II	ဖြစ်စဉ်အတွင်းအရည် အသွေးထိန်းချုပ်မှု	ကုန်ဗြာမ်းနှင့်ဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်းတွင် စစ်ဆေးပါသည်။	အရေးကြီးသည် ဖြစ်စဉ်များတွင် သာစစ်ဆေးပြီးနောက်ဆုံးကုန်ရွှေ့ ကိုစစ်ဆေးပါသည်။
III	အရည်အသွေးစစ်ဆေး ခြင်း	ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တည်ဖြံမဲ့လျင်နေ့စဉ်ထုတ် လုပ်မှုမှုပတော်မဆုံးနှင့်နောက်ဆုံးကိုသာစစ်ဆေး ပြီးထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်မတည်ဖြံမဲ့လျင်ပစ္စည်း တိုင်းကို ရာနှုန်းပြည့်စစ်ဆေးပါသည်။	ကျောမ်းနှမူနာကောက်၍ စစ်ဆေး ကြေပါသည်။
IV	ချို့ယွင်းမှုကိုပြန်လည် ပြပိုင်းပေးရမှု	ချို့ယွင်းမှုပြုလုပ်လိုက်သောအလုပ်သံမား ကိုယ်တိုင်ကမိမိအမှားကိုပြန်လည်ပြပိုင်း ပေးရပါသည်။	ချို့ယွင်းမှုပြုပြင်သည်အဖွဲ့သီးမြား ထားရှိပါသည်။
V	ထုတ်ကုန်အရည်အသွေး ကောင်းမွန်ရေးအတွက် လေ့ကျင့်ပညာပေးခြင်း	အဖွဲ့အစည်းအတွင်းလုပ်သားအားလုံးကို ပညာပေးပါသည်။	အရည်အသွေးစစ်ဆေးသည့်ဝန် ထမ်းများကိုသာလေ့ကျင့်ပေးပါ သည်။
VI	အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု တွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ဖြာမှု	အဖွဲ့အစည်းအတွင်းငွာနှစ်အသီးသီးမှ လုပ်သားတိုင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ဖြာပါသည်။	အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်ငွာနှစ် မှုဝန်ထမ်းများသာပါဝင်ဆောင် ရွက်ဖြာပါသည်။

ခုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီး ကာလနောက်ပိုင်းတွင် ဂျပန်ကုန်စည်များအပေါ် အရှည် အသေးတိုးမြှင့်ရေးဆောင်ရွက်လာဖြောင်း ဂျပန်ကုန်စည်များအမေရိကန်နိုင်ငံသို့ အမြောက် အများ တင်ပို့နိုင်လာခဲ့ဖြာပါသည်။ ထို့ဖြောင်းအမေရိကန်ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ၏ ရောင်းအား ကျဆင်းလာပြီးကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများလည်း ပျက်စီးလာဖြာကာ အလုပ်သမားသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ လည်းပျက်စီးလာခဲ့ဖြာပါသည်။ ထို့ပြင်ကုန်သွယ်ရေးမညီမျှမှုဖြောင်း တိုင်းပြည်၏စီးပွားရေးလည်း ကျဆင်းလာခဲ့ပါသည်။ ဤအချက်များကိုပြေလည်စေရန် ကုန်စည်တင်သွင်းမှုကန်သတ်ခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းလာဖြာပါသည်။ တရားဥပဒေအရသွင်းကုန်များကိုတားမြစ်ခြင်း၊ အခွန်ကောက်ခံခြင်းများ ပြုလုပ်လာဖြာပါသည်။ ပြည်တွင်းကုန်စည်ရောင်းချမှု သွက်လက်လာစေရန်အတွက် ဈေးလျော့ ရောင်းချခြင်းကို ဥပဒေကျူးလွန်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်လာဖြာပါသည်။ ဤသို့ တရားမျှတမူမရှိသော လုပ်ဆောင်မှုများဖြောင်း အငြင်းပွားမှုများဖြစ်လာဖြာသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံကိုဝယ်ယူတင်သွင်းသူ အနေဖြင့် မြင်လာဖြာပါသည်။

ဤတုန်ပြန်မှုများဖြောင်းဝယ်သူများအနေဖြင့် တရားမျှတမူရှိစေရန်တားမြစ် လာဖြာပါသည်။ ဂျာနယ်များ၊ စီးပွားရေးပညာရှင်များနှင့် ဥပဒေပညာရှင်တို့ကလည်းသွင်းကုန် ကန်သတ်မှုများဖြောင်း အခြားဆိုးကျိုးများရရှိနိုင်ဖြောင်း ထောက်ပြခဲ့ဖြာသည်။ အချို့နေရာများ တွင်သွင်းကုန်ကန်သတ်ခြင်းဖြင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများပျက်စီးခြင်းများလည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

အချို့ကုမ္ပဏီများကဗျပန်ကုမ္ပဏီများကို ဆန်ကျင်ခြင်းထက် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ရန်ဖက်စပ်ကုမ္ပဏီများ ထူထောင်ခြင်းများ ပြုလုပ်လာဖြာပါသည်။ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့်မြင်တွေ့ရသော်လည်း လုပ်ငန်းအများစုမှာဂျပန်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုပိုင်းကို တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ပြီး အမေရိကန်မှရောင်းချမှုပိုင်းကို တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ဖြာပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းထူထောင်ခြင်းသည် ဂျပန်ပို့ကုန်တားဆီးခြင်းထက်ပို၍ကောင်းမွန်ပါသည်။

ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူအများစုသည် ယဉ်ဖြိုင်မှုတွင်အနိုင်ရရန်အတွက် စွမ်းရည်
ပိုရှိရန်လိုအပ်ကြောင်း သိရှိလာခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းစီမံခန့်ခွဲသူများအနေဖြင့် အရည်အသွေးဆိုင်ရာ
စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် အတွေအကြုံမရှိသော်လည်း လုပ်ငန်းတွင်နှင့်ပြင်ပမှကျွမ်းကျင်သူများထံတွင် အကြုံ
ဥက်များရယူလာကြပါသည်။ ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များမှ အောက်ပါအတိုင်းနည်းလမ်းအမျိုးမျိုး
ချမှတ်ရန် ဦးနှင့်ပြလာခဲ့ကြပါသည်။

အလုပ်သမားများလုံးဆောင်ခြင်း၊ အရည်အသွေးလည်ပတ်မျှပုံစံ၊ စာရင်းအင်း
ဆိုင်ရာနည်းလမ်းများဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းထိန်းချုပ်ခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲသူများနှင့်ကြီးကြပ်သူ
များ၏ခံယူမှု၊ အရည်အသွေးစရိတ်တွက်ချက်ခြင်း၊ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်တိုးတက်လာခြင်း၊
လုပ်ငန်း၏ ဖွဲ့စည်းပုံအားပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ အရည်အသွေးအတွက်ဆွဲဆောင်မှုများ၊ အလို
အလျောက်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် စမ်းသပ်ခြင်းများ၊ စက်ရှုပ်လုပ်သားများအသုံးပြုလာခြင်း စသည်
နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးကိုချမှတ်ရန် ဦးနှင့်ပြလာခဲ့ကြပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါလမ်းဦးနှင့်ချက်များချမှတ်ထားသော်လည်း အမေရိကန်နိုင်ငံ
ရှိ လုပ်ငန်းများသည် လမ်းဦးနှင့်ချက်အားလုံးကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြပြုခြင်းမရှိပဲ မိမိတို့လုပ်ငန်းနှင့်
သင့်တော်သည် နည်းလမ်းများအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်လာကြပါသည်။ အချို့လုပ်ငန်းများတွင်
မိမိတို့နှင့်သင့်တော်သည်နည်းလမ်းများ (ဥပမာ- စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများဖြင့်
ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း ထိန်းချုပ်ခြင်း၊ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်တိုးတက်လာခြင်း) ကိုရွှေ့ချယ်
၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြပြုခြင်းဖြင့် အရည်အသွေးနှင့်ပတ်သက်၍ သိသာထင်ရှားသော ရလဒ်များ
ရရှိလာခဲ့ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ဖော်ပြခဲ့သောနည်းလမ်းများအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြပြုခြင်း
အားဖြင့်နည်းလမ်းတစ်ခု အသုံးပြုခြင်း၏အကျိုးဆက်များ၊ မအောင်မြင်သော နည်းလမ်းများနှင့်

မအောင်မြင်ရခြင်း အကြောင်းရင်းများစသည်တိုကို သိရှိလာခဲ့ကြပြီး အနာဂတ်ကာလအတွက် ပို၍ ကောင်းမွန်သောနည်းလမ်းများ ချမှတ်နိုင်ရန် သင်ခန်းစာ ရရှိလာခဲ့ကြပါသည်။

အရည်အသွေးဆိုင်ရာယဉ်ပြိုင်မူတွင် အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ ဌာနတစ်ခုတည်း အနေဖြင့်သာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မအောင်မြင်နိုင်ကြောင်း အရည်အသွေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမူတွင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်းလည်း သိရှိလာခဲ့ကြပါသည်။ အရည်အသွေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမူတွင် ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများလည်း ပါဝင်ရန်လိုအပ်ကြောင်း သိရှိလာခဲ့ကြပါသည်။ ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများ၏ အထူးတောင်းမှာ ရည်မှန်းချက်များချမှတ်ရန်နှင့် ထိရည်မှန်းချက်များအောင်မြင်စေရန် လက်အောက်ငယ်သားများအားတိုက်တွန်းရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများသည် အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမူတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲသူ၏အကူအညီကိုလည်း ရယူဆောင်ရွက်လာကြရပါသည်။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစီမံမှုနှင့် အရည်အသွေးဆိုင်ရာစီမံမှုနှစ်မျိုးလုံးတွင် အခြေခံစီမံခန့်ခွဲမူဖြစ်စဉ်တစ်ခုဖြစ်သည် (၁)စီမံချက်ချမှတ်ခြင်း၊ (၂)ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် (၃)တိုးတက်မူဖြစ်စေခြင်း စသည် ဖြစ်စဉ်ကိုအသုံးပြုကြပါသည်။ ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများသည် အဆိပ်ဖြစ်စဉ်ကို ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမူတွင်အသုံးပြုပြီးဖြစ်၍ ထိုအတွေ့အကြုံများအရ အရည်အသွေးစီမံခန့်ခွဲမူတွင် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူစေပါသည်။

အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စီမံမှုပြုရာတွင် ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတွင်းနှင့် လုပ်ငန်းပြင်ပစားသုံးသူများထံမှ အကြောင်းရယူကြသည့် သဘောတရား၏ အရေးပါမှုကို လက်ခံလာခဲ့ကြပါသည်။ ယခင်က အရည်အသွေးဆိုင်ရာပြသုနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်စဉ် (သို့)လုပ်ငန်းတွင်းရှိစားသုံးသူများ၏ လိုအပ်ချက်ကိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မှုမရှိခဲ့ပါ။ ယခုသဘောတရားအရ လုပ်ငန်းတွင်းရှိ စားသုံးသူများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်ပါတ်သက်သည် စီမံကိန်းချမှတ်ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေခြင်းပင်

ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၁- ထုတ်ကုန်၏ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရာတွင် ကုန်ထုတ်ဌာနပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ချိုးဖြစ်ပါသည်။

ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများအတွက် အရေးကြီးသော ယဉ်ဆောင်ရွက်တစ်ရပ်မှာ
အရည်အသွေးစီမံမှုသည် စက်ရုံမှုထုတ်လုပ်သည်ထုတ်ကုန်များ၊ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်များနှင့်သာ
သက်ဆိုင်သည်ဟု သတ်မှတ်ထား၍မရဘဲ အမြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များနှင့်
လုပ်ဆောင်မှုများလည်း ပါဝင်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စီမံခန့်ခွဲသူများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ
မန်နေဂျာများအား အရည်အသွေးညံ့မှုကြောင်း ပိုမိုကုန်ကျသည်စရိတ်များ အကြောင်းကိုလည်း
သင်ကြားပေးလာကြပါသည်။ ယခင်ကထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူအများစုသည် အရည်အသွေးစရိတ်တွင်
အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာန၏စရိတ်များ၊ ထုတ်ကုန်များနှင့်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွက် ကုန်ကျ
သည်စရိတ်များ ပါဝင်သည်ဟုယဉ်ဆောင်ရွက်သော်လည်း ယခုအခါ ဤစရိတ်သည် ချို့ယွင်းမှုကို
ပြန်လည်ပြပြင်ရန် ကုန်ကျစရိတ်များ ဖြစ်သည်ဟုလည်းလက်ခံလာကြပါသည်။

အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများတွင် စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်၏ ၁/၃ သည်ပြန်လည်
ပြပြင်မှုကြောင်း ကုန်ကျရသောစရိတ်များဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရှိလာကြပါသည်။ ထို့ကြောင်း
ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲသူများအနေဖြင့် အရည်အသွေးညံ့မှုကြောင်း ကုန်ကျစရိတ်များကို လျော့ချိန်စေ
ရန်အတွက် ထုတ်ကုန်၏ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲမှုအား တိုးတက်လာစေရန်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု
စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် တိုးတက်အောင်ပြုလုပ်ခြင်းစသည် အရည်အသွေးတိုးတက်လာစေရန်
ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်လာကြပါသည်။ ထို့သို့အရည်အသွေးတိုးတက်အောင် ပြုလုပ်ရာတွင်
တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ပို၍တိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊
အမိကကျသည် အရည်အသွေးပြဿနာများသည် လုပ်ဆောင်မှုများစွာနှင့် သက်ဆိုင်နေကြောင်းကို
လည်းကောင်း၊ အရည်အသွေးတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ကြရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းတွင်းရှိ
ဌာနအားလုံးတွင် တာဝန်ရှိကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အရည်အသွေး တိုးတက်စေရန်အတွက်

ဘာစ်ဆင်၊ ပြီးတစ်ဆင်၊ လုပ်ဆောင်ကြာရာတွင် အဆက်မပြတ်တိုးတက်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြာရန်လို အပ်ပြောင်းကိုလည်း သိရှိလာခဲ့ကြပါသည်။

ဤသိဖြင့် အရည်အသွေးတိုးတက်လာစေရန် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြာရာတွင် ထူတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်လမ်းများကိုလည်း အသုံးပြုလာကြပါသည်။ လုပ်ငန်းအများစုသည်စီမံခန့်ခွဲသူများ၊ ကြိုးကြာပ်သူများနှင့် ကျွမ်းကျင်သူ ထညာရှင်များအား အရည်အသွေးပြဿနာများဖြေရှင်းရာတွင် အမြဲခံကျသည် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများကိုအသုံးပြုနိုင်စေရန်လည်း လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးလာခဲ့ကြပါသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံရှိ ကုပ်ငန်းကြိုးတစ်ခို့တွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများအသုံးပြုခြင်း အကျိုးခက္ခားနှင့်လာသောကြောင်း နှင့် လုပ်ငန်းသို့ ကုန်ကြာမ်းပစ္စည်းများ (သို့) ကုန်ပစ္စည်း အစိတ်အပိုင်းလေးများပေးသွင်းကြသော လုပ်ငန်းများအထိ စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများ အသုံးပြု ဖို့ ဆေ့ကျင့်သင်ကြားပေးမျှများ ပြုလုပ်လာကြပါသည်။

လုပ်ငန်းတစ်ခု၏ အမိကကျေသောဖြစ်စဉ်တစ်စုသည် လုပ်ငန်းတွင်းလုပ်ဆောင်ရွက် များစွာနှင့်သက်ဆိုင်ရာသိမြှင့် ထိုအမိကကျေသောဖြစ်စဉ်အတွက် လုပ်ငန်းတွင်းလုပ်ဆောင်ရွက်များကို ပေါင်းစုံပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံးတွင်ပါဝင်သော လုပ်ဆောင်ရွက်များကို ပေါင်းစုံပေးသည့်နာနအကြီးအကဲအနေဖြင့် လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များမှ ဆောင်ရွက်လာကြပါသည်။

၁၉၈၀ ခုနှစ်အထိ အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အရည်အသွေး စစ်ဆေးစရေးနှင့်ကိုသာ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပူးများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်လည်း မောက်ပိုင်းတွင် အရည်အသွေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုကို အဆင့်အသီးသီးနှင့် လုပ်ဆောင်မှုအသီးသီးမှ လုပ်သားများ ပါဝင် ဆောင်ရွက်လာကြပါသည်။ ထိုပြင်ကျပန်နိုင်ငံတွင် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သည့်လုပ်ငန်းများကို နှစ်စဉ်ခဲ့မှင်းဆုံးမြှင့်သကဲ့သို့ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်လည်း ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကောင်း မွန်ပါက The Malcolm Baldrige National Quality Award သတ်မှတ်၍ ဆုံးမြှင့်ပေးကြာင်း လည်းသိရှိရပါသည်။ အမေရိကန်စက်ရုံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှုကို ကျပန်နိုင်ငံ၏အရည်အသွေး

ထိန်းချုပ်မှုနှင့် နှိုင်းယဉ်သုံးသပ်မည်ဆိုပါက နောက်ပိုင်းဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့် (သို့) လုပ်ငန်းတွင်းရှိ စားသုံး သူများ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုလျော့နည်းနောက်း၊ စနစ်ကျသောချဉ်းကပ်မှုနည်းလမ်းများ နည်းပါးခြင်း၊ ခေတ်မိန္ဒုနည်းများနှင့်ကိရိယာများ၊ အသုံးပြုမှုနည်းပါးခြင်း၊ စသည့်အဓိက အားနည်းချက်များလည်း ရှိပါသည်။ လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် အရည်အသွေးဆိုင်ရာယဉ်ပြီးမှုတွင် အနိုင်ရရှိစေရန်အတွက် လုပ်သားများ၊ အားလေ့ကျင့်သင်္ကားပေးမှုပြု၊ အားနည်းချက်များရှိသည်ကို ဘပ်လောင်းသိရှိလာကြပါသည်။

၃-J. မွှေ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

မွှေ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများသည် အဆင့်မြင့်စက်မှုထုတ်ကုန်များကို ထုတ်လုပ်၍ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချုပ်းကြော်သော်လည်း မွှေ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအများစုသည် ကုန်ဗြာမ်းပစ္စည်းများကိုသာ တင်ပို့ရောင်းချုပ်နိုင်သည်။ မွှေ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် စက်မှုမွှေ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အကြော်အားဖြင့်(၅)ဆင့် ခွဲခြားမည်ဆိုပါက

(၁) အခြေခံကျသောနိုက်ပျိုးရေးကုန်ဗြာမ်းများကိုသာပြည်တွင်းတွင် ထုတ်လုပ်နိုင်သော အဆင့်

(၂) သဘာဝကုန်ဗြာမ်းပစ္စည်းများကိုပြည်ပသို့တင်ပို့နိုင်သည်အဆင့်

(၃) စက်မှုကုန်ဗြာမ်းများကိုပြည်ပသို့တင်ပို့နိုင်သည်အဆင့်

(၄) ပြည်တွင်းသုံးရန်အတွက် အဆင့်မြင့်စက်မှုထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်နိုင်သောအဆင့်

(၅) အဆင့်မြင့်စက်မှုထုတ်ကုန်များအားပြည်ပသို့တင်ပို့နိုင်သည်အဆင့်ဟူ၍ အဆင့်ဆင့်

တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

အခြေခံကျသောကုန်ပစ္စည်းများ (ဥပမာ-နိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ၊ ရေထွက်ကုန်များ) ကိုသာထုတ်လုပ်နိုင်သောအဆင့်တွင် ကုန်စည်များ၏အရည်အသွေး နိမ့်ကျလျက်ရှိပြီး၊

ရည်အသွေး ဆိုင်ရာစံသတ်မှတ်ချက်များ၊ နည်းပညာများ၊ စမ်းသပ်မူဆိုင်ရာ
ထောက်အကူဗြိုက်ရိယာများစသည်တိ၊ မရှိဖြေပေ။ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို
မိကအားဖြင့်စားသုံးသူများက မျက်မြင်စစ်ဆေးခြင်းနည်းဖြင့် ပြုလုပ်ဖြာပါသည်။
သဘာဝကုန်ဖြာမ်းပစ္စည်းများ(ဥပမာ-သစ်သီးများ၊ ချည်မျှင်များ၊ သတ္တု
ကုန်ပစ္စည်းများ)ကို ပြည်ပသို့တင်ပို့ဆိုင်သည်အဆင့်ရောက်သောအခါ ကုန်ပစ္စည်းများကို
ငြင်တကာဖျော်ကွက်တွင် တင်ပို့ရောင်းချရသည်အတွက် ပြည်တွင်းစံသတ်မှတ်ထားချက်များထက်
၏မြင့်မားသော နိုင်ငံတကာ စံသတ်မှတ်ထားချက်များနှင့် ကိုက်ညီရန်လိုအပ်ပါသည်။
ဦးဂြောင်းကုန်ပစ္စည်း၏ အရည်အသွေးလည်း အနည်းငယ်တိုးတက်လာပါသည်။ စာချုပ်ချုပ်ဆို၍
သင့်ပို့ရသည်အတွက် စာချုပ်တွင်အရည်အသွေးစံသတ် မှတ်ချက်များပြည့်မီစေရန် စမ်းသပ်မူများ
ပြုလုပ်ပေးရန်၊ နမူနာကောက်စစ်ဆေးနည်းများကို ကျင့်သုံးရန် စသည်အချက်များ
ပည်သွင်းချုပ်ဆိုလာဖြာပါသည်။ ထို့ဂြောင်း ဤအဆင့်တွင်ခါတဲ့ခွန်းများ၊ ခါတဲ့ ဓန်းသုံး
သီရိယာ များနှင့် သင့်တင့်သည်ဗဟိုသုတနည်းပညာများလိုအပ်လာပါသည်။ ထို့ပြင်လိုအပ်သော
ချိန်စံညွှန်းများ၊ သတ်မှတ်ပေးရန် ဆောင်ရွက်မှုပေးသည်အဖွဲ့အစည်းများလည်း ပေါ်ပေါက်
သာပါသည်။ Eg: (National Standard Institute)

စက်မူကုန်ဖြာမ်းများကို ပြည်ပသို့ တင်ပို့ဆိုင်သည်အဆင့်သည် သဘာဝ
ကုန်ဖြာမ်းပစ္စည်းများအတိုင်း တင်ပို့သည်အဆင့်မှတ်ဆင်းတက်၍ ပြည်တွင်းစက်မူလုပ်ငန်းများမှ
ကာစိတ်တပိုင်းပြီးစီးအောင် ထုတ်လုပ်ပြီးစက်မူလုပ်ငန်းဌီးများတွင် အသုံးပြုနိုင်မည်ပစ္စည်းများ
ကနည်းအားဖြင့်၊ ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဘိုးရှိပစ္စည်းများကို ပြည်ပသို့တင်ပို့လာနိုင်သည်
အဆင့်ဖြစ်ပါသည်။ (ဥပမာ- သစ်လုံးများအစား၊ အထပ်သားများ၊ သစ်သီးများအစားစည်သွပ်ဗူးများ၊
ကင်ပို့လာနိုင်ဖြာခြင်း) ယင်းကဲ့သို့ပြည်ပပို့ကုန်များ၊ ထုတ်လုပ်တင်ပို့ရှုံး နိုင်ငံတကာ
သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီရန်လိုအပ်လာသည်အတွက် ဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေး

ထိန်းချုပ်မှုများကိုလည်း လုပ်ကိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထုပ်ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ကုန်ဗြာမ်းပစ္စည်းများ တင်သွင်းကြသူများနှင့်လည်း အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သတ်၍ ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန် တိုးတက် လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် စံသတ်မှတ်သည်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ရှေးရှိစဉ်လာလုပ်ဆောင် ချက်များအစား နိုင်ငံတကာစံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေမှုရှိရန် ချွဲထွင် လုပ်ကိုင်လာကြပါသည်။ စေတ်မိအရည်းအသွေးထိန်းချုပ်သည် နည်းလမ်းများဖြစ်သော စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများ၊ အရည်အသွေးနှင့် ပါတ်သက်သည့်စီမံခန့်ခွဲမှုများ၊ ပစ္စည်းပေးသွင်းကြသူများ၏ အရည်အသွေးဆိုင်ရာ လူပ်ရားမှုများ၊ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့များ စသည်တို့ကိုလည်း စတင်အသုံးချ လာကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်းများနှင့် အကြံ့ဥာဏ်ပေးခြင်းများလည်း လိုအပ်လာ ပါသည်။

ပြည်တွင်းသုံးရန်အတွက် အဆင့်မြင့်စက်မှုထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ် လာကြသော အဆင့်တွင်စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို ကုန်ထုတ်လုပ်မှ ဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်း တွင် ပြုလုပ်လာကြပါသည်။

အဆင့်မြင့်ထုတ်ကုန်များအား ပြည်ပသို့ တင်ပို့နိုင်သည့်အဆင့်တွင် ပြိုင်ဖက်နိုင်ငံများ၏ ထုတ်ကုန်အရည်အသွေးနှင့် ကိုက်ညီရန်သာမကပိုမို၍ အရည်အသွေး ကောင်းမွန်အောင် ဖြိုးပမ်းမှုများရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအနေဖြင့် မိမိတို့ ရောက်ရှိနေသောစက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအဆင့်တွင် လက်ရှိအရည်အသွေးကို ထိန်းထားနိုင်ရန်နှင့် အရည်အသွေးတိုးတက်လာစေရန်အတွက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည် လူပ်ရားမှုအပိုးမျိုးကို အသီးသီးလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။

အရည်အသွေးဆိုင်ရာလူပ်ရားမှုများ၏အရေးပါမှုသည် စက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာမှုအဆင့်ပေါ်တွင်မှုတည်ပါသည်။ အရည်အသွေးဆိုင်ရာ လူပ်ရားမှုများကို အခြေခံအားဖြင့်

(၁) စားသုံးသူများမှ ဈေးကွက်တွင်ထုတ်ကုန်များကိုစစ်ဆေးခြင်း

- (၂) စံချိန်စံညွှန်းများသတ်မှတ်၍အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း
 (၃) အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုဟူ၍ အပ်စံ(၃) စွဲခြားနိုင်ပါသည်။

ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးတိုးတက်မှုအပေါ်အကျိုးသက်ရောက်စေသည့်အချက်များ

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည်ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သတ်၍ ပြဿနာ
 အမျိုးမျိုးနှင့်ရင်ဆိုင်နေဂြာပါသည်။ ပြဿနာများ၏သဘာဝသည် နိုင်ငံများ၏ တိုးတက်မှုအပေါ်တွင်
 မှတည်၍ကွဲပြားကြာပါသည်။ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းကြသည့်ပုံစံများလည်းမတူညီကြာပါ။
 ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အရည်အသွေးတိုးတက်မှုအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်စေသည့် အချက်များ
 များစွာရှိသည်အနက် အမိကကျသော အချက်(၄)ချက်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။
 ယင်းအချက်မှာ -

- (၁) ကုန်စည်ပြတ်တောက်မှုများရှိနေခြင်းနှင့် ယဉ်ပြုင်မှုအင်အားမရှိခြင်း

(Shortage of Goods and Absence of Competition)

- (၂) နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အကန့်အသတ်များရှိနေခြင်း

(Foreign Exchange Constraints)

- (၃) အခြေခံအဆောက်အအံးမပြည့်စုံခြင်း

(Incomplete Infrastructure)

- (၄) ဗဟိုသတေသနပြည့်စုံကြောင်း

(Inadequate Knowledge) တို့ဖြစ်သည်။

- (၁) ကုန်စည်ပြတ်လပ်မှုကြောင့် ထုတ်လုပ်သူများသည် ထုတ်လုပ်သမျှအားလုံးကို
 ရောင်းချိန်ကြာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်ကုန်အရည်အသွေးအတွက် အာမခံပေးနိုင်မှုတရာ့သာ
 ရှိခဲ့ပြီး အရည်အသွေးအပေါ်စိတ်ဝင်စားမှုလည်းနည်းခဲ့ပါသည်။ ပြည်ပမှုပစ္စည်းတင်သွင်းမှ
 အပေါ်အကန့်အသတ်များ ဖြေလုပ်၍ ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းငယ်လေးများအား အကာအကွယ်

ပေးတားသောကြောင့် မိမိတို့ထက်ပို၍ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ကြသော နိုင်ငံများမှပစ္စည်းများကို
ယဉ်ပြုင်ရန်မလိုတော့ပါ။ ထိုကြောင့်ယဉ်ပြုင်မှ အားနည်းနေ၍ အရည်အသွေးတိုးတက်မှုလည်း
အားနည်းနေကြပါသည်။

(၂) ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအများစုတွင် နိုင်ငံခြားငွေပြတ်လပ်နေသည် ပြဿနာများရှိနေကြပြီး တိုင်းပြည်၏
စီးပွားရေးကဏ္ဍများအနက် စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် နိုင်ငံခြားငွေလုံလောက်အောင်ရရှိကြသော်လည်း
အခြားကဏ္ဍများတွင် နိုင်ငံခြားငွေလိုသလောက်လုံလောက်အောင်မရရှိကြပါ။ ထိုကြောင့် အသုံးပြု
နေသော နည်းပညာများခေတ်မမှုတော့ခြင်း၊ စက်ကိရိယာများ မလုံလောက်ကြခြင်းနှင့် ကုန်ကြာမ်း
အရည်အသွေးညံ့ဖျင်းကြခြင်းစသည် ပြဿနာများရှိနေကြပါသည်။ ယင်းအချက်များသည်
ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးအပေါ် ဆိုးကျိုး များကိုသာရရှိစေပါသည်။

(၃) ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အခြေခံအဆောက်အအုံသည် ပြည့်စုံလုံလောက်မှုမရရှိပေ။
စသတ်မှတ်ပေးခြင်း၊ စမ်းသပ်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် အကြံ့ဥာဏ်ပေးခြင်း
စသည်စက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ လိုအပ်ချက်များအတွက်လည်း လုံလောက်သော ဆောင်ရွက်မှုများ
မပေးနိုင်ကြပါ။

(၄) ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် စက်မှုလုပ်ငန်းများရှိဝန်ထမ်းများ၏ နည်းပညာနှင့်ဆိုင်သော
ဗဟိုသုတများ အထူးသဖြင့် စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ဆိုင်သည်ဗဟိုသုတများအားနည်းနေကြပါသည်။
ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ အများစုတွင် စာမတတ်သူများ များပြားနေခြင်းသည်လည်း ပြဿနာများ
ဖြစ်ပေါ်စေသည်အကြောင်းရင်းတရာ့ဖြစ်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိနည်းပညာများ

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအများစုတွင် စက်မှုလုပ်ငန်းများကို နည်းပညာအရ သုံးပိုင်းခွဲခြား
တွေရှိနိုင်ပါသည်။ ခေတ်မီနည်းပညာများကိုအသုံးပြုသော စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများအား ကျွမ်းကျင်

လုပ်သားများ ရရှိနိုင်သည့်မြို့ကြီးများတွင် အများဆုံးတွေ့နိုင်ပါသည်။ အလယ်အလတ်
တန်းနည်းပညာကို အသုံးပြုကြသည့်စက်မှုလုပ်ငန်းငယ်များနှင့် အလတ်စားစက်မှ
လုပ်ငန်းများအား မြို့ကြီးများတွင် အများဆုံးတွေ့ရပါသည်။ အချို့မြို့ငယ်လေးများ
တွင်လည်းတွေ့နိုင်ပါသည်။ ရှေးရှိုးအစဉ်အလာအသုံးပြုခဲ့သော နည်းပညာ နှင့်ယင်းထက်
အနည်းငယ်အဆင့်မြှင့်သော နည်းပညာများကို အသုံးပြုကြသောစက်မှုလုပ်ငန်းငယ်လေးများကို
အများအားဖြင့် မြို့ငယ်လေး များတွင်သာတွေ့နိုင်ပါသည်။ အချို့မြို့ကြီးများတွင်လည်း
တွေ့နိုင်ပါသည်။

ဗုံးမြို့ဆဲနိုင်ငံများ၏ ပို့ကုန်များအားစစ်ဆေးခြင်း

ပြည်ပနိုင်ငံများရှိ ကုန်ဝယ်သူများ၏ အရည်အသွေးလက်ခံနိုင်မှ
အတွက်ကုန်ပစ္စည်းများအား သဘော်မတင်မိစစ်ဆေးသည့်နည်းကို ကျင့်သုံးကြပါသည်။
အချို့နိုင်ငံများ (ဥပမာ-တရာ်၊ ကင်ညာ၊ ကိုးရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ ရွှေအန်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊
အိန္ဒိယနိုင်ငံ) တွင်ပို့ကုန်များစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပါတ်သတ်၍ ဥပဒေများသတ်မှတ်ထားပါသည်။
ထိုသတ်မှတ်ထားသောဥပဒေများကို တိုင်းပြည်စီးပွားရေး အတွက်အရေးပါသော ကုန်ပစ္စည်းများ
စစ်ဆေးရာတွင် လိုက်နာကြပါသည်။

ဥပမာ။ ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင်ပို့ကုန်များစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပါတ်သက်၍ သတ်မှတ်ထားသော
ဥပဒေမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(က) တိုင်းပြည်၏စီးပွားရေးအတွက် အရေးပါသော ကုန်ပစ္စည်းများကိုတင်ပို့ရာတွင်

သဘော်မတင်မိ စစ်ဆေးခြင်းများပြုလုပ်ရပါသည်။

(ဂ) သတ်မှတ်ထားသည့် စစ်ဆေးခြင်းပုံစံများကို အသုံးဖြူရပါမည်။

(၃)အရေးပါသော ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် တစ်ခု (သို့) တစ်ခုထက်ပိုသော စံရှိန်စံညွှန်းများ သတ်မှတ်၍ လက်ခံလိုက်နာ့ကြရပါသည်။

(၄)စစ်ဆေးပြီးသည် ကုန်ပစ္စည်းများအား စံသတ်မှတ်ထားချက်များနှင့် ကိုက်ညီပြောင်း အစိုးရက သတ်မှတ်ပေးထားသည့်တံဆိပ်ကို နှိပ်ပေးရပါမည်။

ဖော်ပြခဲ့သောအိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ဥပဒေသည် သဘောမတင်မိစစ်ဆေးခြင်းကို လိုက်နာ ဆောင်ရွက်မှ ရှိမရှိတိုင်းတာသည်၊အပေါ် အစိုးရအားအကြံ့ဥာဏ်ပေးရန်အတွက် ပိုကုန်များစစ်ဆေးသည့်အဖွဲ့ အစည်းတရာ့ဖွဲ့စည်းရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။ ယင်းအဖွဲ့တွင် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း များမှုကိုယ်စားလှယ်များ၊ ရောင်းဝယ်ဖြန့်ဖြူးရေးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများမှုပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ သဘော မတင်မိစစ်ဆေးခြင်းကို အိန္ဒိယနိုင်ငံတနိုင်ငံလုံးရှိ စက်ရုံများအားလုံးမှ အရာရှိများပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည့် ပိုကုန်စစ်ဆေးသည့်အဖွဲ့အစည်း(၅)ရမှ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်တွင် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဆန့်ကျင်မှုအတွက်လည်း လျှောထားချက်များပါရှိပါသည်။ အကယ်၍ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သူများနှင့် စစ်ဆေးရေးဝန်ထမ်းများအကြား ကွဲလွှဲမှုများရှိခဲ့လျှင် စက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများမှုကျမ်းကျင်သူများကို ဖြေရှင်းပေးရန် အကူညီတောင်းခံနိုင်ပါသည်။ ဤသို့ဖြစ်လုပ်ခြင်းဖြင့်ကုန်ပစ္စည်းများ တင်ပို့သူများအပေါ် ယုံကြည်စိတ်ချမှုရရှိစေပြီး အငြင်းပွားမှုများကိုလည်း ဘက်လိုက်မှုမရှိဘဲ တရားမျှတစွာ ဖြေရှင်းနိုင်ပါသည်။

အရှိနိုင်ငံများ (ဥပမာ-ဘက်လားဒေ.၇၁) အီသီယိုးပီးယား၊ ဂါးနား၊

ဂျမိကာနှင့် သီရိလက်း(တို့တွင် သတ်မှတ်ထားသောပစ္စည်းများကို သဘောမတင်မီစစ်ဆေးခြင်းအတွက် တနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာစံ သတ်မှတ်အည့်အဖွဲ့အစည်းမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ အစားအစာများ (စားသောက်ကုန်)ဆေးဝါးနှင့်အထည်လိပ်တို့တွင် သီးပြားသတ်မှတ်

ထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှ ပိုကုန်စစ်ဆေးခြင်းကို ပြုလုပ်၍ စစ်ဆေးပြီးသည် ပစ္စည်းများအား စစ်ဆေးရေးလက်မှတ် ထုတ်ပေးပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအများစုတင်ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့ကြော်များ၊ တင်သွင်းသူများနှင့်

ထုတ်လုပ်ကြော်များအတွက် ပိုကုန်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်ပါတ်သက်၍ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအရ ကန့်သတ်ချက်များမရှိကြောပါ။ထို့ကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွင်းသို့ပစ္စည်းတင်သွင်းကြော်များသည် နိုင်ငံတကာအဆင့်တွင်လည်း ပါတ်သက်လုပ်ကိုင်နေကြောသည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များက အသိအမှတ်ပြုထုတ်ပေးသည် စစ်ဆေးရေးလက်မှတ်များ လိုအပ်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည် ပိုကုန်များစစ်ဆေးခြင်းအတွက် အစီအစဉ်များ

ချမှတ်ရာတွင် နိုင်ငံတကာကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာကုလသမဂ္ဂညီလာခံနှင့် ကုန်သွယ်ရေးနှင့် အကောက်ခွဲနှင့်ဆိုင်ရာအထွေထွေ သဘောတူညီချက်စသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီကိုလည်းရယူနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့သည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်မှစ၍ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအား ပိုကုန်များအရည်အသွေးထိန်းရျှုပ်ရန်အတွက် အရည်အသွေးလက်ခံနိုင်မှုအဆင့်သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့်သင့်တော်သည်မှဝါဒများ၊ ဥပဒေများချမှတ်သည် အဖွဲ့များဖွဲ့စည်းပေးရန် အကြံ့ဥာဏ်များပေးခြင်းစသည်တို့ဖြင့် အကူအညီပေးလျက်ရှိပါသည်။

အချို့ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် အရည်အသွေးလိုအပ်ချက်များကို မြှင့်တင်ရန်

အတွက် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များကိုအစုံးရအဖွဲ့များ၊ ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့များနှင့် စားသုံးသူများမှ ပါဝင်၍ စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောပါသည်။ ဤအမျိုးသားရေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်တွင် နိုင်ငံရှိဝန်ကြီးများနှင့် အရေးပါသည် အပ်ရျှုပ်ရေးဆိုင်ရာအမျိုးသားရေးအဖွဲ့အစည်းများမှလည်း ပါဝင်ထောက်ပံ့လာကြောပါသည်။ တခါတရုံတွင် နိုင်ငံအကြီးအကဲများပါ ပါဝင်လာကြောပါသည်။ ဤအမျိုးသားရေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်ကို သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား စသည်လူထု

ဆက်သွယ်ရေးကိစ္စယာများကို အသုံးပြုပြီး ပြည်သူလှထုအတွင်းပြန့်စွားအောင်လည်း ဆောင်ရွက် လေးကြာပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းအရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေးနှင့်ပါတ်သက်သည် ညီလာခံများ၊ ဆွေးနွေး ပွဲများနှင့်အစည်းအဝေးများတွင်လည်း နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ၊ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အရည်အသွေးဆိုင်ရာပညာရှင်များက ပါဝင်ဆွေးနွေးပေးကြပြီး ‘အရည်အသွေးသည်ပထမ’ စသည်တို့ကဲ့သို့သော ဆောင်ပုဒ်များကိုလည်း သတ်မှတ်လာကြာပါသည်။ တိုက်တွန်းနှီးဆော် ချက်များ ကိုလည်းပို့စတာများဖြင့်မြင်သာအောင် ပြုလုပ်ကြပြီး ကုမ္ပဏီများနှင့် လူတစ်ဦးချင်းစီတို့ အားလည်း အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုအတွက် အသိအမှတ်ပြုဆုံးမျိုးမြှင့်ခြင်းတို့ပြုလုပ်ပြီး လူထုသို့လည်း သိရှိစေရန် အစီရင်ခံတင်ပြလာကြာပါသည်။ အရည်အသွေးမြှင့်တင်မှုဆိုင်ရာ လူပ်ရှားမှုတစ်ခုအနေဖြင့် လည်း နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း လတစ်လကို အရည်အသွေးလ (Quality Month) အဖြစ်သတ်မှတ်လာကြာပါသည်။ (ဥပမာ-စက်တင်ဘာလသည် တရာ်နိုင်ငံ၏အရည်အသွေးလ ဖြစ်ပါသည်။)

၁၉၇၃ခုနှစ်တွင် စက်ဘူနိုင်ငံ၌ အရည်အသွေးလိုအပ်ချက်များကို မြှင့်တင်ရန် အတွက် အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာညီလာခံတစ်ခုကိုကျင်းပဲ့ပြီး အရည်အသွေးနှင့် ယဉ်ကြည်အားထား နိုင်မှုမရှိနိုင်သော အောင်မြင်မှုများ Prosperity Through Quality and Reliability (P.R.Q)အစီအစဉ် (Campaign) တစ်ခုကိုဆောင်ရွက်ခဲ့ကြာပါသည်။ ယင်းအစီအစဉ်တွင် တနိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် အောက်ပါလူပ်ရှားမှု များပြုလုပ်ခဲ့ကြာပါသည်။

(၁) အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းသဘောတရားများ၊ နည်းလမ်းများနှင့်ပါတ်သက်ပြီး

အဆင့်တိုင်း ရှိလုပ်သားများအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်း

(၂) အခြေခံကျောင်းများအတွက် ကုန်ပစ္စည်းအရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သက်သော စစ်စာကုံး

ဖြိုင်ပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း

- (၃) အဆင့်မြင့်ပညာသင်ကျောင်းများအတွက် သိပ္ပါနှင့်စက်မှုဆိုင် ရာညာဏ်စမ်းပဟောနှင့်များ
ပြုလုပ်ပေးခြင်း
- (၄) ဤအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်ကြေသာစက်ရုံများမှ လုပ်သားများကိုယ်ဖြိုင်မှုများ
ပြုလုပ်ပေးခြင်း
- (၅) တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် PQR တံဆိပ်ခေါင်းထုတ်ဝေ၍ ဆက်သွယ်မှုများ
ပြုလုပ်စေခြင်း
- (၆) ထုတ်လုပ်ကြသူများနှင့်ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းရှိ လုပ်သားများကို အရည်အသွေး
ဆိုင်ရာဟနာပြောပို့ချချက်များဖြင့် သင်ကြားပို့ချပေးခြင်း
- (၇) ဤအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်ကြသည့် အဖွဲ့အစည်းများသို့ PQR အလုံနှင့် ပို့စတာများ
ဖြန့်ဝေပေးခြင်း
- (၈) ယဉ်ပြိုင်ကြသာအလုပ်သမားများ၏လုပ်ဆောင်ရွက်များကိစစ်ဆေးပြီး
ထိုက်တန်သည်အလုပ်သမားများကို ဆုချိုးမြှင့်ပေးခြင်း
- (၉) ဤအစီအစဉ်ဖြင့် အရည်အသွေးမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် တက်ဖွွဲ့စာပါဝင်
ကြသာလုပ်ငန်းများအားဆုများ ချိုးမြှင့်တင်ပေးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။
- PQR   လုပ်ငန်းစဉ်တွင်စီမံကိန်းများချမှတ်ပြီး   အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ
ကုန်သွယ်မှုအဖွဲ့၊ စက္းပူနိုင်ငံစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအဖွဲ့၊ စက္းပူနိုင်ငံချိန် သတ်မှတ်သည့်
အဖွဲ့နှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာသုတေသနအဖွဲ့နှင့် စက္းပူနိုင်ငံစားသုံးသွေးများအဖွဲ့ စသည်အဖွဲ့
အစည်း အသိုးသီးမှုပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။
- ၁၉၈၂ ရန်တွင် စက္းပူနိုင်ငံ၌ ဒုတိယအကြိမ်အရည်အသွေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်ကို ကျင်းပ
လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပြီး အရည်အသွေးနှင့်ယုံကြည်အားထားနိုင်မှုမှရရှိနိုင်သည် ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား
(Productivity Through Quality and Reliability) ဟူ၍အမည်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဤသို့

အစိအစဉ်များချမှတ်၍ အပ်စွဲကာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ဖြာခြင်းအားဖြင့် အရည်အသွေးနှင့် ထုတ်လုပ်မှ စွမ်းအားဆိုင်ရာသဘာတရားများတွင် ပြည်သူလူထု၏စိတ်ဝင်စားမှုကို ပိုမိုရရှိလာ စေရန် ရည်ရွယ် ထားပါသည်။

ပညာပေးခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်သင်္ကားပေးခြင်းများ

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရန်အတွက် ပညာပေးခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်သင်္ကားပေးခြင်းများကို ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ဗဟိုသုတ နှင့်စွမ်းဆောင်နိုင်ရည်များ တိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် ပညာပေးခြင်းများကို ထုတ်လုပ်သူများအတွက်သာမက စားသုံးသူများအတွက်လည်း ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ အများစုတွင် စာမတတ်သူဦးရေများနေခြင်းသည် ဆိုးဝါးသည် အက်အခဲပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သက်၍ ပညာပေးခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်သင်္ကားပေးခြင်း များကို နည်းမျိုးစုံ ဖြင့်ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် နိုင်ငံအနည်းငယ်မှုလွှဲ၍ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း ဆိုင်ရာပညာရပ်များကိုတွေ့်သို့လုပ်များနှင့် စက်မှုသိပ္ပါးများတွင် သင်္ကားပေးခြင်းမရှိဖြာသည်ကို တွေ့ရှိဖြာသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင်မှ အတွေအဖြုံးအနည်းငယ်သာရှိသော စာရင်းအင်းပညာရှင် များက စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို အမိကထားပို့ချုပ်ပြီး သင်တန်းတို့များ ဖွင့်လှစ် သင်္ကားပေးပြီး ပြုပါသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင် အတွေအဖြုံးရှိဖြာ ပေးသာသင်တန်းပို့ချုပ်များက ပို့၍လက်တွေ့ကျသော ပို့ချုပ်များကိုလည်း သင်္ကားပို့ချုပ်ပြီး ပါသည်။ တိုးတက်နေသော အဆင့်မြင့်ပညာရပ်ဆိုင်ရာ စာအုပ်များကိုလည်း ပြည်တွင်းတွင် မရှိနိုင်ဖြာပါ။

စက်မူဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောနိုင်ငံများတွင် တနိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအရ စံပျိန် သတ်ဗုံးတိုင်နှင့် ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းအားတိုးတက်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းထားသည် အဖွဲ့အစည်းများမှ သင်တန်းများဆွေးနွေးပွဲများကို တာဝန်ယူပြုလုပ်ပေးကြပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ကြသူများ အဖွဲ့နှင့် တနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရေးအဖွဲ့စည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အဖွဲ့အဝည်းများမှ အကြားပေးပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ပါတ်သတ်၍ ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ပေးကြပါသည်။ အရှိနိုင်ငံများအထူးသဖြင့် တရာ်၊ မလေးရား၊ စက်ဗုဒ္ဓစည်းနိုင်ငံများကလည်း ပြည်ပနိုင်ငံများမှ ပညာရှင်များကိုဖိတ်ခေါ်ရန် စိတ်အား ထက်သနကြပါသည်။ တနိုင်လုံးဆိုင်ရာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည် အဖွဲ့အစည်း၏ အရေးကြီးသော လွှပ်ရားမှုတရာ့မှာလက်တွေလုပ်ဆောင်ကြသူများ၏အတွေးအခေါ်ပြောင်းလဲစေရန်နှင့် အတွေးအဖြူးများရရှိစေရန်အတွက် အစည်းအဝေးများညီလာစံများ ကျင်းပပေးခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ စက်မူကဏ္ဍ ပို၍ဖွံ့ဖြိုးသောနိုင်ငံများတွင်မှ ထိုအရေးကြီးသောလွှပ်ရားမှုကို လုပ်ဆောင်နိုင်စေရန်အတွက် အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်သည်အဖွဲ့အစည်းများကို ဖွဲ့စည်းထားကြပါသည်။

၃၂၆-

- (၁) တရာ်နိုင်ငံအရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်အဖွဲ့
  - (၂) ကိုလံဘီယာနိုင်ငံအရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်အဖွဲ့
  - (၃) အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အရည်အသွေးနှင့် ယဉ်ကြေည်အားထားနိုင်မှုအတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်း
  - (၄) ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်အဖွဲ့အစည်း
  - (၅) စက်ဗုဒ္ဓနိုင်ငံအရည်အသွေးယဉ်ကြေည်အားထားမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတို့ဖြစ်ပါသည်။
- ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအများစုတွင် ဘာသာစကားဆိုင်ရာ အခက်အခဲများရှိနေခြင်းနှင့် နိုင်ငံ မြားငွေမလုံလောက်ခြင်းတို့ကြောင်း နိုင်ငံမြားဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသောစာအုပ်များကို

ဖတ်ရှုလေ့လာရန်အက်အခဲများရှိနေပြုပါသည်။ ထို့ကြောင့်နိုင်ငံတွင်းရှိ အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း များကမိမိတို့ ဘာသာစကားဖြင့်ရေးသားထားသောကျာနယ်များ၊ စာစောင်များကိုပုံနိုင်ထုတ်ဝေခြင်းများ လည်းပြုလုပ်ပြုပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအများစုတွင် လုပ်ငန်းတွင်းလေ့ကျင့်သင်ပြားပေးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ပြုပါသည်။ အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းသည် အလုပ်သမားအဖွဲ့ငယ်လေးများလည်း ဖွဲ့စည်းလာပြုပြီး လုပ်ငန်းတွင်းလေ့ကျင့်သင်ပြားပေးရေးအစီအစဉ်များတွင် ပါဝင်လှပ်ရှားလာခဲ့ပြုပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် လုပ်ငန်းခွင်တွင်းကျမ်းကျင့်လုပ်သားများနှင့် တွဲဖက်ပြီး အလုပ် လုပ်ရင်းလေ့ကျင့်သင်ပြားပေးသောနည်းလမ်းကိုလည်း ကျင့်သုံးပြုပါသည်။ ပြီးပြုပ်သူများ (သို့) အတွေအပြုရင့်ကျက်သောစစ်ဆေးသူများက ညွှန်ပြားချက်များပေးပြီး ဆောင်ရွက်ပေးကြပါသည်။ ဤသို့လေ့ကျင့်ပေးသောနည်းလမ်း၏ ရလာဒ်များသည် ညွှန်ပြားပေးသူများ၏ ပညာရင်ဆိုင်ရာစွမ်းရည်နှင့် လုပ်ငန်းခွင်စိတ်ဝင်စားမူနှင့် ညွှန်ပြားချက်ပေးမှုဆိုင်ရာစွမ်းရည် နှစ်မျိုးစလုံးပေါ်တွင် မူတည်ပါသည်။ နိုင်ငံတွင်းရှိညွှန်ပြားချက်ပေးသူများ၏ စွမ်းရည်များ တိုးတက်များပြားလာခြင်းအားဖြင့် ရှှုရှုးကျသောစက်မှုဆိုင်ရာအယူအဆများ၏ ကန့်သတ်ချက်များကို ပြောင်းလဲလာစေသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် သင့်တော်သောသူများအား စက်မှုဖွံ့ဖြိုးသော တိုင်းပြည်များတွင် ဖွင့်လှစ်သည် နိုင်ငံတကာအဆင့်မီသင်တန်းများသို့ စေလွှတ်သင်ပြားစေသောနည်းကို အသုံးပြုပါသည်။ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော ကုလသမဂ္ဂစက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း (United Nation Industrial Developement Organization) (UNIDO) နိုင်ငံတကာစံသတ်မှတ်သည်အဖွဲ့အစည်း (International Standard Organization) (ISO) နှင့်အာဆီယံထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (Asian Productivity Organization) (APO)

တို့မှလည်းဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း ဆိုင်ရာရှိချချက်များ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။

ဆွဲဒိုင်နိုင်ငံအစိုးရမှုတာဝန်ခံပြီး စက်မူလုပ်ငန်းများတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း အမည်နှင့် ရက်သဏ္ဌာ (၁၀) ပတ်ကြောသင်တန်းတစ်ခုကို ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှာဇ်ဇဝခုနှစ်အထိ UNIDO မှ စည်းရုံးဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၁ခုနှစ်မှစ၍ ယင်းသင်တန်းမျိုးကိုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းတစ်ခု ဖြစ်သည် နိုင်ငံတစ်ကာအတတ်ပညာကျွမ်းကျင်မှုဖြင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း ၏ဆွဲဒိုင် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှစည်းရုံးဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုသင်တန်းတွင် ရက်သဏ္ဌာ (၈)ပတ်ကြောစာတွေသင်ကြားပြီး (၂)ပတ်ကြော လက်တွေကွင်းဆင်းစေပါသည်။ သင်တန်းတက်ရောက်ကြာမည်သူများသည် အင်ဂျိနိယာဘွဲ့ (သို့) အမြားအလားတူဘွဲ့မျိုး ရရှိထားကြသူများဖြစ်ကြပြီး မိမိတို့ နိုင်ငံတွင်းစက်မူလုပ်ငန်းများတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ဘက်တွေ ပါဝင်လုပ်ကိုင်နေသူများ ဖြစ်ကြရပါမည်။ ယင်းသင်တန်းသို့ အာဖရိက၊ အာရာ့ ဥရောပနှင့် လက်တင်အမေရိကရှိ နိုင်ငံပေါင်း ၆၀ကျော် ကိုယ်စားလှယ်များတက်ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။

စက်မူလုပ်ငန်းများတွင် အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် အမြားအဖွဲ့များ၏ အကြံပေးချက်များ အပေါ်အခြေခံ၍ UNIDO မှ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ ဝန်ထမ်းများအတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြုးနှင့် ပါတ်သက်ပြီးနှစ်စဉ်လမ်းညွှန်မှုများပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုပြင်လူတစ်ဦးချင်းစီ၏သုတေသနပြုလုပ်၍ တွေ့ရှိချက်များကိုစုစုပေါင်းဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံအတွက်သာမက လေ့လာသူအတွက်ပါလိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသော လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရေးအစီအစဉ်တရာ် ရေးဆွဲပြီး လက်တွေအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာစံသတ်မှတ်သည်အဖွဲ့အစည်း (ISO) မှ ISO 9,000 အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစံနှစ်ဘစ်ခုကို ချုပ်တ်ခေါ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ယင်း ISO 9,000 စံနှစ်မှ အရည်အသွေးသည် အပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခန့်ခေါ်သောစားသုံးသူများ၏ မျှော်လင့်ထားချက်များနှင့် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်လည်းပေးနိုင်မှုပင်ဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ လွန်ခဲ့သည် ၁၀ နှစ်ကျော်ခန့်က ISO 9,000 ကဲ့သုံးသောစံနှစ်များလည်းပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ (၃၀၂ - ပြောင်းလဲခြင်းတွင်ဥရောပနိုင်များ တွင် EN 29.000)။

ISO 9,000 သည် စားသုံးသူများအတွက် ကုန်စည်များထုတ်လုပ်ပေးရာတွင်ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်မှုပေးရာတွင်ဖြစ်စေ အာမခံချက်ပေးနိုင်သည့်ထိန်းရှုပ်မှုပုံစံတစ်ခုကို ချုပ်တ်ပေးသောနိုင်ငံဘကာ အရည်အသွေးနှင့် ဆိုင်သော စီမံခန့်ခွဲမှုစံနှစ်ဘစ်ခုပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ လုပ်မောင် ချက်များအား အဆက်မပြတ်ပြန်လည်သုံးသပ်၍ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်တိုးတက်မှ ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါး ISO 9,000 ကိုနိုင်ငံပေါ်ငါး၁၀၀ကျော်မှုလက်ခံသုံးစွဲနောက်ပါသည်။ ယင်းကို ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ဒီဇိုင်းရေးစွဲမှုလုပ်ငန်းများ၊ ဓာတ်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများပေးပြုခြင်းနှင့် လေ့ကျင်းသင်ပြားပေးခြင်းလုပ်ငန်းများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများဘဏ်လုပ်ငန်းများ၊ ဟိုတယ်များ၊ သဘောတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ အရေးပေါ်ဆောင်ရွက်မှုပေးသည်ရဲ့ မီးသတ်၊ ဆေးရုံ စသည်လုပ်ငန်းများနှင့် တရားရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများစသည်တို့တွင် အသုံးပြနိုင်ပါသည်။

ISO 9,000 ကိုလက်ခံသုံးစွဲခြင်းအားဖြင့်စွမ်းဆောင်ရည်ပို၍ပြည့်ဝလာပြီးပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ အလျှောက်စွမ်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စည်ကမ်းပို၍အကောင်းမွန်လာခြင်း၊ အရည်အစသွေးပိုမိုတိုးတက်လာခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရရှိပိုမို အကောင်းဖွန်းလာခြင်းနှင့် အနာဂတ်ကာလုအတွက်ပို၍တိုးတက်ကောင်းမွန်သောပုံစံများ ချုပ်တ်လာနိုင်ခြင်း စသည်အကျိုးကျေးဇူးရရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် လက်ခံသုံးစွဲသည်လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ဈေးကွက်အတွက် ထို့အခါး စားသုံးသူအများစု၏ ယုံကြည် လက်ခံသုံးစွဲသည်လုပ်ငန်းအနေဖြင့်ပြီး ဈေးကွက်ပိုမိုချွဲထွင်လာနိုင်ပါသည်။ ထို့အခါး စားသုံးသူအများစု၏ ယုံကြည်ခံမှုရရှိလာသည်အတွက် ဧရာဝီးအားလည်းတိုးတက်လာပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်းတွင်လည်းထိန်းရှုပ်မှု ပူးပို့ပို့ကာသို့မှန်လာသဖြင့်၊ ထုတာလုပ်မှုစံလိုပ်လည်း ဓလျားကျုလာနိုင်ပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်ထုတ်လုပ်မှု

စရိတ်လျော့ကျလာပြီးရောင်းအားပိုမိုကောင်းမွန်လာသဖြင့်လုပ်ငန်းအနေဖြင့်တဆင့်ပြီးတဆင့်ပိုမိုတိုးတက်မှုကိုလည်း ရရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၄)

မြန်မာပြည်ပို့ကုန်ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများ၏

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

မြန်မာနိုင်ငံရှိ စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် သဘာဝသယ်ဇာတပစ္စည်များကို
ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုးရှိ ကုန်ပစ္စည်းများအဆင့်ရောက်အောင်ထုတ်လုပ်ဖြာ၍ ပြည်ပတိုင်းပြည်များသို့
တင်ပို့ရောင်းချလျက် ရှိပါသည်။ (ဥပမာ -သစ်အခြေခံပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်တင်ပို့ဖြာခြင်း၊
ရာဘာနှင့်ပြုလုပ်သော မော်တော်ကားအပိုပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်တင်ပို့ဖြာခြင်း၊
များတင်ပို့ဖြာရာတွင် လုပ်ငန်းများအနေဖြင့်ဝယ်ယူသူ၏ တောင်းဆိုချက်အရ စာချုပ်ပါအချက်
အလက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ကုန်ချဆိုင်ကမ်းသို့ရောက်ရှိချိန်တွင်
ဝယ်ယူသူ၏ငြင်းဆိုမှုမ ဖြို့တင်ကာကွယ်ရန်အတွက်လည်းကောင်း ကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ
ထံတွင်အလုပ်အပ်နှုန်း စစ်ဆေးလေရှိဖြာပါသည်။ တစ်တရာ့ဝယ်ယူသည်နိုင်ငံများ၏ကိုယ်စားလှယ်
အဖွဲ့မှ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့မည့်လုပ်ငန်းများသို့ ကိုယ်တိုင်လာရောက်စစ်ဆေးသောကြောင့်လည်း
ကောင်း၊ ရောင်းချသည့်လုပ်ငန်း၏ ကုန်ပစ္စည်းအရည်အသွေးအပေါ်တွင် ဝယ်ယူသူဘက်မှ
ယုံကြည်မှုရှိနေရှုသော်လည်းကောင်း ကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များနှင့် စစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ
တိုက်ရှိက်တင်ပို့နေဖြာသည် လုပ်ငန်းတရာ့လည်းရှိပါသည်။ ယခုလက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံတွင်ပို့ကုန်
များကိုစစ်ဆေးရန် ကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ (၃) ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ယင်းတို့မှာ -
(၁)မြန်မာကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးနှင့် စမ်းသပ်မှုလုပ်ငန်း

(Myanmar Inspection and Testing Services:) MITS.

(၂)အက်စ်ဂျီအက်စ်မြန်မာလီမိတက်

(Societe Generale de Surveillance S.A (SGS) Myanmar Ltd.)

(၃) မြန်မာအိမ်လီမိတက်

(Myanmar Overseas Merchandise Inspection Ltd) OMIC တို့ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးနှင့် စမ်းသပ်မှုလုပ်ငန်း (MITS) ကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၁၉၅၉ ခုနှစ်မှစတင်၍ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင်ပြည်သူ့ပိုင် သိမ်းခဲ့၍ နိုင်ငံတော်ဌီမ်ဝပ်ပို့ဗြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဲ့ လက်ထက်တွင် SSI (Specialist Services International Ltd, LONDON) နှင့်ပူးပေါင်း၍ MITS ကိုပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ၁၉၉၁ ခုနှစ်နောက်တိုင် ၈၂၇၈ ရက် နေ့မှစတင်၍ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

SGS Myanmar Ltd ကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၌စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး မြန်မာပို့ကုန်များအနက် သစ်များကိုအဓိကထား စစ်ဆေးပေးခဲ့ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်၏အဓိကပို့ကုန်ဖြစ်သော ဆန်နှင့်ဆန်ထွက်ပစ္စည်းများကိုပါ ဝယ်ယူသူ၏တောင်းဆိုချက်အရ SGS က အများဆုံးစစ်ဆေးပေးခဲ့ရပါသည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးလိုက်သောအခါ ကုမ္ပဏီများမှတ်ပုံတင်ရုံးတွင် တရားဝင်မှတ်ပုံတင်၍ SGS (Myanmar) Co,Ltd အဖြစ်တည်ထောင်ပြီး စစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းများ ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လာခဲ့ပါသည်။

မြန်မာအိမ်လီမိတက်ကို မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၁၉၅၆ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်း ခဲ့ပြီး၊ ဂျပန်နိုင်ငံသို့တင်ပို့ခဲ့သော ပဲမျိုးစုံကိုသဘော်မတင်မီ စစ်ဆေးပေးခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာအိမ်အမည်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်ပြီး ယခုချိန်ထိစစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်။

ဖော်ပြခဲ့သောအဲ့ဖွဲ့စည်းများအနက်မှ သစ်တော့ထွက်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ရ တွင် MITS နှင့်သာစစ်ဆေးရမည်ဟု ကုန်သွယ်ရေးညွှန်ပြားမူးမျိုးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ပေးထားသဖြင့် MITS သည်သံစွဲတော့ထွက်ပစ္စည်းများကို အများဆုံးစစ်ဆေးပေးရသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါသည်။ SGS သည်ဝယ်ယူသူများ၏ တောင်းဆိုမှုအများဆုံးရရှိသောပြောင့် ဆန်တင်ပို့ရာတွင်အများဆုံး

စစ်ဆေးပေးရသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်လာပါသည်။ မြန်မာအိမ်မှာမူ ဂျပန်နိုင်ငံသို့တင်ပို့သည့်
ပစ္စည်များကိုသာအများဆုံးစစ်ဆေးပေးရသော အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဖော်ပြပါ ကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းများ ဖွဲ့စည်းထားရှိ
သော်လည်း ဤအခန်းတွင်ရွေးချယ်လေ့လာခဲ့သော သစ်အခြေခံစက်မှုလုပ်ငန်းများ အနေဖြင့်
ဝယ်ယူသူနိုင်ငံ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များမှ တစ်တရာ့စက်ရုံးသို့ လာရောက်စစ်ဆေးသောကြောင့်
လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိသစ်အခြေခံပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးအပေါ် ဝယ်သူဘက်မှ
ယုံကြည်မှုရှိ၍သော်လည်းကောင်း၊ ကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များထံတွင် အလုပ်အပ်နှုန်းစစ်ဆေးခြင်း
မပြုဘဲ တိုက်ရှိက်တင်ပို့နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သစ်အခြေခံစက်မှုလုပ်ငန်း
များအနေဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များထံ အလုပ် အပ်နှုန်းစစ်ဆေးကြောင်းမရှိကြောင်း
ကြိုးကွက်မှုလက်ခံနိုင်သော အရည်အသွေးအဆင့်ရရှိလာဖော်ရန်အတွက် လုပ်ဆောင်လျှက်ရှိ
သည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများကို ဤအခန်းတွင် လေ့လာဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ ယင်း
သော်အခြေခံစက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ပုံများကို နိုင်ငံပိုင်ပရီဘောဂစက်ရုံးတွင်
လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီနှင့် ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်နေသော လုပ်ငန်းတွင်လည်းကောင်း၊
ပုဂ္ဂလိုကလုပ်ငန်းတွင် လည်းကောင်း မည်ကဲသို့ဆောင်ရွက်နေကြသည်ကို ခွဲခြားလဲလာတင်ဖြ
ထားပုံ၊ သည်။

(၄-၁) ။ နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

မြန်မာကျွန်းသစ်များမှတဆင့် ကျွန်းသစ်ကြောမ်းစင်းတုံးများနှင့် လျှောထိုးပျော်
များထုတ်လုပ်၍ ပြည်ပသို့တင်ပို့လျှက်ရှိသည်။ ရန်ကုန်တိုင်းအလုပ်မြို့နယ်ရှိ နိုင်ငံပိုင်သစ်အခြေခံ
စက်မှုလုပ်ငန်းတွင်ခြုံဖြစ်သော ပရီဘောဂစက်ရုံးအမှတ် (J) ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုမှာ
အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤစက်ရုံသည် ကုန်ပစ္စည်း များကို ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန်အတွက်သာ

အဓိကထားထုတ်လုပ်လျက်ရှိပြီး စက်ရုံထွက်ပစ္စည်းများကို ဥရောပချေးကွက်သို့ အများဆုံးတင်ပို့
ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ စက်ရုံထွက်ပစ္စည်းများကို ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချေရာတွင် အရောင်းအဝယ်
သဘောတူညီမှုစာချုပ်အရ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးကို
စာချုပ်တွင်ပါရှိသော စံချိန်စံညွှန်းများအရ လည်းကောင်း၊ မိမိတို့လုပ်ငန်းမှ သတ်မှတ်ထားသည့်
ကိုယ်ပိုင်စံချိန်စံညွှန်းများအရ လည်းကောင်း စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ကြာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
ကုန်ပစ္စည်းများကို ထုပ်ပို့ပြီးစီး၍ တင်ပို့ရန်အဆင့်သင့်ဖြစ်သောအခါတွင် ဝယ်ယူသူနိုင်ငံ၏
ကိုယ်စားလှယ်များမှ စက်ရုံသို့လာရောက်စစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်လေ့ရှိခြင်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ
ကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များသို့ ထပ်မံစစ်ဆေးပေးရန် အလုပ်အပ်နှုန်းမှုမပြုတော့ပါ။

စက်ရုံတွင်းတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနဟူ၍ ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိဘဲ
ကုန်ပစ္စည်းများ၏အရည်အသွေးကို ထုတ်လုပ်မှုဌာနရှိ စက်ကိုင်အလုပ်သမားများကပင် ပြည်ပသို့
တင်ပို့ရန် စံချိန်မှုမှုံးရွေးချယ်စစ်ဆေးကြရပါသည်။ ဤသို့ရွေးချယ်ရာတွင် ကျွမ်းကျင်မှုရှိစေရန်
စက်ကိုင်အလုပ်သမားများအား ကုန်ထုတ်ဌာနသို့ စတင်ရောက်ရှိလာချိန် တွင်လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း
အလုပ်လုပ်ရင်း ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများနှင့် တွဲဖက်၍သင်ကြား လေ့ကျင့်ပေးခဲ့ကြာကြောင်း သိရှိခဲ့
ရပါသည်။ စက်ပိုင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူများအတွက်လည်း စက်ချို့ယွင်းမှုများကို ချက်ချင်းပြုပြင်
ဦးစေရန် သင်တန်းများပေးထားပါသည်။ အရာရှိအဆင့်ရှိသူများမှ သင့်လျော်သူများကိုရွေးချယ်ပြီး
ပြည်ပတိုင်းပြည်များသို့စေလွှတ်၍ သင်ကြားခြင်းများလည်း ပြုလုပ်ပါသည်။

လုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုမည်ကုန်ကြေမ်းများကို မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှသာဝယ်ယူ
ပြီး စက်ရုံသို့ရောက်ရှိလာသောအခါ အနာဂတ်မပါကျွမ်းကျင်သူအနေဖြင့် မျက်မြင်အရကြေည့်ရှု
စစ်ဆေးခြင်းပြုလုပ်ကြပါသည်။ ကုန်ကြေမ်းများအတွက် စံသတ်မှတ်ချက်များကို ကုန်ကြေမ်းခွဲသား၏
အရွယ်အစားနှင့် စာချုပ်ပါစံသတ်မှတ်ချက်များအပေါ် မူတည်ပြီးသတ်မှတ်ပေးပါသည်။ ပြည်ပ
တင်ပို့ရန်စံမှုံးသော သစ်ခွဲသားကုန်ကြေမ်းများကို ပြည်တွင်းအသုံးပြုရန် ကြေမ်းစင်းတုံးများအဖြစ်

ဆက်လက်ထုတ်လုပ်ပေးပါသည်။ သစ်ခွဲသားကုန်ဗြာများကို သစ်အစိမ့်ပါဝင်မှု ၈ ရာခိုင်နှင့် မှ ၁၀ ရာခိုင်နှင့်အတွင်းရှိအောင် အခြောက်ခံထားပြီး သစ်ပေါင်းခန်းအတွင်းတွင် သို့လျှင်ထားပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုသည် ကုန်ဗြာများအားလုံးကို မျက်မြင်ဗြာည်၍ စေစွဲဖော်ပြုသည်။ ဤစက်ရုံတွင်တစ်ခါတစ်ရုံ ကုန်ဗြာများအက်အခဲရှိတတ်သော်လည်း စက်လုံးဝရပ်ထားရသည်အထိ မတွေ့ကြော့ရောင်း သိရှိရပါသည်။ ကုန်ဗြာများရရှိမှုပေါ်မှတည်၍ ကိုများကိုပုံးမှန်အားဖြင့်တစ်နေ့လျှင် (၈) နာရီတစ်ဆိုင်းသာလည်ပတ်ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ် အတွင်း အသုံးပြုသည့်စက်အားလုံးကိုနေ့စဉ် စတင်မလည်ပံ့တ်မိစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ပြီး ထုတ်လုပ်ပြီး သုတေသနအတွင်း သန်ရှင်းရေးပြုလုပ်ခြင်း၊ ဆီထိုးခြင်းများနေ့စဉ် ပြုလုပ်ဗြာပါသည်။ ထုတ်လုပ်နေစဉ်အတွင်း စက်ချို့ယွင်းမှတစ်စုံတစ်ရာဖြစ်ပေါ်ပါက စက်ကိုချက်ခြင်းရပ်၍ပြင်ဆင်ပြီး မှုပြန်လည် လည်ပတ်စေပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းတွင် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ကုန်ထုတ်ဌာန ဝန်ထမ်းများမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ စက်ရုံတွင် ကုန်ဗြာများခွဲသားများမှ ကုန်ရောဖြစ်သည်အထိ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ် အဆင့်တိုင်းတွင်ပစ္စည်းတိုင်းကို ရာနှုန်းပြည့်စစ်ဆေးခြင်းများပြုလုပ်ပါသည်။ ဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက်လုံးတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုရှိခြင်းကြောင်း မိမိ ဖြစ်စဉ်သို့ရောက်ရှိလာသည်၊ ပစ္စည်းများမှစုံချိန်မှုမိသည့်ပစ္စည်းများကို စေ့အောက်ပိုင်းတွင်သင့်လျှောက်သည်မှုများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဗြာများခင်းတုံးလေးများတွင် အနာဂတ်းပေါက်အက်ကွဲကြောင်းများပါရှိနေပါက ယင်းချို့ယွင်းချက်များကို လွတ်အောင်ဖြတ်ပြီး အချေထားအသေး (ဆို ဒို အသေး) ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ဗြာပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အချေထားအသေး ဖြစ်အောင်ပြုပြင်၍မရပါက ပြည့်တွင်းသုံးဗြာများခင်းတုံးများအဖြစ် ဆက်လက်ထုတ်လုပ်ပါသည်။ ထုတ်ကုန်များအံပေါ် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာတွင် ကျွမ်းကျင်မှုအရ မျက်မြင်စစ်ဆေးခြင်းနည်းကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းတာသည်ကရိယာဖြင့် ဖြစ်စဉ်အတွင်းစစ်ဆေးသောနည်းကို လည်းကောင်း

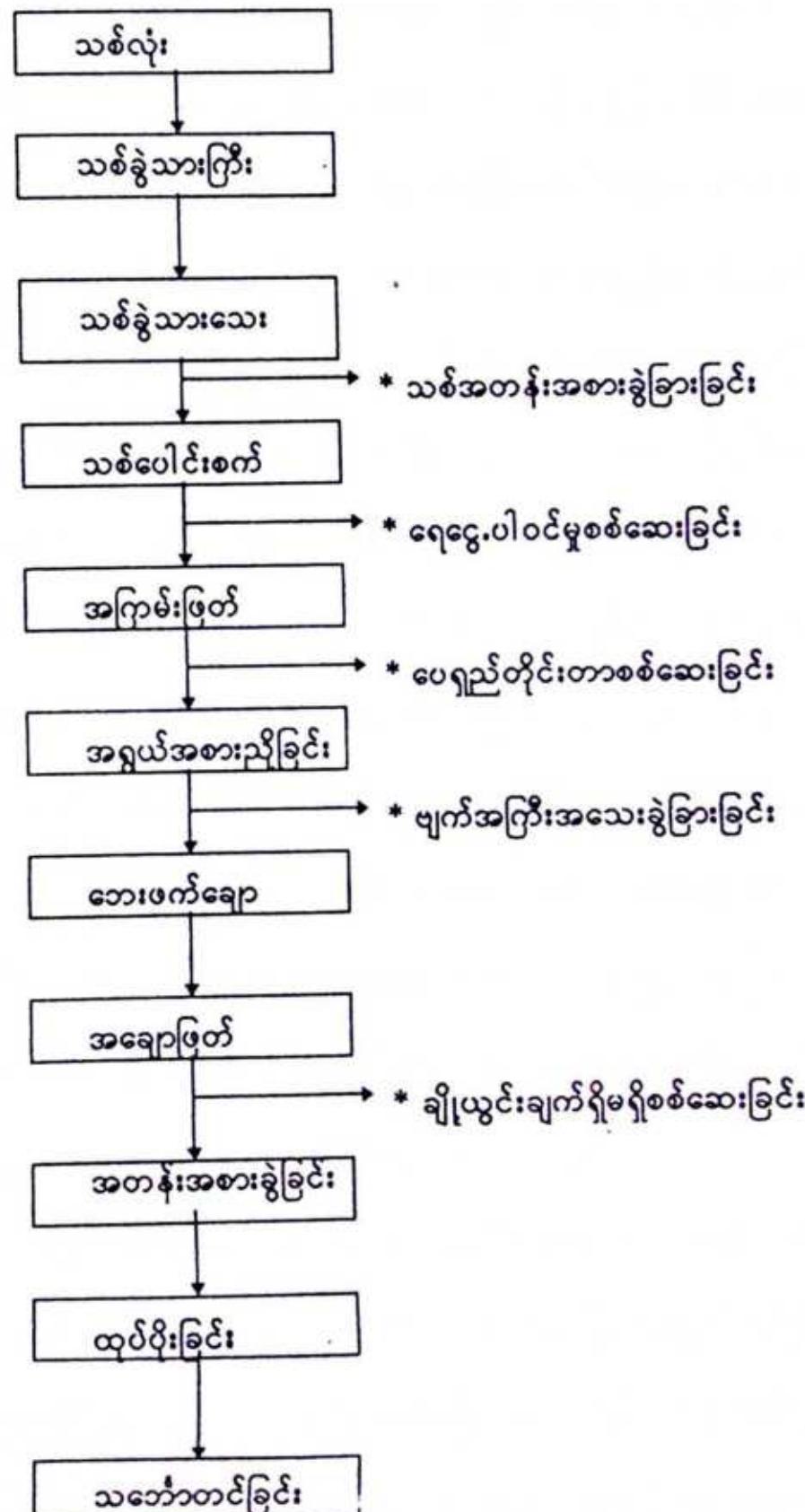
အသုံးပြုပါသည်။ ကိရိယာဖြင့်တိုင်းတာရာတွင် စက်စတင်လည်ပတ်ချိန်တွင် ဤမှုးမှုးတိုးတစ်ခု ချင်းစီ၏ အရွယ်အစားကို အသေးစိတ်တိုင်းတာပြီး အရွယ်အစားမှန်ကန်မှသာ ဆက်လက်လည်ပတ်ထုတ်လုပ်သွားစေပါသည်။ လုပ်ငန်းစတင်ထူထောင် ချိန်မှစ၍ယခုခုချိန်ထိ အရည်အသေးထိန်းချုပ်သည်၊ များကို ပြောင်းလဲသုံးခဲ့ခဲ့ခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ကုန်ချောများထွက်လာသည်အခါတွင်လည်း သဘာဝအတိုင်းရှိနေသည် သစ်၏အမှန်အရည်အသေးပေါ်မှုတည်၍ အဆင့်(က) သို့မဟုတ် အဆင့်(ခ)သို့မဟုတ် အဆင့်(ဂ)ဟူ၍ ခဲ့ခြားသတ်မှတ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းမှထုတ်လုပ်သည် ဤမှုးမှုးတိုးနှင့် လျှောထိုးပျဉ်များကို အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး ဝယ်ယူမည်သူများအမြဲမပြတ်ရှိနေသကဲ့သို့ လုပ်ငန်းဘက်မှုလည်း အစဉ်တစိက် ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်စွမ်းလည်း ရှိပါသည်။ ကုန်ထွက်သည် ကုန်ဤမှုးရှိမှုပေါ်မှုတည်းပြီးအတက်အကျဖြစ်သည်ကိုလည်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။ ထုတ်လုပ်ရောင်းချမည် ဤမှုးမှုးတိုးများကို ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းတွင် ရောင်းချဖြန့်ဖြူးရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ စူးပူးများ ဖြင့်ထုတ်ပိုး၍ ရောင်းချပါသည်။ ဤကဲ့သို့ထုတ်ပိုးရန် အသုံးပြုမည်စူးပူးများကို အမှတ် (၁) စက်မှုဝင်းကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ ထပ်ပိုးပစ္စည်းစက်ရုံမှုဝယ်ယူပါသည်။ ထပ်ပိုးပစ္စည်းများစက်ရုံသို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ အလေအလွင့်အပျက်အစီးမရှိစေရန်အတွက် သေချာစွာထိန်းသိမ်းထားရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့်၍ မတက်နိုင်စေရန် ခြောက်သွေသေနေရာများတွင် တုံးခံ၍တင်ထားပါသည်။

ကျွန်းသစ်ကြမ်းခင်းတုံးထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်

နိုင်ငံပိုင်ပရီဘောဂစက်ရုံအမှတ်(၂)၏ ကျွန်းသစ်ကြမ်းခင်းတုံးများ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်ကိုပါ (၄-၁)တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျွန်းသစ်ကြမ်းခင်းတုံးများ ထုတ်လုပ်ရန် အတွက်ပထမတန်းစား ကျွန်းသစ်လုံးများကိုအသုံးမပြုဘဲ ဒုတိယတန်းစား ကျွန်းသစ်လုံးများကိုသာ အသုံးပြုပါသည်။ ပထမတန်းစား ကျွန်းသစ်လုံးများကိုမူ သစ်လုံးအတိုင်းပြည်ပသို့တင်ပို့ပါသည်။ ကြမ်းခင်းတုံးထုတ်လုပ်ရန် ဒုတိယတန်းစား ကျွန်းသစ်လုံးများကို သစ်ကြမ်းကျင်သူ (ဂိုင်းဆရာ) များကြံးကြံးကြံးပြု အလေအလွင်အနဲ့ဆုံးဖြစ်အောင် ခွဲသားကြံးများအဖြစ်ခွဲစိတ်ပေးပြီး ယင်းခွဲသား ကြံးများကိုခွဲသားသေးများအဖြစ် ထပ်မံခွဲစိတ်ပါသည်။ ထို့နောက်ခွဲသားသေးများကို အတန်းအစား ခွဲခြား၍သစ်ပေါင်းစက်အတွင်းတွင် ဗန်းများပေါ်၍တင်ပြီး သစ်ပေါင်းတင်ခြင်းပြုလုပ်ပါသည်။ သစ် ခွဲသားသေးများကို သစ်ပေါင်းခန်းအတွင်းတွင် ၁၀ ရက်ခန့်ထားပြီးရေဇွ်ပါဝင်မှ ၈ ရာခိုင်နှင့်မှ ၁၀ ရာခိုင်နှင့်အထိရောက်အောင် လျော့ချပေးရပါသည်။ သစ်ပေါင်းခန်းမှထွက်လာသောအဓိ ရေဇွ်ကိုတိုင်းတာစစ်ဆေးပါသည်။ ထို့နောက်သစ်ခွဲသားများကို လိုအပ်သောပေါ်၍အတိုင်း အကြမ်းဖြတ်ပြီး တိုင်းတာစစ်ဆေးပါသည်။ အကြမ်းဖြတ်ပြီးသစ်ခွဲသားများကို အရောင်းအဝယ် စာရှုပ်တွင် ပါဝင်သည့်ဆိုဒ် အတိုင်းဖြစ်နိုင်သမျှ ဆိုဒ်ညီခြင်းပြုလုပ်ပါသည်။ ဆိုဒ်ညီပြီးသစ်ခွဲ သားများတွင်အနာများ၊ ပိုးပေါက်များ၊ ကွဲကြောင်းများ၊ ရေစီးကြောင်းများ၊ သစ်၏အမျက် စသည် တိုပါဝင်ခြင်းရှိမရှိနောင်း အရောင် ကွက်နေခြင်းများ ရှိမရှိစသည်တို့ကို သေချာကြည့်ရှုစစ်ဆေးပါ သည်။ အကယ်၍ဖော်ပြခဲ့သော ပျို့ယွင်းချက်များပါရှိနေပါက ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းမှ အော်ဖွယ်ထားပြီး ပြည်တွင်းသုံးအတွက် ထုတ်လုပ်ပေးသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆိုဒ်ညီပြီး သစ်ခွဲသားများ၏ အရည်အသွေးကိုစစ်ဆေးပြီး ဆိုဒ်ကြံးလွန်းသေးလွန်းသည်သစ်ခွဲသားများအား ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်မှ ရွေးထုတ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အကယ်၍ သစ်ခွဲသား၏ဆိုဒ်ကြံးလွန်း နေပါက ဘေးဘက်ချေသည့်စက်တွင်တပ်ဆင်ထားသော ကာဘိုက်လွှာထိခိုက်ပျက်စီးစေနိုင်ပြီး

ပု(င်-၁)ကျွန်းသစ်ကြာမ်းခင်းတဲ့ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်မှုကိုဖော်ပြသောပုံပျော်

ဆိုဒေသးလွန်းနေပါက အံဝင်ဂျုပ္ပါနထားသော ဘေးဖက်ရောသည့်စက်နှင့်လွတ်နေပြီး မျက်နှာ
ပြင်ချောမွေမူမရှိ ဖြစ်နေတတ်ပါသည်။ မျက်ကြီးလွန်းသေးလွန်းသည် သစ်ခွဲသားများကို ဖယ်ရှား
ပြီးနောက် အရောင်းအဝယ်စာချုပ်တွင် ပါဝင်သည့်ဆိုဒေသးများနှင့် ကိုက်ညီသည့်သစ်ခွဲသားများအား
ကာဘိုက်လွတ်ပဲဆင်ထားသည် ဘေးဘက်ရောစက်အတွင်းသို့ ထည့်ပေးပါသည်။ ဘေးဘက်ရော
စက်မှထွက်လာသည် ကြမ်းခင်းတုံးများ၏အလျားကို သတ်မှတ်ထားသည့်အရှည်အတိုင်းအတိအကျ
အရောဖြတ်ပေးပါသည်။ အရောဖြတ်ပြီးနောက် ချို့ယွင်းချက်ရှိမရှိ သေချာစွာစစ်ဆေးပြီး စက်
ကြောင်းချို့ယွင်းချက်ဖြစ်ပေါ်ပါက စက်ကိုချက်ချင်းရပ်၍ပြုပြင်ရပါသည်။ စစ်ဆေးပြီးကြမ်းခင်းတုံး
လေးများကို အဆင့် (က) အဆင့်(ခ) နှင့် အဆင့်(ဂ)စသည်ဖြင့်အတန်းအစားသုံးမျိုး ခွဲခြား၍
အဆင့်(က)နှင့် အဆင့်(ခ)ကို ပြည်ပသို့တင်ပို့ပြီးအဆင့် (ဂ)ကို ပြည်တွင်းတွင်ရောင်းချေပေး
ပါသည်။ အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ပါ အချက်အလက်များနှင့်ကိုက်ညီပြီး ပြည်ပတင်ပို့ရန် အဆင့်မီ
သည်၍ကြမ်းခင်းတုံးများကို ထုပ်ပို့ပြီးသဘောတင်ပါသည်။ မထုပ်ပို့မီ တရာ့တရုံးထုတေသနမှ
လာရောက်ကြည်၍ စစ်ဆေးပါသည်။ ဤစက်ရုံမှ ထုတ်လုပ်သောကြမ်းခင်းတုံးများကို ဝယ်သူ
ဘက်မှစာချုပ်ပါအချက်အလက်များနှင့် ကိုက်ညီမူရှိမရှိလာရောက်စစ်ဆေးသည် အကြိမ်နည်းပါး
သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစက်ရုံမှထုတ်လုပ်သောကြမ်းခင်းတုံးများ၏အရှည်အသွေး
ကိုဝယ်ယူသူအများစုကယုံကြည် လက်ခံထားကြောင်းသုံးသပ်ရပါသည်။

ပုံ (၄-၁) တွင် မြင်တွေ့ရသော ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တလျောက်၌ သစ်အတန်း
အစားခွဲခြားခြင်း၊ ရေငွေ၊ ပါဝင်မှုစစ်ဆေးခြင်း၊ ပေရှည်ကိုတိုင်းတာစစ်ဆေးခြင်း၊ မျက်အကြီးအသေး
ခွဲခြားစစ်ဆေးခြင်း နှင့်အရောဖြတ်ပြီးချို့ယွင်းချက်ရှိမရှိစစ်ဆေးခြင်းများသည် ကျွန်းသစ်ကြမ်းခင်း
တုံးများ၏ အရှည်အသွေးကိုထိန်းချုပ်ပေးရန်အတွက် စစ်ဆေးပေးသော အရှည်အသွေးစစ်မှတ်များ
ဖြစ်ပါသည်။

9-1

॥ପର୍ବତିଲୁହିଙ୍କିଃମୁଖାଶୀ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକିଃଶ୍ରଦ୍ଧିଃ

ပဲခူးတိုင်းဆွာမြို့၊ ရန် Myanmer Korea Timber International (MKTI)

လုပ်ငန်းတွင်အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနဟူ၍ ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ကုန်ထုတ်
ဌာနနှင့် တွဲ၍ထားရှိပါသည်။ စက်ရုံးရှိကုန်ထုတ်လုပ်သားများအား လုပ်ငန်းခွင်ကျမ်းကျင်မှုရရှိစေရန်
လေ့ကျင့်သင်္ကြားပေးရာတွင် လုပ်ငန်းခွင်အတွင်းကျမ်းကျင်သူများနှင့် တွဲဖက်အလုပ်လုပ်ရင်း
သင်္ကြားပေးသောနည်းကို အများဆုံးအသုံးပြုပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းအရည်အသွေး ကောင်းမွန်အောင်
ဆောင်ရွက်ကြရန်အတွက် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနရှိဝန်ထမ်းများ၊ ကုန်ထုတ်ဌာနရှိ
စက်ကိုင်ကျမ်းကျင်သူများနှင့် ကြိုးကြာပ်သူများအား ညွှန်ကြားချက်များပေးထားကြောင်း သိရှိရပါ
သည်။ လုပ်သားများအနေဖြင့် အလုပ်အပေါ်ပို၍ စိတ်ဝင်စားမူရှိလာစေရန် အချိန်ပိုလုပ်ခပ်းခြင်း၊
နေ့ကြိုးရက်ကြိုးများတွင် ဆုငွေများရုံးမြှင့်ပေးခြင်းနှင့် အရည်အသွေးအဆင့်မြှုပ်၍ ပြည်ပသို့တင်ပို့

နိုင်မူများလျှင် လုပ်သားများအား ဆူရုံးမြှင့်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့် စည်းရုံးလုံးဆော်မူများ ပြုလုပ်ထား ကြောင်းလည်း သိရှိရပါသည်။ လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများအား စာချုပ်ချုပ်ဆို၍ ပြည်ပသို့ တင်ပို့သောကြောင်း ကုန်ပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးကို အရောင်းအဝယ်စာချုပ်တွင် ပါဝင်သည် သတ်မှတ်ချက်များအရသော်လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းမှသတ်မှတ်ထားသည် ကိုယ်ပိုင်စံခိုင်စံညွှန်းများအရသော်လည်းကောင်း ကိုက်ညီမူရှိမရှိ စစ်ဆေးထုတ်လုပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ကုန်ပစ္စည်းများ၏အရည်အသွေးကို စစ်ဆေးရာတွင်လည်းကုန်ကြောမ်းများနှင့် အရေးကြီးသည် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်များတွင် နမူနာကောက်ယူစစ်ဆေးပြီး ကုန်ချောအဆင် ရောက်သောအခါမှ ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးကိုစစ်ဆေးကြောင်း သိရှိရပါသည်။ နမူနာကောက်ယူရာတွင် လည်း ရွှေးချယ်နမူနာနှင့် ကျွောမ်းနမူနာတို့အနက် ကျွောမ်းနမူနာနည်းကိုအသုံးပြု၍ လှည်လည် စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဗဟို ချုပ်ကိုင်စစ်ဆေးခြင်းနည်း (၂)မျိုးလုံးဖြင့် စစ်ဆေးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာ၌ ကျွောမ်းကျင်မှုအရ မျက်မြင်စစ်ဆေးခြင်းနည်းကို လည်းကောင်း၊ ကော်ဒြဲခွဲကပ်အားကို ပါတ်ခွဲစမ်းသပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သစ်ပါးလွှာ၏ရေအွေ ပါဝင်မှုကိုတိုင်းတာသည် ကိုရိုယာဖြင့်ဖြစ်စဉ်အတွင်းတိုင်းတာစစ်ဆေးသော နည်းကိုလည်းကောင်း၊ အသုံးပြုထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လုပ်ငန်းစတင်ထူထောင်ရှိနိုင်မှ ယနေ့တိုင်အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်သည်နည်းများကို ပြောင်းလဲအသုံးချမှုမရှိသေးသည်ကိုလည်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။ ဤ လုပ်ငန်း၏လုပ်ငန်းစဉ်ကိုလေ့လာပါက ရှေးဦးစွာကုန်ကြောမ်းရယူရန်အတွက် သစ်ထုတ်ယူခွင့်ပါမစ် (လိုင်စင်) ရရှိထားပြီး သစ်တောဦးစီးဌာနနှင့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းကို၏ စွင့်ပြုချက်အရ သတ်မှတ်ထားသော တန်နှုန်းအတိုင်းသစ်တောတွင်း သွားရောက်ရွှေးချယ် ဝယ်ယူကြပါသည်။ ကုန်ကြောမ်းနှင့် ပါတ်သက်၍ စံသတ်မှတ်ချက်များကို လက်ခံနိုင်သည်အတိုင်းအတာတရာဖြင့် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုသည့် ကုန်ကြောမ်းများအားလုံးကို အလေအလွင်အနည်းဆုံးဖြစ်အောင်

ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် သစ်ကျမ်းကျင်လုပ်သားများမှ မျက်မြင်ဌာည်။ စစ်ဆေးပေးပါသည်။

ထုတ်လုပ်ပြီးသောကုန်ပစ္စည်းများအား အဆင့်ခဲ့ခြားသတ်မှတ်ပြီးပြည်ပသို့

တင်ပို့ရန်စံချိန်မမိပါက ပြည်တွင်းစားသုံးသူများသို့ရောင်းချပေးပါသည်။ ပြည်ပတင်ပို့ရန် အဆင့်မီသောကုန်ပစ္စည်းများကို အထပ်သားအပျက်များနှင့် ပလပ်စတစ်စသည်တို့ဖြင့် ထုပ်ပို့၍သံကြိုးနှင့်တုပ်ပြီးပြည်ပသို့တင်ပို့ဌာနြားငြား သိရှိရပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းတွင် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများကို ထုတ်လုပ်မှုလုပ်သားများကပင် ကိုယ်တိုင်လုပ်ဆောင်ဌာရပြီး အရေးကြီးသည် ဖြစ်စဉ်အဆင့်များ တွင်အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနမှ တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ပေးဌာနြားငြားတွေရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင်း ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို ထုတ်လုပ်မှုဌာနြားငြား အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနတို့မှ ပူးတွဲတာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ဌာနြားငြားဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်စဉ်အတွင်းအရည်အသွေးမမီသည် သစ်ပါးလွှာအပိုင်းများကိုဖြတ်ထုတ်၍ ကျန်အရည်အသွေးမီသည် အပိုင်းများကိုသစ်ပါးလွှာစပ်စက်ဖြင့် စပ်ပြီးအသုံးပြုသည်ကို လည်းတွေရှိရပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အသုံးပြုသော စက်များအားလုံးကိုလည်း နေ့စဉ် ထုတ်လုပ်မှုမစတင်မီစစ်ဆေးပြီး လစဉ်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုများလည်း ပြုလုပ်ပါသည်။ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တစ်နှစ်၏ အစတွင်စက်များအားလုံးကို ပြုပြင်မွမ်းမံထိန်းသိမ်းမှုများ ထပ်မံပြုလုပ်ဌာပါသည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသည့်စက်များအား ဂုဏ်ဌာမ်းရရှိမှုအနေအထားအရ စွမ်းအားပြည့်အသုံးချုပ်နိုင်ခြင်းမရှိခြားရပါသည်။

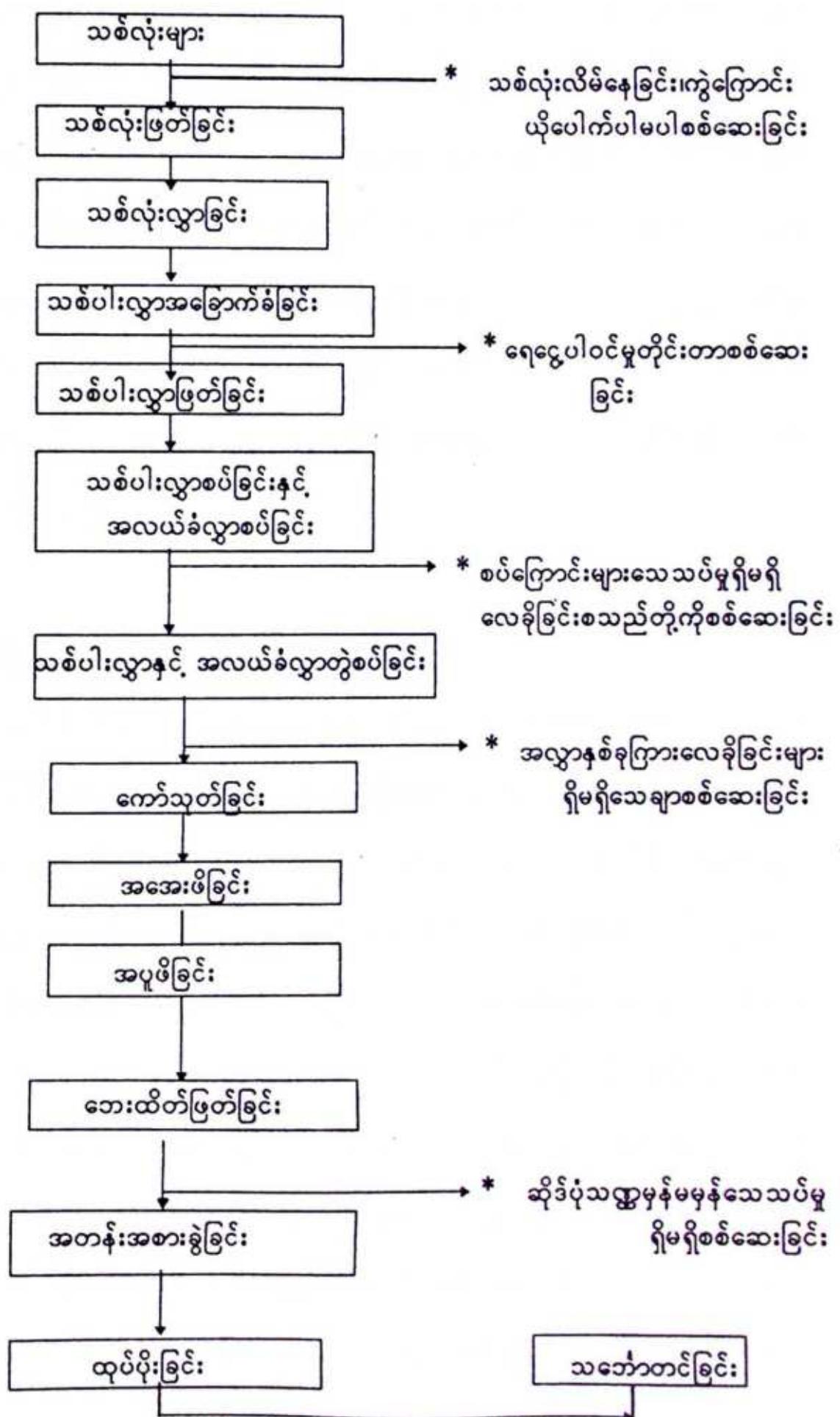
စက်ရရှိလုပ်သားများအား လေ့ကျင့်သင်ဌားပေးရာတွင်လည်း အလုပ်လုပ်ရှင်းလုပ်ငန်းခွင်အတွင်းတွင် ကျမ်းကျင်သူများနှင့်တွဲဖက်သင်ဌားပေးသော နည်းကိုအများဆုံးအသုံးပြုပါသည်။ အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သက်၍ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနရှိ ဝန်ထမ်းများနှင့်ထုတ်လုပ်မှုဌာနရှိ စက်ကိုင်ကျမ်းကျင်သူများနှင့်ဌားပြီးဌာပ်သူများအား လေ့ကျင့်သင်တန်းပေး

ထားသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ လုပ်သားများအနေဖြင့်။ လုပ်အပေါ် ပို၍စိတ်ဝင်စားမှုရှိလာစေရန် အချိန်ပိုလုပ်ခပေးခြင်း၊ နေ့ကြီးရက်ကြီးများတွင်ဆင့်များရုံးမြှင့်ပေးခြင်း၊ လုပ်ငန်းအောင်မြှင့်ပါက ဆုံးမြှင့်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့် စည်းရုံးလုံးဆော်မှုများ ပြုလုပ်ကြောင်းလည်း သိရှိရပါသည်။
အထပ်သားပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်

Myanmar Korea Timber International (MKIT) ၏ အထပ်သားပြုလုပ်ပုံ

အဆင့်ဆင့်ကို ပုံချပ် (၄-၂) တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းတွင် အထပ်သားများကို ဦးထပ်သား၊ ဤထပ်သား၊ ရှေ့ထပ်သား၊ ဥက္ကထပ်သားစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးထုတ်လုပ်ပါသည်။ ပုံ (၄-၂) အရ အထပ်သားများပြုလုပ်ရန် ပထမဥုံးစွာသစ်တော့တွင်းမှရွေးချယ်ယူရသော သစ်လုံးများတွင် ကွဲ့ပြောင်းများ၊ ဒိုးယိုပေါက်များစသည်တို့ ပါဝင်ခြင်းရှိမရှိနေ့၏ သစ်လုံးများလိမ်နေခြင်းရှိမရှိတို့ကို စစ်ဆေးပြီးပြုလုပ်မည့်အထပ်သား၏ အလျားထက် ၆" (လက်မ) စန်းပို့ရည်သောသစ်လုံးများအဖြစ် ဖြတ်တောက်ပါသည်။ ဖြတ်တောက်ပြီးသစ်လုံးများကို အလိပ်လွှာလွှာနည်းဖြင့် လွှာပြီးနောက် စဉ်၍လိပ်ကိုဖြန့်လိုက်သကဲ့သို့ သစ်ပါးလွှာများထွက်လာပါသည်။ ယင်းသို့ထွက်လာသော သစ်ပါးလွှာများကို အခြောက်ခံပြီးရေငွေပါဝင်မှု ၆ ရာခိုင်နှစ်းမှ ၈ ရာခိုင်နှစ်းထိရောက်အောင်လျှော့ချုပ် ရေငွေပါဝင်မှုကို တိုင်းတာစစ်ဆေးပါသည်။ သစ်လုံးများကို အလိပ်လွှာနည်းဖြင့်လွှာရာတွင် သစ်လုံး၏အတွင်းပိုင်းသို့ ရောက်သွားသောအခါ သစ်ပါးလွှာပြုလုပ်ရန် မဖြစ်နိုင်သည့်အချိန်တွင် သစ်ပါးလွှာထက်ပို၍ ထူသောအလယ်ခံလွှာများကိုလည်း တပါတည်းပြုလုပ်ပြီး ယင်းအလယ်ခံလွှာများကိုသစ်ပါးလွှာများနှင့် အတူအခြောက်ခံပါသည်။ ထို့နောက်သစ်ပါးလွှာနှင့် အလယ်ခံလွှာများကို လိုအပ်သောအန္တာ ကျော်အရည်အသွေးမီသည် အပိုင်းများကိုသာ လိုအပ်သောအချွေးရရှိအောင် သစ်ပါးလွှာစပ်စက်နှင့်စပ်၍ အသုံးပြုပါသည်။ ထို့အဆင့်တွင်စပ်ကြောင်းများ သေသပ်မှုရှိမရှိ လေခိုခြင်းများ ရှိမရှိစသည် တို့ကိုစစ်ဆေးပါသည်။ ထို့နောက် အပါးလွှာနှင့် အလယ်ခံအလွှာကို

ပု(၄-၂) အထပ်သားပြုလုပ်အဆင့်ဆင့်နှင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ဖော်ပြသောပုံချပ်

တွဲစပ်ပြီး အလွှာ ၂၉၆၁။။ လေခိုခြင်းရှိမရှိ သေချာစစ်ဆေးပါသည်။ ထိုနောက် အလယ်ခံလွှာ၏မျက်နှာ
ပြင် ၂ ခုလုံးကိုကော်သုတေသနပြီး အပါးလွှာနှစ်ခုတဖက်စီတဲ့ကပ်ခြင်းအားဖြင့် သုံးထပ်သားကိုရရှိစေပါ
သည်။ ရရှိလာသောအထပ်သားကို အအေးပိုခြင်း၊ အပူပိုခြင်းများပြုလုပ်ပြီး ညီညာစေရန် ဘေးထိပ်
များကို ဖြတ်တောက်ပါသည်။ ထိုနောက် ဆိုဒ်ပုံသဏ္ဌာန်မှန်မှန် သေချာစွာစစ်ဆေး၍ အတန်းအစား
ခဲ့ပြီးထုပ်ပိုးပါသည်။ အတန်းအစားခွဲရာတွင်လည်း အဆင့်(က)၊ အဆင့်(ခ)နှင့် အဆင့်(ဂ) ဟူ၍
ခဲ့ခြားပြီး အဆင့်(က)နှင့်အဆင့်(ခ)ကို ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချုပ် အဆင့်(ဂ)ကို ပြည်တွင်းတွင်
ရောင်းချဖြန့်ဖြူးပါသည်။ ပြည်ပတင်ပို့ရန်အဆင့်မီသည် အထပ်သားများကို ပလပ်စတစ်ဖြင့်
ကထပ်ထုပ်ပိုး၍ ယင်းအပေါ်မှ အထပ်သားပျက်များဖြင့် ထပ်မံထုတ်ပိုးပြီး သံကြိုးဖြင့်တုတ်ကာ
ပြည်ပသို့သဘောတင် တင်ပို့ရောင်းချပါသည်။

၄-၃ မှ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှ

ရန်ကုန်တိုင်း ရွှေပြည်သာစက်မှုစုန်တွင် တည်ဆောက်ထားသော SCANSIA
Myanmar Ltd သည် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်များမှ ကျွန်းသစ်ပရီဘောဂများနှင့် ကျွန်းလျေများထုတ်လုပ်၍၍
ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချလျက် ရှိပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းကို ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
အပြည်အဝဖြင့် စတင်ထူထောင်ပြီး ကျွန်းသစ်ပရီဘောဂများကို ၁၉၉၅ခုနှစ်မှစတင်ပြီး ပြည်ပသို့
တင်ပို့ရောင်းချလျက် ရှိပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ယခုလက်ရှိအခြေအနေတွင် ကျွန်းသစ်
ပရီဘောဂအမျိုးအစားပေါင်း (၂၀) စန်နှင့် ကျွန်းလျေများထုတ်လုပ်ပြီး ပြည်ပသို့တင်ပို့လျက် ရှိသည်
ကို တွေ့ရပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းတွင် ဥရောပရှိရုံးချုပ်မှရောင်းချသည် ဈေးနှုန်းကိုသာ ဈေးပို့ကိုင်ထားပြီး
ထုတ်လုပ်မှုကို သက်ဆိုင်ရာရုံးခွဲမန်နေဂျာများက လွှတ်လပ်စွာပြုလုပ်ခွင့် ရှိဖြေပါသည်။

လုပ်ငန်းတွင်းတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနဟူ၍ ဖွဲ့စည်းထားပြီး
ထုတ်လုပ်မှုဌာနနှင့် တွဲထားပါသည်။ လုပ်ငန်းမှထုတ်လုပ်သော ကုန်ပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးကို

စံချိန်စံညွှန်းများသတ်မှတ်ထား၍ စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ထုတ်လုပ်သူ၏ ရှာခိုင်နှုန်းကို ဥရောပဈေးကွက်သို့ တင်ပိုသောကြောင့် အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများကို ဥရောပဈေးကွက်၏ လိုအပ်ချက်အတိုင်းသတ်မှတ်ထားသည်ကို တွေ့ရှုရပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းတွင် ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သတ်၍ ကုန်ကြောမ်းအဆင့်မှစတင်ပြီး ဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင် ပစ္စည်းတိုင်းအားစစ်ဆေးပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာ၌လည်း ကျမ်းကျင်မှု အရမျက်မြင်စစ်ဆေးသောနည်းကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းတာသည်ကိုရှိယာဖြင့် ဖြစ်စဉ်အတွင်း စစ်ဆေးသောနည်းကိုလည်းကောင်း အသုံးပြုကြသည်ကို တွေ့ရှုရပါသည်။ လုပ်ငန်းစတင်ထူထောင် ချိန်မှစ၍ယနေ့တိုင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်နည်းများ ပြောင်းလဲသုံးစွဲခြင်းမရှိသေးသည်ကို လည်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းအနေဖြင့် အသုံးပြုမည့်ကုန်ကြောမ်းစွဲသားများကို မြန်မာ့သစ် လုပ်ငန်းမှ စာချုပ်ချုပ်ဆို၍ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ဝယ်ယူရပါသည်။ ဝယ်ယူသည်အခါတွင်လည်း မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းလက်အောက်ရှိ သစ်စက်များသို့သွားရောက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဝယ်ယူပါသည်။ ကျွန်းသစ် ပရီဘောဂများထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ကုန်ကြောမ်းကျွန်းသစ်ခုတိယတန်းစားစွဲသားများကိုသာ အသုံးပြုကြရပါသည်။ ဝယ်ယူလာသည်ကျွန်းသစ်စွဲသားကုန်ကြောမ်းများအား အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ပြီး အသုံးမပြုမိရိုဒေါင်တွင်စနစ်တကျသို့လျှောင်ထားပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အသုံးပြုသောစက်များအားလုံးကို နေ့စဉ်ထုတ် လုပ်မှုမှစတင်မိ စစ်ဆေးပြီးအပါတ်စဉ်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းတွင် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုကို ကုန်ထုတ်၌အရှိလုပ်သားများက စစ်ဆေးပြီး နောက်မှ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနရှိ ဝန်ထမ်းများမှလည်း ထပ်မံမံစစ်ဆေးပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ကုန်ထုတ်၌နှင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနတို့မှ ပူးတဲ့တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြောသည်ကို တွေ့ရှုရပါသည်။

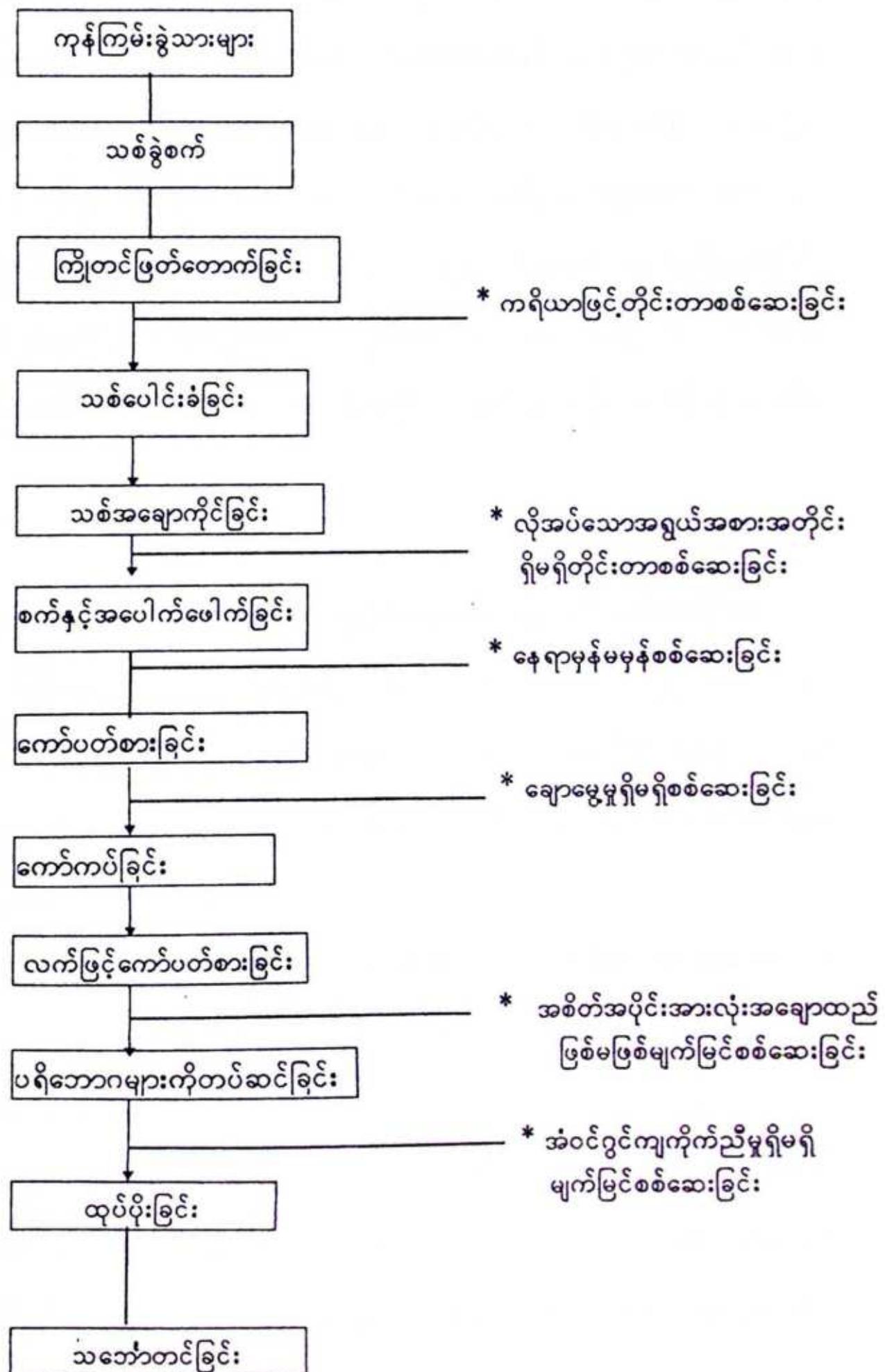
ဤလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ကုန်ချောများကို အံဝင်ရှင်ကျဖြစ်အောင် ပြန်လည်
တပ်ဆင်ရသဖြင့် ချို့ယွင်းချက် (သို့) စံသတ်မှတ်ချက်နှင့်ကွဲလွှဲမှုကို လုံးဝလက်မခံဘဲ စံသတ်မှတ်
ချက်အတိုင်းရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြရန် ဖွန်ကြားထားပါသည်။ ထို့အားများအတိုင်း
တိကျစွာဆောင်ရွက်နိုင်ကြရန်အတွက် စက်ရှုရှိကုန်ထုတ်လုပ်သားများအား လုပ်ငန်းသို့စတင်
ဝင်ရောက်ချိန်မှုစဉ် လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း၌ ကျမ်းကျင်လုပ်သားများနှင့် တွဲဖက်ပြီးသင်ကြားပေး
သောနည်းကိုကျင့်သုံးပြီး လေ့ကျင့်ပေးထားပါသည်။ ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကောင်းမြန်စေရေး
အတွက်ကုန်ထုတ်ဌာနရှိ ဝန်ထမ်းများသာမက အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနရှိ ဝန်ထမ်းများကပါ
တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြရသည်ကိုတွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ဤစက်ရှုရှိ ဝန်ထမ်းများအားထုတ်လုပ်သည့်
ကုန်ပစ္စည်းများ အရည်အသွေးပြည်မြို့၌ ပြည်ပသို့သတ်မှတ်ထားချက်ထက်ပိုမို တင်ပို့နိုင်ပါက
သူမျိုးမြှင့်ပေးသောနည်းဖြင့် ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးပေါ် အလေးထားသည့်စိတ်ခါတ် ရရှိလာ
စေရန်လုံးဆောင်ထားကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ကုန်ချောများကို ထပ်ပိုးမှုများပြုလုပ်ပြီးမှ တင်ပို့
ကြသဖြင့် လိုအပ်သောထုပ်ဖို့စွဲည်းများအား သန်လျင်ထုပ်ပိုးပစ္စည်းစက်ရှုမှ ဝယ်ယူလေရှိပါ
သည်။ တခါတရုံ ထပ်ပို့ပစ္စည်းလုံးလောက်မှုမရှိသည်အတွက် ပုဂ္ဂလိကထုပ်ပိုးပစ္စည်းစက်ရှုများ
မှုလည်း ဝယ်ယူထုပ်ပိုးကြသည်ကို သိရှိခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်းသစ်ပရီဘာဂါတုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်

ကျွန်းသစ်ပရီဘာဂ ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် သစ်လုပ်ငန်းမှုဝယ်ယူသည်
ကုန်ကြာမ်းကျွန်းသစ်ခွဲသားများကို ပထမဦးစွာ သတ်မှတ်ထားသည့်ဒုတိယတန်းစား သစ်ခွဲသားများ
ဟုတ်မဟုတ်စစ်ဆေးပါသည်။ စစ်ဆေးပြီးကုန်ကြာမ်းကျွန်းသစ်ခွဲသားများအား သစ်ခွဲစက်ဖြင့်လိုအပ်
သောအရွယ်အစားများအတိုင်း ကြိုတင်ဖြတ်တောက်မှုများပြုလုပ်ပြီး သစ်ခွဲသားများကို ပေါင်းခံစား
တွင်ထည့်၍ပေါင်းခံပါသည်။ ထို့အောက်သစ်ခွဲသားများကို လိုအပ်သောနောက်ဆုံးအရွယ်အစား

ပုံချပ်(၄-၂) ကျွန်းသစ်ပရီဘောဂထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့်အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကိုဖော်ပြသည့်ပုံချပ် .

ရရှိအောင် ရွှေဘော်ထိုးပြီးအချေသတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ထိုနောက် အချေကိုင်ပြီးသည်၊ သစ်ခွဲသားများကို လိုအပ်သော အရွယ်အစားတိုင်းရှိမရှိ ကိုင်းတစ်ဆေးကြာပါသည်။ အရွယ်အစား ကိုက်ညီသည်၊ သစ်ခွဲသားများကို ပရိဘောဂတပ်ဆင်ရန် လိုအပ်သောနာများတွင် စက်ဖြင့် အပေါက်ဖေါက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်။ အပေါက်ဖေါက်ပြီးသော သစ်ခွဲသားများအား ကော်ပတ် စားပြီး ရွှေမွေ့မူရှိမရှိစစ်ဆေး၍ ကော်ကပ်ခြင်းပြုလုပ်ပါ သည်။ ထိုနောက် ထပ်မံ၍လက်ဖြင့် ကော်ပတ်စားပြီး အစိတ်အပိုင်းအားလုံးအချေထည် ဖြစ်သောအခါပရိဘောဂများကို တပ်ဆင် ကြည့်ပါသည်။ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးအံ့ဝင်ရွင်ကျ ကိုက်ညီသောအခါဖြုတ်ပြီး ထုတ်ပိုး၍သဘော တင်ပါသည်။

**မြန်မာ့ပြည်ပပို့ကုန်ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများ၏အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို စန်းစစ်ခြင်း
မြန်မာ့ကျွန်းသစ်မှ သစ်အခြေခံပစ္စည်းများထုတ်လုပ်၍ ပြည်ပတိုင်းပြည်
များသို့တင်ပို့ကြသော နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံ၊ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတို့၏ အရည်အသွေး
ထိန်းချုပ်မှုကို အထက်တွင်ဖော်ပြုးဖြစ်ရာ နှိုင်းယဉ်သုံးသပ်မည်ဆိုပါက တူညီသောအချက်များ
ရှိသကဲ့သို့ ကွာခြားချက်များရှိပြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။**

နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံတွင် မိမိစက်ရုံသို့ရောက်ရှိလာသော ကုန်ဗြာမ်းများအားလုံးကို
သစ်ကျမ်းကျင်သူများ (ဝိုင်းဆရာ) က မျက်မြင်ဗြာည်းရှုစစ်ဆေး၍ အတန်းအစားခွဲခြားပါသည်။
ဖက်စပ်လုပ်ငန်းတွင်လည်း ကုန်ဗြာမ်းသစ်လုံးများကို ကျမ်းကျင်မှုအရ မျက်မြင်စစ်ဆေးပါသည်။
ကုန်ဗြာမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ ချို့ယွင်းချက်ကို လက်ခံနိုင်သည်အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြင့်၊ သတ်မှတ်
ထားပါသည်။ အလားတူပင် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတွင်လည်း ကုန်ဗြာမ်းအားလုံးကို ကျမ်းကျင်မှုအရ
မျက်မြင်စစ်ဆေးကြပြောင်း သိရှိရပါသည်။ သစ်အခြေခံစက်မှုလုပ်ငန်းအားလုံးတွင် ကုန်ဗြာမ်းနှင့်

ပါတ်သက်သည် စံသတ်မှတ်ချက်များကို အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ပါ သတ်မှတ်ချက်ပေါ်မှတည်၍
သတ်မှတ်ထားကြော်ာင်း သိရှိရပါသည်။

နိုင်ငံပိုင်ဖြစ်စေ ဖက်စက်လုပ်ငန်းဖြစ်စေ ပုဂ္ဂလိကပိုင်လုပ်ငန်းဖြစ်စေ ပြည်ပ
ပိုကုန်ထုတ်လုပ်ကြသော သစ်အခြေခံစက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း၌ အသုံးပြု
သောစက်များအားလုံးကို နေ့စဉ်ထုတ်လုပ်မှုမစတင်မိစစ်ဆေးကြပြီး အခါအားလျှော့စွာပြုပြင်
ထိန်းသိမ်းမှုများလည်း ပြုလုပ်ကြော်ာင်းသိရှိရပါသည်။ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများရှိ စက်များမှာ
သက်တမ်းကြောမြင်နေပါသဖြင့် ထုတ်လုပ်နေစဉ်အတွင်းစက်ချို့ယွင်းမှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုအခါ
စက်ကိုချက်ချင်းရပ်၍ ပြုပြင်ပြီးမှုဆက်လက်လည်ပတ် ထုတ်လုပ်သွားစေပါသည်။ ထိုသို့ စက်
ချို့ယွင်းမှုများအား ချက်ချင်းပြုပြင်နိုင်ကြစေရန်အတွက် စက်ပြင်သူများအား စက်ပိုင်းဆိုင်ရာ
သင်တန်းများပေးထားပြီး အခါအားလျှော့စွာ မွမ်းမံသင်တန်းများဖြင့်လည်း ထပ်မံလေ့ကျင့်ပေး
ထားကြော်ာင်းသိရှိရပါသည်။

ဖက်စပ်လုပ်ငန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှိ စက်များသည် များသောအားဖြင့်
သစ်လွှင်သဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုမစတင်မိ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုများပြုလုပ်ထားပါက ထုတ်လုပ်နေစဉ်
အတွင်းစက်ချို့ယွင်းမှုများ ဖြစ်ခဲပါသည်။ လုပ်ငန်းများအားလုံးတွင် စက်များကိစ္စမ်းအားပြည့်
အသုံးချထားခြင်း မရှိပါ။ အကြောင်းရင်းမှာ ကုန်ကြမ်းရရှိမှုအပေါ်လိုက်၍ လည်ပတ်နေရကြော်ာင်း
သိရှိရပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ပိုင်ဆိုင်မှုအမျိုးအစား
သုံးမျိုးလုံးတွင် အသုံးချထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေး
ထိန်းချုပ်ကြရန် နိုင်ငံပိုင်စက်ရှုနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတို့တွင် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်း၌
ပစ္စည်းတိုင်းကို ရာဇ်နှင့်ပြည့်စစ်ဆေးကြသော်လည်း ဖက်စပ်လုပ်ငန်းတွင်မှ အရေးကြီးသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်များ၏သာ ကျေဘမ်းနမူနာများကို၍ စစ်ဆေးကြကြော်ာင်းတွေ့ရှိရပါသည်။လုပ်ငန်း
အားလုံးတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရှုန်း ကျွမ်းကျင်မှုအရမျက်မြင် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသောနည်းကို

လည်းကောင်း၊ ဖြစ်စဉ်အတွင်းတိုင်းတာသည် ကရိယာဖြင့်တိုင်းတာစခံဆေးသောနည်းကို လည်း
ကောင်း အများဆုံးအသုံးချကြပါသည်။ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းတွင် ကုန်ချောအဆင် ရောက်သောအခါ၌
ပစ္စည်းအားလုံးကို ရာနှုန်းပြည့်စစ်ဆေးကြပြီး အတန်းအစားခွဲခြား၍ ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန် စချိန်မီသော
ပစ္စည်းများကိုသာ တင်ပို့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၏
ထုတ်ကုန်များမှာ ကုန်ချောများ၏ အစိတ်အပိုင်းများကို ရှေးဦးစာထုတ်လုပ်၍ အံဝင်ဂုဏ်ဖြစ်အောင်
ပြန်လည်တပ်ဆင်ရသောကြောင်း စံသတ်မှတ်ချက်များမှ ကွဲလွှဲမှုကိုလုံးဝလက်မခံပါ။ ထို့ကြောင်း
စံသတ်မှတ်ထားချက်များ အတိုင်းရှိမရှိရာနှုန်းပြည့် စစ်ဆေးရပါသည်။ ထိနည်းတူ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်း
တွင်လည်းကုန်ချောများကို ရာနှုန်းပြည့်စစ်ဆေးကြောင်းတွေရှိရပါသည်။

နိုင်ငံပိုင်နှင့်ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတို့တွင် ကုန်ချောများကို ပြည်ပတင်ပို့ကြရာတွင်
အသုံးပြုသော ထုပ်ပိုးပစ္စည်းများကို အမှတ်(၁)စက်မှုဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ ထုပ်ပိုးပစ္စည်းစက်ရုံ
မှုဝယ်ယူပြီး၊ လုံလောက်မှုမရှိမှုသာ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများမှ ဝယ်ယူပါသည်။ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းတွင်
ကုန်ချောများကိုမထုပ်ပိုးမီ၊ တခါတရုံဝယ်သူနိုင်ငံ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှ လာရောက်စစ်ဆေးလေ့ရှိပါ
သည်။ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတွင်မူ ကုန်ချောများကို ဝယ်သူဘက်မှလာရောက်၍ ထပ်မံမစစ်ဆေးတော့ဘဲ၊
ဥရောပနိုင်ငံများရှိ လုပ်ငန်းရုံးချုပ်သို့ တိုက်ရှိက်တင်ပို့ရပါသည်။ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းတွင်မူ ကုန်ချော
အထပ်သားများကို ပလပ်စတစ်နှင့်တစ်ထပ်ထုပ်ထုပ်ပို့ပြီးနောက်၊ ယင်းအပေါ်မှ အထပ်သားပျက်များ
အသုံးပြုကာ သံကြိုးများဖြင့် ချိန္ဓာင်ထုပ်ပို့ပြီးမှ တင်ပို့ရောင်းချုပ်ပါသည်။ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းတွင်
လည်း ကုန်ချောများအားမထုပ်ပိုးမီ ဝယ်သူနိုင်ငံ၏ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှ လာရောက်စစ်ဆေးလေ့မရှိပါ။

သစ်အခြေခံလုပ်ငန်းများတွင် ကုန်ပစ္စည်းများအား ပြည်ပတင်ပို့နိုင်သည်
အရည်အသွေးအဆင်မီအောင် ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်မှာ ကုန်ထုတ်လုပ်သားများအပေါ် များစွာ
မှတည်ပါသည်။ ထို့ကြောင်း ယင်းတို့ကုန်ထုတ်ဌာနသို့ စတင်ဝင်ရောက်ချိန်မှစ၍၊ လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း

အလုပ်လုပ်ရင်း ကျမ်းကျင်လုပ်သားများနှင့် တွဲဖက်သင်္ကြားလေ့ကျင့်သင်္ကြားပေးခြင်း (Job Training) များပြုလုပ်ကြာပါသည်။ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတို့တွင် ကုန်ပစ္စည်းများ အရည်အသွေးပြည်မီ၍ ပြည်ပသို့သတ်မှတ်စံချိန်ထက်ပို၍ တင်ပို့နိုင်လျှင် လုပ်သားများအားဆင့်များချီးမြှင့်လေ့ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် အချိန်ပိုလုပ်စများပေးခြင်းနှင့် နေ့ကြီးရက်ကြီးများတွင်အလုပ်ပိတ်ရက်ဖြစ်သော်လည်း ထောက်ပံ့ကြားများပေးခြင်းစသည် စည်းရုံးလွှဲဆော်မှုများပြုလုပ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်သားများကျမ်းကျင်လာပါက အဆင့်ဆင့်ရာထူးတိုးပေးခြင်း ရုတ်ဆိပ်များချီးမြှင့်ပေးခြင်းများသာရှိပြီး လုပ်သားများအား စည်းရုံးလွှဲဆော်မှုအနေအထားအရ နှိုင်းယူဉ်မည်ဆိုပါက ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများထက်အားနည်းနေသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်ပပို့ကုန်ထုတ်လုပ်ကြာသော သစ်အခြေခံစက်မှုလုပ်ငန်းများသည် အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ကြိုးတင်ချုပ်ဆိုပြီးမှတင်ပို့ကြာသဖြင့် ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးအား စာချုပ်ပါစံချိန်စံညွှန်းများအတိုင်း ကိုက်ညီမှုရှိမရှိကိုသာ စစ်ဆေး၍ထုတ်လုပ်နေကြာပါသည်။ အကယ်၍စာချုပ်ပါစံချိန်စံညွှန်းများနှင့် မကိုက်ညီပါက ပြည်တွင်းချေးကွက်တွင် ရောင်းချုပ်ဖြန့်ဖြူးကြာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရှုံးစံချိန်စံညွှန်းများကြိုးတင် သတ်မှတ်၍ ယင်းစံချိန်များအတိုင်း ကိုက်ညီမှုရှိမရှိစစ်ဆေးပေးသော စစ်ဆေးခြင်းအပေါ်အခြေခံသည်၊ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း (Inspection Quality Control) ကိုအသုံးပြုထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်း၏ အရည်အသွေး တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့်ပို၍တိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည့်နည်းလမ်းများ တစ်နည်းအားဖြင့် ကမ္ဘာ့စက်မှုနိုင်ငံအများစုတွင် လက်ခံအသုံးပြုနေသော ကမ္ဘာ့အဆင့်မီအရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည် နည်းလမ်းများ (World Class Quality Control Tactics) ကို အသုံးပြန်ခြင်းမရှိသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

လေ့လာခဲ့သောသစ်အခြေခံ စက်မှုလုပ်ငန်းများအားလုံးသည် ထုတ်ကုန်များ
ကိုပြည်ပနိုင်ငံများသို့တင်ပို့ရသဖြင့် အောင်းအဝယ်စာချုပ်ပါ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစေ
ရန်အတွက် စစ်ဆေးမှုများကို ခွဲနားရန်အားစိုက်ထုတ်၍ ပြုလုပ်ကြရောင်း တွေရှိခဲ့ရပါသည်။ ဤသို့
စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများပြည်ပသို့ တင်ပို့ရန်စံချိန်မီမံကိုသာ ခွဲခြားသိရှိနိုင်ပါသည်။
ကမ္ဘာ့ရွေးကွက်တွင် ယူဉ်ပြီးခိုင်ရန်မှာ အရည်အသွေးကိုအစဉ်ကောင်းမွန်အောင်ထိန်းသိမ်းရန်သာ
မက ပိုမိုကောင်းမွန်သော အရည်အသွေးရှိသည် ပစ္စည်းများကိုတိတွင်ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် လိုအပ်ပါ
သည်။ ယင်းကဲ့သို့ပြုလုပ်နိုင်ရန်မှာ ထိုပစ္စည်းများကိုထုတ်လုပ်နေသော လုပ်သားများ၏ အရည်
အသွေးကောင်းမွန်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ လုပ်သားတို့၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှသာ ငှုံးတို့
ထုတ်လုပ်သော ပစ္စည်းများ၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်သားများ၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်စေရန်အတွက် လုပ်သားများအား
ထိရောက်စွာလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်း၊ လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း စိတ်ဝင်စားမျှရှိလာစေရန် ဆောင်ရွက်
ပေးခြင်း၊ လုပ်သားများဘဝအာမခံချက်ရှိစေရန် ပြုလုပ်ပေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့် စည်းရုံးလွှဲဆော်
မှုများပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ကမ္ဘာ့ရွေးကွက်အတွင်းရပ်တည်နိုင်၍ ကမ္ဘာ့အဆင့်
မီအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများကို လက်ခံအသုံးပြုမည်ဆိုပါက ယင်းနည်းလမ်းများကျင့်သုံးရန်
အတွက်မူ နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံးအနေဖြင့် ဖက်စက်လုပ်ငန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၏ ကျင့်သုံးနေသော
နည်းများထက်ပင် လုပ်သားများအားလုပ်ငန်းစဉ် စိတ်ဝင်စားမူပိုမိုရရှိရေးအတွက် စည်းရုံးလွှဲဆော်
ရန် လိုအပ်နေပါသည်။

အစိုး(၅)

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်တွင်း သုံးကုန်ထုတ်လုပ်သော

လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ရရှိစေရန်အတွက် ကုန်ထုတ်မှုလုပ်ငန်းများကို
ဦးစားပေးဆောင်ရွက် ဤရပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများမှ ထုတ်ကုန်များသည် သွင်းကုန်အစားထိုးမှုကို
လည်းကောင်း၊ ပို့ကုန်မြှင့်တင်မှုကိုလည်းကောင်း၊ ရည်ရွယ်၍ ဆောင်ရွက်ရန်လိုပါသည်။ ယခုအခါ
မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ပြောင်းလဲကျင့်သုံးလာပြီဖြစ်ရာ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှု
ကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများ၊ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများဟူ၍ ပါဝင်လုပ်ကိုင်
လျက်ရှိကြပြီး အထက်ဖော်ပြပါရည်ရွယ်ချက်တို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာ
နိုင်ငံ၏ဈေးကွက်အတွင်း၌ ပြည်ပနိုင်ငံများမှသွင်းကုန်ပစ္စည်းများကို လွတ်လပ်စွာရောင်းဝယ်နေသဖြင့်
ပြည်တွင်းဖြစ်ထုတ်ကုန်များသည် ထိုတင်သွင်းကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ယဉ်ပြီးရောင်းချက် လိုအပ်ပါ
သည်။ ထိုပြင် ပြည်တွင်းတွင်လည်း ကုန်ပစ္စည်းတစ်မျိုးကို လုပ်ငန်းများစွာမှ ထုတ်လုပ်လာကြပါသဖြင့်
စားသုံးသူများသည် ကုန်ပစ္စည်းများကိုရွေးချယ်ဝယ်ယူ နိုင်ကြသည်အခွင့်အလန်းများ ပိုမိုရရှိလာကြပါ
သည်။ ထိုသို့ကုန်ပစ္စည်းများကို ရွေးချယ်ဝယ်ယူရာတွင် စားသုံးသူများသည် ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်
အသွေးကို အဓိကထား၍ ရွေးချယ်ဝယ်ယူလာကြပါသည်။ ထိုကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင်
ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရေးသည် အဓိကဦးစားပေးရမည့်အချက် ဖြစ်လာပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသည် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် ယဉ်ပြီးရောင်းသာချက်ရရှိ
စေရန် အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေးကို အဓိကထား၍ ပြို့ဆိုင်ထုတ်လုပ်လာကြပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်း
တစ်ခု၏အရည်အသွေး ကောင်းမွန်မှသည် ကုန်ကြမ်းအဆင့်မှစ၍ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်တလျောက်နှင့်

ကုန်ချောအဆင့်ရောက်သည်အထိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများ ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ လက်ရှိ
မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထုတ်လုပ်လျက်ရှိသော အခြေခံကုန်စည်များမှာ ဆေးဝါး၊ စားသောက်ကုန်၊
အထည်အလိပ်စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပစ္စည်းများထုတ်လုပ်ရာတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း
အားဖြင့် စားသုံးသူများအတွက် ဘေးအွန်ရာယ်ကင်းရှင်းစေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ အရည်
အသွေးမပြည့်ဝသော(နိမ့်ကျသော) ဆေးဝါးများကိုသောက်သုံးမိပါက စားသုံးသူများ၏အသက်ဆုံးရုံး
သည်အထိ အွန်ရာယ်ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ထိုအတူ မသန့်ရှင်းသောစားသောက်ကုန်များကို စားသုံးမိ
ပါက စားသုံးသူများအားချက်ချင်းပင် မနာမကျန်းဖြစ်စေနိုင်သောကြောင်း စားသောက်ကုန်၏ အရည်
အသွေးကောင်းမွန်စေရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အထည်အလိပ်သည်လည်း လူတို့အတွက်
အခြေခံကျသော လိုအပ်ချက်များတွင်ပါဝင်သဖြင့် အထည်၏အရည်အသွေး ကောင်းမွန်ရန်လည်း
အရေးကြီးပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါအခြေခံကုန်စည်များဖြစ်သော ဆေးဝါး၊ စားသောက်ကုန်နှင့်
အထည်များထုတ်လုပ်ကြသည် စက်ရုံများ၏လက်ရှိအရည်အသွေး ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ လက်တွေ
လုပ်ဆောင်ချက်များကို စက်ရုံတရုံချင်း အလိုက်ရွေးချယ်၍ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

၅-၁ မြန်မာပိုင်လုပ်ငန်းများ၏အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှ

နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံ၊ ရန်ကုန်အမှတ်(၁)စီးကရက်စက်ရုံနှင့် အထည်ချုပ်စက်ရုံအမှတ်(၄) သန်လျင်တို့၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ လက်တွေလုပ်ဆောင်ချက်များအား အခြေခံ၍ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

(က) မြန်မာနိုင်ငံအေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရဲ

[Myanmar Pharmaceutical Factory] MPF

မြန်မာဂိတ်

မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံးကို ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် စတင်
တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ထုတ်လုပ်မှုစတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၀ခုနှစ်အထိ ဆေးဝါး
များနှင့် ကပ်ရောဂါဆေးများ အမျိုးအစားပေါင်း (၄၇) မျိုးထုတ်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်
နောက်ပိုင်းတွင်ဆေးဝါးများကို ပိုမိုတိုးချဲ့ထုတ်လုပ်ခဲ့ရာ ယခုအခါဆေးဝါးအမျိုးအစားပေါင်း (၂၀၀)
ကျော်ထုတ်လုပ်နေပါသည်။ စက်ရုံး၏ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအပိုင်းကို (၃) ပိုင်းခွဲခြားထုတ်လုပ်လျက်ရှိပြီး
အပိုင်း (၁) ဆေးဝါးဖော်စပ်ထုတ်လုပ်မှုတွင် ဆေးပြားနှင့်ဆေးအတောင် (၆၃) မျိုး၊ ဖယောင်းချက်
(၁၂) မျိုး၊ ဆေးအရည် (၂၂) မျိုးထုတ်လုပ်လျက်ရှိပါသည်။ အပိုင်း (၂) ပဋိနိုင်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်မှုတွင်
ကာကွယ်ဆေး (၈) မျိုးနှင့် မြှေဆိပ်ဖြေဆေးထုတ်လုပ်လျက်ရှိပြီး အပိုင်း (၃) တွင် အရက် (၅) မျိုးနှင့်
အရက်ပုံ (၂) မျိုးထုတ်လုပ်ပါသည်။ စက်ရုံးတွင် (၁) စက်မှုစီမံရေးဌာန၊ (၂) အမျိုးအစားစစ်ဆေးရေး
သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန၊ (၃) ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဌာန-၁၊ (၄) ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဌာန-၂၊ (၅) ကုန်ထုတ်
လုပ်မှုဌာန-၃ဟူ၍၊ အမိုက်ဌာနကြီး (၅) ခု ခွဲခြားဖွဲ့စည်းထားပြီး လက်ရှိဝန်ထမ်းအင်အား (၁၈၀၀) ခုနှင့်
ဖြင့်လည်ပတ် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

စက်ရုံထုတ်ဆေးဝါးများကို စက်ရုံရှိအဓိကဌားနှင့်(၅)ခုအနက် အမျိုးအစားစစ်ဆေးရေးသုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနမှ ပြီတံ့သွေးကျမ်း British Pharmacopocia (BP) ကိုမှုးငြမ်း၍ ယင်းတွင်ပါဝင်သော စံချိန်စံညွှန်းများအတိုင်း ကိုက်ညီမှုရှိမရှိစစ်ဆေးပေးခြင်းအားဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ထုတ်ကုန်များအရည်အသွေးပြည့်မီခြင်းရှိမရှိ စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် BP တွင် ပါဝင်သောစံချိန်စံညွှန်းများမှ ကွဲလွှဲမှုကို ± 0.4 ရာခိုင်နှုန်းမှ ± 1 ရာခိုင်နှုန်း အထိသာ လက်ခံအတည်ပြုပေးပါသည်။

ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရန်အတွက် လိုအပ်သောကုန်ဌာများကိုစက်ရုံမှု တင်ဒါစနစ်ဖြင့် ခေါ်ယူပြီး ကုန်ဌာများပေးသွင်းလိုကြသူများ (သို့) အဖွဲ့အစည်းများမှ ပေးပို့ကြသည့် တင်ဒါနမှုနာများ အားအမျိုးအစားစစ်ဆေးရေးဌာနမှ ပြီတံ့သွေးကျမ်းတွင်ပါဝင်သည့်အတိုင်း စမ်းသပ်မှုများပြုလုပ်၍ ရွှေးချယ်ဝယ်ယူကြပါသည်။ ယခင်ကကုန်ဌာများကို ပြည်ပမှုတိုက်ရှိကုန်မှုယူခဲ့သော်လည်း ယခု အနာက်ပိုင်းတွင် လိုအပ်သောကုန်ဌာများကို မြန်မာနိုင်ငံရှိနိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများမှတဆင့် ဆက်သွယ်ဝယ်ယူပါသည်။ ယခုအခါပြည်ပမှုကုန်ဌာများ (၂၅၈) မျိုးတင်သွင်းဝယ်ယူလျက်ရှိပြီး ပြည်တွင်းမှ လည်း (၃၄) မျိုးဝယ်ယူရှိပါသည်။ ပြည်ပကုန်ဌာများကို တရာ်နိုင်ငံ၊ အနာက်ဥရောပနိုင်ငံများ၊ ဥရောပဘုံဒ္ဓားအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့မှ အများဆုံးဝယ်ယူလျက်ရှိပါသည်။

စက်ရုံသို့ရောက်ရှိလာသော ကုန်ဌာများအား ထပ်ပိုးမှုပေါက်ပြီနေခြင်း၊ ပိုန်ချိုင့်ခြင်း၊ ရေစိခြင်း၊ အပိုးပွင့်ခြင်းစသည် ပျက်စီးမှုများရှိမရှိ၊ တံဆိပ်များသေသပ်စွာကပ်ထားခြင်းရှိမရှိ၊ တံဆိပ်တွင် ဖော်ပြထားချက်များ ပြည့်စုံမှန်ကန်မှုရှိမရှိ၊ ထုတ်လုပ်မှုအသုတ်နံပါတ်နေ့စွဲ၊ သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်ကာလစသည်တို့ပါမပါတို့ကို အသေးစိတ်မျက်မြင်စစ်ဆေးကြပါသည်။ ထပ်ပိုးမှုပျက်စီးလာသော ကုန်ဌာများကိုသီးခြားထားသို့၍ နမှုနာကောက်ယူပြီး ပဏာမစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်၍ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာန၏ အတည်ပြုချက်ရှိပြီးမှ ထပ်မံ၍အတည်ပြုစမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်း ပြုလုပ်ကြပါ

သည်။ ထပ်ပိုးပစ္စည်းကောင်းမှန်သော ကုန်ဌာမ်းများကိုမူနာကောက်ယူ၍ ပုံမှန်စစ်ဆေးခြင်း (သို့) အတည်ပြုစမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ကုန်ဌာမ်းများနှင့်မူနာကောက်ယူရမည် အရေ အတွက်ကိုသတ်မှတ်ရာတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် ၀.၄ $\sqrt{n}$ ပုံသေနည်းကို အသုံးပြုပါသည်။ ယင်း ပုံသေနည်းတွင် n= No: of Container (ရောက်ရှိလာသောကုန်ဌာမ်းပစ္စည်းအရေအတွက်) ဖြစ်ပါ သည်။ ကုန်ဌာမ်းများ နှင့်မူနာကောက်ယူရာတွင် ကျောမ်းနှင့်မူနာနည်းဖြင့် ကောက်ယူစစ်ဆေးပါသည်။

စစ်ဆေးရမည် နှင့်ကုန်ဌာမ်းများကို ထိပ်ပိုင်းလွှာ၊ အလယ်လွှာနှင့် အောက်ဆုံးလွှာ စသည်အလွှာ(၃)မျိုးလုံးမှ အတွင်းသို့(၆)လက္ခခန်း ဖောက်ယူပြီး အရည်သွေးစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖောက်ယူစစ်ဆေး၍ ရရှိသောရလဒ်များကို အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ (Q . C Report) ၏ ရှေ့စာမျက်နှာတွင်ရေးသားပြီး ယင်းရလဒ်များရရှိအောင် ပြုလုပ်ရမည် အသေး စိတ်ခါတ်ခွဲစမ်းသပ်ခြင်းများကို ကျောာက်စာမျက်နှာတွင် ရေးသားထားပါသည်။ စက်ရုံသို့ ရောက်ရှိလာသောကုန်ဌာမ်းများသည် တင်ခါနှင့်မူနာများနှင့်မတည်ခြင်း(သို့) အရည်အသွေးစံသတ်မှတ်ချက်များ နှင့် မကိုက်ညီခြင်းများရှိပါက ထုတ်လုပ်မှုတွင်အသုံးမပြုပဲ ပစ္စည်းတင်သွင်းသည် ပုဂ္ဂိုလ်(သို့) အဖွဲ့အစည်းသို့ အကြောင်းကြားပြီး ပြန်ပို့ပေးပါသည်။ အရည်အသွေးစံချိန်စံ့အောင် ကိုက်ညီသော ကုန်ဌာမ်းများအား ထုတ်လုပ်မှုတွင်သုံးစွဲရန်သင့်တော်ကြောင်း အမျိုးအစားစစ်ဆေးရေးနွားမှ အတည် ပြုလက်မှတ်ထုတ်ပေးပြီး အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုနံပါတ် (Q.C Number) သတ်မှတ်ပေးပါသည်။ အကယ်၍နှင့်မူနာများကို လိုအပ်လျှင်ထပ်မံစစ်ဆေးပြီး စစ်ဆေးမှုရလဒ်ကျော်ပုံမှာ အရည်အသွေး စစ်ဆေးမှုနံပါတ် (Q.C Number) သတ်မှတ်ပေးပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်မှာ ထုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးပြုသော ကုန်ဌာမ်းများနှင့် ထပ်ပိုးပစ္စည်းများအာလုံးတွင် Q.C Number များအသီးသီးပါရှိရ မည်ဖြစ်ပါသည်။ စက်ရုံတွင်ခါတုန်း ဒိုဝင်ကြတွေခန်းများထားရှိပြီး အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စမ်းသပ် စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။

အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းများကို အမှုနဲ့ အခဲ့၊ အရည်၊ အဆီ၊ ဖယောင်း၊ သစ်ဥသစ်စု စသောကုန်ကြောမ်းများအားစစ်ဆေးခြင်း၊ ပုလင်းမူး၊ တံ့ထိပ်စသည် ထုပ်ပိုးပစ္စည်းများအားစစ်ဆေးခြင်း နှင့် ထုတ်ပြီးဆေးဝါးများအား စစ်ဆေးခြင်းတို့အပြင် မြန်မာ့ဆေးဝါးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်းလုပ်ငန်းနှင့် ကျွန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ ပေးပို့လာကြသည်သက်တမ်းလွန်ဆေးများ၊ အတုအပဆေးများနှင့် ပြန်ပိုးဆေးဝါးများကိုလည်း ပြန်လည်စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးရပါသည်။ ဤစက်ရုံးတွင် ဆေးဝါးများ ထုတ်လုပ်ရာ၌ ကမ္ဘာ့ကျွန်းမာရေးအဖွဲ့မှ သတ်မှတ်ပေးထားသည် ကောင်းမွန်သောထုတ်လုပ်မှုကျင့်စဉ် များ Good Manufacturing Practices (GMP) အရလည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံကျွန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ချမှတ်ထားသည်။ စည်းမျဉ်းဥပဒေအရလည်းကောင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း၌လည်း ဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်းတွင် ကုန်ပစ္စည်းများ၏အရည် အသွေးကို ကျွန်းမာရေးနှင့် ကောက်ယူ၍စစ်ဆေးရာ၌ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးသုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဌာနမှသော်လည်းကောင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုဌာနရှိ အရည်အသွေးစစ်ဆေးပေးသော သူများမှသော်လည်း ကောင်း ပြုလုပ်ပေးကြပါသည်။ ဤစက်ရုံးတွင် ဆေးဝါးများကို အသုတ်လိုက်ထုတ်လုပ်သဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုအသုတ်တိုင်းတွင် ဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်း၌ နှင့် ကောက်ယူ၍ အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းများကို ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ဥပမာ။ ဆေးပြားနှင့် ဆေးအတောင့်ထုတ်လုပ်ရာတွင် ထုတ်လုပ်မှုအသုတ်တိုင်း၌ နောက်ဆုံးဆေးပြားအဆင့်သို့မရောက်မီ ပဏာမဆေးဖော်စပ်ခြင်း၊ အဆင့်တွင်လည်းကောင်း၊ အရွယ်အစားပြုပြင်ခြင်း၊ အဆင့်တွင်လည်းကောင်း၊ နောက်ဆုံးဆေးဖော်စပ်ခြင်းနှင့် ပုံဖော်စပ်ခြင်း၊ အဆင့်တွင်လည်းကောင်း၊ ပဏာမအဆင့်နှင့် ထုတ်လုပ်စဉ်ကာလ စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပြီး ဆေး၏အနီသင်ရှာဖွေစမ်းသပ်ခြင်း ဥပမာ။ ထိုးဆေးများဖော်စပ်ရာတွင် ထုတ်လုပ်မှုအသုတ်တိုင်း၌ နောက်ဆုံးအဆင့်မရောက်မီ ရောဖပ်အဆင့်၌ P^o, ဆေး၏ပြင်းအား၊ အလားအလာ (Potency) စသည်တို့ကို စမ်းသပ်မှုများပြုလုပ်ကြခြင်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းစစ်မှတ်တိုင်းတွင် စစ်ဆေးရမည့်အချက်များ

ကို မြင်သာသောနေရာများတွင် ထင်ရှားစွာရေး၍ ချိတ်ဆွဲထားခြင်းများဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု ဖြုလုပ်ကြပါသည်။

နောက်ဆုံးအဆင့်တွင် ထုတ်ကုန်များဖြစ်သောဆေးပြား၊ ဆေးအတောင်၊ ဆေးရည်နှင့် ထိုးဆေးများထုတ်လုပ်ပြီးစီးပါက နမူနာကောက်ယူ၍ ဖြည့်တင်းထပ်ပိုးတံ့ဆိပ်ကပ်ခြင်းများ မပြုလုပ်မီ အရည်အသွေးဆိုင်ရာ အတည်ပြုစမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်းများဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဆေးဝါးထုတ်ကုန်များ၏သောက်သုံးရမည် ဆေးအညွှန်းများကို တံ့ဆိပ်များတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဈေးကွက်သို့ ဖြန့်ဖြူးတော့မည် ဆေးဝါးများ၏သက်တမ်းကို ဆေးတစ်မျိုးချင်းအလိုက်သော် လည်းကောင်း၊ ကုန်ကြမ်းများအပေါ်မူတည်၍လည်းကောင်း စက်ရုံပညာရပ်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (Technical Committee) မှ စည်းဝေးဆုံးဖြတ်ပေးပါသည်။ ယင်းအဖွဲ့မှုလည်း အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်းများကို အခါအားလျှော့စွာ ပြုလုပ်ပေးပြီးမှတ်တမ်းများကို စက်ရုံ၏အမျိုးအစားစစ်ဆေးရေးဌာနတွင် ထိန်းသိမ်းထားပါသည်။

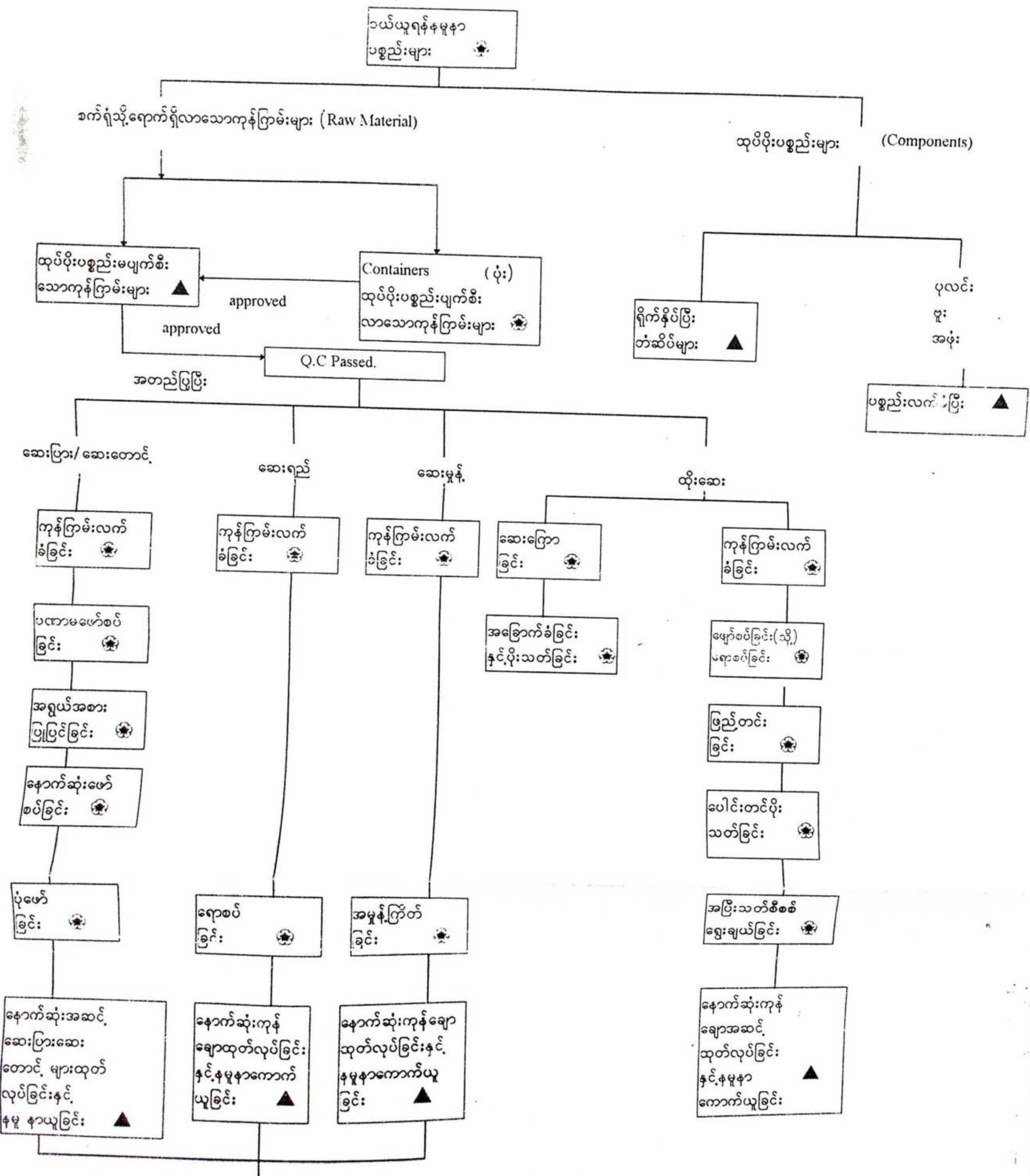
ဖြည့်တင်းထပ်ပိုး တံ့ဆိပ်ကပ်ပြီးသောဆေးများကို ထုတ်လုပ်မှုအသုတ်တစ်ခုလျှင် အနည်းဆုံးတစ်ပုလင်း (အကြောသွင်းဆေးဖြစ်ပါကသုံးရ(သို့)ငါးရ) နမူနာကောက်ယူပြီး ထိန်းသိမ်းထားသည်နမူနာ (Retained Sample) အဖြစ် သိမ်းဆည်းထားရှိပြီး နောင်အချိန် အငြင်းပွားစရာ ပြဿနာတစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်ပါက ထုတ်လုပ်မှုအသုတ်နံပါတ်နှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပြီး တရားဝင်လမ်းကြောင်းမှ ပြန်လည်ဖြေရှင်းပေးရပါသည်။

စက်ရုံရှိဝန်ထမ်းများအား လေ့ကျင့်ပေးရာတွင် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ဌာနေကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့၏အကူအညီဖြင့် နိုင်ငံ့ခြားတိုင်းပြည်များသို့ စွဲလွှတ်၍သင်္ကားပေးခြင်းများ၊ ဝန်ကြီးဌာနမှုပွင့်လှစ်သော သင်တန်းများသို့တက်ရောက်စေခြင်းများ၊ စက်ရုံတွင်းစီမံချက်အရွှေ့ပေးသော သင်တန်းများသို့တက်ရောက်စေခြင်းများဖြင့် လေ့ကျင့်သင်္ကားပေးပါသည်။ ဘွဲ့ရဝန်ထမ်းများအတွက် နိုင်ငံ့ခြားပြန်များမှ ပြန်လည်သင်္ကားပေးခြင်းများလည်း ရှိပါသည်။

အမျိုးအစားစစ်ဆေးရေး သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနအနေဖြင့် လုပ်ငန်းပိုင်းနားလည်ကျမ်းကျင်လာ စေရန် ဌာနကြီးမှူးများမှသီအိုဂါများ၊ လက်တွေလုပ်ဆောင်ရွှေများ၊ ကောင်းမွန်သောဆေးဝါးထုတ်လုပ် မှုကျင့်စဉ်များ၊ ပါတ်ခွဲခန်းတွင်လိုက်နာရမည့် ကျင့်စဉ်များကိုလည်း သင်တန်းကာလ Jလ စန့် မွမ်းမံ သင်္ကားပေးပါသည်။ သင်တန်းပြီးဆုံး ပါက ကျမ်းကျင်သူများနှင့်တွဲဘက်၍ လက်တွေအသုံးချ လုပ်ဆောင်စေပါသည်။ စက်ရုံးလုပ်သားများသည် ပုံမှန်ပြုလုပ်သောစက်ရုံးတွင် ဆွေးနွေးပွဲများသို့ လည်း တက်ရောက်ဖြာရပါသည်။ စက်ရုံးလုပ်သားများအတွက် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ခြင်းနှင့် ဝညာရပ်ဆိုင်ရာဆွေးနွေးပွဲများကို ဆေးဝါးနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနတွင် လစဉ်ကျင်းပပေးပါသည်။ ယင်းဌာနကို ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်အစိုးရ၏အကူအညီဖြင့် တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းဌာနမှ ဆေးဝါးများဖော်စပ်ခြင်း၊ စမ်းသပ်ခြင်းများပြုလုပ်ပေး၍ အောင်မြင်ပါကနည်းပညာများကို မြန်မာ နိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံးသို့ လွှဲပြောင်းပေး၍ ထုတ်လုပ်စေပါသည်။

ဤစက်ရုံးတွင် ကောင်းမွန်သောထုတ်လုပ်မှုကျင့်စဉ်များ Good Manufacturing Practices (GMP) အတိုင်းလိုက်နာဆောင်ရွက်နေဖြာသော်လည်း လက်ရှိအဆောက်အဦးအနေဖြင့် ကောင်းမွန် သောထုတ်လုပ်မှုကျင့်စဉ်များနှင့်အညီ ဆေးဝါးထုတ်လုပ်မည်အဆောက်အဦး၏ အခြေခံလိုအပ်ချက် များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိရန်လိုအပ်နေသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ စက်ရုံးသို့ရောက်ရှိလာသောကုန်းကြမ်း များကိုသိလျောင်သည် အအေးခန်းနှစ်ခုမှာလည်း အအေးခါတ်ပေးနိုင်မှုအား လျော့နည်းနေပါသည်။ စက်ကရိယာတစ်ချို့မှာလည်း သက်တမ်းကြာရည်ဟောင်းနှမ်းနေပြီး မကြာခဏစက်ရုံးယွင်းမှုများရှိပါ သည်။ ဤစက်ရုံးတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ရှားမှုများ၏ ထုတ်လုပ်မှုဌာနများနှင့် အမျိုးအစားစစ်ဆေးရေးသုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုဌာနရှိ ဝန်ထမ်းများကသာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိဖြာပါသည်။

ပုဂ္ဂိုလ် (၂-၁) မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရှု၏
အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းပေး

- ◆ ပမာဏအဆင့်နှင့် ထုတ်လုပ်စဉ်ကာလစ်ဆေးစမ်းသပ်ခြင်း
- ▲ အတည်ပြုစမ်းသပ်ခြင်း

* ୧୮୮

သမ္မပါးသားကိုအောင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖြစ်သူတေသနများမှာ မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစဉ်၏

(ခ) ရန်ကုန်အမှတ်(၁)စီးကရက်စက်ရုံ

မှာက်ခံသမိုင်း

အမှတ်(၁)စီးကရက်စက်ရုံသည် ၁၉၆၃ခုနှစ်တွင် ပုဂ္ဂလိကစီးကရက်ကုမ္ပဏီ များအားပြည်သူ့ပိုင်သိမ်းခဲ့ပြီး ပြည်သူ့စီးကရက်လုပ်ငန်းစက်ရုံအမှတ်(၂)နှင့် အမှတ်(၃)ကိုယူးပေါင်းထားသောစက်ရုံတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်အထိ ပြည်သူ့စီးကရက်လုပ်ငန်းစက်ရုံ အမှတ် (၂) အနေဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်အမှတ်(၁)စီးကရက်စက်ရုံဟု အမည် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၁-၉၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှစတင်၍ စက်ာဉ် ယူနိုင်တက် တိုဖက်ကို ပရိုက်ပိုက် လီမိတက် (Singapura United Tobacco Private Ltd.,) နှင့် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းစာရျုပ်ချုပ်ဆို၍ မြန်မာစက်ာဉ် ယူနိုင်တက် တိုဖက်ကို ကုမ္ပဏီလီမိတက် (Myanmar Singapura United Tobacco (Pte) Co; Ltd.) အမည်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဖက်စပ်ကာလမှာ ၁၉၉၁-၉၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၁၉၉၅-၉၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ(၅)နှစ် ကာလဖြစ်ပါသည်။ ဖက်စပ် ကာလပြီးဆုံးသွားပြီးနောက် ၁၉၉၆-၉၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှစတင်၍ အမှတ်(၁)စက်မှုဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်တွင် အမှတ်(၁) စီးကရက်စက်ရုံအဖြစ်ထားရှုပြီး လွယ်ဟန်းကုမ္ပဏီနှင့် ကုန်ကြေမူးပေးကုန်ရောယူစနစ်အရ လုပ်ငန်းသဘောတူစာရျုပ်ချုပ်ဆို၍ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဤစက်ရုံတွင် လက်ရှိဝန်ထမ်းအင်အား (၁၀၀၀) ခန့်ဖြင့်လည်ပတ်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

အမှတ်(၁)စီးကရက်စက်ရုံတွင် ထုတ်လုပ်မှုဌာနလက်အောက်ရှိအရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနမှုကိုယ်ပိုင်စံချိန်စံညွှန်းများသတ်မှတ်၍ ထုတ်ကုန်များအား အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။

ဤစက်ရုတွင် အသုံးပြုနေသော ဗာဂျီးနီးယားဆေးများအား ဖိုက်ပျိုးသည့်
နေရာဒေသကိုလိုက်၍ လင်းခေါ်၊ ပေါက်၊ ပခုံ၊ မြင်းခြာ၊ ရှမ်းဟူ၍ (၅) မျိုးခဲ့ခြားထားပါသည်။
ဖော်ပြပါဆေး (၅) မျိုးကို တစ်မျိုးစီ၌ ဆေးချက်ကြီးခြင်း၊ အသားထူခြင်း၊ အရောင်လှခြင်း၊ အကြော
နည်းပါးခြင်း၊ အဆီအနှစ်များခြင်း၊ ပိုးမိုးကင်းစင်ခြင်းတို့ပေါ်မှတည်၍ အဆင့်(၅)ဆင့်ထပ်မံခဲ့ခြား
ထားပါသည်။ စီးကရက်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ဆိပ်ကမ်းသို့ရောက်ရှိလာသောဗာဂျီးနီးယားဆေးများ
ကိုဆိပ်ကမ်းတွင်ဝယ်ယူရေးအဖွဲ့မှ ဘေးထုတ်နံပါတ်၊ ရေးထွက်ရာဒေသ၊ အလေးချိန်စသည်တို့ကို
ကုန်ပို့ဆောနှင့်တိုက်ဆိုင်၍ မျက်မြင်စစ်ဆေးပါသည်။ ထုပ်ပို့မှုမပျက်သော အထုတ်များကို
အလေးချိန်မစစ်ဆေးတော့ပါ။ ထို့နောက် ဗဟန်းမြို့နယ်ရှိ ကာဝပ်ဂျိဂိုဒေါင်တွင် သို့လောင်ထားပြီး
ထုတ်လုပ်မှုအတွက်လိုအပ်သလောက်ကိုသာ စက်ရုရိဒေါင်သို့သယ်ဆောင်ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုတွင်
အသုံးပြုမည်ကုန်ကြေမ်းများကို ဆေးချိန်တွယ်သည်နေရာတွင် မို့တက်ပိုးစားများပါဝင်ခြင်းရှိမရှိနှင့်၊
ရေ့စွဲပါဝင်မှုတို့ကိုစစ်ဆေးကြပါသည်။ မို့တက်ပိုးစားနေသည် ဆေးချက်များကိုထုတ်လုပ်မှုတွင်
ဆက်လက်အသုံးမပြုကြတော့ပါ။

ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်းတွင်လည်း ကျောမ်းနမူနာနည်းဖြင့်၊ နမူနာ
ကောက်ယူ၍ ပစ္စည်းများအား မျက်မြင်စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကရိယာဖြင့်တိုင်းတာ
စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း စစ်ဆေးကြပါသည်။ စီးကရက်ထုတ်လုပ်ရာတွင် ရေ့စွဲ
ထိန်းထားနိုင်ရန်အရေးကြီးသဖြင့် ဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင်နမူနာအနည်းငယ်စိယူ၍ ရေ့စွဲတိုင်းကရိယာ
ဖြင့်တိုင်းတာစစ်ဆေးကြပါသည်။ နမူနာကောက်ယူရမည်အရေအတွက်ကို တိကျစွာသတ်မှတ်ထား
ခြင်းမရှိပါ။

စီးကရက်လိပ်ရန်အဆင်သင့်ဖြစ်နေသည် ဆေးမျှင်များကိုစီးကရက်လိပ်စက်
နှင့် အစီခံတပ်စက်တွင်ထည်၍ စီးကရက်လိပ်ပါသည်။ စီးကရက်လိပ်စက် (၄) လုံးရှိပြီး ယင်းစက်
များမှထွက်ရှိလာသောစီးကရက်များကို တစ်နာရီလျှင်တြိမ်နမူနာယူ၍ စီးကရက်အရည်အသွေးကို

သတ်မှတ်ထားသောစံချိန်များအတိုင်းရှိမရှိ တိုင်းတာစစ်ဆေးပါသည်။ တစ်ကြိမ်စစ်ဆေးလျှင် ကုန်ချောအလိပ်(၂၀)နှစ်မှာယူ၍တိုင်းတာပါသည်။ လိပ်စက်များမှထွက်လာသော စီးကရက်များအား အစီခံလန်ခြင်း၊ ကော်ဒြောင်းလန်ခြင်း၊ ကွဲခြင်း၊ ခေါင်းကျိုးခြင်းများရှိမရှိစစ်ဆေးပြီး ဖော်ပြုပါ ချို့ယွင်းချက်များပါရှိနေပါက ယင်းစီးကရက်ကိုပယ်ပါသည်။ ပယ်သောစီးကရက်များ၏ အစီခံများ အားမီးရှိဖျက်စီးပြီးဆေးမျှင်များအား ရေ့နွေ့ပြန်ထိန်းပြီးထုတ်လုပ်မှုတွင်ပြန်သုံးပါသည်။ အကယ်၍ လိပ်စက်များမှထွက်သည် စီးကရက်များတွင် ချို့ယွင်းချက်များလာ၍ ထုတ်လုပ်မှုမှုပယ်သည်။ စီးကရက်များလာလျှင် ထိသုံးဖြစ်သည့်စက်ကိုရပ်၍ ပြပြင်ပြီးမှ ပြန်လည်လည်ပတ်ပါသည်။

စီးကရက်လိပ်စက်များမှထွက်လာသော စီးကရက်များအား စီးကရက်တင်လျဉ်းများတွင်တင်၍ အအေးခန်းတွင်ပေါင်းတင်ပြီး လိုအပ်သောရေ့နွေ့ရရှိမှသာ ဘူးသွင်းစက်ဖြင့် ဘူးသွင်းပါသည်။ ဘူးသွင်းပြီးစီးကရက်များကို တစ်နာရီလျှင်တစ်ကြိမ်နှစ်မှာယူ၍ ဘူးဖွင့်ပြီး ရေ့နွေ့တိုင်းတာစစ်ဆေးပါသည်။ သွင်းပြီးစီးကရက်ဘူးများကို လကြားပတ်စက်ဖြင့် လကြားပတ်ပြင်း ပြုလုပ်၍ ယင်းကာတွန်းဘူးများကိုလူအားဖြင့် ကာတွန်းပုံးသွင်း၍ အအေးခန်းတွင်သို့လောင် ထားပြီးမှ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချပါသည်။

စီးကရက်အစီခံ၏အပြင်မှ စကြော်ကိုကိုရိုးယားနိုင်ငံမှတင်သွင်းပြီး အစီခံ၏ အတွင်းပိုင်းကို Cigataw - Japan မှ တင်သွင်းပါသည်။ အစီခံပြားကိုကော်ရည် (J) မျိုးဖြန့်ပြီး ဆေးလိပ်လိပ်သကဲ့သို့လိပ်ထားပါသည်။ ကော်(J)မျိုးအသုံးပြုပြီး ယင်းကော်များကို ပြီတိန် (U.K) နိုင်ငံမှတင်သွင်းပါသည်။ ပြုလုပ်ပြီးအစီခံများကိုရိုးဒေါင်အအေးခန်းတွင် အနည်းဆုံးရက်သတ္တ တစ်ပတ်ထားပြီးမှ ထုတ်လုပ်မှုတွင်အသုံးပြုပါသည်။

ဤစက်ရုံအနေဖြင့်၊ ရေ့နွေ့တိုင်းတာသည်ကိရိယာများ ပျက်စီးသွားခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ စက်ရုံဝန်ထမ်းများကရေပန်းလွှတ်စက်နှင့် ရေ့နွေ့တိုင်းတာသည်ကိရိယာတရာ့ဖြင့် သာလုပ်ငန်း

၃၂၀

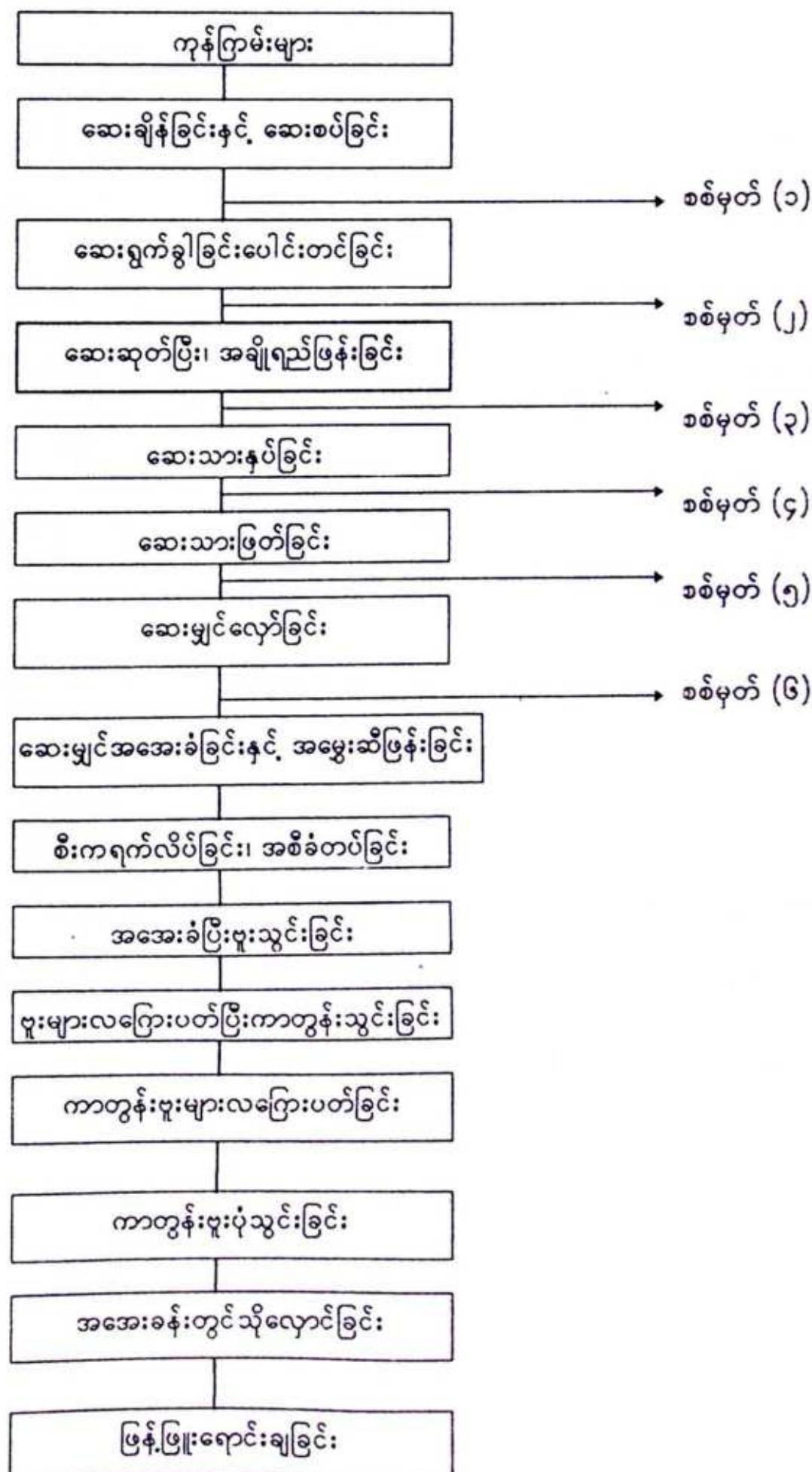
လပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြားပါသည်။ စက်ရုတ္တင်စစ်မှတ်များ၏စစ်ဆေးရမည်၊ အချက်များကိုလည်းရေးသား၏ မြင်သာသည်နေရာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

စီးကရက် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်နှင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းပြုသေားကို ပုံချပ်(၅-၂) တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံချပ်(၅-၂) အရ အမှတ်(၁) စီးကရက်စက်ရုတ္တင်အရည်အသွေးစစ်ဆေးသည် စစ်မှတ်စုစုပေါင်း (၆) ခုဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းပျုပ်လျက်ရှိခြောင်း တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

ထုပ်ပိုးပါးစွဲည်းများကို ယခင်ဖက်စပ်ကာလက ကိုရှိုးယားနိုင်ငံမှ မှာယူတင် သွင်း၍ယခုနိုင်ငံပိုင်ကာလတွင် စက်ရုခွဲအဖြစ်ပုံနှိပ်ငွာနာရာထားရှိပြီး ယင်းငွာနာမှာ့ကုပ္ပါယ်ပေးပါသည်။ တခါတရုတ္တင်ဘူးများဆေးမညီခြင်း၊ ရေနံဆီနံရခြင်း၊ ဆေးသားစောင်းနေခြင်းများစသည် စီးကရက်၏အရည်အသွေးကို ထိခိုက်နိုင်သည်များဖြစ်နေပါသဖြင့်ယင်းတို့ကို ထုတ်လုပ်မှုတွင်အသုံးမပြုရသည် ပြဿနာနှင့်ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ထို့သို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ပုံနှိပ်ငွာနှိုဝင်နှစ်များ၏ စက်ကိုင်ကျမ်းကျင်မှု အားနည်းခြင်း(သို့) တာဝန်ပေါ်လျှော့ခြင်း ခြောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည် ဟုတာဝန်ရှိသူများက ဖြေားခဲ့ခြားပါသည်။

ယင်းစက်ရုတ္တင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးငွာနာဟူ၍ ဖွဲ့စည်းထားသော်လည်းသီးခြားဖွဲ့စည်းမဟုတ်ဘဲ ထုတ်လုပ်မှုငွာနှင့်တွဲ၍ထားပါသည်။ လုပ်ငန်း၏ထုတ်ကန်များကို အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းများသင်္ကုတ်ထား၍ စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်သော်လည်းယင်းစံချိန်များမှာလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်သတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်ကုန်များအားကုန်ခြားမှုများမှာလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်သတ်မှတ်ထားခြင်းမှာ နမူနာကောက်ယူရာတွင်လည်း ကျေဘမ်းနမူနာနှင့်ရွှေးချယ်နမူနာဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်အနက်မှ ကျေဘမ်းနမူနာနည်းဖြင့် ကောက်ယူပါသည်။

ပုံချပ်(၅-၂) စီးကရက်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းပြုလော်

နမူနာကောက်ယူရမည် အရေအတွက်ကို တခါယူလျှင် ကုန်ချောအလိပ်

(၂၀)သက်မှတ်ထားပြီး ယင်းသတ်မှတ်မှုသည်လည်း မိမိလုပ်ငန်းမှ အစဉ်အလာအရသတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်အရည်အသွေးစစ်ဆေးရာ၌လည်း ကျမ်းကျင်မှုအရမျက်မြင်စစ်ဆေးသည့်နည်း၊ အာရုံခံ၍စစ်ဆေးသည့်နည်းများကိုအသုံးပြုပါသည်။ ယင်းအရည်အသွေးစစ်ဆေးသည့်နည်းများကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းခဲ့သည်အချိန်မှစ၍၍ စစ်ဆေးခဲ့ပြီး ယခုအချိန်ထိပြောင်းလဲသုံးစွဲခြင်းမရှိသေးပါ။

ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အသုံးပြုသောစက်များကို နေ့စဉ်ထုတ်လုပ်မှု သစ်တင်မီ စက်တိုင်းကိုစစ်ဆေးပါသည်။ တပတ်လျင်တစ်ကြိမ်စက်အားလုံးကို ပြုပြင်ထိန်သိမ်းမှုများပြုလုပ်ပါသည်။ ထုတ်လုပ်နေစဉ်စက်ချို့ယွင်းမှုများလာပါက ထုတ်လုပ်မှုကိုရပ်ဆိုင်း၍ စက်ဆရာမှုပြုပြင်ပေးပြီးမှ ဆက်လက်လည်ပတ်စေပါသည်။

စီးကရက်ထုတ်လုပ်မှုတွင် အရေးကြီးဆုံးမှာ ရေးရွှေ့ထိန်းရန်ဖြစ်သဖြင့် ဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင်ရေးရွှေ့ထိန်းတာစစ်ဆေးပါသည်။ ဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကိုလည်းထုတ်လုပ်မှုနှင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးတို့ ပူပေါင်းတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုပြုလုပ်နေစဉ်မိမိဖြစ်စဉ်သို့ ရောက်ရှိလာသော ပစ္စည်းများသည် စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်မကိုက်ညီပါက ချက်ချင်းအကြောင်းကြား၍ ပြန်လည်ပြုပြင်စေပါသည်။ ထုတ်ကုန်၏စံသတ်မှတ်ချက်မှ ချို့ယွင်းကဲလဲမှုကိုလည်း ± ၁ လက်ခံနိုင်သည် အတိုင်းအတာတရာ့အနေဖြင့် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ထုတ်ကုန်များအား အဆက်မပြတ်ထုတ်လုပ်နိုင်ပါသည်။

စက်ရုတွင်အသုံးပြုသော ထုပ်ပိုးပစ္စည်းအချိုက် ပြည်ပနိုင်ငံများမှ
တင်သွင်းပြီး အချိုက်မိမိလပ်ငန်းတွင်းပုံနှိပ်စွဲနှင့်မှ ထုတ်ပေးပါသည်။ ထုပ်ပိုးပစ္စည်းများအား
မျက်မြှင်နည်းဖြင့်စစ်ဆေးပြီး အအေးခန်းတွင် သီးခြားသို့လှောင်ထားပါသည်။

စက်ရုရှိလပ်သားများအားလည်း သာမ နှစ်အဆင့်သင်တန်းပေးခြင်းနှင့်
မူမ်းမှသင်တန်းပေးခြင်းများပြုလပ်၍ လပ်ငန်းတွင်းကျမ်းကျင်လပ်သားများနှင့် တွဲဖက်၍
လည်းအလုပ်လုပ်ရင်းသင်ကြားပေးပါသည်။ အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သတ်၍ အရည်အသွေး
စစ်ဆေးရေးဌာနထုတ်လုပ်မှုဌာနရှိ ဝန်ထမ်းများကိုသာ သင်တန်းပေးပါသည်။

စက်ရုတွင်အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သတ်၍ ကိုယ်ပိုင်စံချိန်စံညွှန်းများ
သတ်မှတ်ထားပြီး ကိုက်ညီမှုရှိမရှိကိုသာ စစ်ဆေးပေးနိုင်သောအဆင့်တွင်သာ ရှိပါသည်။
ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေး တိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းများမရှိသေးပါ။

စီးကရက်ထုတ်လုပ်မှုတွင် ရေဒွေပါဝင်မှုသည် အရေးကြီးသဖြင့်
ဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင် ရေဒွေတိုင်းတာစစ်ဆေးသော်လည်း လိုအပ်သောရေဒွေပါဝင်မှုရရှိအောင်
ပြုလပ်ပေးနိုင်သည် အအေးခန်းများမှာ အအေးစေတိလျော့နည်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ပြောဂုဏ်လကဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အရေးအခင်းကာလအတွင်း
စက်ကိုရိယာများပျက်စီးသွားခဲ့ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင်အရေးကြီးသော စက်ကိုရိယာများအား
ပြန်လည်ပြပြင်၍အသုံးပြုနေသော်လည်း ရေပန်းများ၊ ရေဒွေတိုင်းတာသည်ကိုရိယာများနှင့်
အရှိုးပြားစက်တို့ကို ပြန်လည်ပြပြင်နိုင်ခြင်း မရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုတွင်
အသုံးပြုသော စက်ကိုရိယာများ သန့်ရှင်းရေးနှင့် စက်ရုတွင်း သန့်ရှင်းရေးမှာလည်း
အားလျော့နည်းလျက်ရှိပြီးစက်ရုတွင်းအောက်အိုးမှာလည်း ကောင်းမွန်သောထုတ်လုပ်မှုကျင့်စဉ်
များနှင့်ကိုက်ညီရန်လိုအပ်နေသေးသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

စက်ရုံရှိထိပိုင်း အပ်ချုပ်သူများအပါအဝင် စက်ရုံလုပ်သားများအနေဖြင့်
လည်း ကုန်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းကိုသာ ဦးတည်ဆောင်ရွက်နေဖြူပြီး အရည်အသွေးပေါ်
အလေးထားမှုလေ့လာနည်းနေသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

(က) အထည်ချုပ်စက်ရုံအမှတ်(င) သန်လျှင်

မှာက်ခံသမိုင်း

သန်လျှင် အထည်ချုပ်စက်ရုံအမှတ် (င)ကို ၁၉၈၆ ခုနှစ်ဇန်နဝါရီလ ၄ရက်နေ့တွင် ကိုယ်ယားသမ္မတနိုင်ငံဒေသဗျား (DAEWOO) ကုမ္ပဏီနှင့် စက်ပစ္စည်းဝယ်ယူတင်သွင်းမှု စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ရောင်းချမှုသဘောတူညီချက်၊ ငွေပေးငွေချေသဘောတူညီချက်များအရ ဒေသဗျားကုမ္ပဏီ (DAEWOO Co.) မှစက်ပစ္စည်းများတင်သွင်းခြင်းနှင့် ကျမ်းကျင့်မှုအကုအညီပေးခြင်းများကို တာဝန်ခံဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဒေသဗျားကုမ္ပဏီမှုတင်သွင်းလာသည့် ကုန်ဌာမ်းများကို အသုံးပြု၍မြန်မာ့အထည် အလိပ်လုပ်ငန်းမှ အမျိုးသားဝတ်အကျိုးများချုပ်ပေးပြီး စက်တန်ဘိုးကို (၃) နှစ်အရှစ်ကျခုနိုင်ရှိနိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းအဖြစ် ထူထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ဝယ်ယူသူနိုင်ငံနှင့် အရောင်းအဝယ်သဘောတူညီချက် စာချုပ်မချုပ်ဆိုမိ နမူနာပုံစံများထုတ်လုပ်၍ ဝယ်ယူသူနိုင်ငံသို့ပေးပို့ပြီး သဘောတူညီလက်ခံသည်။ အခါမှစာချုပ်ချုပ်ဆို၍ စာချုပ်ပါစ်ချိန်စံညွှန်းများအတိုင်း ထုတ်လုပ်ပေးကြောင်းသိရှိရပါသည်။ တခါတရံပြည်ပမှ ဝယ်ယူမှုအမှာစာမရရှိသည်အခါတွင် ပြည်တွင်းဖြစ်ခွေတောင်နှင့် ပလိပ်အထည် စက်ရုံများမှအထည်များကို အသုံးပြု၍လည်းထုတ်လုပ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ဒေသဗျားကုမ္ပဏီမှ နိုင်ငံ တကာချေးကွက်တွင် ဝယ်သူရှာလာခဲ့ပြီး ယင်းဝယ်သူကအပ်သည်ပုံစံအတိုင်း ဝယ်ယူသူ၏တံဆိပ်ဖြင့် ကုန်ဌာမ်းနှင့်ပုံစံပစ္စည်းများ အားလုံးကိုဝယ်သူမှပေးပြီး စက်ရုံမှုဆောင်ရွက်ခကိုသာယူ၍ လက်ခံချုပ် လုပ်ပေးရကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းအနေဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ဥရောပနိုင်ငံများမှ အမှာစာများကို အများဆုံးလက်ခံချုပ်လုပ်ပေးရကြောင်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မူ

ပြည်ပမှအမှာစာများ လက်ခံချုပ်လုပ်ပေးသည့်အခါ ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေး စံသတ်မှတ်ချက်များကို ဝယ်ယူသူ၏တောင်းဆိုချက်အရ စာချုပ်ပါအချက်များအတိုင်း သတ်မှတ်ခဲ့ကြ ဖြောင်းသိရှိရပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်ပုံမှန်သတ်မှတ်ထားသော အရည်အသွေးစစ်ဆေးရမည့်အချက်များကို သင်ပုန်းဖြင့်ရေး၍ သက်ဆိုင်ရာစစ်မှတ်များတွင် မြင်သာသည့်နေရာများ၏ ချိတ်ဆဲထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

အထည်များစတင်မချုပ်လုပ်မီ ပုံစံရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်း၏ သုံးစွဲမှုလုပ်ပုံစံများအား စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ညွှပ်ရမည့်အထည်အစိတ်အပိုင်းများအားလုံး ပုံစံတွင်စုလင်စွာပါဝင်ခြင်းရှိမရှိ စစ်ဆေးခြင်းစသည်တို့ကို အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနရှိ ဝန်ထမ်းများကဆောင်ရွက်ဖြားဖြောင်းသိရှိရပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုမည့် ကုန်ကြမ်းပိတ်များကို လူအင်အားဖြင့်ဖြန့်ရှု ပိတ်သားကောင်းမကောင်း၊ လိုအပ်ချက်နှင့်ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ ၊ ကုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးပြုမည့်ပိတ်များ၏ တိုင်ချည်ဖောက်ချည်များ၊ အကွက်ဒီဇိုင်းများ တည်မတ်မှုရှိမရှိတို့ကို ကုန်ထုတ်ဌာနရှိ အရည်အသွေးစစ်ဆေးသောဝန်ထမ်းများက မျက်မြင်ဖြာည့်ရှုစစ်ဆေးပေးကြပါသည်။

ထိုသို့စစ်ဆေးပြီးသောပိတ်များအားထပ်၍ ပုံစံရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းကသတ်မှတ်ပေးသည့် ပုံစံအတိုင်း ကော်လုံး၊ လက်ဖတ်နှင့် ကိုယ်ထည်တို့ကို သီးခြားစီည်းပြုပါသည်။ ယင်းအဆင့် တွင် စစ်မှတ်တစ်ခုသတ်မှတ်ပြီးပုံစံနှင့် အပေါ်ဆုံးအလွှာကိုလည်းကောင်း၊ အပေါ်ဆုံးအလွှာနှင့် အောက်ဆုံးအလွှာကိုလည်းကောင်း တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ညွှပ်ပြီးသည့်အစိတ်အပိုင်းအသီးသီး တွင် ပိတ်သား၏ ချို့ယွင်းချက်များ ပါမပါစစ်ဆောင်းတို့ကို ကျမ်းကျင်မှုအရမျက်မြင် ဖြာည့်ရှု သည်ကိုတွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ အကယ်၍ ညွှပ်ပြီးသည့်အစိဟ်အပိုင်းများတွင် ပိတ်သားချို့ယွင်းချက်များ ရှိနေပါက ပြုပြင်အံစားထိုးမှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ဖြားဖြောင်းသိရှိရပါသည်။

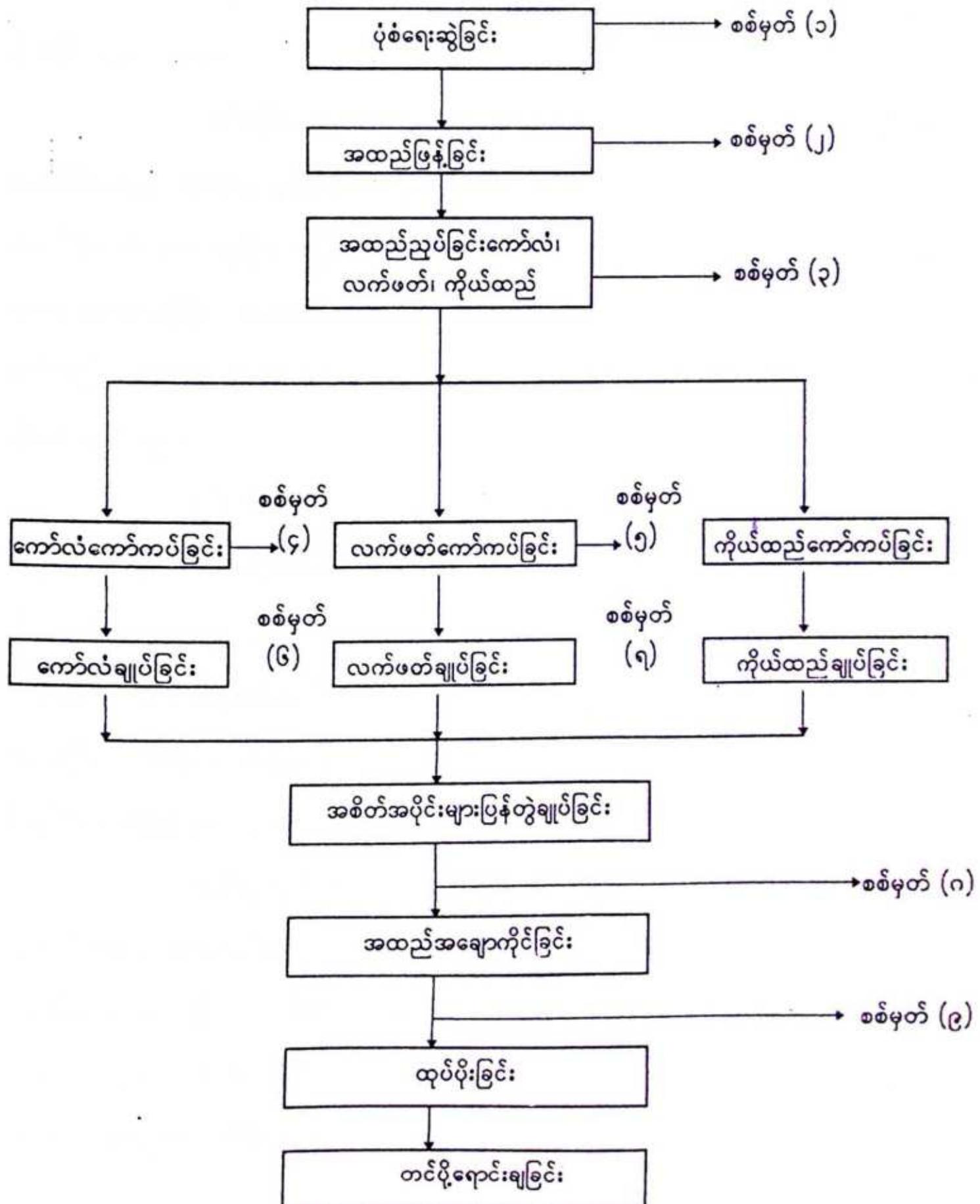
ထိုနောက်ပု (၅-၃) တွင် ဖော်ပြထားသကဲသို့ အစိတ်အပိုင်းအသီးသီးအား ကော်ကပ်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် ချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို သီးခြားစီခွဲ၍ တပြုင်တည်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကော်ကပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် ညျှပ်ဖြီးအစိတ်အပိုင်းများ ပုံစံမှန်မမှန်နှင့် ကော်ကပ်ပြီးအစိတ်အပိုင်းများ ချို့ယွင်းမူရှိမရှိတို့ စစ်ဆေးကြပြီး ချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် ချုပ်ပြီးအစိတ်အပိုင်းများ၏ အတိုင်းအတာ တိုင်းတာစစ်ဆေးခြင်း၊ ချုပ်ရှိုးချုပ်သားနှင့် ကြယ်သီးပေါက်များ သေသပ်မူရှိမရှိစစ်ဆေးခြင်းစသည်တို့ ပြုလုပ်ကြသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

စစ်ဆေးပြီးသည် အကျိုး၏အစိတ်အပိုင်းများအား ပြန်တွေ့၍ချုပ်သည့်လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ယင်းအဆင့်တွင် ချုပ်ပြီးရပ်အကျိုးများအား ချည့်စများဖြတ်တောက်ထားခြင်းရှိမရှိ၊ အစိတ်အပိုင်းအလိုက်အရောင်ကွဲပြားမူရှိမရှိ၊ အစွမ်းအထင်းများ၊ အပေါက်အပြီးများ၊ ကြယ်သီးပေါက်အနာအဆာများပါမပါ၊ ချုပ်ရှိုးများကောင်းမကောင်း၊ ကြယ်သီးနှင့် ကြယ်သီးပေါက်တည်းမထည်၊ လက်နှစ်ဖက်နှင့်ရှေ့ခြမ်းနှစ်ခုအလျားညီမညီ၊ အစိတ်အပိုင်းအသီးသီး၏ အဆင်ဒီဇိုင်းကိုက်ညီမျှရှိမရှိ၊ အကျိုးအရွယ်အစားနှင့် တံဆိပ်တို့ကပ်ထားခြင်းရှိမရှိ မျက်မြင်ကြသည့်နှစ်ဆေးပြီး အကျိုး၏ အတိုင်းအတာများအားလုံးကိုလည်း တိုင်းတာစစ်ဆေးကြသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

အကျိုးတစ်ထည်လုံးအား စစ်ဆေးပြီးသောအခါ အထည်ချောင့်နှုန်းမှုအချောကိုင်လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ခေါက်ပြီးအကျိုး၏ အဆင်ဒီဇိုင်းအလိုက်ကော်လုံးအနေအထား၊ အိပ်ကပ်အနေအထား၊ ကြယ်သီးအနေအထား၊ တံဆိပ်အမျိုးမျိုးတို့အနေအထားများ မှန်ကန်မူရှိမရှိကိုလည်းကောင်း၊ ခေါက်ပြီးအကျိုး၏ မြင်ကွင်းပေါ်ရှိချုပ်ရှိုးများနှင့် အစိတ်အပိုင်းများအရောင် ကွဲလွှဲမူရှိမရှိကိုလည်းကောင်း မျက်မြင်ကြသည့်နှစ်ဆေးကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ထိုနောက်အချောကိုင်ပြီးစီးသည် အထည်များအားထုပ်ပိုး၍ ဈေးကွက်သို့တင်ပို့ရောင်းချကြောင်းသိရှိရပါသည်။ ပြည်ပမှုအမှာစာအရ ချုပ်ပေးရသောအထည်များအား မထုပ်ပိုးမံ့ဝယ်သူ၏ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှ လာရောက်စစ်ဆေးပြီး ကျော်မူရှိမှုသာ

ပုံချပ်(၅-၃) အထည်ချုပ်စက်ရုံအမှတ်(၄)၏ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့်အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုကို
ဖော်ပြသောပုံချပ်

ထပ်ပိုးတင်ပို့ကြရောင်း သိရှိရပါသည်။ ဝယ်သု၏စစ်ဆေးရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှ လာရောက်စစ်ဆေးရာတွင်လည်း ကျဘမ်းနှမူနာကောက်၍ မျက်မြင်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသောနည်းကိုသာ အသုံးပြုကြရောင်းသိရှိရပါသည်။

လုပ်ငန်းတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးနှုန်းတွင် ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ကုန်ကြမ်း နှင့်အရေးကြီးသည် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်များ၌ ကုန်ပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးကို စစ်ဆေးပေးလျက်ရှိ ကြရောင်းသိရှိရပါသည်။ ကုန်ထုတ်နှုန်းတွင်လည်း ထုတ်လုပ်မှုလမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်အရည်အသွေးစစ်ဆေးသူများထားရှိပြီး ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်း၌ နှမူနာကောက်စစ်ဆေးပေးကြရောင်းလည်း သိရှိရပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းများအားနှမူနာကောက်ယူရာတွင်လည်း ကျဘမ်းနှမူနာကောက်ယူနည်းကို အသုံးပြုထားပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာ၌ ကျမ်းကျင်မှုအရမျက်မြင်စစ်ဆေးသောနည်းနှင့် တိုင်းတာသည်ကိုရိယာဖြင့်တိုင်းတာစစ်ဆေးသောနည်းတို့ကို အများဆုံးကျင့်သုံးထားကြရောင်းတွေရှိရပါသည်။ လုပ်ငန်းစတင်ထူထောင်ချိန်မှစ၍ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည်နည်းများကို အသုံးပြုခဲ့သော်လည်း ယခုအချိန်ထိပြောင်းလဲသုံးစွဲပြင်းမရှိသေးကြရောင်း သိရှိရပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကိုအသုံးပြုထားသော်လည်း ထိရောက်စွာမဆောင်ရွက်နိုင်ကြရောင်း တွေရှိခဲ့ရပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အသုံးပြုသောစက်ကိုရိယာများအား ပုံမှန်စစ်ဆေးခြင်းမပြုလုပ်ဘဲ အခါအားလျှော့စွာ စစ်ဆေးကြရောင်းသိရှိခဲ့ရပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်ထုတ်ကုန်များ၏ ချိုယ်းမှုနှင့်ပါတ်သတ်၍ လက်ခံနိုင်သည်အတိုင်းအတာတရာအတွင်း သတ်မှတ်ထားကြရောင်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ရောင်းအားလျှော့နည်းနေ၍ ထုတ်ကုန်များအားအဆက်မပြတ် ထုတ်လုပ်နိုင်မှုမရှိကြရောင်း သိရှိရပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ဝန်ထမ်းများပို့နေခြင်း၊ စွမ်းအားပြည့်အလုပ်မလုပ်ကြခြင်း၊ အပ်ချုပ်မှုအားနည်းနေခြင်း၊ သတေသနမပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၊ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုအားနည်းခြင်း၊ အထည်များ၏ပုံစံဒိရိုင်းများကိုအသစ်ထပ်မံတိစွင်နိုင်မှုမရှိခြင်းနှင့် စားသုံးသူများအားဦးစားပေးဆောင်ရွက်ကြမှုမရှိခြင်းစသည်တို့ကြောင့် ပြည်တွင်းဈေးကွက်ကိုမထိုးဖောက်နိုင်သကဲ့သို့ နိုင်ငံတကာ ဈေးကွက်တွင်လည်း ဒေဝါးကုမ္ပဏီမှ ဝယ်သူရှာပေးမှသာပြည်ပအမှာစာများ ရရှိနိုင်ကြောင့်သိရှိရပါသည်။ ယခုအခါ ဤလုပ်ငန်းတွင် ပြည်ပအမှာစာရရှိမှုနည်းပါးကြောင်းလည်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။

၁-၂။ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ၌ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများသာမက ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများလည်း ပါဝင်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြောပါသည်။ မြန်မာစီးပွားရေးစနစ်တွင် တစိတ်တပိုင်းအားဖြင့် ပါဝင်လျက်ရှိသော ဖက်စပ်ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို စားသောက်ကုန်တမ္ပါဒ်ဖြစ်သော ဘီယာထုတ်လုပ်ကြသည် မြန်မာရောင်ခြည်းပါးကုမ္ပဏီလိမ့်တက်နှင့် မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းဖြစ်သော မြန်မာယဉ်နှစ်အင်တာနေရှင်နယ်လိမ့်တက် အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းကိုလည်းကောင်း အခြေခံရှုံးလေ့လာခဲ့ပါသည်။

(က) မြန်မာရောင်ခြည်းကုမ္ပဏီလီမိတက်

မန္တလေးလာဂါးဘီယာစက် [Mandalay Lager Beer]

မှာက်ခံသမိုင်း

မန္တလေးဘီယာစက်ရုံအဆောင်အဦးမှာ ၁၈၅၉ ခုနှစ် မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်က ကနောင်မင်းတည်ထားသော လက်နက်စက်ရုံးဖြစ်ပါသည်။ ဤအဆောက်အဦးတွင် ၁၈၈၆ ခုနှစ် အကဲလိပ်အစိုးရလက်ထက်မှုစဉ် ဘီယာနှင့်အရက်များ စတင်ချက်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ပြည်သူ့ပိုင်သိမ်းခဲ့ပြီး ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် အစားအစာနှင့် အဖျော်ယမကာလုပ်ငန်း (Food and Drink Corporation) မှတာဝန်ယူလုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၄ ခုနှစ်ထိ ဘီယာထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်လာစေရန်အတွက် ချက်ကိုစလိုပ်နိုင်ငံ Teckno Co; ၏ အကျအညီဖြင့် စီမံကိန်းတရာ့လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်မေလမှုစဉ် အမှတ်(၁)စက်မှုဝန်ကြီးဌာန မြန်မာစားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့်စက်ပူနိုင်ငံရောင်ခြည်းကုမ္ပဏီလီမိတက်တို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး မြန်မာရောင်ခြည်းကုမ္ပဏီလီမိတက်ဟု အမည်ပေးခဲ့ပါသည်။ စက်များကိုပြန်လည် ပြပြင်မွမ်းမံခြင်းများပြုလုပ်၍ ၁၉၉၄ ခု အောက်တိုဘာလမှစပြီး ဘီယာများထုတ်လုပ်၍ ပြည်တွင်း၍ ရောင်းချလျက်ရှိပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှု

မန္တလေးလာဂါးဘီယာစက်ရုံ၏ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်နှင့် အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှုကို ပုံချပ် (၅-၄) တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ စက်ရုံတွင် ဘီယာထုတ်လုပ်ရန်အတွက် အသုံးပြုသောကုန်ကြောမ်းများကို ဝယ်ယူရန်ပေးပို့လာသည် နမူနာများအားစစ်ဆေးပြီး သတ်မှတ်ချက်များနှင့်ပြည့်မီမှသာ အသုံးပြုရန်အတွက်ဝယ်ယူသော စနစ်ကိုကျင့်သုံးပါသည်။ စက်ရုံသို့ရောက်ရှိလာသော ကုန်ကြောမ်းများကို စက်ရုံ၏သတ်မှတ်ထားသော စခိုန်စွဲနှင့်များပြည့်မီပြီးဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်

သောကြောင့်ထပ်မံ၍ အသေးစိတ်စစ်ဆေးခြင်း မပြုလုပ်တော့ဘဲ ကျမ်းကျင်မှုအရမျက်မြင်စစ်ဆေးခြားသည်။

မန္တလေးလာဂါးဘီယာလုပ်ငန်း စက်ရုတွင် လက်ရှိအသုံးပြုနေသော အဓိကကုန် ဖြောက်မှု- (က) မူယောစပါးဟုခေါ်သောအညှင့်ဖောက်ထုနာည် ဂျီစွဲ (Malt)

(ခ) ဆန် (Rice)

(ဂ) ပြုပြင်ထားသောရေ (Treated Water)

(ဃ) သာကြား (Sugar)

(င) ပျော်အတောင် (Hops) နှင့်

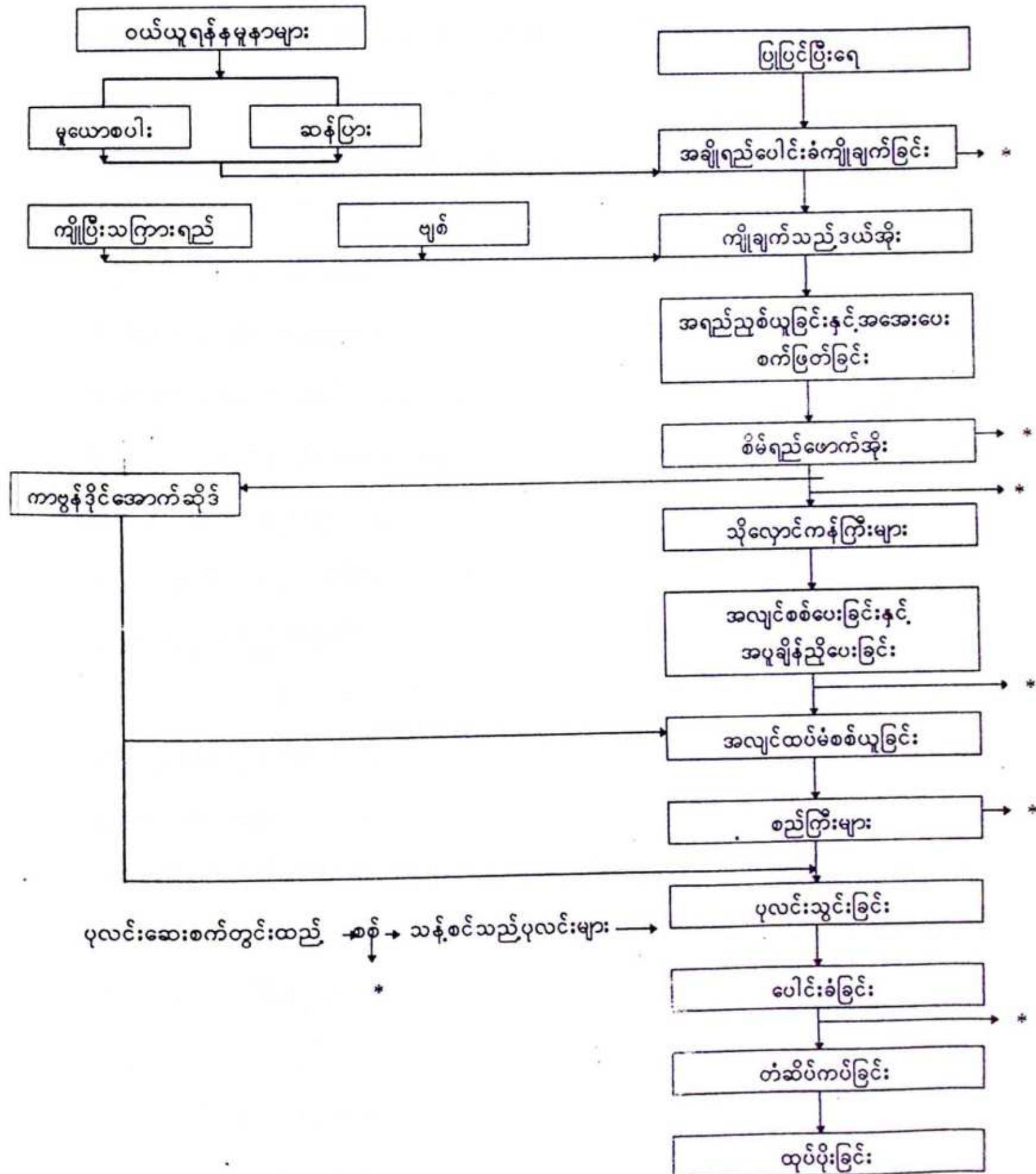
(စ) အလျင် (Yeast) တို့ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါအဓိကကုန်ဖြောက်မှု-မူယောစပါး (Malt) နှင့် ပျော်အတောင် (Hops)

တိုကို ဩစတြီးယားနိုင်ငံ (Austria) မှမှာယူတင်သွင်းပြီး ကျို့ကုန်ဖြောက်မှု-မူယော ဝယ်ယူပြောင်း သိရှိရပါသည်။ ဖော်ပြခဲ့သောအဓိကကုန်ဖြောက်မှု-မူယောအပြင် ဘီယာထုတ်လုပ်ရန်အတွက် အမြားခါတုပစ္စည်းမူယောကိုလည်း ထုတ်လုပ်မှုအကူအနေဖြင့် ဝယ်ယူအသုံးပြုပြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထပ်ပိုးပစ္စည်းမူယောပြစ်သော ပုလင်းမူယောကို မလေးရှားနိုင်ငံမှ မှာယူတင်သွင်းလျက်ရှိပါသည်။

ဘီယာသည် စားသောက်ကုန်တစ်မျိုးပြစ်သည်အတွက် ဘီယာထုတ်လုပ်သည်၊ ထုတ်လုပ်မှုပြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်းတွင် အသုံးပြုသောအရာဝါဘူးအားလုံးနှင့် ကိရိယာတန်ဆာပလာ မူယောအားလုံးသည် ပိုးမွားကင်စင်စေရန် အလွန်ပင်အရေးကြီးပါသည်။ ဘီယာစတင် မထုတ်လုပ်မီ ထုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးပြုမည့်အဓိကကုန်ဖြောက်မှု-မူယောအား ဘီယာထုတ်လုပ်ရာတွင် အဆင်သင့်ပြစ်စေရန် တစ်မျိုးစိတ် သိုးမြားစိပြုပြင်ပေးရပါသည်။ ပြုပြင်ပြီးသည် အဓိကကုန်ဖြောက်မှု-မူယော ထုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးပြုရန် အဆင်သင့်ပြစ်သောအခါ ဘီယာချက်လုပ်မှုကို စတင်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ပုံ (၅-၄) တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ဘီယာချက်လုပ်ရန်ပထမဦးစွာ မူယောစပါးကိုကြိုတ်ခဲ့ရန် ဆန်ပြားနှင့်

ပုဂ္ဂိုလ်(၅-၄) မွန်လေးလားဂါးဘီယာစက်ရှု၏ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နင်။ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

* ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦଙ୍କଷାରେ ଯାହାକୁ ପଦଙ୍କଷା କହିଲୁଛି

ပေါင်းကာ ပြုပြင်ပြီးရေထည်ထားသော ပေါင်းအိုးအတွင်းထည်ပြီး အပူချိန် ၆၂ ဒီဂရိစင်တိုက်နှင့် မိန့်(၄၀)ခန့်ပေါင်းခံကြိုချက်ပါသည်။ ယင်းပေါင်းခံကြိုချက်သည်အဆင့်တွင် ကစိမ်းကျောင်းများ ကို အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးငွေ့နှင့် စစ်ဆေးရာ၌ ကစိမ်းကျောင်းနေပါက ခရမ်းပြာရောင်ဖြစ်နေပြီး မကျောင်းတော့ပါက ကောက်ရှိုးဝါရောင်ဖြစ်သောကြောင်း ကျမ်းကျင်မှုအရမျက်မြင်စစ်ဆေးကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ယင်းကြိုချက်ပြီးအချို့ရည်ကို ကစိမ်းကျောင်းတော့ပါက (၈၀) ဒီဂရိမှု (၈၅) ဒီဂရိစင်တိုက်နှင့်အတွင်းရှိ ရေနွေးထပ်ထည်၍ မိန့်(၂၀)ခန့်အပူပေးပြီး အရည်၏အစဉ်းသိပ်သည်းဆောင်။ P⁺ ကိုတိုင်းတာစစ်ဆေးပါသည်။ ထိုပျေစနေသောအရည်ကိုရေနွေးဖျော်ပြီး အချို့ရည်လုံးဝမကျောင်းသည်ထို့ဟု၍ ဒယ်အိုးတွင်မျှတသောရေနွေးငွေ့ပြင်ဖြော်ပြီးနှင့် တစ်နာရီခွဲခန့်အပူပေးပါသည်။ ထို့နောက် အအေးပေးစက်အတွင်းဖြတ်၍ အပူချိန် (၁၇) ဒီဂရိစင်တိုက်နှင့်အထိ ကျဆင်းသွားသောအခါ အလျင် (Yeast) ထည်ထားသည် စိမ်ရည်ဖောက်အိုးထဲသို့ ထည်လိုက်ပါသည်။ ယင်းအဆင့်တွင် နမူနာတစ်ပုလင်းယူ၍ အရည်၏အစဉ်းသိပ်သည်းဆကိုတိုင်းတာစစ်ဆေးကြောင်း သိရှိရပါသည်။

စိမ်ရည်ဖောက်အိုးတွင်းရောက်ရှိလာသော အရည်ထဲသို့အလျင်အပြင်လိုအပ်သော အောက်စိဂုင်ကိုလည်း တနာရီခန့်ထည်ပေးထားပါသည်။ အလျင်ထည်ပြီး (၂၄) နာရီ အကြာတွင် စိမ်ရည်စဖောက်ပါသည်။ ယင်းအိုးအတွင်းအပူချိန် (၁၇) ဒီဂရိစင်တိုက်ထက်မများအောင် ထိန်းထားပြီး (၇)ရက်ခန့်ထားကြောင်းသိရှိရပါသည်။ စိမ်ရည်ဖောက်နေစဉ်အတွင်း အပူချိန်နှင့်သိပ်သည်းဆကို တနေ့လျင် (၂) ကြိမ်တိုင်းတာပြီး စိမ်ရည်ဖောက်တိုင်ကို၏ဘေးဘက်တွင် ဂရပ်ပုံစံနှစ်မျိုးဖြင့် ချိတ်ဆွဲပြသထားပါသည်။ စိမ်ရည်ဖောက်ပြီးနောက် အလျင်ကိုစစ်ယူပြီး ကာမွန်ခိုင်အောက်ဆိုင်ရာတွင် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းရသည်အခါ စုဆောင်းထား၍ ယင်းပါတွေကို ဘီယာထုတ်လုပ်ရာတွင် ပြန်လည်အသုံးပြုရန် သို့လျှောင်ထားပါသည်။ ကာမွန်ခိုင်အောင်ဆိုင်ပါတွေ၏ သန့်စင်မှုကိုစစ်ဆေးရာတွင် (၁၀၀)ရာခိုင်နှုန်းမှ ကွဲလွှဲချက်(၀.၃)ရာခိုင်နှုန်းထိသာ လက်ခံရန်သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ထို့နောက် အလျင်ကိုဆက်လက်စစ်ယူပြီး အရည်ကိုသုံးလျှောင်ရုံးရှိ အိုးကြိုးများထဲသို့ပို့ပေး၍ ဘီယာသက်

တမ်းရင့်အောင် (၂၁)ရက်ခန့်သိလျှင်ထားပါသည်။ ထိုသို့ သိလျှင်ထားချိန်အတွင်း အပူရျိန်ကို တတ်နိုင်သလောက် (၂)ဒီဂရိစင်တိဂရိတ်ထိလည်းကောင်း၊ ဖိအားကို (၀.၈)အထိလည်းကောင်း ကျ အောင်ပြုလုပ်ထားကြောင်း သိရှိရပါသည်။ အလျင်စစ်ယူသည့်အဆင့်တွင် အလျင်များကျန်နေခြင်း ရှိ မရှိ၊ သေသွားသည့်အလျင်(၉၀)ရာခိုင်နှုန်းကျော်မကျော်ကို နမူနာယူ၍ပါတဲ့စမ်းသပ်စစ်ဆေးကြောင်း လည်းသိရှိခဲ့ရပါသည်။ အကယ်၍ သေသွားသည့်အလျင် (၉၀) ရာခိုင်နှုန်းအောက်ကျသွားပါက ယင်း ဘီယာကိုအသုံးပြုမရတော့ပါ။ သိလျှင်ထားချိန်အတွင်း ကျဆင်းသွားသောအပူရျိန်နှင့် သိပ်သည်းဆ ကိန်းစဉ် စစ်ဆေး၍ ယေားပြင်းမှတ်ထားပြီး ကာဗွန်ခိုင်အောက်ဆိုဒ်ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်းနှင့် အရက် ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်းတို့ကိုလည်း တပတ်လျင်တြိမ်တိုင်းတာစစ်ဆေးကြောင်း သိရှိခဲ့ရပါ သည်။

ဘီယာသက်တမ်းရင့်အောင်ပြုလုပ်ပြီးနောက် ကျန်နေသေးသောအလျင်ကို

အလျင်စစ်ယူသည့်စက် (Yeast Sperator) တွင်ဖြတ်၍ထပ်မံစစ်ယူပြီး အပူရျိန်ညီးစိတ်နှင့် အပူရျိန်(၀°)စင်တိဂရိတ်ထိရောက်အောင်ပြုလုပ်ပေးပြီး ကာဗွန်ခိုင်အောက်ဆိုဒ် ပါတ်ငွေ့ထည်ပေးပါသည်။ ထိုနောက်သိလျှင်အိုးကြီးအတွင်းရှိ ဘီယာများကိုစည်(၄)ရတွင်ထည်ပြီး ကာဗွန်ခိုင်အောက်ဆိုဒ်ပါတ်ငွေ့၏ အလေးချိန် (၀.၅၅) ရာခိုင်နှုန်းထိပါဝင်စေရန် ထပ်မံထည်ပေးပါ သည်။ ယင်းအဆင့်တွင် ကာဗွန်ခိုင်အောက်ဆိုဒ်ပါတ်ငွေ့၏ ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်းကို တိုင်းတာစစ်ဆေးပြီး အပူရျိန်ကိုလည်း ၁၀)ဒီဂရိစင်တိဂရိတ်မှ ၂၇)ဒီဂရိစင်တိဂရိတ်အတွင်းတွင် ထိန်း၍သိလျှင်ထား ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘီယာများသည်ပုလင်းသွင်းရန် အသင့်အနေထားသို့ ရောက်ရှိ နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ထပ်ပိုးပစ္စည်းဖြစ်သည် ပုလင်းများကို မလေးရားနိုင်ငံမှ တင်သွင်းပါသည်။

ပုလင်းအပျက်များကိုဖယ်ရှားပြီး ပုလင်းဆေးစက်အတွင်းတွင်ထည်၍ ကော့စတစ်ဆိုဒ်အနှင့်ရေပေါင်းပြီး ဆေးကြောပါသည်။ ပုလင်းဆေးစက်မှထွက်လာသောပုလင်းများတွင် ကော့စတစ်ဆိုဒ်အပါဝင်မှုရှိမရှိကို

စစ်ဆေးရာ၌အလိုအလျောက်ရွှေလျားစေခြင်းဖြင့် မီးအလင်းရောင်တွင်ဖြတ်စေပြီး ထုတ်လုပ်မှုလုပ်သား များကပင် ကျွမ်းကျင်မှုအရမျက်မြင်စစ်ဆေးရှာသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

ပုလင်းသွင်းပြီးဘီယာများအား ပုလင်းတစ်လုံးတွင်ပါဝင်ရမည့် ဘီယာ၏အမြင် ကိုလည်းကောင်း၊ အလေးချိန်ကိုလည်းကောင်း တစ်နာရီလျင်တစ်ကြိမ်မျှ တိုင်းတာစစ်ဆေးပါသည်။ ထို့နောက် ဘီယာဖြည့်ပြီးပုလင်းများကို ပေါင်းစပ်တံပိပ်ကပ်ပြီး တံပိပ်များစောင်းနေခြင်း၊ တွန့်လိမ် မေခြင်း၊ ခေါက်နေခြင်း၊ ပုံမမှန်ခြင်း များရှိမရှိ မျက်မြင်ရှာည့်သူစစ်ဆေးရှာပါသည်။ ပုလင်းသွင်း၍ ပေါင်းစပ်ပြီးဘီယာများကို အရသာစံ သောက်သုံးရှာည့်သောနည်းဖြင့် ထပ်မံစစ်ဆေးရှာ့သွားသိရှိရပါသည်။

မြန်မာရောင်ခြည်းကုမ္ပဏီလီမိတက်သည် စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းဖြစ်သည် အတွက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာတွင် အာရုံခံစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပါတ်ခွဲခန်းတွင်စမ်းသပ်စစ်ဆေးသော နည်းများကို အများဆုံးအသုံးပြုထားရှာ့သွားသိရှိရပါသည်။ စက်ရုံထွက်ကုန်ပစ္စည်းများပေါ်တွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုပြုလုပ်ရှုံး ကုန်ရှာမ်းအဆင့်တွင်လည်းကောင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း တွင်လည်းကောင်း၊ ကုန်ရွှေအဆင့်တွင်လည်းကောင်း ကိုယ်ပိုင်စပ်ချိန်စည်းများသတ်မှတ်၍ စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ စပ်ချိန်စည်းများမှဂွဲလွှဲမှုကိုလည်း အနဲ့ဆုံးနှင့် အများ ဆုံးအတိုင်းအတာတစ်ရုအတွင်း သတ်မှတ်ထားရှာ့သွားလည်း သိရှိရပါသည်။

ဤစက်ရုံး လုပ်သားအများစုသည် နိုင်ငံပိုင်ကာလမှစ၍ လုပ်ကိုင်ခဲ့သော ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများဖြစ်ရှာသဖြင့် လုပ်သားများအားသီးမြားသင်တန်းပေးထားခြင်းမရှိပါ။ ထပ်မံ၍ ဝင်ရောက်လာသော လုပ်သားများအားလုပ်ငန်းစွင်အတွင်း အလုပ်လုပ်ရင်းကျွမ်းကျင်လုပ်သားများနှင့် တွဲဖက်၍သင်ရှာ့ပေးပါသည်။

(၁) မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းစက်ရုံးကို ၁၉၉၅ခုနှစ်မြှုပ်နည်းလွှာတွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

မှုံးကို မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းစက်ရုံး

မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းစက်ရုံး မြန်မာနိုင်ငံတိုက်ဂါးဘီယာတို့ အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းအဖြစ်ထည်ထောင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်တိုင်း မင်္ဂလာဒုံးမြို့နယ် ပျဉ်းမပင်စက်မှုနယ်မြေတွင် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခင်က တိုက်ဂါးဘီယာသံဗူးနှင့် ပုလင်းများကို စက်ပူနိုင်ငံ တိုက်ဂါးဘီယာကုမ္ပဏီမှတင်သွင်းခဲ့ပြီး ယခုအခါမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စက်ရုံးတည်ဆောက်၍ ပြည်တွင်း တွင်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချေပေးလျက် ရှိပါသည်။ ပြည်ပနိုင်ငံ၏စက်ရုံးခွဲတစ်ခုဖြစ်သော မြန်မာဘီယာ လုပ်ငန်းစက်ရုံး၏ ထုတ်ကုန်များအပေါ်အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းစက်ရုံးတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနဟူ၍ ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး စက်ရုံးမှုံး၏တိုက်ရှိက်ခုပ်မှုဖြင့် ထားရှိပါသည်။ ဤစက်ရုံးသည် စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖြစ်သောကြောင်း ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးစစ်ဆေးရန်နှင့် ပိုးမွားသန့်စင်မှုရှိမရှိစစ်ဆေးရန် ပါတ်ခွဲခန်းများထားရှိပြီး ပါတ်ခွဲခန်းများတွင်ကျင်လုပ်သား ၅ ယောက်ထားရှိပါသည်။ မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ်သောထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးကို လုပ်ငန်းမှုကိုယ်ပိုင်စံချိန် စံဆောင်းမှုံးသတ်မှတ်၍လည်းကောင်း၊ ဥရောပစံချိန်စံဆောင်းမှုံးကိုမြို့ပြုမှုံး၍လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ထားပြီး ယင်းစံချိန်များနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပါသည်။ ဘီယာများကိုအသုတ်လိုက်စည်ကြီးမှုံးဖြင့် ထုတ်လုပ်သဖြင့်စည်ကြီးတစ်ခုချင်းစီမှ နမူနာအနည်းငယ်းကယ်ခတ်ယူ၍ စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပါသည်။ နမူနာယူရမည့်အကြိမ် အရေအတွက်ကို ကြိုတင်ရေးဆွဲထားသော နမူနာအယား အရသတ်မှတ်ထားပါသည်။

မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းတွင် ထုတ်ကုန်များအားပုံချပ် (၅-၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်ဘီယာထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်များအတိုင်း ပြုလုပ်ကြပါသည်။ မြန်မာရောင်ခြည်းကုမ္ပဏီလီမိတက် တွင် ဘီယာထုတ်လုပ်ရာ၏ အဓိက ကုန်ကြမ်းတစ်မျိုးဖြစ်သောဆန်ကို ဆန်ပြားစက်ဖြင့် ပြားပြီးမှ အသုံးပြုသော်လည်း မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းတွင်မူ ဆန်ကိုမူလအတိုင်း တည်သွင်းအသုံးပြုပါသည်။ စက်ရုံးတွင်အသုံးပြုသောကုန်ကြမ်းများကို စက်ဗုဏ်မျိုးရှိတိုက်ဂါးဘီယာစက်ရုံြို့မှ ဝယ်ယူ၍ကြိုတင်ရေးဆွဲထားသောအယားပါသတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ဤစက်ရုံြို့သို့ပုံပေးပါသည်။ ကုန်ကြမ်းနှင့်ပါတ်သက်သည့် စံသတ်မှတ်ချက်များကို တိုက်ဂါးဘီယာကုမ္ပဏီတွင် ရင်းနှီးငွေထည်ဝင်ထားကြသော ပြည်တွင်းပြည်ပအစုရှယ်ယာများ အားလုံးစုပေါင်း၍ သတ်မှတ်ပေးထားပါသည်။ စက်ရုံြို့ရောက်ရှိလာသော ကုန်ကြမ်းများကို ထုတ်လုပ်မှုအသုံးမပြုမီ မျက်မြင်နည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အနဲ့ခံခြင်းနည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း အာရုံခံ၍စစ်ဆေးကြပါသည်။

ဤစက်ရုံြို့တွင် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာ၏ စနစ်တစ်ခု ကြိုတင်ချမှတ်ထားပြီး ယင်းစနစ်ကိုကွန်ပျူးတာဖြင့် ချိတ်ဆက်ထား၍ အလိုအလျောက်စက်များ နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းစစ်မှတ် ခွဲထားရှိပြီး ယင်းစစ်မှတ်များ၏အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို ဝန်ထမ်းများကွန်ပျူးတာဖြင့် ထိန်းချုပ်လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းများကို စက်ရုံြို့ရောက်ရှိလာသော ကုန်ကြမ်းအဆင့်တွင်လည်းကောင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်များတွင်လည်းကောင်း၊ ကုန်ချောအဆင့်တွင်လည်းကောင်း အဆင့်တိုင်းတွင် စည်ဗြို့ထဲချင်းစီအလိုက် ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ဤစက်ရုံြို့တွင် ထုတ်ကုန်များကို အဆက်မြှုံးဟုထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်ဖြင့် အလိုအလျောက်စက်များကို အသုံးပြု၍ထုတ်လုပ်လျက်ရှိသဖြင့် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးစံသတ်မှတ်ချက်များမှ ကွဲလွှဲမှုသည် စက်ချို့ယွင်းမှုကြောင်း အများဆုံးဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ယင်းသို့စက်ချို့ယွင်းမှုတစ်စုံတစ်ရာဖြစ်ပေါ်ခဲ့လျှင် အချက်ပြမ်းဖြင့်ပြပြီး ထုတ်လုပ်မှုလမ်းကြောင်းတစ်ခုလုံး ရပ်တန်သွားစေရန်

ဆောင်ရွက်ထားပါသည်။ စက်ချို့ယွင်းမူများကို လုပ်ငန်းတွင်းရှိ စက်ကျမ်းကျင်သူများ၊ အကြိုနီယာများ နှင့် စက်ကိုင်အလုပ်သမားစုပေါင်း၍ လိုအပ်သောပြုပြင်မူများပြုလုပ်ပြီးမှ ဆက်လက်လည်ပတ်ကြာပါသည်။ ထုတ်လုပ်မူတွင်အသုံးပြုသော စက်ကရိယာများကိုနေ့စဉ်စေဆေးခြင်းနှင့် ချို့ယွင်းပါကချက်ချင်းပြင်ဆင်မူများပြုလုပ်ကြသည်အပြင် ဖြို့တင်ရေးဆွဲထားသောဓာတ်အတိုင်း လိုအပ်သောပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမူများလည်းပြုလုပ်ကြပါသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် မတ်လအထိ စက်များကိုစွမ်းအားပြည့်အသုံးချထားခြင်းမရှိဘဲ စက်စွမ်းအား၏ ၆၀ရာခိုင်နှုန်းကိုသာ အသုံးချထားကြောင်းတွေရှိရပါသည်။

လုပ်ငန်းတွင်းအရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာ၌ ကျမ်းကျင်မူအရမျက်မြင်စစ်ဆေးခြင်းနည်းကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းတာသည်ကိုရိယာဖြင့် ဖြစ်စဉ်အတွင်း စစ်ဆေးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဓာတုနည်းဖြင့် ခါတ်ခွဲခန်းစမ်းသပ်ခြင်းနည်းကိုလည်းကောင်း၊ ပိုမွားကင်းစင်မူရှိမရှိစိုဝင်နည်းဖြင့် ခါတ်ခွဲစမ်းသပ်နည်းကိုလည်းကောင်း၊ အရသာခံ၍သောက်သုံးခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အလိုအလျောက်စက်များဖြင့်သော်လည်းကောင်း နည်းမျိုးစုံကို အသုံးပြုပါသည်။

မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းတွင် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှ ကို ကုန်ထုတ်ဌာနရှိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သူများမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကုန်ချောများ၏ ချို့ယွင်းမှုနှင့် ပါတ်သက်၍လက်ခံနိုင်သည်အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြင့် သတ်မှတ်ထားပြီး ထိအတိုင်းအတာအတွင်းမှ ကျော်လွှန်သွားပါက ထပ်ပိုးရောင်းချခြင်းမပြုလုပ်တော့ဘဲ စွန့်ပစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ဤစက်ရုံးတွင် စတင်ထူထောင်ချိန်မှ ယခုအချိန်ထိ ကုန်ချောများကိုစွန်းပစ်ရခြင်းမျိုးမြှုပြုတွေဘူးကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ထုတ်ပိုးပစ္စည်းများကိုဟောင်ကောင်နိုင်ငံ၊ စက်ဗုဏ်နိုင်ငံ၊ မလေးရားနိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့မှ တင်သွင်းပြီး မထုပ်ပိုးမီ ပိုးသတ်သန့်စင်၍ မျက်မြင်နည်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အလိုအလျောက်အချက်ပြမ်းအတွင်း ဖြတ်သန်းသန့်စင်စေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း စစ်ဆေးသည်ကိုတွေရှိရပါသည်။

စက်ရှုရှိ လုပ်သားများအားသာမန်အဆင့်တွင် လေကျင့်သင်္ကားရေးဌာနခွဲမှ
တော်ယူလေကျင့်ပေးပြီး ဌာနအသီးသီးမှုအကြီးအကဲများအား ပြည်ပသို့ပညာသင်စေလွတ်၍
သင်္ကားစေခြင်းနည်းအားဖြင့် လေကျင့်ပေးထားကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်း၏
အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရေးအတွက် စက်ရှုတစ်ခုလုံးရှိ လုပ်သားအားလုံး (အပ်ချုပ်သူအပါအဝင်)
ဗုံးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ပြောရန် ညွှန်္ကားချက်များပေးထားကြောင်းလည်း သိရှိခဲ့ပါသည်။

(ဂ) မြန်မာယူနိမစ်အင်တာနှင့်ရှင်နယ် လီမိတက်ကုမ္ပဏီ

မှာက်ခံသမိုင်း

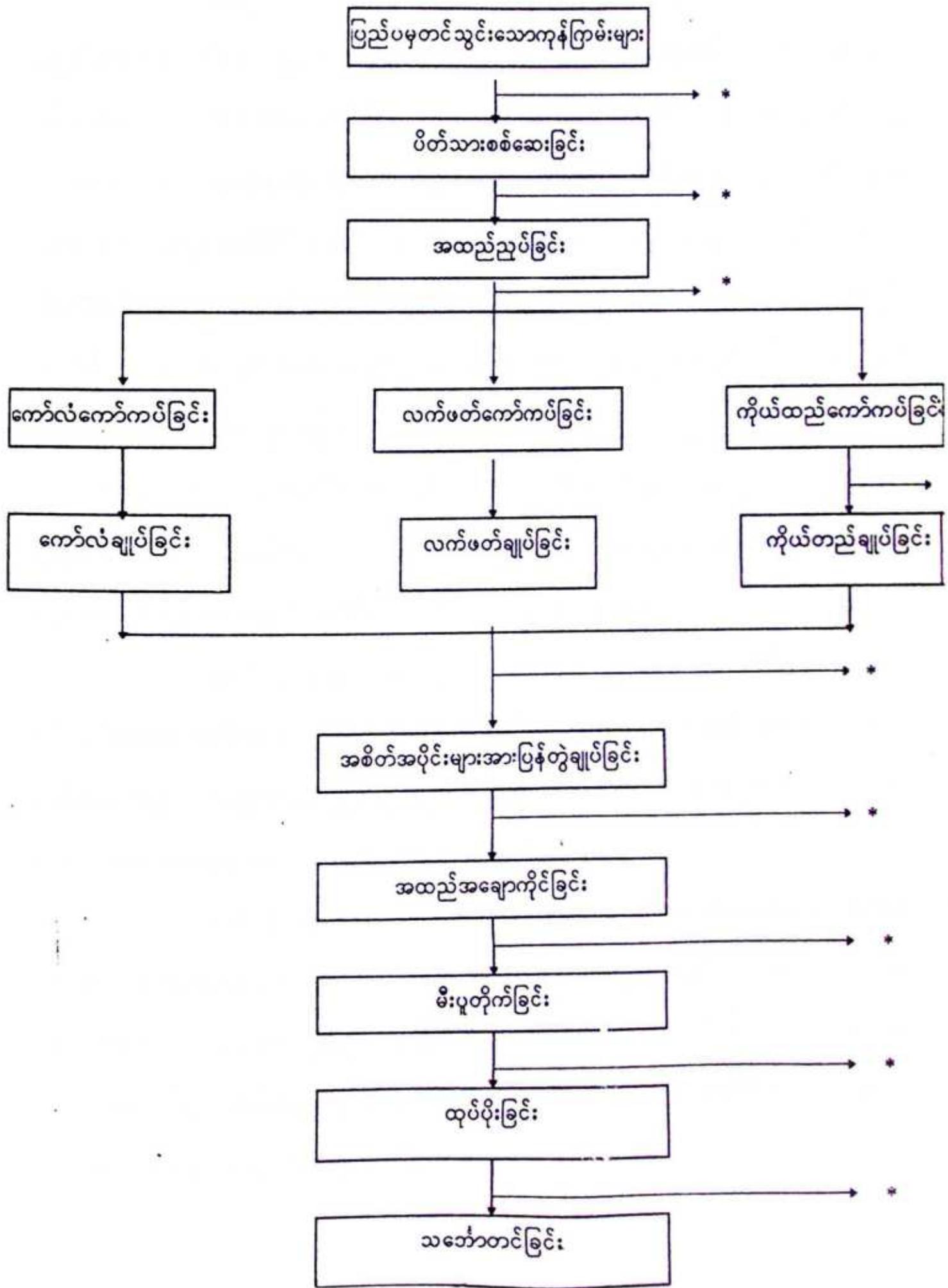
မြန်မာယူနိမစ် အင်တာနေရှင်နယ် လီမိတက်ကို ၁၉၉၂ခုနှစ် မတ်လတွင်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက်နှင့် ဟောင်ကောင်နိုင်ငံယူနိမစ် (မြန်မာ)
လီမိတက်တို့ အကျိုးကူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းအဖြစ် ထူထောင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်တိုင်း
မင်္ဂလာဒုံးနှင့်ရှိနယ် ပျဉ်းမပင်စက်မှုနယ်မြေတွင် အထည်ချုပ်စက်ရှု တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
စက်ရှုအဆောက်အအိုးများကို ၁၉၉၂ခုနှစ်စွန်လတွင် တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့၍ ၁၉၉၃ခုနှစ်စူလိုင်လတွင်
စက်ရှုဝန်ထမ်းများအား သင်တန်းပေးခဲ့ပြီ ၁၉၉၃ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှစ၍ ချုပ်ပြီးအထည်များကို
ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချပါသည်။ ၁၉၉၃ခုနှစ်တွင် စက်ရှုအဆောက်အအိုး ထပ်မံတိုးခဲ့ဆောက်လုပ်ခဲ့
ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဟောင်ကောင်နိုင်ငံ၏ ကုမ္ပဏီခွဲဖြစ်သောကြောင်း ဟောင်ကောင်ရှုးချုပ်မှ
ဝယ်သူရှာလာပြီး ယင်းဝယ်သူမှုအပ်နှင့်သည်ပုံစံအတိုင်း ဝယ်သူ၏တံဆိပ်ဖြင့် အထည်များချုပ်၍
ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချသော လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းစတင်တည်ထောင်စုံက
အမျိုးသားဝတ်အကျိုးများကိုသာ ချုပ်လုပ်ခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ အမျိုးသမီးဝတ်အကျိုးများကိုပါ
တိုးခဲ့ချုပ်လုပ်လျက်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

လုပ်ငန်းတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနဟူ၍ ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး စီမံရေးဌာန နှင့်တဲ့၍ထားရှိပါသည်။ ထုတ်ကုန်များကိုဝယ်ယူနိုင်နှင့် ဖြို့တင်စာချုပ်ချုပ်ဆိပြီးမှ ထုတ်လုပ်ကြသ ဖြင့် ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးစံသတ်မှတ်ချက်များသည် ဝယ်ယူသုနိုင်ငံပေါ်မှတည်၍ ကွားမှ အနည်းငယ်သာရှိကြ ဖြောင်းသိရှိရပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းမှထုတ်ကုန်များအား ဥရောပဘုံဒေးအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများသို့အများဆုံး တင်ပို့လျက်ရှိဖြောင်းလည်း သိရှိရပါသည်။ ထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးစစ်ဆေးရာတွင်ကုန်ကြမ်းအဆင့်တွင်လည်းကောင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်းတွင်လည်းကောင်း၊ ကုန်ချောအဆင့်တွင်လည်းကောင်း၊ ကျောမ်းနမ္မနာကောက်၍ စစ်ဆေးလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာတွင် ကျောမ်းကျင့်မှုအရမျက်မြင်စစ်ဆေးခြင်းနည်းနှင့် တိုင်းတာ စစ်ဆေးခြင်းနည်းတို့ကိုအများဆုံး အသုံးပြုထားဖြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးပြုသောကုန်ကြမ်းအားလုံးကို ဟောင်ကောင်ရုံးချုပ်မှ တဆင့် ဟောင်ကောင်နိုင်ငံ၊ တရာ်တိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အင်ဒီနီးရားနိုင်ငံစသည်နိုင်ငံများမှ တင်သွင်း ဖြောင်း သိရှိရပါသည်။ စက်ရုံးသို့ရောက်ရှိလာသော ကုန်ကြမ်းပိတ်များကို ကုန်ဝယ်သူအလိုက်ခွဲ၍ သိလောင်ထားပြီး ထုတ်လုပ်မှုမစတင်မီ အရည်အသွေးစစ်ဆေးသူ (Inspector) များမှ ပိတ်သားစစ်ဆေးသည့်စက် (Inspection Machine) ဖြင့်သတ်မှတ်ထားသောစံချိန်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ စစ်ဆေးကြသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ဤသို့စစ်ဆေးရာတွင်စက်ရုံးသို့ရောက်ရှိလာသောကုန်ကြမ်းအားလုံးကို မစစ်ဆေးဘဲ ရောက်ရှိလာသောကုန်ကြမ်း ပိတ်အလိပ်များ၏၁၀ရာခိုင်နှုန်းကိုသာ ကျောမ်းနမ္မနာကောက်၍ စစ်ဆေး ဖြောင်းသိရှိရပါသည်။ အကယ်၍စစ်ဆေးသည့်ကုန်ကြမ်းများတွင် ချို့ယွင်းချက်များနေပါကဒုတိယ အကြိမ်နမ္မနာကောက်၍ ထပ်မံစစ်ဆေးပြီး စံသတ်မှတ်ချက်နှင့်မကိုက်ညီ၍ ပယ်သည့်ကုန်ကြမ်းများ အားထုတ်လုပ်မှုတွင် ဆက်လက်အသုံးမပြုဘဲ ကုန်ကြမ်းပေးသွင်းသူများထံသို့ ပြန်ပို့ပေးကြဖြောင်းလည်းသိရှိရပါသည်။

ပုံချပ်(၅-၅) မြန်မာယဉ်နှစ်မစ်အင်တာနေရာင်နယ်လီမိတက်ကုမ္ပဏီ၏ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့်
အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုပြုပုံချပ်

* အရည်အသွေးစစ်မှတ်များ

ကုန်ကြာမ်းပိတ်သားများကို စစ်ဆေးပြီးနောက် ဝယ်သူနိုင်ငံမှသတ်မှတ်ပေးထားသောအရွယ်အစားအတိုင်း စဉ်၍ပေါ်တွင်ပုံစံရေးဆွဲမှုလုပ်ငန်းကိုစတင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ပိတ်များအားဝယ်ယူသူမှ တောင်းဆိုထားသောဒီဇိုင်း၊ အရောင်၊ အရွယ်အစားအလိုက်ထပ်၍ ရေးဆွဲထားသည့်ပုံစံအတိုင်းအထည်ညွှပ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ထို့နောက်ညွှပ်ပြီးသည် အစိတ်အပိုင်းများအားလုံးကို ချုပ်သည့်ဌာနသို့ပို့ပြီး ကော်ကပ်ခြင်းနှင့် အထည်ချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြဖြောင်းသိရှိရပါသည်။ ချုပ်ပြီးအထည်များအား အထည်အချောကိုင်ဌာနသို့ပို့၍ အချောကိုင်ပြီးမီးပုံမဏိကိုမိမိ အရည်အသွေးစစ်ဆေးသူများမှ သတ်မှတ်ထားသော အရည်အသွေးစံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ စစ်ဆေးကြဖြောင်းသိရှိရပါသည်။ မီးပုံတိုက်ပြီးအထည်များအား မထုတ်ပိုးမီးအရွယ်အစားစစ်ဆေး၍ ထုတ်ပိုးပြီးမှတင်ပို့ကြပါသည်။ ဤစက်ရုံတွင် ချုပ်ပြီးအထည်များအား ဝယ်ယူသူများ၏တောင်ဆိုချက်အရ လျှော့ဖွံ့ဖြိုးနှင့်ရန်အတွက် အထည်လျှော့ဖွံ့ဖြိုးသည့်ဌာနတစ်ခု ထပ်မံတိုးချွဲရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိဖြောင်းလည်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးပြုသောစက်များကို ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် ကိုရီးယားနိုင်ငံတို့မှ တင်သွင်းတပ်ဆင်ထားကြောင်း သိရှိရပါသည်။ အသုံးပြုသောစက်များအားလုံးကို နေစဉ်ထုတ်လုပ်မှု မစတင်မီစစ်ဆေး၍ သန်ရင်းရေးပြုလုပ်ကြဖြောင်းလည်းသိရှိရပါသည်။ စက်များအား အခါအား လျှော့စွာထပ်မံစစ်ဆေးမှုများလည်း ပြုလုပ်ကြဖြောင်းသိရှိရပါသည်။

လုပ်ငန်းတွင်အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရှုံး အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနတစ်ခု တည်းကသာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အရည်အသွေးတိုးမြှင့်မှုရှိမရှိ စစ်ဆေးသည်အဖွဲ့မထားရှိဘဲ အထက်မှုညွှန်ကြားသည်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ကြပြီး ကြီးကြပ်မှုတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသည့်လူပုံရှားမှုတွင်သော်လည်းကောင်း၊ အပ်စုအလိုက်မဆောင်ရွက်ဘဲ သီးပြားစီဆောင်ရွက်ကြပါသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ကုန်ချောများအား စစ်ဆေးရာတွင် ပြိုတင်သတ်မှတ်ထားသော်ယူး၌ ဖော်ပြထားသည့်အရေအတွက်အတိုင်း ကျေဘမ်းနှမူနာကောက်ယူ၍စစ်ဆေးကြော်းကြော်းသိရှိရပါသည်။ ထုတ်ကုန်များ၏ ချို့ယွင်းမှုအား လျော့ပိုသတ်မှတ်ချက်ရာခိုင်နှင့်ဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည်ကိုသိရှိရပါသည်။

ထုပ်ပိုးပြီးသည့်အထည်များအားမတင်ပို့မီ ဝယ်ယူသူ၏အရည်အသွေး စစ်ဆေးရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှ လာရောက်စစ်ဆေးကြော်းသိရှိရပါသည်။ ဤသို့စစ်ဆေးရာတွင် များသောအားဖြင့် ရွှေးချယ်နှမူနာနည်းဖြင့်သာ နှမူနာကောက်ယူစစ်ဆေးကြော်းသိရှိရပါသည်။

အရည်အသွေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဝန်ထမ်းများအားလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရာတွင် လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးရှိ ဝန်ထမ်းအားလုံးကို သင်တန်းမပေးဘဲ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနရှိ ဝန်ထမ်းများကိုသာ ပေးပါသည်။ စက်ရုံးရှိလုပ်သားအားလုံးအား ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးပေါ်ပို၍ အလေးထားသည့် စိတ်ဓါတ်ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် အခါအားလျော်စွာတာဝန်ကျသူများမှ တဆင့် ညွှန်ကြားပျက်များပေးထားပါသည်။

လုပ်ငန်းတွင် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းအရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း နည်းကို အသုံးပြုထားပြီး ဖြစ်စဉ်တိုင်းတွင် နှမူနာကောက်စစ်ဆေးလျက်ရှိပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုပြုလုပ်နေစဉ်အတွင်း မိမိဖြစ်စဉ်သို့ရောက်ရှိလာသောပစ္စည်းများသည် စံသတ်မှတ်ချက်များ နှင့်မကိုက်ညီလျင် နောက်ဆုံးဖြတ်လာခဲ့သောဖြစ်စဉ်သို့ ပြန်ပို့ပေး၍ပြန်လည်ပြပြင်စေပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ်သောအထည်များအားပြည့်ပတင်ပို့ရန် စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်မကိုက်ညီပါက ပြည့်တွင်းတွင်ရောင်းချကြော်းသိရှိရပါသည်။

၅-၃၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၏အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှု

ဈေးကွက်စီးပွာရေးစံနှစ်တွင် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍမြင့်မား လာသောကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းနှင့် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများ အပြင် ပုဂ္ဂလိကကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများလည်း ပါဝင်လုပ်ကိုင်လာကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေး စနစ်တွင်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်လာသည် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ထုတ်ကုန်များအား အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်ရာတွင် မည်ကဲသို့လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေကြသည်ကို သိရှိနိုင်စေရန် ပုဂ္ဂလိက စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းဖြစ်သော ဆက္ကာက်ကောလုပ်ငန်းနှင့် ရွှေလင်းယဉ်နှင့် ဌာညီပန်းဘီစက် လုပ်ငန်းတို့အား အခြေခံ၍လေ့လာခဲ့ပါသည်။

(က) ဆက္ကာက်ကောလုပ်ငန်း

နောက်စံသမီးပိုင်း

ရန်ကုန်တိုင်း မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်ရှိ ဆက္ကာက်ကောလုပ်ငန်းကို ၁၉၉၃၇ နှစ်တွင်စတင်တည်ထောင်၍ ထုတ်လုပ်မှုလည်းစတင်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းတွင် အလုပ်သမား ၅ ယောက်ဖြင့်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပါသည်။ လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်အနေဖြင့် အမြားလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ထုတ်လုပ်မှု ပညာသင်အဖြစ် နှစ်ရှည်လများလုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ကျမ်းကျင်မှုရရှိလာကာ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခု ထူ ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှု

လုပ်ငန်းတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနဟူ၍ ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိဘဲ ကုန် ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးကို လုပ်ငန်းရှင်ကစစ်ဆေးပါသည်။ လုပ်ငန်းရှင်မှ ကျမ်းကျင်မှုအရသာ မျက် မြင်စစ်ဆေးပေးသောကြောင်း ထုတ်လုပ်သောထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးကို စံချိန်စည်းများ

သတ်မှတ်ထား၍ စစ်ဆေးခြင်းမရှိပါ။ ထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးကို ကုန်ဌာမ်းနှင့် ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်း၌ ကျောမ်းနှုန်းကောက်၍ စစ်ဆေးပါသည်။

လုပ်ငန်းတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရာ၌လည်း ကျမ်းကျင်မှုအရမျက်မြင်စစ်ဆေးသောနည်းနှင့် အာရုံခံ၍ စစ်ဆေးသောနည်းများကိုသာ အသုံးပြုပါသည်။ ယင်းနည်းများကို လုပ်ငန်းစတင်ထူထောင်သောအချိန်မှစ၍ ယရအချိန်ထိသုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။

လုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုသောကုန်ဌာမ်းများကို လုပ်ငန်းရှင်ကိုယ်တိုင် ဘုရင့်နောင် ဖွဲ့စုံသုံး သွားရောက်၍ ရောင့်ပါဝင်မှု၊ အပင်၏သက်တမ်းအနဲ့အရင်တို့ကို မျက်မြင်ဌာန်ရှစ်ဆေးပြီး ဝယ်ယူပါသည်။ ကုန်ဌာမ်းများနှင့် စံသတ်မှတ်ချက်များကို လုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုရာ၌ ထိရောက်မှုရှိ စေရန် လုပ်ငန်းရှင်ကိုယ်တိုင် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ စက်ရုံးသုံးရောက်ရှိလာသော ကုန်ဌာမ်းများကို အိတ်များဖြင့် ထည့်၍ခြောက်သွေ့သောနေရာတွင် သို့လောင်ထားပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးပြုသည်ကုန်ဌာမ်းအားလုံးကို မစစ်ဆေးတော့ဘဲ ၁၀ ရာခိုင်နှင့်ကိုသာနုနှုန်းကုန်ဌာမ်းများယူ၍ စစ်ဆေးရန် လုပ်ငန်းရှင်က သတ်မှတ်ပေးထားပါသည်။ ဆကျောက်ကျောလုပ်ငန်းတွင် စွဲရာသီးနှံ ဖျော်ရည်အဖြစ် အများဆုံး သောက်သုံးကြာသော ကျောက်ကျောတုံးများ ထုတ်လုပ်ရောင်းချဖြန့်ဖြူးလျက် ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရာသီချိန်ဖြစ်သောစွဲရာသီတွင်သာ အသုံးပြုသောစက်များကို စွမ်းအားပြည့်အသုံးချထားပြီး အမြားအချိန်များတွင် ထုတ်လုပ်မှုရပ်ဆိုင်းထားခြင်းများလည်း ရှိပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးပြုသောစက်များကို နေ့စဉ်စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပြီးမှ လည်ပတ်ကြပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းများအား ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်းတွင် လုပ်ငန်းရှင်ကမျက်မြင်စစ်ဆေးသောနည်းဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ကျိုးချက်ပြီးသည်ကျောက်ကျောများအား သံပုံးများဖြင့်ထည့်သို့ထားလေရှိရ ထုပ်ပုံးပစ္စည်းဖြစ်သောသံပုံးများကို မျက်မြင်နည်းဖြင့်သာ ကြာည်ဗျာစစ်ဆေးပါသည်။ သံပုံးများကို သံရွေးမတက်စေရန်နှင့် မပေါက်စေရန် သတ်၍ခြောက်သွေ့သောနေရာတွင် သို့လောင်ထားပါသည်။

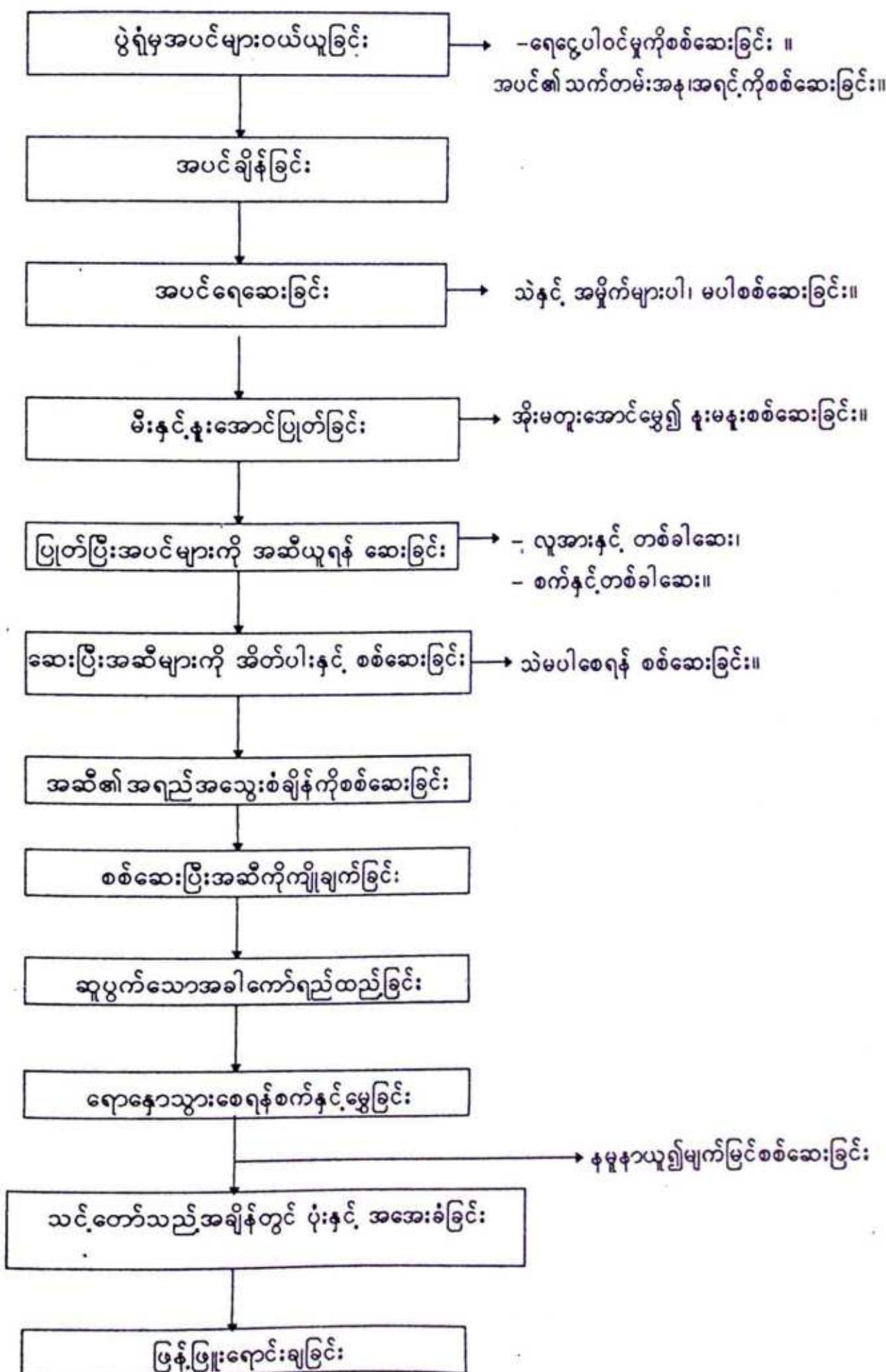
စက်ရှုရှိလုပ်သားများအား လုပ်ငန်းကျမ်းကျင့်မှုရှိစေရန် လုပ်ငန်းခွင့်တွင်ကျမ်းကျင့်လုပ်သားများနှင့် တွဲဖက်သင်ကြားစေသောနည်းဖြင့် လေကျင့်ပေးပြီး အရည်အသွေးနှင့်ပါတ်သက်၍ လုပ်ငန်းရှင်မှ အမြဲအနီးကပ်ကြီးကြပ်၍ အရည်အသွေးကို စစ်ဆေးပြီး လိုအပ်ချက်များကို အလုပ်သမားများကိုယ်တိုင် ပြန်လည်ပြပြင်ခွင့်ပေးထားပါသည်။ လုပ်ငန်းအနေဖြင့် စတင်ထူထောင်သည်အရိုန်မှစ၍ မိမိပစ္စည်း၏ အရည်အသွေးပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် တဖြည်းဖြည်းကြိုးစားလာသောကြား၏ ရောင်းအားမှာလည်း နှစ်စဉ်တိုးတက်လျက်ရှုပါသည်။

ကျောက်ကျောထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်

ကျောက်ကျောထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်နှင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းကို ပုံချုပ်(၅-၆)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျောက်ကျောထုတ်လုပ်ရန်အတွက် လိုအပ်သောအပင်များကို မွဲရုံသို့လုပ်ငန်းရှင်ကိုယ်တိုင် သွားရောက်၍ ယင်းအပင်တွင် ရေဒွေပါဝင်မှ၊ အပင်၏သက်တမ်းတို့ကို မျက်မြောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးမှ ဝယ်ယူပါသည်။ ဝယ်ယူလာသောအပင်များကို အိတ်များဖြင့်ထည့်၍ ပြောက်သွေ့သောနေရာတွင် သို့လောင်ထားပြီးထုတ်လုပ်ရန်အတွက် အပင်၏အလေးချိန်ကိုချိန်တွယ်ပါသည်။ ထို့နောက် ကုန်ကြာမ်းအပင်များအား သဲနှင့်အမြှိုက်များမပါစေရန် ရေဖြင့်သေချာစွာဆေးကြာပါသည်။ ယင်းအဆင့်တွင် လုပ်ငန်းရှင်ကသဲပါမပါ စစ်ဆေးပါသည်။ ပြီးနောက်အပင်များကို မီးဖြင့် နှုံးအောင်ပြုတဲ့ပြီး အဆီထုတ်ယူရန် ဆေးကြာပါသည်။ မီးဖြင့်ပြုတဲ့သည်အဆင့်တွင် အိုးမတူးအောင်မွှေ့၏မန္တားစစ်ဆေးပါသည်။ အဆီထုတ်ယူရန်ဆေးကြာသည်အစီ လူအားနှင့်တခါဆေး၍ စက်၏တုန်ခိုးမှုအားဖြင့် တခါထပ်မံဆေးကြာပါသည်။ ပြုတဲ့ပြီးရရှိလာသောအဆီများကို သဲမပါစေရန် အိတ်ပါးဖြင့်စစ်ပြီး အဆီ၏အရည်အသွေးစံချိန်စစ်ဆေး၍ ယင်းအဆီကိုထပ်မံကျိုးချက်ပါသည်။

ထိုကျိုးချက်ထားသောအဆီနှင့် ကော်ရည်ကိုစက်ပြင့်ရောနော၍ မွေပါသည်။ အဆီနှင့်ရောမည်ကော်ရည်ကိုလည်း သဲမပါစေရန်အိတ်ပါးဖြင့် စစ်ယူထားရပါသည်။ အဆီနှင့် ကော်ရည်တို့ရောနောပြီးသည် အရည်ကိုကျိုးချက်နေစဉ်အတွင်း နမူနာခေတ်ယူ၍ စစ်ဆေးပြီးနောက်

ပုံချို့(၅-၆) ကျောက်ကျောထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးစစ်ဆေးမှုပြုသား

အအေး ခုံရန်သင့်တော်သည် အချိန်တွင် ပုံးများဖြင့်အအေးခံပါသည်။ ထိုသို့အအေးခံခဲ့ပြီးရရှိလာသော ကျောက်စကျောတုံးများကို နွောသီတွင်ချက်ချင်း ရောင်းချဖြန့်ဖြူးရသော်လည်း အခြားအချိန်များတွင် အော့ဇူးသိလောင်ထားကြေပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ငန်းရှင်အနေဖြင့် နှစ်ရည်လများလုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြောင့် ကျွမ်းကျင်မှုရရှိနေပြီး ကျွမ်းကျင်မှုအရသာ ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကို ထိန်းချုပ်လျက်ရှိပါသည်။

(၁) ထိုက်စုံမှန်ထုတ်ငန်း

မှာ ကိစ်သမိုင်း

ရန်ကုန်တိုင်း တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်ရှိ ပုဂ္ဂလိကစားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်သောဘီစကစ်မှန်လုပ်ငန်းကို ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင်စတင်ထူထောင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှ ရွှေလင်း ယုန်နင်းကြောညိုပန်းအမှတ်တံဆိပ်ပါ မှန်များကိုထုတ်လုပ်ရောင်းချလျက် ရှိပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် နှစ်ရည်လများလုပ်ကိုင်ခဲ့သော မိသားစလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်အနေဖြင့် ဘီစကစ်ထုတ်လုပ်မှုတွင် ကျွမ်းကျင်မှုရရှိနေပြီး ထုတ်ကုန်များအားလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်၏ ကျွမ်းကျင်မှုအရ စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပါသည်။

အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု

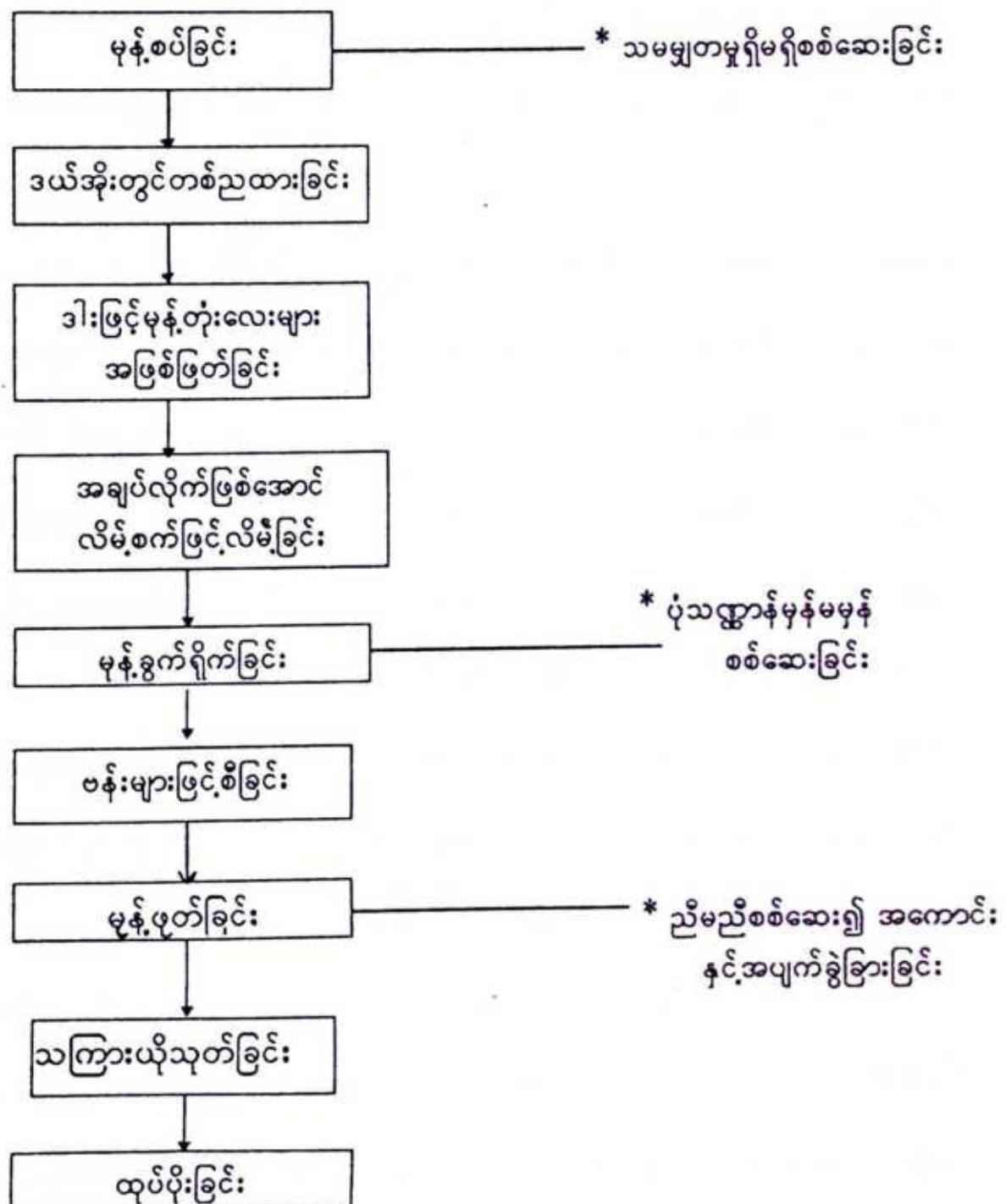
လုပ်ငန်းတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးဌာနဟန္တု့စည်းမထားဘဲ ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးကိုလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်က မျက်မြှင်စစ်ဆေးသောနည်းဖြင့်သာ အရည်အသွေးစစ်ဆေးလျက်ရှိပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုတွင်အသုံးပြုသည့်ကုန်ကြောမ်းများအား လိုသလောက်ကိုသာလျင် ဈေးနှုန်း ချိန်ဆျုံဝယ်ယူထားပါသည်။ ထုတ်ကုန်များအား ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း၌ မှန်စတင်စပ်ချိန်၊ ခွက်ရှိက်ချိန်၊ မီးဖုံးတို့တွင် အလျဉ်းသင့်သလို စစ်ဆေးပြီး နောက်ဆုံးကုန်ချောအဆင့်သာ အကောင်းနှင့်အပျက်ကို ခွဲခြားကြောင့်သိရှိရပါသည်။ နောက်ဆုံးကုန်ချောအဆင့်တွင် မှန်အပျက်

များကို ဖယ်ရှုံးချော့ပြီးရောင်းချပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း ချို့ယွင်းချက်ဖြစ်ပေါ်ပါက ပြန်ကြိတ်၍ရသည်အဆင့်ဖြစ်လျှင် ပြန်ကြိတ်သုံးပြီး အချေသတ်မှန်အပျက်များကိုသာ အပျက်ချေးဖြင့် ရောင်းချပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသေးစစ်ဆေးသည် သိုးစွားအဖွဲ့များ ရှိဘဲ အလုပ်တာဝန်ယူကြသည် အလုပ်သမားများက မိမိတို့အလုပ်များကို ကိုယ်တိုင်စစ်ဆေးပြီး လုပ်ငန်းရှင်မှ ထပ်မံကြည့်ရှုစစ်ဆေးပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းအနေဖြင့်ကျမ်းကျင်လုပ်သားအက်အခဲရှိနေခြင်း၊ စက်ကရိယာများ မကြာခဏချို့ယွင်းမှ ပေါ်ပေါက်ခြင်းတို့ကြောင့် မကြာခဏစက်များရပ်ဆိုင်းထားရပြီး ပုံမှန်မလည် ပတ်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ဘီစကစ်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသေးထိန်းချုပ်မှုကို ပုံချပ်(၅-၈) တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပထမဦးစွာ ဘီစကစ်ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သော ပစ္စည်းများကိုမွေ့စက်နှင့်မွှေ့၍ ရောစပ်ပါသည်။ မှန်စပ်သည်အဆင့်တွင် သမမျှတမူရှိမရှိစစ်ဆေးပါသည်။ ထိုနောက် ဒယ်အိုးတွင် ထည်၍တစ်ညားပါသည်။ ရရှိလာသောမှန်နှစ်များကို ဒါးနှင့်မှန်အတုံးလေးများအဖြစ် ဖြတ်တောက်ပါသည်။ ဖြတ်ထားသောမှန်နှစ်ကို အချုပ်လိုက်ဖြစ်အောင် လိမ့်စက်ဖြင့်လိမ့်ပြီး ရရှိလာသော မှန်အချုပ်များကို စက်နှင့်ခွက်ရှိက်ပါသည်။ ထိုအဆင့်တွင် ပုံသဏ္ဌာန်မှန်မှန်စစ်ဆေးပါသည်။ ထိုနောက် မှန်များကိုပုံးများနှင့်စိပြီး မှန်ဖုတ်ပါသည်။ မှန်ဖုတ်ချိန်တွင် အကျက်ညီမညီစစ်ဆေး၍ အကောင်းနှင့်အပျက်ခွဲစွားပြီး လိုအပ်ပါကသကြားယိုသုတ်ပြီး ထုပ်ပိုးရောင်းချပါသည်။ မှန်အပျက်များကို အပျက်ချေးဖြင့်ချေးလျော့ရောင်းချကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ပုံချပ် (၅-၅) ဘိစကစ်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ဖော်ပြသည့်ပုံချပ်

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်တွင်းသုံးကုန် ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေး

ထိန်းချုပ်မှုကို ဆန်းစစ်ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်တွင်းသုံးကုန် ထုတ်လုပ်ကြသော လုပ်ငန်းများအနက် ဆေးဝါး၊ စားသောက်ကုန်၊ အထည်အလိပ်တို့ ထုတ်လုပ်ကြသော နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်း၊ ဖက်စပ်လုပ်ငန်း နှင့်ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို နိုင်းယဉ်လေ့လာခဲ့ရာ အားသာချက်များနှင့် အားနဲ့ချက်များကို တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

လေ့လာခဲ့သော နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံများအနက် နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံတရုံဖြစ်သော မြန်မာ နိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံသည် ထုတ်ကုန်များအပေါ် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိစက်ရုံတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ရှုံးစာရင်းအင်း ဆိုင်ရာနည်းလမ်းများအသုံးပြု၍ နမူနာကောက်စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကို ထိန်းချုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ဤစက်ရုံသို့ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများနှင့် ထပ်ပိုးပစ္စည်းများပေးသွင်းကြသည့် လုပ်ငန်းများ (Suppliers) အထိအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို မပြုလုပ်နိုင်သေးသော်လည်း စက်ရုံသို့ပေး သွင်းလာကြသောပစ္စည်းများအား ပြောပြန်ချိန်စံညွှန်းများအတိုင်းကိုက်ညီမှုရှိမရှိ စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှု များပြုလုပ်လျက်ရှိပြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဤစက်ရုံရှိဝန်ထမ်းအများစုတွင် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးပေါ် အလေးထားသည့်စိတ်ဓာတ်များ ရှိနေကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံတွင် ကာင်းမွန်သောထုတ်လုပ်မှုကျင့်စဉ်များ (Good Manufacturing Practices:) (G.M.P.) အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေသော်လည်း အားနည်းချက်မှာ အချို့အဆောက်အဦးများနှင့် စက်ရုံသုံး ပစ္စည်းများပေးသည် ထိုကျင့်စဉ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေမှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ပြောင်း မြန်မာ နိုင်ငံဆေးဝါး လုပ်ငန်းစက်ရုံအနေဖြင့် ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေး ပိုမိုတိုးတက်စေရန်ဆောင်ရွက်ရှုံးစာရင်းများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသင့်ပြောင်း အကြောင်းပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။

ကျန်နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံ (၂)ခုဖြစ်သော ရန်ကုန်စီးကရက်စက်ရုံအမှတ်(၁) နှင့်

သန်လျှင်အထည်ချုပ်စက်ရုံအမှတ်(၄)တို့မှာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ဆောင်ရွက်နေကြသော်လည်း အားနည်းမူရှိနေသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ စီးကရက်စက်ရုံအနေဖြင့် အရေးခင်းကာလက ပျက်စီး သွားခဲ့သောစက်များအားလုံးကို ပြန်လည်တပ်ဆင်ပေးနိုင်မှုမရှိသေးခြင်း၊ ဝန်ထမ်းအများစုသည် ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးပေါ်တွင် အလေးထားသည်စိတ်ဝါတ်များ လျော့နည်းနေကြခြင်း၊ ထုပ်ပိုး ပစ္စည်းများအားစက်ရုံ၏ လက်အောက်ရှိနှုန်းနဲ့တစ်ခုမှ တာဝန်ယူထုတ်လုပ်ပေးလျက်ရှိသော်လည်း ပုံနိုင်းများအားစက်ရုံ၏ ဝန်ထမ်းများ၏ပေါ်ဆမှုနှင့် မကျွမ်းကျင်မှုတို့ကြောင်း၊ ထုပ်ပိုးပစ္စည်းများ၏အရည်အသွေး ပုံနေပြီး ဈေးကွက်ယဉ်ပြီးမှုတွင် အားနည်းနေပါသည်။

သန်လျှင်အထည်ချုပ်စက်ရုံအမှတ်(၄)တွင်မှ ဝန်ထမ်းများပိုနေပြီး စွမ်းအားပြည့် အလုပ်မလုပ်ကြခြင်း၊ အရပ်ချုပ်မှုလျော့နည်းနေခြင်း၊ သုတေသနမပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၊ အရည်အသွေးထိန်း ချုပ်မှုအားနည်းခြင်း၊ အထည်ပုံစံဒိုင်းများကို အသစ်ထပ်မံတည်ထွင်မှုမရှိခြင်း စသည်တို့ကြောင်း၊ ပြည်တွင်းဈေးကွက်ကို ကောင်းစွာမထိုးဖောက်နိုင်သကဲ့သို့ ပြည်ပဈေးကွက်တွင်လည်း ဒေဂူးမှ ဝယ်ယူ မည်သူရာပေးမှသာ ပြည်ပမှအမှာစာများရရှိနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများဖြစ်ကြသော မြန်မာရောင်ခြည်းကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာဘီယာ လုပ်ငန်းတို့မှာ ထုတ်လုပ်နေသောပစ္စည်း အမျိုးအစားတူညီသော်လည်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ပုံနည်းလမ်းများတွင် ကဲ့ပြားမြားနားမူရှိနေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာရောင်ခြည်းကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ဝါတ်ခွဲခန်းထားရှိပြီး ဝါတ်ခွဲခန်းဝန်ထမ်းများက ဖြစ်စဉ်အတွင်းတွင် လျည်လည်စစ်ဆေးသောနည်းကို ကျင့်သုံးပါသည်။ မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းတွင်မှ အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန် စနစ်တစ်ခုကို ဖြို့ကောင်ချမှတ်ပြီး ယင်းစနစ်အတိုင်းလိုက်နာဆောင်ရွက်ပါသည်။ စက်ရုံနှစ်ခုစလုံးတွင်မှ ထုတ်လုပ်မှုပုံ အလိုအလျောက်စက်များကို အသုံးပြု၍ထုတ်လုပ်ကြပြီး အသုံးပြုပြီးသည်ရေကို ပြန်လည်သန့်စင်ပြီးမှ စန်းပုံကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာရောင်ခြည်းကုမ္ပဏီတွင် ဝါတ်ခွဲစမ်းသပ်

ခြင်းများကိုအသုံးပြု၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဒိဝန်ညွှန်းဖြင့်ပိုးမွားကင်းစင်မှစစ်ဆေးခြင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ မျက်မြင်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အာရုံခံစစ်ဆေးခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ လူအားဖြင့်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းတွင် အချိန်ရာများ၏အလိုအလျောက် စက်ဖြင့်စစ်ဆေးခြင်းများကို အသုံးပြုပါသည်။ မြန်မာဘီယာလုပ်ငန်းတွင် အရည်အသွေးစစ်ဆေးရာ၏ စာရင်းအင်းခိုင်ရာနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုထားကြောင်းလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာယဉ်နှင့်မစ်အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းသည် ဟောင်ကောင်ရုံးချုပ်မှ အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ချုပ်ဆို၍ လက်ခံထားသောအော်ဒါထည်များကိုသာ ချုပ်လုပ်ပေးလျှက်ရှိပြီး စံချိန်မမီသည်အထည်များကို ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် ရောင်းချုပ်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းအနေဖြင့် စာချုပ်ပါစံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမရှိစစ်ဆေးပြီး မကိုက်ညီပါက ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် ရောင်းချုပ်နှင့်ဖြူးလျှက်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းအများစုတွင်မှ အရည်အသွေးနှင့်ပတ်သက်၍ လုပ်ငန်းရှင်ကကွမ်းကျင်မှုအရမျက်မြင် ဤအထည်ရှုစစ်ဆေးသောနည်းကိုသာ အသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ စက်ရုံများအနက် မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံသည် ထုတ်ကုန်များအပေါ် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုမှာ အခြားလုပ်ငန်းများထက်ပို၍ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဤစက်ရုံ (MPF) မှထုတ်လုပ်သောဆေးဝါးများသည် ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် အခြားနိုင်ငံမှတင်သွင်းလာသော ဆေးဝါးများအများအပြားရှိသော်လည်း အများပြည်သူမှု ဦးစားပေးချွေးချယ်ဝယ်ယူမှုကို အများဆုံးရရှိထားကြပါသည်။ ဤအကြောင်းချင်းရာမှာ (MPF) ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကောင်းခြင်းကြောင့်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဆိုပြုချက်(၂)ဖြစ်သော "အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်းကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်သောလုပ်ငန်းများမှ ထွက်သောထုတ်ကုန်များသာလျှင်ဈေးကွက်အတွင်း ဝင်ရောက်ယူဥပြုင်နိုင် သည်အပြင် ရော်ရုံတည်နိုင်စွမ်းလည်းရှိပါသည်"ဟုသောအချက်နှင့် ကိုက်ညီနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

**မြန်မာထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးအပေါ် ပြည်တွင်စားသုံးသူများ၏ ခံယူမှု
အခြေအနေကိုလေ့လာတင်ပြခြင်း**

မြန်မာထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးအပေါ် ပြည်တွင်စားသုံးသူများ၏ ခံယူမှု အခြေအနေကိုသိရှိရန် မေးစွန်းလွှာများအသုံးပြု၍ ဝန်ထမ်းများနှင့်ရပ်ကွက်တွင်းရှိအဗြား စားသုံးသူ လူ(၁၀၀)ဦးအား ကျေဘမ်းနမူနာကောက်၍ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ဝန်ထမ်းများတွင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းမှ သရာ/ဆရာမများနှင့် ဝန်ထမ်းများအားလည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးမှ ဝန်ထမ်းများအား လည်းကောင်း၊ ကျေဘမ်းနမူနာကောက်ယူခဲ့ပြီး ရပ်ကွက်တွင်းရှိစားသုံးသူများအနက်မင်္ဂလာတောင်ညွှန် ဖြောက်ထွန်းမြောက်ဥက္ကလာပဖြောက်ထို့ရှိစားသုံးသူများအား ကျေဘမ်းနမူနာကောက်ယူ၍ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ရှေးဦးစွာ မြန်မာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများမှထုတ်လုပ်ပြေသော ဆေးဝါး၊ စားသောက်ကုန်နှင့် အထည်အလိပ်တို့အား ပြည်တွင်စားသုံးသူများ သုံးစွဲခြင်းရှိမရှိအခြေအနေကိုမေးမြန်းခဲ့ရာ အောက်ပါ အတိုင်းသိရှိရပါသည်။

ပေါ် (၅-၁) မြန်မာထုတ်ကုန်များအား ပြည်တွင်စားသုံးသူများ သုံးစွဲခြင်းရှိမရှိဖော်ပြသည်။

စဉ်	သုံးစွဲခြင်းရှိမရှိ	ဆေးဝါး	စားသောက်ကုန်	အထည်အလိပ်
I	သုံးစွဲသည့်စားသုံးသူဦးရေ	၉၇	၁၀၀	၈၉
II	သုံးစွဲခြင်းမရှိ သည့်စားသုံးသူဦးရေ	၃	-	၁၁
	စုစုပေါင်းစားသုံးသူဦးရေ	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀

အထက်ပါပေါ်အရ ပြည်တွင်စားသုံးသူများသည် ပြည်တွင်ဖြစ်ဆေးဝါးပစ္စည်း၊ စားသောက်ကုန်နှင့် အထည်အလိပ်ပစ္စည်းများကို အများအပြားသုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။ ဆေးဝါးများကို

နမူနာကောက်ယူထားသည် အရေအတွက်၏၉၇၈ ရာခိုင်နှစ်းမှလည်းကောင်း၊ စားသောက်ကုန်များကို ရှာနှစ်းပြည်နှင့် အထည်အလိပ်များကို နမူနာကောက်ယူထားသည့်အရေအတွက်၏ ၈၉၈ရာခိုင်နှစ်းမှ လည်းကောင်းသုံးစွဲဖြာသည်ကိုတွေ့ရှုပါသည်။

ဆက်လက်၍ ဈေးကွက်တွင် ပြည်ပထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို လွတ်လပ်စွာရောင်းချလျက် ရှိရာမည်အကြောင်းကြောင်း မြန်မာ့ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို ဈွေးချယ်ဝယ်ယူသုံးစွဲဖြောင်းမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ စားသုံးသူများ၏ ဖြော်ပွဲများမှ အစိကအကြောင်းရင်းများကို အောက်ပါ စေား (၅-၂) တွင်စုစုပေါင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

စေား (၅-၂) စားသုံးသူများအနေဖြင့် မြန်မာ့ထုတ်ကုန်များကို ဝယ်ယူသုံးစွဲရခြင်းအကြောင်းရင်းများကို ဖော်ပြသည့်စေား

စဉ်	သုံးစွဲရခြင်းအကြောင်းရင်းများ	ဆေးဝါး		စားသောက်ကုန်		အထည်အလိပ်	
		သုံးစွဲသူ ဦးရေ	ရာခိုင်နှစ်း	သုံးစွဲသူ ဦးရေ	ရာခိုင်နှစ်း	သုံးစွဲသူ ဦးရေ	ရာခိုင်နှစ်း
၁။	အရည်အသွေးကောင်းသည်ဟု ထင်၍သုံးစွဲသူဦးရေ	၉၅	၉၇.၉	၂၅	၂၅	၂၁	၂၃.၆
၂။	ဈေးသက်သာ၍သုံးစွဲသူဦးရေ	၂	၂၀၁	၇၃	၇၃	၇၃	၇၉.၆
၃။	ဒီဇိုင်းကောင်းမွန်၍သုံးစွဲသူဦးရေ	-	-	-	-	၁၅	၁၆.၈
၄	အမြားအကြောင်းရင်း	-	-	-	-	-	-
	စုစုပေါင်းစားသုံးသူဦးရေ	၉၇	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀	၈၉	၁၀၀

ပြည်တွင်းဆေးဝါးကို သုံးစွဲဖြော်ခြင်းအကြောင်းရင်းမှာ အရည်အသွေးကောင်းသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို သုံးစွဲသူများ၏ ၉၇.၉ ရာခိုင်နှစ်းမှ ဖြေဆိုခဲ့ပြပါသည်။

သုတေသနများ၏ J.C ရာခိုင်နှစ်းသာလျှင် ဈေးသက်သာ၍ သုတေသနများ၏ ဖြည့်တွင် ပြည့်တွင် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ်သောဆေးဝါး၏ အရည်အသွေးအပေါ်တွင် စားသုံးသူအများစုံ က ယုံကြည်လက်ခံထားကြောင်း ပေါ်လွင်ပါသည်။

စားသောက်ကုန်နှင့် ပါတ်သက်၍မှ မြန်မာ့ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများမှ ထုတ်လုပ်သောစားသောက်ကုန်များအား သုံးစွဲရခြင်းအကြောင်းရင်းများကိုမေးမြန်းရာတွင် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သည်ဟုထင်မြင်ယူဆ၍ သုံးစွဲရခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို JI ရာစိုင်နှင့်မှ ဖြေဆိုပြီး ၅၃ ရာစိုင်နှင့်မှာ ဈေးနှင့်သက်သာမှုကြောင်း သုံးစွဲရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ဤအချက်ကိုဖြာည်ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာ့စားသောက်ကုန်များအား ဈေးနှင့်သက်သာ၍သာ သုံးစွဲရခြင်းဖြစ်ပြီး အရည်အသွေးပေါ်တွင် စားသုံးသူများ၏ ယဉ်ကြောည်လက်ခံမှုအားနည်းကြောင်းတွေရှိရပါသည်။

မြန်မာအထည်အလိပ်များအား သုံးစွဲကြောင်းအကြောင်းရင်းကို ဆက်လက်
မေးမြန်းရာတွင် ၅၉.၆ ရာခိုင်နှုန်းသည်ရွေးနှုန်းသက်သာ၍ သုံးစွဲကြောင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြပါး
၂၁ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အရည်အသွေးကောင်းသည်ဟု ထင်မြေငယ်ဆုံး သုံးစွဲခြင်းဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၁၆.၈
ရာခိုင်နှုန်းသည် ဒီဇိုင်းကောင်းမွန်၍ သုံးစွဲခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင်းမြန်မာ
အထည်အလိပ်များအား စားသုံးသူအများစုကရွေးနှုန်းသက်သာ၍ သုံးစွဲခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းအထည်
အလိပ်များ၏အရည်အသွေးအပေါ် ယုံကြည်လက်ခံနိုင်မှုမှာလည်း အားနည်းနေကြောင်းတွေရှိရပါ
သည်။ ထိုကြောင်းလေ့လာခဲ့သော အခြေခံကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ပါတ်သက်၍ မြန်မာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း
များမှထုတ်လုပ်ကြသော ထုတ်ကုန်များအနက် ဆေးဝါးမှလွှဲပြီး ကျွန်ုပစ္စည်းများ၏အရည်အသွေးအား
ပြည်တွင်းစားသုံးသူများ၏ လက်ခံနိုင်မှုအားနည်းနေသည် ဟုယူဆနိုင်ပါသည်။

ထပ်မံ၍ မြန်မာပြည်ဖြစ် ကုန်ပစ္စည်းများကိုသုံးစွဲခြင်းမရှိဟု ဖြစ်ဆိုထားသူများအား အကြောင်းရင်းများကိုမေးမြန်းခဲ့ရာ မြန်မာနိုင်ငံထုတ်ဆေးဝါးများကို မသုံးစွဲကြသောသူများသည် အရည်အသေးမကောင်း၍ သုံးစွဲမှုမပြခြင်းမဟုတ် ဈေးနှုန်းကြီးမြင်ခြင်းကြောင်း မသုံးစွဲနိုင်ကြောင်း

ဖြေားခဲ့ကြပါသည်။ အထည်အလိပ်များအား မသုံးစွဲကြခြင်းအကြောင်းကို မေးမြန်းရာတွင် သုံးစွဲခြင်းမရှိသူ(၁၁)ဦးအနက် (၅)ဦးမှာ အရည်အသွေးမကောင်းခြင်းကြောင်းဟူ၍လည်းကောင်း (၆)ဦးမှာ ဒီနိုင်းမနှစ်သက်၍ဟု ဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။

ထို့နောက်စားသုံးသူများအနေဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူရာတွင် အဓိကထားရွှေးချယ်ဝယ်ယူကြပါသည် အကြောင်းရင်းများကိုလည်း မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထေားတွင် အကြောင်းရင်းတစ်ခုတည်းဖြင့်အဓိကထားရွှေးချယ်ဝယ်ယူကြပါသည်။ အချို့စားသုံးသူများသည် ကုန်ပစ္စည်းများကို ရွှေးချယ်ဝယ်ယူကြရာတွင် အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကို သာမက ရွှေးနှုန်းသက်သာမှုကိုပါ ယဉ်တွဲစဉ်းစားကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အထည်အလိပ်များကို ဝယ်ယူကြရာတွင်မူ အထည်အလိပ်၏ရွှေးနှုန်းသက်သာမှုနှင့် အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုသာမက အထည်အလိပ်၏ ဒီနိုင်းကောင်းမွန်မှုကိုပါ တပါတည်းယဉ်တွဲစဉ်းစားကြသော စားသုံးသူများကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင်းကြုံးသေားတွင် ကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူကြရာတွေ့ရှိရပါသည် အကြောင်းရင်းတမျိုးထက်မက ဖြေဆိုခဲ့ကြသောစားသုံးသူများအား ဖော်ပြထားခြင်းမရှိဘဲ မည်သည်ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ အဓိကထားရွှေးချယ်ကြပါသည် အကြောင်းရင်းတရာတည်းကိုသာ ဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည် စားသုံးသူများကိုသာဖော်ပြထားရ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စေား (၅-၃) စားသုံးသူများ၏ ကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူရာတွင် အဓိကထားရွေးချယ်ဖြာသည်
အကြောင်းရင်းများကိုဖော်ပြသည့်စေား

စဉ်	ကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူရာတွင်အဓိကထားရွေး ချယ်ဖြာသည်အကြောင်းရင်းများ	ဆေးဝါး	စားသောက်ကုန်	အထည်
၁။	ကုန်ပစ္စည်း၏ အရည်အသွေး ကောင်းမွန်မှုကို အဓိကထားရွေးချယ်သည် စားသုံးသူဦးရေ	၈၃	၂၅	၂၃
၂။	ဈေးနှုန်းသက်သာမှုကိုအဓိကထားရွေးချယ် သည်စားသုံးသူဦးရေ	၃	၄၀	၂၇
၃။	ဒံနိုင်းကောင်းမွန်မှုကို အဓိကထားရွေးချယ်သည် စားသုံးသူဦးရေ	-	-	၂၀
၄။	အခြားအကြောင်းရင်းများကိုအဓိကထားသူ ဦးရေ	-	-	-

စားသုံးများအနေဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူရာတွင် အဓိကထားရွေးချယ်ဖြာ
သည် အကြောင်းရင်းများသည် ကုန်ပစ္စည်းအမျိုးအစားကိုလိုက်၍ ကွာခြားနေပါသည်။ ဆေးဝါးနှင့်
ပါတ်သက်၍မှ အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကို အဓိကထားရွေးချယ်ဝယ်ယူဖြော်ပြီး ဆေးဝါး၏ဈေးနှုန်း
သက်သာမှုကိုအဓိကထား၍ ရွေးချယ်သူအလွန်နည်းပါးပါသည်။ ဆေးဝါး၏အရည်အသွေးကိုသာမက
ဈေးနှုန်းသက်သာမှုကို ပါယှဉ်တဲ့စဉ်းစားဖြာသော စားသုံးသူ ၁၄ ဦးရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

စားသောက်ကုန်များနှင့် ပါတ်သက်၍မှ အဓိကထားရွေးချယ် ဝယ်ယူဖြာသည်
အကြောင်းရင်းများအနက် ဖြေဆိုသူ (၃၅) ဦးသည် စားသောက်ကုန် အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကို

အခိုကထားရွေးချယ်ဝယ်ယူပါသည် ဟုလည်းကောင်း၊ ဖြေဆိုသူ (၄၀) ဦးသည် စားသောက်ကုန်၏ ရွေးနှုန်းသက်သာမှုကို အခိုကထားရွေးချယ်ဝယ်ယူပါသည်ဟု လည်းကောင်း ဖြေဆိုသူ (၁၅) ဦးသည် စားသောက်ကုန်၏ အရည်အသွေးနှင့်ရွေးနှုန်းကိုပါ ယဉ်တွဲစဉ်းစားရွေးချယ်ကြာပါသည်ဟုလည်း ကောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြာပါသည်။

အထည်အလိပ်များအားရွေးချယ်ဝယ်ယူသည် အကြောင်းရင်းများအလိုက် ခွဲခြား လေ့လာကြာည်ရာ ဖြေဆိုသူ (၁၃) ဦးသည် အထည်၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကို လည်းကောင်း၊ ဖြေဆိုသူ (၂၇) ဦးသည် အထည်အလိပ်၏ရွေးနှုန်းသက်သာမှုကို လည်းကောင်း၊ ဖြေဆိုသူ (၂၀) ဦးသည် အထည်၏ဒီဇိုင်းကောင်းမွန်မှုကို လည်းကောင်း အခိုကထားရွေးချယ်ဝယ်ယူကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုပြင် ဖြေဆိုသူ (၈) ဦးသည် အထည်အလိပ်များ၏ အရည်အသွေးနှင့်ရွေးနှုန်းကို လည်းကောင်း၊ ဖြေဆိုသူ (၆) ဦးသည်အရည်အသွေးရွေးနှုန်းနှင့်ဒီဇိုင်းကိုပါ တပါတည်းယဉ်တွဲစဉ်းစားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင်း စားသုံးသူများအနေဖြင့် အထည်အလိပ်များကိုဝယ်ယူရာတွင် ရွေးနှုန်းသက်သာမှုကို အများဆုံးစဉ်းစားရွေးချယ်ကြာပြီး ဒုတိယအနေဖြင့် ဒီဇိုင်းကောင်းမွန်မှုကို အခိုကထားရွေးချယ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

စားသုံးသူများအနေဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူရာတွင် အရည်အသွေးကို အခိုကထားရွေးချယ်ဝယ်ယူကြရသည် အကြောင်းအရင်းများကို ထပ်မံမားမြန်းခဲ့ရာ အောက်ပါသော (၅-၄)တွင် ဖော်ပြထားသည်အတိုင်းဖြေဆိုခဲ့ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အချို့စားသုံးသူများသည် အရည်အသွေးကိုအခိုကထား ဝယ်ယူရသည်အကြောင်းရင်းများကို တစ်မျိုးထက်မကဖြေဆိုခဲ့ကြသဖြင့် ဤသေားတွင် အကြောင်းရင်းတစ်မျိုးတည်းကိုဖြေဆိုခဲ့ကြသည် စားသုံးသူဦးရေကိုသာ ဖော်ပြထားပါသည်။

သေား(၅-၄) အရည်အသွေးကို အဓိကထားဝယ်ယူကြရသည့်အကြောင်းရင်းများကို ဖော်ပြသည့်ဒယာ:

စဉ်	အရည်အသွေးကိုအဓိကထားဝယ်ယူကြရသည့် အကြောင်းရင်းများ	ဖြေဆိုသူ့ဦးရေ
၁။	အရည်အသွေးကောင်းကိုသာသုံးစွဲလို၍ ဖြစ်ပါသည်။	၁၀
၂။	ဤအရည်အသုံးပြနိုင်၍ ဖြစ်ပါသည်။	၁၉
၃။	ဂုဏ်ယူသုံးစွဲလို၍ ဖြစ်ပါသည်။	၂
၄။	သုံးစွဲရာတွင်ထိရောက်မှုရှိပြီး စိတ်ကျေနပ်မှုရရှိစေ၍ ဖြစ်ပါသည်။	၄၅
၅။	အပြားအကြောင်းရင်းများ	-

အထက်ပါဒယာ:အရ စာ:သုံးသူများသည် အရည်အသွေးကောင်းသော ကုန်ပစ္စည်းများမှာ သုံးစွဲရာတွင်ထိရောက်မှုရှိပြီး စိတ်ကျေနပ်မှုကိုရရှိစေသောကြောင်း အရည်အသွေးကိုသာ အဓိကထား ရွှေးချယ်ဝယ်ယူကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုသူ့ဦးရေမှာ အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယအများဆုံးမှာ အရည်အသွေးကောင်းသောကုန်ပစ္စည်းသည် ဤအရည်အသုံးပြနိုင်၍ဖြစ်ပါသည်။ ဖြေဆိုခဲ့ပြီး တတိယအများဆုံးမှာ အရည်အသွေးကောင်းသောပစ္စည်းကိုသာ သုံးစွဲလို၍ဖြစ်ပါသည်။ ဖြေဆိုခဲ့ပြီးတတိယအများဆုံးမှာ အရည်အသွေးကောင်းသောပစ္စည်းကိုထိလုပ်သော ပြိုင်ဘက်လုပ်ငန်းအများအပြားရှိသောကြောင်း စာ:သုံးသူများအနေဖြင့် ရွှေးချယ်ဝယ်ယူနိုင်မှုအခွင့်အရေးများ ရရှိပါသည်။ ဤသို့ ရွှေးချယ်ဝယ်ယူခြင်းဖြင့် စိတ်ကျေနပ်မှုပိုမိုရရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင်း ဤတွင်ယူဆခဲ့သော " ရွေးကွက်စီးပွားရေးစံနှစ်တွင် အရည်အသွေးကောင်းသောပစ္စည်းများသည် စာ:သုံးသူများ၏စိတ်ကျေနပ်မှုကို ပိုမိုရရှိစေပါသည်" ဟူသော အဆိုပြုချက် (၁) ကို အထောက်အကူပြုကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ထိန္ဒာက် ဆက်လက်၍ မြန်မာ့ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးအပေါ်တွင် စားသုံးသူများ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များကိုမေးမြန်းခဲ့ရာတွင် သိရှိရသည်များကို အောက်ပါသေား (၅-၅) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

၁ယား(၅-၅) မြန်မာ့ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးပေါ်တွင်စားသုံးသူများ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များ ကို ဖော်ပြသောသေား

စဉ်	စားသုံးသူများ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များ	ဆေးဝါး	စားသောက်ကုန်	အထည်အလိုင်
၁။	အားသာချက်များ			
၁။	အရည်အသွေးအဆင့်မိပါသည်။	၅၁	၂၂	၃၉
၂။	အရည်အသွေးအသင့်အတင့်ကောင်းပါသည်။	၃	၆	၆
၃။	ယခင်ကထက်အရည်အသွေးပိုကောင်းလာပါသည်။	၃	၄	၅
၄။	သျေးနှုန်းသက်သာပါသည်။	-	၂	၄
	အားသာချက်စုစုပေါင်း	၀၇	၂၇	၃၄
၁။	အားနည်းချက်များ			
၁။	လုံလောက်အောင်မဖြန့်ဖြူးနိုင်ပါ။	၂၂	-	-
၂။	အရည်အသွေးကောင်းရန်ကြောရည်ခံရန်လိုအပ်ပါသည်။	၁၁	၂၃	၂၂
၃။	ထပ်ပိုးမှ ဆွဲဆောင်မှုအားနည်းနေပါသည်။	၃	၂၆	-
၄။	ခေတ်မိနည်းပညာများလုံအပ်ပါသည်။	၄	၁၄	-
၅။	ဒီဇိုင်းခေတ်မမိပါ။	-	-	၃၄
	အားနည်းချက်စုစုပေါင်း	၄၃	၆၃	၆၆
	စားသုံးသူများ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်စုစုပေါင်း	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀

မြန်မာ့ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ်သောဆေးဝါး၏ အရည်အသွေးပေါ်တွင် စားသုံးသူများ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များအနက် ဖြေဆိုသူများ၏ ၅၈၉၁ခိုင်နှုန်းသည် အားသာချက်များ ကိုဖြေဆိုခဲ့ကြပြီး၊ ဖြေဆိုသူများ၏ ၄၃၇၉ခိုင်နှုန်းသည် အားနည်းချက်များရှိသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆဖြာ

ကြောင်းဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ စားသုံးသူများ တင်ပြသောအားသာချက်များအနက် 'မြန်မာ့ဆေးဝါး၏ အရည်အသွေးအဆင့်မီပါသည်' ဟုဖြစ်သူ့ရေမှာအများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ အားနည်းချက်များတွင်မူ ဆေးဝါးများကို ပြည်တွင်တွင်လုံလောက်အောင် မဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်သည်အတွက် ဈေးနှုန်းကြီးမြင် ကြောင်း အားနည်းချက်တွင် အများဆုံးတင်ပြကြပါသည်။ ထိုကြောင်း မြန်မာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ်သောဆေးဝါးများသည် အရည်အသွေးအဆင့်မီသည် အားသာချက်များရှိနေသော်လည်း ပြည်တွင်တွင် လုံလောက်အောင်မဖြန့်ဖြူးနိုင်သည်အတွက် ဈေးနှုန်းကြီးမြင်နေသည် အားနည်းချက်များရှိနေကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

စားသောက်ကုန်များတွင်မူ ဖြစ်သူ၏ ၃၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် အားသာချက်များ ရှိပါသည်ဟု ဖြစ်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သူ၏ ၆၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် အားနည်းချက်များရှိပါသည်ဟု ဖြစ်ခဲ့ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုကြောင်း စားသောက်ကုန်၏ အရည်အသွေးပေါ်တွင် စားသုံးသူများအနေဖြင့် အားနည်းချက်ပို့ဗျားနေသည်ဟု ယုဆကြောင်းသုံးသပ်ရပါသည်။ ထိုအားနည်းချက်များအနက် ထပ်ပိုးမှုခွဲဆောင်မူရှိရန်လိုအပ်နေသည် အားနည်းချက်နှင့် အရည်အသွေးကောင်းရန် ပြောရည်ခံရန် လိုအပ်သည်အားနည်းချက်တွင် အများဆုံးဖြစ်ကြောင်းတွေရှိရပါသည်။ ထိုကြောင်း မြန်မာ့စားသောက် ကုန်များ၏အရည်အသွေးအပေါ် စားသုံးသူများအနေဖြင့် အရည်အသွေးကောင်းရန်ပြောရည်ခံရန်နှင့် ထပ်ပိုးမှုခွဲဆောင်မူရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်ဟု ထင်မြင်ယုဆကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်။

ပြည်တွင်းဖြစ် အထည်အလိပ်များ၏ အရည်အသွေးပေါ်တွင်မူ ဖြစ်သူ၏ ၃၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် အားသာချက်များရှိပါသည်ဟု ဖြစ်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သူ၏ ၆၆ရာခိုင်နှုန်းမှာ အားနည်းချက်များကို ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုကြောင်း မြန်မာ့အထည်အလိပ်များ၏ အရည်အသွေးတွင် အားနည်းချက်များရှိနေကြောင်း ဖြစ်သူမှုတွင်ပို့ဗျားကြောင်း တွေရှိရပါသည်။ ထိုအားနည်းချက်များ မှာ အထည်အလိပ်၏ ဒီဇိုင်းခေတ်မမီသည်အားနည်းချက်နှင့် အရည်အသွေးကောင်းရန် ပြောရည် ဆေးနိုင်ခဲ့စေရန် လိုအပ်သည်အားနည်းချက်များဖြစ်ကြောင်း တွေရှိရပါသည်။ ထိုကြောင်း ပြည်တွင်း

ဖြစ်အထည်အလိပ်များ၏ အရည်အသွေးပေါ်တွင် စားသုံးသူများအနေဖြင့် အထည်အလိပ်များ၏ဒီဇိုင်းခေတ်မမိသည့်အပြင် အရည်အသွေးကောင်းရန် ဤဘရည်ဆေးခိုင်ခန်းစေရန် လိုအပ်နေပါသေးသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် ကုန်ပစ္စည်းများအပြိုင်အဆိုင် ထုတ်လုပ်သော ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် အရည်အသွေးကောင်းသောပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းအားဖြင့် ဈေးကွက်ယူဉ်ဖြောင်မှုတွင် အနိုင်ရစေမည့်အပြင် စားသုံးသူများ၏စိတ်ကျော်မှုကိုလည်း အများဆုံး ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ်သောဆေးဝါးသည် အရည်အသွေး အဆင့်မီသော်လည်း ဈေးကွက်တွင်လိုသလောက် မဖြန့်ဖြူးနိုင်သည့်အတွက် ဈေးနှစ်းပြီးမြင်နေ ြောင်း သုံးသပ်တွေရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးဝါးထုတ်လုပ်သောစက်ရုံးအနေဖြင့် ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးတိုးတက်လာစေရန် ဤဗိုးစားဆောင်ရွက်ရမည့်အပြင် လုပ်ငန်းတွင်းကုန်ကျစရိတ်၊ အလေ အလွင့်လျော့နည်းစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် အရည်အသွေးကောင်းသော ဆေးဝါးများကို လိုသလောက်ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်မည်အပြင် ပြည်ပဈေးကွက်သို့လည်း တင်ပို့ရန်ကြိုးစား နိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်ြောင်း အကြံြုပြုတင်ပြပါသည်။

မြန်မာ့စားသောက်ကုန်များအနေဖြင့်မူ ပြည်တွင်းစားသုံးသူများ၏ လက်ခံနိုင်မှု ကို အပြည့်အဝရရှိစေရန်အတွက် အရည်အသွေးကောင်းရန်ြောရည်ခံရန် ဤဗိုးစားဆောင်ရွက်ရမည်။ အပြင် ထုပ်ပိုးမူစွဲဆောင်မူရှိစေရန်လည်း ဤဗိုးစားဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

ပြည်တွင်းဖြစ်အထည်အလိပ်များအနေဖြင့်မူ ပြည်တွင်းစားသုံးသူအများစု၏ လက်ခံနိုင်မှုကို ရရှိစေရန်အတွက် အရည်အသွေးကောင်းပြီး ြောရည်ဆေးခိုင်ခန်းစေရန် ဤဗိုးစားဆောင်ရွက်ြောရမည်အပြင် အထည်အလိပ်၏ဒီဇိုင်းကိုလည်း ခေတ်နှင့်အညီပြုပြင်ြောင်းလဲထုတ်လုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အစိန်း(၆)

နိဂုံး

လေ့လာတွေရှိချက်များနင်းအခြားပြုတင်ပြချက်များ

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ စက်မူဖွံ့ဖြိုးဘိုးတက်မူအဆင့်များကို ယော့ယျအားဖြင့် အခြေခံကျသောစိုက်ပျိုးရေးကုန်ကြောမ်းများကို ပြည်တွင်းတွင်ထုတ်လုပ်နိုင်သောအဆင့်မှ အဆင့်မြင့် စက်မူထုတ်ကုန်များအား ပြည်ပသို့တင်ပို့နိုင်သည်အဆင့်ထိ အဆင့်(၅)ဆင့်ခဲ့ခြားနိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိစက်မူလုပ်ငန်းများသည် အထက်ပါစက်မူဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မူအဆင့်များအနက် ခုတိယအဆင့် ဖြစ်သည် သဘာဝကုန်ကြောမ်းပစ္စည်းများ (စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ၊ သစ်တောထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ၊ သတ္တုတွင်းထွက်များ) ကို ပြည်ပသို့တင်ပို့နိုင်သောအဆင့်တွင်သာ အများဆုံးလုပ်ကိုင်လျှက်ရှိကြပါသည်။ တတိယအဆင့်ဖြစ်သည် စက်မူကုန်ကြောမ်းများ (သစ်အခြေခံပစ္စည်းများ၊ ရာဘာနှင့်ပြုလုပ်သောပစ္စည်းများ) ကိုပြည်ပသို့တင်ပို့နိုင်သည် အဆင့်ရှိစက်မူလုပ်ငန်းအနည်းငယ်ကိုလည်းတွေရှိရပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ စက်မူလုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုသည် စက်မူဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မူအဆင့်များပေါ်တွင်မူတည်နေပါသည်။ အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှုကို အခြေခံအားဖြင့်စားသုံးသူများ မှသွေးကွက်တွင် ထုတ်ကုန်များကိုစစ်ဆေးခြင်း၊ စံချိန်စံညွှန်းများသတ်မှတ်၍ အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်ခြင်း၊ အရည်အသွေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု သဘောတရားများကို လက်တွေအသုံးချုပ်ငြင်းဟူ၍ အပ်စုံသုံးစွဲခြားနိုင်ပါသည်။ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံရှိ စက်မူလုပ်ငန်းများသည် အခြေခံကုန်စည်များကိုသာ ထုတ်လုပ်နိုင်သဖြင့် စားသုံးသူများမှထုတ်ကုန်များကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့် စံချိန်စံညွှန်းများသတ်မှတ်၍ ထုတ်ကုန်များ၏ အရည်အသွေးကို စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့်သာ အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်လျှက်ရှိကြပါ

သည်။ အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုသဘောတရားများကို စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် လက်တွေ အကောင်အထည်ဖော် အသုံးချခိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၁၉၈၈ ရန်စွဲနောက်ပိုင်းမှစ၍ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ဖြောင်းလဲကျင့်သုံးလာခဲ့ရာ စားသုံးသူများသည် ဈေးကွက်အတွင်း၌ မိမိတို့ကြိုက်နှစ်သက်ရာပစ္စည်းများကို စီတ်ကြိုက်ချေးချယ်ဝယ်ယူနိုင်သည် အစွင်းအလန်းများပိုမိုရရှိလာဖြာပါသည်။ ထိုသုံးရွေးချယ်ဝယ်ယူဖြာရာတွင် စားသုံးသူအများစုသည် ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကို အမိကထား၍ ဈေးချယ်ဝယ်ယူဖြာပါသည်။ အရည်အသွေးကောင်းသော ကုန်ပစ္စည်းများသည် ပြည်တွင်းပြည်ဝ ဈေးကွက်တွင် ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်ပြီး ဈေးကွက်ရှယ်ယာအများအပြားကိုလည်း ရရှိစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသည် အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရေးကို အမိကသော့ချက်အဖြစ် ပိုးတည်လျက်ရှိပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသည် အရည်အသွေးကောင်းသောကုန်ပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်နိုင်မှသာလျှင် စားသုံးသူအများစုက ငွေးတို့၏ပစ္စည်းများကို လက်ခံသုံးစွဲမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ လက်ခံသုံးစွဲမှုများရရှိလာမှသာလျှင် ထိုလုပ်ငန်းအနေဖြင့်ဈေးကွက်အတွင်းရပ်တည်နိုင်ပြီး ဈေးကွက်ရှယ်ယာအများအပြားကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများတွင်ဖြစ်စေ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင်ဖြစ်စေ၊ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအသီးသီးသည် အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှုကို မလွှဲမထွေ ထိရောက်စွာလုပ်ဆောင်ဖြာရပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည်လည်း မိမိတို့ရောက်ရှိနေသော စက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအဆင့်များအလျောက် အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များကို အသီးသီး ပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအများစုတွင် ပြည်ပသို့တင်ပို့သည်ကုန်ပစ္စည်းများအား ပြည်ဝ ဈေးကွက်တွင် လက်ခံနိုင်သည်အဆင့်ရရှိစေရန် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များဖွဲ့စည်း၍ စစ်ဆေးလေရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း လက်ရှိဖွဲ့စည်းထားသော စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သုံးဖွဲ့မှ ပို့ကုန်များအား စစ်ဆေးပေး

သည် တာဝန်များကိုဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ တခါတရံတွင် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များအားအလုပ် အပ်နံစစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ ပြည်ပပို့ကုန်များကို တိုက်ရှိက်တင်ပို့နောက်သည် လုပ်ငန်းများလည်းရှိတတ် ပါသည်။ လေ့လာခဲ့သော သစ်အခြေခံစက်မှုလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ဝယ်ယူသူနှင့်ငော်၏ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့မှ ကုန်ပစ္စည်းများအား စက်ရုံသို့လာရောက်စစ်ဆေးသောကြောင်းလည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သစ်အခြေခံပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးပေါ်တွင် ဝယ်ယူသူဘက်မှယဉ်းကြည်မှုရရှိထားပြီးသောကြောင်း လည်းကောင်း၊ ကုန်ပစ္စည်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များထံ အင်္ဂါးခြင်းမရှိဘဲ တိုက်ရှိက်တင်ပို့နောက်ကြောင်း တွေရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်ပပို့ကုန်ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများသည် ပြည်ပရွေးကွက် သို့တင်ပို့ရာတွင် အရောင်းအဝယ်သဘောတူညီမှု စာချုပ်ကြိုတင်ချုပ်ဆိုပြီးမှတင်ပို့လေ့ရှိသောကြောင်း စာချုပ်ပါဘရည်အသွေး စံသတ်မှတ်ရှုက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမရှိစစ်ဆေးခြင်းဖြင့် အရည်အသွေးကို ထိန်းချုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ဤကဲ့သို့သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်များအတိုင်း ကိုက်ညီမှုရှိမရှိကို အလေး ပေးသောစစ်ဆေးခြင်းပေါ်အခြေခံသည် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း (Inspection Quality Control) ကိုသာ အများဆုံးအသုံးပြုကြောင်းတွေရှိရပါသည်။ အခြားနိုင်ငံများတွင်ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများအသုံးပြု၍ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို အသုံးပျော် အားနည်းလျက်ရှိကြောင်းတွေရှိရပါသည်။

မြန်မာပြည်တွင်သုံးကုန် ထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းများအနက် နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံး များနှင့်ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများတွင်ထုတ်ကုန်၏ အရည်အသွေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကိုယ်ပိုင်စံချိန်စံညွှန်းများ သတ်မှတ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်ပတိုင်းပြည်များ၏စံချိန်များကို မြို့ငြမ်း၍သော်လည်းကောင်း၊ စံသတ်မှတ်ထားကြပြီး ယင်းစံချိန်များအတိုင်း ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ စစ်ဆေးခြင်းအားဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုသို့အရည်အသွေးစစ်ဆေးရာတွင်လည်း ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးကို ရာနှုန်း ပြည်စစ်ဆေးနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ နမူနာကောက်ယူ၍စစ်ဆေးကြပါသည်။ သတ်မှတ်စံချိန်များမှ ကွဲလွှာက်

ကိုလည်း ရှင်ပြနိုင်သည့်အတိုင်းအတာဆောင်တစ်ခုပြင်၊ သတ်မှတ်ထားကြာပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ထားကိုလုပ်ငန်းများတွင်မူ ထုတ်ကုန်များအား လုပ်ငန်းရှင်ကကျမ်းကျင့်မှုအရ ဖြေည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းဖြင့်သာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်လျက်ရှိကြပါသည်။ သီးခြားစံချိန်စံဆွဲန်းများသတ်မှတ်၍ ထိန်းချုပ်မှု များမရှိပါ။

လေ့လာခဲ့သောမြန်မာ့ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအနက် နိုင်ငံပိုင်စက်ရှုပြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံး၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုသည် အထိရောက်ဆုံးဖြစ်သည်ဟုဆို နိုင်ပါသည်။ ယင်းစက်ရုံးတွင် ထုတ်ကုန်များအား မြှုတိသွေးကျမ်းပါ စံသတ်မှတ်လျက်ရှိမှုပါ အမှန် ကောက်ယူရမည့်အရေအတွက်ကိုလည်း ပုံသေနည်းများအသုံးပြု၍ တိကျွွာသတ်မှတ်ထားပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုတွင်အသုံးပြုသည် ကုန်ကြာမ်းများအား မြှုတိသွေးကျမ်းတွင်ဖော်ပြထားသည် စံချိန်များမှ ကွဲပွဲလျက်ကိုခွင့်ပြနိုင်သည် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြင့်သတ်မှတ်၍ စစ်ဆေးလျက်ရှိရာ စွင့်ပြသောင်မှ ကျော်လွှန်သွားပါကထုတ်လုပ်မှုတွင် အသုံးမပြုတော့ပါ။ ဤကဲ့သို့ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကိုထိရောက်စွာပြုလုပ်နေသည်ဟုဆိုနိုင်သော မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံး၏ပင်လျှင် စံချိန်သတ်မှတ်၍ အရည်အသွေးစစ်ဆေးနိုင်သည်အဆင့်သာရှိပြီး အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုသဘာတရားများ၊ တနည်းအား ဖြင့် ကမ္ဘာအဆင့်မီအရည်အသွေးထိန်းချုပ်နည်းများကို လက်တွေအသုံးချုပ်ငြင်း မရှိသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသည် ဈေးကွက်ရှိစားသုံးသူများ၏ လုံအပ်လျက်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသော အရည်အသွေးစံသတ်မှတ်လျက်များ သတ်မှတ်စုံလိုအပ်ပါသည်။ စားသုံးသူများ လက်ခံသော အရည်အသွေးပြည့်မီသည် ထုတ်ကုန်များကိုထုတ်လုပ်းငါးမှသာ မိမိ၏ကုန်အမှတ်တံ့ထိပ် ပေါ်တွင် စားသုံးသူများ၏တန်သို့ထား လက်ခံမှုကိုရရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိမှုသာ ကုန်ပစ္စည်း၏ ဈေးကွက်ရှယ်ယာရို့ရှိလာနိုင်ပြီး လုပ်ငန်းအတွက်အကျိုးအမြှတ်ပို့ရလာ၍ လုပ်ငန်းတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု

လည်းရရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်အမြတ်များကို အရည်အသွေးတိုးတက်စေရန် ပြန်လည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းအားဖြင့် အရည်အသွေးပို့ကောင်းလာကာ ကုန်ပစ္စည်းအသစ်များဖြင့် ဈေးကွက် ရှုယ်ယာအသစ်များရလာပြီး လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုလည်း ထပ်မံရရှိလာနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်း အားဖြင့် မိမိထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးသည် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသည် စားသုံးသူများ၏လိုအပ်ချက်ကို ဦးစားပေး၍ ထုတ်လုပ် နောက်ပါသည်။

စားသုံးသူဟုဆိုရာတွင် ထုတ်ကုန်များကို နောက်ဆုံးသုံးစွဲသည် စားသုံးသူများ ဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ မိမိအလုပ်ကိုလွှာပြောင်းယူသည် တနည်းအားဖြင့် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်မည် ဖြစ်စဉ် ကိုလည်း စားသုံးသူဟု၍သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထုတ်ကုန်များအား ဈေးကွက်ရှိစားသုံး သူများလိုအပ်သည် အရည်အသွေးရရှိအောင် ပြုလုပ်ပေးရသကဲ့သို့ လုပ်ငန်းတွင်းရှိဖြစ်စဉ်များ (သို့) စားသုံးသူများ၏ လိုအပ်ချက်ကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများ ပြုလုပ်ရ မည်ဖြစ်ပါသည်။

ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသည် ကားသုံးသူများ၏လိုအပ်ချက်ကို ဦးစားပေး၍ ဆောင်ရွက်လာပြာရာတွင် ဈေးကွက်သုတေသနပြုလုပ်ပြီး မိမိတို့လုပ်ငန်းတွင်း၌ လိုအပ်သောပြုပြင်မှု များဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်သည် ရှေ့သို့အစဉ်လိုက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု (Forward Quality Control) ကိုပြုလုပ်ပြုပါသည်။ ထိုပြင် ထုတ်ကုန်တစ်ခု၏ အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရေးအတွက် ရှေးဦးစွာ အရည်အသွေးကောင်းသော ထုတ်ကုန်၏အစိတ်အပိုင်းများနှင့် ကုန်ပြာမ်းများလိုအပ်ရာ မိမိ လုပ်ငန်းသို့ ကုန်ပြာမ်းနှင့်အစိတ်အပိုင်းများ ပေးသွင်းပြုသည်လုပ်ငန်းများ (Suppliers) ထိ အရည် အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ကွပ်ကဲပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ကုန်ပြာမ်းများ ထုတ်လုပ်မှုအထိ စင်းက စင်းကအရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို နောက်ပြန်အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု (Backward Quality Control) ဟူ၍ ခေါ်ဆိုလေ့ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများသည် မိမိတို့လုပ်ငန်းသို့ ကုန်ဌာမ်းများ နှင့်အစိတ်အပိုင်းများ ပေးသွင်းသည့်လုပ်ငန်းများအထိ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကိုလည်းကောင်း၊ ဈေးကွက်သုတေသနဖြူလုပ်ပြီး လုပ်ငန်းတွင်း၌လိုလိုအပ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကိုလည်းကောင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ မြန်မာ့ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအနေ ဖြင့်ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးကို သတ်မှတ်စံချိန်နှင့်ညီမညီစစ်ဆေးပေးခြင်းအားဖြင့် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်နိုင်သည့်အဆင့်တွင်သာရှိပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်း အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုတွင် စာရင်းအင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုမှုမှာလည်း အေးနည်းလျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ့ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လက်ရှိအရည်အသွေးကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သည့်အခြေအနေမှ အရည်အသွေးတစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တိုးတက်မှုရရှိစေရန် ပြုလုပ်ပေးနိုင်သည် ခေတ်ပိုအရည်အသွေးထိန်းရှုပ်နည်းများ၊ တန်ညွှေးအားဖြင့် ကမ္ဘာ့အဆင့်မီအရည်အသွေးထိန်းရှုပ်နည်းများ (World Class Quality Control Tactics)ကို လက်တွေ့အသုံးချိန်ရန် ဖြိုးပမ်းသင့်ပါသည်။

ယခင်က ကမ္ဘာ့စက်မှုနိုင်ငံကြီးများရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအများစုသည်လည်း လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံရှိ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကဲ့သို့ ထုတ်ကုန်တစ်ခုသည် သတ်မှတ်ထားသောစံချိန် များနှင့်ကိုက်ညီလျှင် အရည်အသွေးကောင်းသည်ဟုယူဆပြီး သတ်မှတ်စံချိန်နှင့်ညီမည်၊ ကွာဟာချက်ရှိမရှိကိုသာ စစ်ဆေး၍ထုတ်လုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုမျှက်မောက်ကာလတွင် ထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးကောင်းမှန်ရေးအတွက် ဦးတည်၍ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် ကုန်ဌာမ်းအဆင့်မှစ၍ ကုန်ချောဖြစ်သည်အထိ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အဆင့်တိုင်းတွင် အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှုများ ပြုလုပ်လာကြပါသည်။

ထိုသို့လုပ်ဆောင်ကြရာတွင် "ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းရှိနှင့်အသီးသီးတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသူတိုင်းသည် အရည်အသွေးထိန်းရှုပ်မှုမှင်း၊ အရည်အသွေးတိုးတက်စေသည် လုပ်ရှားမှုများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရန်လိုအပ်သည်" ဟုသော သဘောတရားကိုအခြေခံသည်ကမ္ဘာ့အဆင့်မီအရည်အသွေးထိန်းရှုပ်နည်းများကို အသုံးချလာကြပါသည်။ ထုတ်ကုန်

၏အရည်အသွေးသည် ထုတ်လုပ်မှုတွင်ပါဝင်လုပ်ကိုင်နောက်သည် လုပ်သားများ၏အရည်အသွေးပေါ်တွင်များစွာမူတည်နေသဖြင့် လုပ်သားများ၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်စေရန်အတွက်ကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားလာကြပါသည်။ လုပ်ငန်းတွင်းရှိလုပ်သားများအားလုံးတွင် အရည်အသွေးပေါ်အလေးထားသည့်နိတ်ခါတ်များရှိနောက်လျှင် အရည်အသွေးကောင်းသော ထုတ်ကုန်များရရှိရန်သေချာပြီး လုပ်ငန်းစဉ်းစားတစ်စွဲရှိနောက်ပြီးမြောက်ပြီဟုလည်း ဆိုခိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်သားများအားလုံးအား အရည်အသွေးပေါ်အလေးထားသည့် နိတ်ခါတ်များရှိလာကြစေရန် စည်းရုံးလုံးဆောင်မှု များလည်းပြုလုပ်လာကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ၏ စည်းရုံးလုံးဆောင်မှုအနေအထား မြန်မာနိုင်ငံများနှင့် နိုင်းယဉ်မည်ဆိုပါက နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံများသည် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းတို့ထက် အားနည်းလျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ နိုင်ငံပိုင်လုပ်ငန်းများအစားဖြင့် လုပ်ငန်းခွင့်စွဲမှုများနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတို့တွင်လည်း လုပ်သားများအားအရည်အသွေးပေါ် အလေးထားသည့် နိတ်ခါတ်များရှိလာကြစေရန် ယခုထက်ပို၍စည်းရုံးလုံးဆောင်သင့်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများအားလုံးသည် ထုတ်ကုန်၏အရည်အသွေးတို့တက်စေရန်အတွက် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုအစီအစဉ်များတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

လက်ရှိအနေအထားအရ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှု အထိရောက်ဆုံးဟုဆိုနိုင်သည့်မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံရှိ လုပ်သားအများစွာတွင် ထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးပေါ်အလေးထားသည့်နိတ်ခါတ်များ အခြားစက်ရုံများထက်ပို၍ ရှိနောက်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ရာတွင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုဖြစ်စဉ်၌ လုပ်ငန်းတွင်းရှိလုပ်သားအားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက် ကြောမှုများ အားနည်းနေသေးကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ စက်ရုံအဆောက်အအုံမှာလည်း ကောင်းမွန်သော ထုတ်လုပ်မှုကျင့်စဉ်များနှင့်အညီ ဆေးဝါးထုတ်လုပ်မည်အဆောက်အအုံ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်များနှင့်

ကိုက်ညီရန်လိုအပ်နေပါသေးသည်။ ထုတ်လုပ်မှုတွင်အသုံးပြုသည့် စက်ကိရိယာတစ်ချီမှာလည်း
ပြောရည်ဟောင်းနှမ်းနေသဖြင့် စက်ချီယွင်းမှုများကို မပြောခဏတွေပြုနေရပါသည်။ ထို့ကြောင်း
ယင်းစက်းဘွင် ထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေး ပိုမိုတိုးတက်စေရန်အတွက် စီမံချက်များရေးဆွဲပြီး
ငရှုလုပ်ငန်းစဉ်များချမှတ်သင့်ပြောင်း အကြံပြုတင်ပြအပ်ပါသည်။

လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံတွင်းမှ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်သားများအားလုံး
အားအရည်အသွေးပေါ်အလေးထားသည် စိတ်ဓါတ်များထားရှိပြောစွာစေရန် ရှေးဦးစွာစည်းရုံးလုံးဆော်၍
စိတ်ဓါတ်သွေးသွေးသင့်ပါသည်။ ထိုမှသာ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုပုံစံမှာ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်
တိုးတက်ပြောင်းလဲလာပြီး အားလုံးနှင့်ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ပြောသည် အလေ့အကျင့်များရရှိလာ
နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ပြောင်းလဲမှုရရှိမှသာ ကမ္ဘာအဆင့်မြှို့ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုများကို
စတင်အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ငှါးအဆင့်သို့ ရောက်ရှိရန်ဖြိုးပမ်းဖြင့်သည် ကမ္ဘာအေးကွက်
အတွင်း မြန်မာစက်မှုထုတ်ကုန်များ၏ ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် အာမခံချက်တစ်ရပ်ဖြစ်လာမည်ဟု
သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- Arnaldo Hernandez . Just-in-Time Quality , 1993.
Prentice - Hall , Inc.
- Jll Feigenbaum,A.V. Quality Control Principle Practices and Administration . 1951 .
Mc Graw - Hill Book Co.
- Rll Iskhikawa and Lu. What is Total Quality Control , 1985 .
Prentice - Hall , Inc.
- Sll I.T.C , Quality Control For the Food Industry . 1991,
International Trade Centre.
- Gll Juran , J. M . Juran's Quality Control Hand Book . 1988.
Mc Graw Hill International Editions
- Gll Ross,J. E . Total Quality Management [Second Edition] .
1995 , St Lucie Press .
- Gll Schonberger, J . Japanese Manufacturing Technique . 1985 .
John Wiley Co, Ltd .
- Oll Htoon Hla , U . General Guidelines For Quality Control of Pharmaceutical
Raw Materials , Components and Finished Products ,
၁၉၉၅ . ဖေဖော်ဝါရီလ .
- ကနောင်စက်မူစီးပွားရာနယ် အတွဲ - JI အမှတ် - JII
- Oll Ardrea Gabar . The Man Who Discovered Qaulity .

(မောင်လူစီးဘာသာပြန်သည်။)

၁၀။ အစိပ်မျှယာမှုရှိုးနှုန်း၊ ဒေါက်တာ၊ ဂျပန်နိုင်ငံရှိအရည်အသွေးထိန်းကွပ်ခြင်းဆိုင်ရာလူပ်ရှားမှုများ။

(သိပ္ပါးဘုန်းဘာသာပြန်သည်။)

၁၁။ တင်ညွှန်း ။ ဦး ။ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းစဉ်မှုခန့်ခွဲမှု တတိယတဲ့ ၁၉၇၉ ခုနှစ် .

ပညာဓရေးဝန်ကြီးဌာန။

"An Analytical Study on the Quality Control of the Export Oriented Firms & the Domestic Market Oriented Firms in Myanmar."

"မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်ထဲကုန်ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများနှင့် ပြည်တွင်သုတေသန ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများ၏ အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုကို ဆန်စစ်ခြင်း"

ထုတ်လုပ်သုမ္ပဏီအတွက်မေဆိန်လွှာ
လုပ်ငန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၁။ လုပ်ငန်းအမည် _____

၂။ လုပ်ငန်းဘဏ်နေရာ _____

၃။ လုပ်ငန်းအမျိုးအစား _____

ပူးတိုက်

ကျော်လုပ်

နိုင်ငံပိုင်

၄။ လုပ်ငန်းထုတ်ထွေထောင်ခဲ့သည့်နှစ် _____

၅။ (က) ထုတ်လုပ်မှုထောင်ခဲ့သည့်နှစ် _____

(ခ) ထောင်ထုတ်လုပ်ခဲ့သည့်ပစ္စည်းများ _____

(ဂ) လက်ရှိထုတ်လုပ်နေသေးပစ္စည်းများ _____

၆။ လုပ်ငန်းဘဏ်အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးနှုန်းနယ်စားပါးလား

ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။
ဖွဲ့စည်းမထားပါ။

- ဖွဲ့စည်းထားပါက

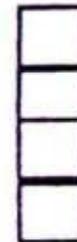
(က) သီးခြားခွဲ့ချွဲ့စည်းထားပါသည်။

(ခ) တော်ကြီး၏တိုက်ကိုကိုယ်ချုပ်မှုအောက်တွင်ထားပါသည်။

(ဂ) စီမံရေးရာဇ်နှုန်းတွဲ့ချွဲ့ထားပါသည်။

(ဃ) ထုတ်လုပ်မှုအနှုန်းတွဲ့ချွဲ့ထားပါသည်။

(င) အခြေခံနည်းပြင်ဖွဲ့စည်းထားပါက _____

(နံပါတ်-၇-မေးခွန်ဆောင်လာက်ပြုဆိုပေးပါ။)

- ဖွဲ့စည်းမထားပါကမိမိကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသွေးကိုမည်သူတို့ကစစ်ဆေးပါသည်။

၇။ အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးနှုန်းထုတ်သင်အား _____

အင်ညာသွေးစဉ်ဆေးမှုများ

၈။ လုပ်ငန်းမှထုတ်လုပ်သောထုတ်ကုန်များ၏အကျဉ်းချုပ်စံညွှန်များသတ်မှတ်ထုတေသနစဉ်ဆေးမှု
များပြုလုပ်ခြင်းဆို/မရှိ။

ပြုလုပ်ပေးပို့
မပြုလုပ်ပါ။

(ပြုလုပ်ပါဘူးမှတ် ၉ မောက်ဆတ်လက်ပြုဆိုပေးပါ။)

- မပြုလုပ်ပါဘာဘယ်ကြောင့်နောက်။

၉။ ထုတ်ကုန်များ၏အကျဉ်းချုပ်စံသတ်မှတ်ချက်များကိုမည်သိသတ်မှတ်ထုတေသနပါသနောက်။

(က) ထို့ပေးပို့တောင်ဆိုချက်အရသတ်မှတ်ပေးပို့
။

(ခ)မိမိလုပ်ငန်းအနေဖြင့်ကိုယ်ပိုင်စံချိန်စံညွှန်များသတ်မှတ်ထုတေသနပေးပို့

(ဂ)အခြားနိုင်ငံများ၏စံချိန်စံညွှန်ကိုမိမိနိုင်ငံဘက်ခြေအနေဘဏာနှင့်ယိုဖြင့်ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ထုတေသနပေးပို့
။

(ဃ) အခြားနိုင်ငံများ၏စံချိန်စံညွှန်ကိုတိုက်ရိုက်အသုံးပြုခြားသတ်မှတ်ထုတေသနပေးပို့
(နံပါတ်-၁၀-မောက်ဆတ်လက်ပြုဆိုပေးပါ။)

(င) အခြားနှင့်ဖြင့်သတ်မှတ်ထုတေသနပါဘာ

၁၀။ အခြားနိုင်ငံများ၏စံချိန်စံညွှန်ကိုအသုံးပြု၍ဘဏ်မည်သူသိနိုင်ငံ၏စံချိန်စံညွှန်ကိုအသုံးပြုထုတေသနပါသနောက်။

၁၁။ ထုတ်ကုန်များ၏အကျဉ်းချုပ်စံသတ်မှတ်သိမည့်သို့စစ်ဆေးပေးပို့နောက်။

(က) နောက်ဆုံးကုန်ချောက်သာစစ်ဆေးပေးပို့

၁။ နောက်ဆုံးကုန်ချောဝိုင်းကိုစစ်ဆေးပေးပို့

၂။ နွေစွဲကုန်ချောထုတ်လုပ်မှုပထောက်ဆုံးနှင့်နောက်ဆုံးကုန်ချောက်စစ်ဆေးပေးပို့

၃။ နမူနာကောက်၍စစ်ဆေးပေးပို့

၄။ အခြားနှင့်ဖြင့်စစ်ဆေးလုပ်

(ခ) အင်္ဂါးကြီးသည့်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်များ(သို့)ကုန်ကြောင်နှင့်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အထူးတိုင်းစွဲအေးပါ။

ပါမျော်။

အင်္ဂါးကြီးဖြစ်စဉ်များ ကုန်ကြောင်နှင့်ဖြစ်စဉ်တို့

- ၁။ ပစ္စည်းဘိုင်ဆိုစစ်ဆေးပါမျော်။
၂။ နမူနာကောက်၍စစ်ဆေးပါမျော်။

၃။ အခြားနည်းဖြင့်စစ်ဆေးပါက

(ဂ) အခြားနည်းဖြင့်စစ်ဆေးမှုများပြုရမည်ပါက

၁၂။ နမူနာကောက်၍စစ်ဆေးလျှင်မည်သည့်နမူနာကောက်ယူနည်းဘိုင်သုံးပါမျော်။

(က) ကျောစ်နမူနာ

(ခ) ရွှေချေယ်နမူနာ

--

(ဂ) အခြားနည်း

၁၃။ နမူနာကောက်ယူရမည့်အင်္ဂါးအတွက်ကိုမည်သို့သတ်မှတ်ထားပါမျော်။

- ငြင်နမူနာအင်္ဂါးအတွက်သတ်မှတ်သူသည်

(က) မိမိလုပ်နှုန်းမှသတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်ပါမျော်။

--

(ခ) သက်ခဲ့ပိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနမှသတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်ပါမျော်။

--

(ဂ) အခြားနိုင်ငံများမှသာဖို့ပို့ပို့လုပ်နည်းမှုမှသတ်မှတ်နှုန်းကိုယျှော့ဖြေားပါမျော်။

--

ထိုသို့အသုံးပြုထားပါက

ငြင်နိုင်ငံ၏အမည်

(ဃ) ကန္တာအဖွဲ့အစည်းများမှသတ်မှတ်နှုန်းမှုမှုအတိုင်းကိုယ်နှုန်းပါမျော်။

--

ထိုသို့လိုက်နာပါက

ငြင်နှုန်းအည်းအမည်

(င) အခြားနည်းဖြင့်သတ်မှတ်ထားပါက

၁၄။ လုပ်နှုန်းအားလုံးအသေးစိန်ချုပ်ရှုခြင်းပြုသောနည်းများကိုပြုပေါ်ပြုသော်

(က) ကျွမ်းကျင်မှုအရမှုကိုမြင်စစ်ဆေးပါမျော်။

(ခ) တိုင်ဆာသည်ကိုရိုယ်ပြင်ဖြစ်စဉ်ထုတွင်စစ်ဆေးပါမျော်။

(ဂ) ပါတ္တနာသုံးဖြင့် ပါတ္တနှုန်းပို့ဗျာစစ်ဆေးပါမျော်။

(ဃ) ဒီဇန်နဝါရီပြင့်စီသပ်စစ်ဆေးပါမျော်။

(င) အာရုံခံဗျာစစ်ဆေးပါမျော်။

(စ) အလိုအလျောက်စက်ဖြင့်စစ်ဆေးပါမျော်။

(ဆ) အခြားနည်းဖြင့်စစ်ဆေးလျှင်

--

၁၅။ လုပ်နှစ်တော်ထူးခို့မှာရုံးအို့ထိုးသွေးဆိုနှင့်သွေးမျှသွေးမျှမှုပါ၏
ဂါ/မဂ္ဂ။
ဂျီပါယ်။
မဂ္ဂပါ။

၁၆။ လုပ်နှစ်အနေဖြင့်အကျဉ်းဆုံးဆိုနှင့်ဘဏ္ဍားယင်ကမျဉ်သည့်နှင့်ထဲပါ။

၁၇။ အကျဉ်းဆုံးဆိုနှင့်သည့်နှင့်များကိုယ်ပြောင်းလုပ်သုံးဖြစ်ပါယ်။
ပြောင်းလုပ်သုံးဖြစ်ပါယ်။
မပြောင်းလုပ်ဘူး။

၁၈။ အာယ့်ကြောင့်ပြောင်းလုပ်သုံးပါယ်။
(က) ပိမိပစ္စားစွာကိုတွင်ယူလုပ်အနိုင်ရှိပြုပါယ်။
(ခ) စာသုံးသုံးများအနေဖြင့်အကျဉ်းဆုံးအပေါ်ပို့စွာလေဆာကြာသည်ဟု
ထွေမြင်ယူဆရှိပြုပါယ်။
(ဂ) ယင်အသုံးပြုခဲ့သောနှင့်များဆော်မီတော်ဗြို့ပြုပါယ်။
(ဃ) အခြားအကြောင်းများ

၁၉။ ပြောင်းလုပ်သုံးပြုနေဂံမှုများကိုပြုပါ။

ကုန်ကြော်များကိုစစ်ဆေးပြု။

၂၀။ မိမိလုပ်နှစ်တော်အသုံးပြုသည့်ကုန်ကြော်များကိုမည်သည့်အစီအစဉ်ဖြင့်ယူပါယ်။

၂၁။ ကိုယ့်သို့ရောက်ရှိလာသောကုန်ကြော်များ၏အကျဉ်းဆုံးမည်သို့စစ်ဆေးပါယ်။

၂၂။ ကုန်ကြော်နှင့်ဟုတ်သက်ရှိစာတ်မှတ်ချက်များကိုမည်သို့သတ်မှတ်ပါယ်။

၂၃။ ကုန်ဗြာမ်းပစ္စည်းများအားလည်သည်ပုံစံဖြင့်သို့လျှင်ထောင်ဆုံးမည်။

၂၄။ မိမိလုပ်နံဘွင်အသုံးပြုသည်ကုန်ဗြာမ်းတော်လျှော့သံစွဲများပြုလုပ်သေးလား
ပြုလုပ်သည်။

မပြုလုပ်ပါ။

၂၅။ ကုန်ဗြာမ်းတော်လျှော့မှုမစစ်ဆေးပါဘေးလျှင်ထွေက်မည်များကိုယျှဉ်စစ်ဆေးမည်။

၂၆။ ကုန်ဗြာမ်းများနှင့်မူနာပုံစံအားမည်အရေအတွက်ကိုမည်သူကာသတ်မှတ်ဖော်မည်။

တိုက်ဂို့ယာများအားစစ်ဆေးခြင်း

၂၇။ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းသုံးပြုသောက်များကိုမည်သို့စစ်ဆေးမည်။

(က) ငါစဉ်ထုတ်လုပ်မှုမစတင်မိစက်ဘိုင်းကိုစစ်ဆေးပော်သည်။

(ခ) အလုပ်ဆိုင်သာမျှဖို့တရာ့ကြားဘွင်စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပော်သည်။

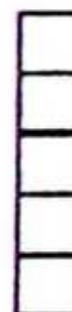
(ဂ) အရေးကြီးသောက်အချို့ကိုသာမန်စဉ်စစ်ဆေးပော်သည်။

(ဃ) အဆောက်လျှပ်စာစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပော်သည်။

(င) က်များအားလျှော့ကိုသာပါတ်စဉ်(သို့)လစဉ်စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပော်သည်။

(စ) အခြားနည်းဖြင့်စစ်ဆေးမှုများ

၂၈။ ကုန်ထုတ်လုပ်နံဘွင်အသုံးပြုသောက်များကိုစွဲသေးပြုသူမှုအသုံးချေထားခြင်းရှိမည်။

အသုံးချေထားပော်သည်။

အသုံးချေမထားပါ။

ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းစစ်ဆေးမှုများ

၂၉။ လုပ်နံဘွင်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အတွင်းအကျဉ်းသွေးစိန်ချုပ်မှုများပြုလုပ်ပော်သေးလား

|ပြုလုပ်ပော်သည်။

မပြုလုပ်ပါ။

၃၀။ ပြုလုပ်ပါဘေးမည်သို့ပြုလုပ်ထားပော်မည်။

၃၁။ လုပ်နံဘွင်ဖြစ်စဉ်အတွင်းအကျဉ်းသွေးစိန်ချုပ်မှုများပြုလုပ်ပါဘေးထားယ်ငြောင့်မည်။

၃၂။ ထုတ်လုပ်မှုပြစ်စဉ်အတွင်းဆူည်အသေးစိန်အားဖြည့်မှုကိုမည်သည့်ကျမှတ်စာမျက်နှာတော်ရှုက်ပါး
နည်း။

၃၃။ ထုတ်လုပ်မှုမပြရပ်နေစဉ်မိမိပြစ်စဉ်သို့ရောက်ရှိလာသေးဟန္တ်မှုသည်စံသတ်မှတ်ချက်များမှာ
ကိုက်ညီပါကမည်သို့ပြရပ်များနည်း။

ကုန်ချေမှုမာဏ္ဍာစ်ဆောင်း

၃၄။ ထုတ်ကုန်၏ချို့ယွင်းမှုနှင့်ပါတ်သက်၍မည်သို့သတ်မှတ်ထားပါးနည်း။

- (က) လျော့သိမှတ်ချက်ကုန်နှင့်ဖြင့်သတ်မှတ်ပါးနည်း။
  - (ခ) လက်ခံနိုင်သည့်အတိုင်းဘာတဲ့အတွင်းသတ်မှတ်ပါးနည်း။
  - (ဂ) စံသတ်မှတ်ချက်နှင့်ကွဲလွှာမှုကိုပုံးထောက်မခံပါ။
  - (ဃ) ချို့ယွင်းမှုအတွက်သတ်မှတ်ထားမှုပုံးမရှိပါ။
  - (င) အခြားနည်းဖြင့်သတ်မှတ်ထားပါက
-

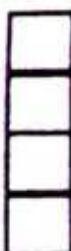

၃၅။ ထုတ်ကုန်၏ချို့ယွင်းမှုနှင့်ပါတ်သက်၍မည်သို့သတ်မှတ်ထားမှုပုံးစံရှိပါကအထာယ်ကြောင့်နည်း။

၃၆။ လုပ်ငန်သာနေဖြင့်ထုတ်ကုန်မှုမာဏ္ဍာစ်ဆောင်မပြတ်ထုတ်ကုန်နှင့်မှုပိုပါးလား။

- ရှိပါးလား
မရှိပါး

၃၇။ မရှိပါကမည်သည့်အကောင်ခဲ့ကြောင်းဖြစ်ပါးနည်း။

- (က) ကုန်ကြော်ပြတ်စပ်မှုကြောင်းဖြစ်ပါးနည်း။
  - (ခ) ကွဲမြေကျော်လုပ်သာအကောင်ခဲ့ကြောင်းဖြစ်ပါးနည်း။
  - (ဂ) ဓက်ကိုင်ယာများကြော်ဆောင်ချို့ယွင်းမှုကြောင်းဖြစ်ပါးနည်း။
  - (ဃ) ရောင်သားလျှော့နှင့်သေးရှုံးဖြစ်ပါးနည်း။
  - (င) အခြားအကောင်အဲများ
-

ထုတ်ပိုးပွဲသည့်များအားစ်ဆောင်း

၃၈။ ထုတ်ပိုးပွဲသည့်များအားမည်နည်းဖြင့်စ်ဆောင်းပါးနည်း။

၃၉။ ထုတ်ပိုးပွဲသည့်များအားမည်သို့လျှင်ထားပါးနည်း။

လုပ်သာများအလေ့ကျင့်သင်တန်းဖွံ့ဗြို့

၄၀။ ကော်ဂုဏ်လုပ်သာများအမည်သို့လေ့ကျင့်သင်တန်းပေါ်ပေါ်မည်။

(က) သာမဏ်အဆင့်သင်တန်းဖွံ့ဗြို့များပြုလုပ်မည်။

(ခ) မူမှုမြဲသင်တန်းများထုပ်ပေါ်ပေါ်မည်။

(ဂ) နိုင်ငံခြားသို့ဝေးသုတေသနများပြုလုပ်မည်။

(ဃ) လုပ်နှင့်ဘဏ်ကျင့်သာများအများငွေးကျင့်သုတေသနများပြုလုပ်မည်။

(ဃ) အုပ်သာမဏ်အောင်ကျင့်ဘဏ်မှုများလုပ်နိုင်စေနှင့်ပေါ်ပေါ်မည်။

(ခ) ကော်ဂုဏ်အောင်အောင်များပြုလုပ်မည်။

(ဃ) အခြားမည်း—

_____

_____

၄၁။ အကျဉ်းသေးနှင့်ပတ်သက်ရှိမည်သို့လုပ်သာများအလေ့ကျင့်သင်တန်းပေါ်ပေါ်မည်။

(က) အကျဉ်းသေးကုန်သာသင်တန်းပေါ်ပေါ်မည်။

(ခ) ထုတ်လုပ်မှုအနုပ်လုပ်သာကုန်သာသင်တန်းပေါ်ပေါ်မည်။

(ဃ) ကော်ဂုဏ်လုပ်သာအားပြုလုပ်မှုသင်တန်းပေါ်ပေါ်မည်။

(ခ) အခြားမည်း—

_____

၄၂။ ကော်ဂုဏ်လုပ်သာအားလုံး(အပ်ချုပ်သူအပါးအဝါ)အားထုတ်ကုန်စုံအကျဉ်းသေးပေါ်ပို့ဆောင်ရွက်စေသူများ

ထားသည့်စိတ်ဓာတ်ဖြစ်ပေါ်လာစေနောက်မည်သို့ဆောင်ရွက်ပေါ်ပေါ်မည်။

_____

၄၃။ မီမံပုပ်နှင့်ကျင့်သာဆိုစက်လုပ်မှုပေါ်ပေါ်မည်။

ရှိပေါ်မည်။

မရှိပါ။

လုပ်နှင့်ကျင့်သာအားမြှောင်းနေရန်မှန်စွာပြုပေါ်မည်။

1991-92

1992-93

1993-94

1994-95

1995-96

_____

_____

_____

_____

_____

၄၄။ မီမံကျင့်ကုန်များကျင့်သာဆိုစက်လုပ်မှုပေါ်ပေါ်မည်အကျဉ်းသေးပြုလုပ်မှုပေါ်ပေါ်မည်။

(က) ကြော်လှေအားကုပ်ပို့ဆောင်ရွက်လုပ်မှုပေါ်ပေါ်မည်။

(ခ) ပစ္စည်းကျင့်အသေးစိုက်ပို့ဆောင်ရွက်လုပ်မှုပေါ်ပေါ်မည်။

(ဂ) ပစ္စည်းအောင်ဆိုစက်လုပ်မှုပေါ်ပေါ်မည်။

(ဃ) ကျင့်သာများမြှင့်တင်သည့်အခြားများကုပ်ပို့ဆောင်ရွက်လုပ်မှုပေါ်ပေါ်မည်။

(ခ) အခြားမည်းပြုပို့ဆောင်ရွက်လုပ်မှုပေါ်ပေါ်မည်။

_____

"An Analytical Study on the Quality Control of the Export Oriented Firms & the Domestic Market Oriented Firms in Myanmar "

"မြန်မာရိုင်ငံရှိ ပြည်ပိုက္ခန ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများနှင့် ပြည်တွင်သုတေသန ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများ၏ အဂျားအသေးစိန်အပ်မှုကို ဆန့်စစ်ခြင်း"
စာသုတေသနတွက်ဖော်ပြန်စွာ

၁။ အမည်။			
၂။ အသက်။	ကျေးမှု	☐	☒
၃။ အလုပ်အကိုင်။			
၄။ ဖော်ပြည်တွင်ဘုရားထုတ်လုပ်ငန်းများမှုထုတ်လုပ်သောပစ္စည်းများအသုံးဖွံ့ဖြိုးလောက်။	ဆေးဝါး	စာသောက်ကုန်	အထည်
သုံးဖွဲ့ပါသည်။	☐	☐	☐
မသုံးဖွဲ့ပါ။			
- သုံးဖွဲ့ပါကအသေးစိန်ကြောင်းနှင့်အရာ။	ဆေးဝါး	စာသောက်ကုန်	အထည်
(က) အရည်အသေးကောင်သည်ဟုထင်ဖြင့်ယူဆ၍	☐	☐	☐
(ခ) စွေ့နှုန်းသက်သာ၍	☐	☐	☐
(ဂ) ဒီဇိုင်းပုံသဏ္ဌာန်ဖြိုက်နှစ်သက်၍	☐	☐	☐
(ဃ) အခြားအကြောင်းအရင်းများ			
- မသုံးဖွဲ့ပါကအသေးစိန်ကြောင်းနှင့်အရာ။	ဆေးဝါး	စာသောက်ကုန်	အထည်
(က) အရည်အသေးမကောင်း၍	☐	☐	☐
(ခ) စွေ့နှုန်းကြီးမြင့်သည်ဟုထင်၍	☐	☐	☐
(ဂ) ဒီဇိုင်းပုံသဏ္ဌာန်မကြိုက်၍	☐	☐	☐
(ဃ) အခြားအကြောင်းအရင်းများ			
၅။ ကုန်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်သည့်အကြောင်းကိုအမိန့်အတွက်ယုံကြည်သွားနော်။	ဆေးဝါး	စာသောက်ကုန်	အထည်
(က) ကုန်ပစ္စည်း၏စွေ့နှုန်းသက်သာမှု	☐	☐	☐
(ခ) ကုန်ပစ္စည်း၏အရည်အသေးကောင်းမွန်မှု	☐	☐	☐
(ဂ) ကုန်ပစ္စည်း၏ဒီဇိုင်းပုံစံကောင်းမွန်မှု	☐	☐	☐
(ဃ) အခြားအကြောင်းအရင်းများ			

- အကျဉ်အသွေးကိုအနိုင်တော်မြေချယ်ပါ့ကအာယ်ကြောင့်နှင့်

- (က) အကျဉ်အသွေးကောင်းသောစွဲလုပ်ကိုသာသုံးစွဲလို၍
(ခ) စွဲနှင့်မြင်းသော်လည်းကြော်ဘာသုံးပြနိုင်၍
(ဂ) အကျဉ်အသွေးကောင်းသောစွဲလုပ်သုံးစွဲမှုကိုရှုတ်ယူလို၍
(ဃ) အသုံးပြုရဘာတွင်ပို့၍ထံ့ရောက်မှုရှုသောကြောင့်
(င) အခြားအကြောင်းအရင်းများ _____
-
-

၆။ ပြည်တွင်ကုန်ထုတ်လုပ်နှုန်းမှုအမှတ်တ်ကုပ်သောစွဲလုပ်မှုအားဖြင့်အကျဉ်အသွေးနှင့်ပါဝါယာကိုမြှုပ်နှံမှုများ
၅၁။ ပြည်တွင်ကုန်ထုတ်လုပ်နှုန်းမှုအမှတ်တ်ကုပ်သောစွဲလုပ်မှုအားဖြင့်အကျဉ်အသွေးနှင့်ပါဝါယာကိုမြှုပ်နှံမှုများ
